

Tsjechoslowakije
valt ook uiteen
PAGINA 5
Geen vrij spel
CDA in Senaat
PAGINA 7
Polen hebben
koffers al gepakt
PAGINA 16

Han Berger
op thuisbank
PAGINA 25
Tony Quesada
vrees Roda niet
PAGINA 25
Hein Verbruggen,
eindsprint voor
UCI-troon
PAGINA 26

● Hein Verbruggen

Sekse naar keuze
PAGINA 29
Denkwijzer van René Diekstra
PAGINA 31
Slot op de mond
van RaRa-onderzoek
PAGINA 35
Kwallen kunnen
het beste naar Mars
PAGINA 37

Hollandse Hillbillies aan de Hudson
PAGINA 27

06-nummer voor
problemen in huis
PAGINA 39

'Planet Hollywood'
draait ook om geld
PAGINA 43

Programma's
voor het weekinde
PAGINA 45 EN 47

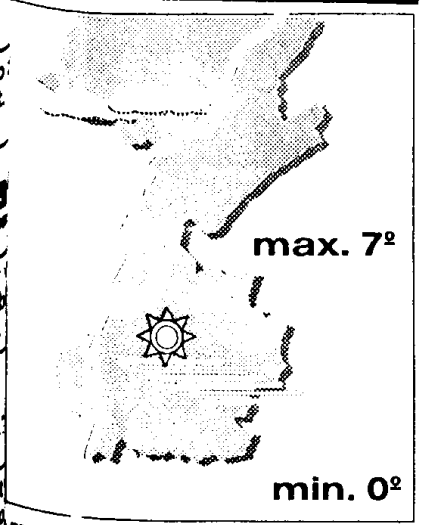
Mitterrand en Kohl: 'Mislukking leidt tot chaos in Europa en Azië'

Eurotop Maastricht moét slagen

Hartpatiënt sterft tijdens les cardiologen

AMSTERDAM - Een hartpatiënt is tijdens een demonstratiecollege over cardiologie voor tweedeaars studenten medicijnen van de Vrije Universiteit in Amsterdam overleden. De man was herstellende van een operatie na een infarct. Hij had zich bereid getoond om mee te werken aan de klinische les. Volgens de behandelend arts was daar uit medisch oogpunt geen enkel bezwaar tegen. De patiënt werd onwel terwijl hij vanuit zijn bed de studenten over zijn herstel vertelde. De man overleed aan een zeldzame complicatie: het barsten van de hartwand, waardoor een ernstige inwendige bloeding ontstaat. Volgens de VU-woordvoerder waren de studenten hevig van streek over het voorval en werd er naderhand geruime tijd uitgetrokken voor een kalmerend gesprek met de docenten.

het weer

WIST(BANKEN) IN DE OCHTEND

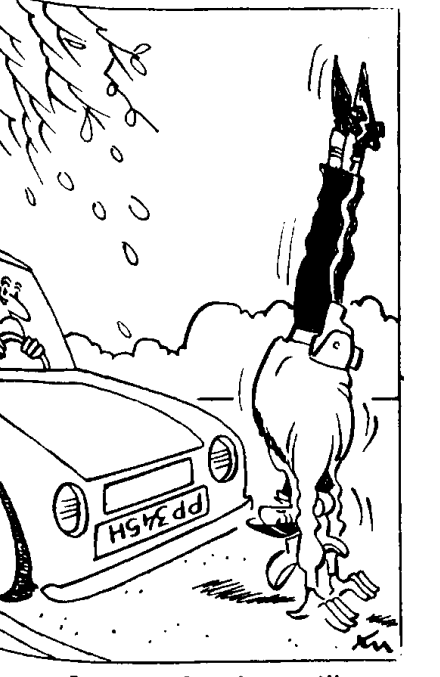
In de vroege ochtend komen mistbanken voor. Omdat de temperatuur aan de grond rond het vriespunt ligt, kan het hier en daar glad zijn. De situatie kan zich ook zonnig-ochtend voordoen. De mist, met eventueel lage bewolking, trekt maar langzaam op. Voor de rest van zaterdag en zondag is het licht tot half bewolkt, waarbij alleen zondagen een klein buitje kan vallen. De wind is beide dagen zwak uit uiteenlopende richtingen. De maximumtemperatuur ligt rond de 7 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

ANDAAG:
van op: 08.00 onder: 16.47
van op: 14.07 onder: 01.15

MORGEN:
van op: 08.02 onder: 16.46
van op: 14.22 onder: 02.27

Maatregelen tegen fraude kentekenplaten

...Je bent de pisang!...

BONN/MAASTRICHT

Frankrijk en Duitsland zullen hun uiterste best doen om van de Europese Top op 9 en 10 december in Maastricht een succes te maken. Dit hebben kanselier Helmut Kohl en president François Mitterrand gisteren gezegd na afloop van hun halfjaarlijkse overleg. „Als de Europese Gemeenschap in Maastricht faalt, kan dat het begin van het einde inluiden, een historisch drama”, waarschuwde Mitterrand. „Het zou tot chaos leiden, het einde van de grote hoop en opnieuw het begin van de nationale tegenstellingen.”

Kanselier Kohl ziet het mislukken van de Top niet enkel als een ramp voor de ontwikkeling van Europa, maar ook voor die van Afrika, Azië en Latijns-Amerika.

Premier Lubbers houdt er rekening mee dat de EG-top in Maastricht een dag langer gaat duren dan gepland. Dit gezien de 'zware' agenda voor de top en de bestaande meningsverschillen over de politieke en monetaire unie (EPU en EMU) die ter plaatse nog moeten worden overbrugd. Komende week start Lubbers met een rondreis langs de EG-hoofdsteden in een poging de geschillen over EPU en EMU weg te masseren.

Motie

Bonn en Parijs willen in Maastricht duidelijke richtlijnen vastleggen voor een gezamenlijk buitenlands en veiligheidsbeleid, en zich stap voor stap in de richting van een communautair monetair beleid bewegen, aldus Kohl. De EG moet vastberaden het pad volgen dat overeenkomt met haar federale roeping, zei hij.

Het woord 'federaal' in de discussies over een politieke unie werkt evenwel op de Britten als een rode lap op een stier. In Parijs zei voorzitter Jacques Delors van de Europese Commissie gisteren dat hij in Maastricht geen resoluties zal steunen waarin het woord 'federaal' voorkomt, aangezien Londen daar bezwaar tegen maakt. Delors toonde zich slechts 'gematigd optimistisch' over de toekomst van Maastricht. Groot-Brittannië zal zich blijven spannen om een akkoord over een economische en politieke unie te bereiken dat niet tot een federaal Europa leidt. Dit staat in een gisteren openbaar gemaakte motie die de Britse premier John Major volgende week woensdag aan het parlement zal voorleggen. Daarin behoudt Londen zich het recht voor het eigen parlement te laten beslissen over de invoering van een Europese munt.

(ADVERTENTIE)

A.S. ZONDAG

OPEN DAG

bij Nederlands grootste servieszwaartzaak

de gedekte tafel

Passage centrum Cocarde

VALKENBURG

PIET KERKHOF

damespump zwart, marine

NORMALE PRIS 35,-

19,95

ALLEEN VANDAAG

BECK

Weth. Sangersstraat 57 In Winkelcentrum Makado Tel.: 046-370444

● Soldaten van het Joegoslavische federale leger voeren een gewonde Kroaat af die zich verschoot in een schuilkelder in Vukovar. De stad was ook gisteren het toneel van zware gevechten.

Servische staatsgreep in federatie compleet

BELGRADO/ZAGREB

De Servische afgevaardigden in het Joegoslavische parlement hebben gistermiddag een motie van wantrouwen aangenomen tegen de Joegoslavische premier Ante Markovic en minister van Buitenlandse Zaken Budimir Loncar. Daarmee is de Servische staatsgreep in alle federale instanties compleet.

Eerder namen Servië en zijn bondgenoot Montenegro al de macht over in het staatspresidium en het federale parlement. Het ontslag van de Kroaat Markovic is een teken aan de wand, want hij gold als één van de laatste oprechte aanhangers van de Joegoslavische gedachte.

Vredesonderhandelingen in Zagreb, die uiteindelijk gisteravond resulteerden in een nieuw staakt-het-vuren, hebben niet kunnen verhinderen dat de burgeroorlog in Joegoslavië in volle omvang doorging. Het bestand, het dertiende al gedurende de burgeroorlog, gaat vanmiddag om zes uur in. Op het moment dat Kroatische troepen en het Joegoslavische leger 's middags een begin maakten met de onderhandelingen over een staakt-het-vuren, werd er op een groot aantal plaatsen fel gevochten. Bij Split, Vukovar, Nova Gradiska (150 kilometer zuidoostelijk van Zagreb), Osijek en diverse andere plaatsen, kwam het tot vijandelijkheden.

Een schip van het kinderfonds van de Verenigde Naties slaagde er gisteravond in kinderen uit het belegerde Dubrovnik te evacueren. Het schip was eerder op de dag beschoten door een kanonneerboot.

Het Duitse parlement nam gisteren unaniem een resolutie aan waarin gevraagd werd om snelle diplomatieke erkenning van de Joegoslavische republieken Slovenië en Kroatië. Voor er sprake kan zijn van erkenning wil Bonn echter dat de republieken garanties afgeven voor de rechten van minderheden.

(ADVERTENTIE)

Veel voordeliger in klassieke en moderne verlichting

Licht-Studio 2000

Heerlen
Spoorsingel 1A
Tel. 045-729735

(ADVERTENTIE)

STRETCH JEANS-BROEKEN

Normaal 89,50 Nu **59,50**

GROTE MATEN JEANS-BROEKEN

1/m maat 64 Normaal 99,- Nu **59,50**

Op onze jeansafdeling bekende merken als:

PEPE, EDWIN, Best Bogart, BRAM'S PARIS, CANDE, LION

NERGENS BETER, NERGERS GOEDKOPER

HENDRIKS TEXTIEL

GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, tel. 045-721124
Sittard, Brugstraat 1, tel. 046-515656

limburgs agblad

de duidelijke krant

Nú twee weken gratis

Ja, die duidelijke krant wil ik hebben! Noteer mij als abonnee.

Naam:
Adres:
Postcode/woonplaats:
Telefoon: (voor controle bezorging)
giro/banknummer:

De eerste twee weken ontvang ik de krant gratis. Daarna betaal ik O per kwartaal f 79,20 O per maand f 26,40

Stuur mij O de machting voor automatisch betalen, Ik ontvang dan de handige, fraaie memo-kubus. O een acceptgirokaart

De afgelopen drie maanden heb ik geen L.D. (proef-)abonnement gehad. Deze bon in open enveloppe zonder postzegel zenden naar: Limburgs Dagblad, Antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen

of bel gratis 06-0229911

En... elke dag vóór 7 uur in de bus

8 710404 400017

Werk stilgelegd wegens asbest

Van onze verslaggevers

LANDGRAAF

De Arbeidsinspectie heeft de aanleg van asbesthoudende waterleidingen in de Ceintuurstraat in de Landgraafse wijk Leenhof gistermiddag stilgelegd. De firma Lintzen Wegenbouw legde asbest-leidingen zonder dat voor de werknemers extra voorzorgsmaatregelen waren getroffen.

Als maandag is gezorgd voor voorzieningen als handschoenen, mondkapjes en een wasgelegenheid, mag van de arbeidsinspectie het werk worden hervat.

Maar de werkgemeenschap NVOB zal aannemer Lintzen dringend verzoeken om het werken met asbestleidingen te stoppen en zal daarbij op de cao wijzen. Volgens de bouw-cao zijn asbestmaterialen nu al strikt verboden. De firma Lintzen heeft kennelijk een onthef-fing.

Stopt Lintzen echter niet met de opdracht, dan overweegt de Hout- en Bouwbond CNV juridische stappen. De vakbond is behalve op Lintzen ook kwaad op de Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML), de opdrachtgever voor de aanleg. De WML wil nog tot 1993 asbesthoudende buizen onder de grond laten stoppen. Dat is toegestaan, want pas per 1 januari 1993 zijn dergelijke leidingen volgens de wet verboden.

(ADVERTENTIE)

MAANDAG 18 NOVEMBER VERSCHIJNT HET BOEK

Bericht aan Hare Majesteit

van Rosalie Sprooten

Een geschiedje over het verzet tijdens de 2de W.O. in Zuid-Oostelijk Limburg.

Verkrijgbaar bij iedere boekhandel en

UITGEVERIJ COENEN B.V.

SCHILTERSTRAAT 1 - SIMPELVELD
TEL. 045-444455

Dinéphone

06-8348

heerlijke verse gerechten, ambachtelijk bereid, direct warm bij u thuis bezorgd

Boeuf Stroganoff f 16,-

Stoofgerecht van mals rundvlees met uien, paprika, verse kruiden en romige saus, groente en witte rijst

VRAAG DE GRATIS MENUKAART!

f 5,- bezorgkosten voor bestellingen beneden de f 35,-

Fraaie presentatie in Stadsgalerij Heerlen

Het mystieke realisme van Suzan Drummen

exposities

HEERLEN
Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisplein 18, Suzan Drummen en Piet Dicker. T/m 12/11, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. Galerie 'De Kunstentente', Putstraat 5. Expositie van Wpinski en Joep Consten. T/m 24/11, open za en zo van 14-17 uur.

HOEVENBROEK
Fotogalerie 68, Poortgebouw v/h kasteel. Fototentoonstelling van Lucia Radochonska. Van 13/11 t/m 31/12, open ma t/m vr 10-12 uur en 13-17 uur, za en zo 13-17 uur. Expositie van het Stedelijk Museum. Expositie 'Gedacht en Verbeeld'. T/m 24/11, geopend dag van 10-12 uur en 13-17 uur.

MUTH
Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 71. Expositie van de keramist Arnel Hilde en Nathalie Benoit. T/m 7/12, open di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur.

LANDGRAAF
Galerie Gansel, Herweg 53. Expositie met werk van Gerda Roodenburg-Slater. T/m 24/11, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Expositie van Marco Juriën. Van 17/11 t/m 29/12, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur. Eerste Eerste Kunst, Eerste Eerste Kunst, Eerste Eerste Kunst. T/m 31/12, open wo t/m vr 11-19 uur, za 11-17 uur en zo 13-18 uur.

BRUNSSUM
Ontmoetingscentrum 't Rijkse Oude, Lindeplein 5a. Expositie van Jef Wilschut. T/m 25/11, open ma t/m vr van 10-12 uur, 14-17 uur, 19-21 uur en zo 15-17 uur.

MAASTRICHT
Nieuw-Historisch Museum, De Boshofplein 6-7. Tentoonstelling 'Open bedrog'. Open ma t/m vr 10-12.30 en 13.30-17 uur, za en zo 14-17 uur. Galerie De Tafel, Tafelstraat 28. Expositie van Marianne van der Heyden en Henk Wolters. T/m 29/11, open wo t/m zo van 13-18 uur. Galerie Anny van den Beld, Tafelstraat 6a. Expositie van Michael van den Beld, geopend van do t/m zo 13-17.30 uur. Galerie Wanda Reijnders, Tafelstraat 43. Tentoonstelling van Jean Knap en Nicola de Maris. T/m 32/12, open di t/m za van 11-17 uur. Galerie Welf, Hoogbrugstraat 60. Expositie van Ralf de Haas. T/m 30/11, open wo en vr 14-18 uur, do 14-18 uur, za 10-17 uur en zo 13-17 uur. Reijnders, Dominicaansplein 5. Expositie 'Hemel & Aarde - Werelden van verbeelding'. Van 29/11 t/m 23/12 1992. Galerie Armand, Grote Gracht 43. Expositie van Wil Jongschaap en Math van Kampen. Van 23/11 t/m 29/12, open di t/m zo van 13-17.30 uur. Stedelijk, St. Annalen 23. Expositie 'Maastrichtse Kunstenaars Nieuw'. T/m 27/11, open ma t/m vr van 10-17 uur, za van 10-16 uur. Galerie Pak, Brunssumsestraat 60. Expositie van Willy Weiler. T/m 29/11, open vr t/m zo van 13-17 uur. Galerie Stier, Bogaardenstraat 40b. Expositie van Brewer, Clavis, Jovanovic en Van Soest. T/m 7/12, open wo t/m zo 13-18 uur. Galerie Schuurman & van Nieuwen, Rechtsstraat 64. Expositie van Hans Maten. T/m 15/12, open do t/m za van 14-18 uur.

SITTARD
Kunstcentrum 'De Molkfabriek', Leyenbroekweg 113a. Expositie 'De Kunst van het Verleden', 12 december, 30 december, 20 december. Interdisciplinaire artistieke. T/m 17/11, open iedere vr, za en zo van 14-18 uur. Tweede deel 1/12 t/m 15/12. Kritische discussie, Rondestraat 2. Expositie van Agnes Bommers, Ad van Campenhou, Gert van de Camp, Paul de Noot en Marlen Plag.

LIJMBRICH
Limburgs Volkshuis, Centrum, Allee 1a. 'Geboren en getogen met een nacht', een beeld van de levensloop in Limburg, semi-permanente presentatie. Van presentatie volkscultuur, religieuze volkscultuur en levensloop. Geopend di t/m vr 13-17 uur en za en zo 14-17 uur. Schilderijgalerie Kasteel Lijmbrecht, Allee 1. Tentoonstelling van internationale kunstenaars voor de Johan Schellekens-prijs en rozenkruis. Twee Japanse schilderijen. T/m 19/12 1992, open van di t/m zo vanaf 14 uur.

ROERMOND
Gemeentehuis Roermond, Andernootweg 4. Expositie 'Dwaal door Roermond'. T/m 24/11, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. Schilderijen en tekeningen van Gerd van Wageningen. T/m 31/12 1992. Galerie 'De Kunstentente', Kleine Kerk 3. Expositie 'Stadsgalerij Heerlen'. T/m 24/11, open za en zo 14-17 uur.

HEERLEN - In de programmering van de Stadsgalerij Heerlen wordt een tentoonstelling per jaar gewijd aan jonge kunstenaars afkomstig uit of werkzaam in de omgeving. Een reden te meer om Suzan Drummen, afkomstig uit Heerlen, zo luidt het in een voorwoord, 'voor een presentatie van haar nieuwe schilderijen in aanmerking te brengen'. De andere redenen zullen dan wel liggen in de kwaliteit van haar werk, die haar - misschien ook zonder persoonlijke betrekkingen tot Heerlen - een tentoonstelling had bezorgd, dan wel in het feit dat zij zojuist een Heerlense kunstprij heeft gekregen, ingesteld door Bremen Bouwadviseurs.

Het is haar eerste presentatie ook niet. Zij heeft al aandacht op zich gevestigd met tentoonstellingen in de Jan van Eyck-academie, de Rijksacademie, nog twee in Amsterdam, waarvan een in het koninklijk paleis wegens het ontvangen van de koninklijke subsidie, een in Londen, twee in Den Haag en een in Maastricht. De laatste - in het Bassin - was in 1987 en daarmee de eerste. Suzan was toen vierentwintig.

Toch heeft zij haar studies pas een jaar geleden beëindigd. Zij kreeg die aandacht dus al in een eerder stadium dan de meesten van haar collega's. Dat enige vorm van 'Streberij' of agressie daarbij geholpen heeft moet iemand onwaarschijnlijk lijken, die met haar kennis maakt op de drukke opening van haar tentoonstelling: een aardige, eenvoudige Limburgse jongedame. Een van de dochters en zonen van een bekend Heerlense beeldhouwer, die de overgang van het tijdperk van de mijnindustrie naar een nieuw soort samenleving in zijn levensloop personificeert. 'Ze heb ik er al verscheidene keer gezien', zegt een van de kunstenaars.

Tijdens een later gesprek in de galmen leegte van een nog gesloten stadsgalerij, gevoerd met fotoboeken op de knieën, zal die indruk worden bevestigd, maar ook de indruk dat de jongste dochter het verst van het nest is gevallen: zij draagt de overgang naar een nieuwe samenleving op haar eigen manier verder, met achterlating van veel regionale trekken.

'Getalenteerde kunstenaars' meent de jury van de Bremen Aanmoedigingsprijs 'zoeken de omgeving op die hun uitdaging en die kan soms ver van de bakermat liggen'.

Vastberaden

Als van 'Streberij' dan al geen sprake is - een andere eigenschap lijkt wel degelijk uit de bakermat meegewonnen: een werkdrijf die ook bij andere kunstenaars uit de regio bespeurbaar is. Het juryrapport spreekt van 'vastberadenheid tot onderzoek en verdieping'.

Speels demonstreert zij de catalogus - 'voor mijn vader' - die zij mee heeft ontworpen. Er zijn vier gaten in het omslag, op de plaats waar in een foto van de expositie van Moreau vier schilderijen uit de lijsten zijn gesneden. Zij tonen de

● Schilderij van Suzan Drummen, te zien in Stadsgalerij Heerlen.

onderliggende reproductions van Suzan Drummen, maar identificatie met Moreau's daarmee niet beoogd.

'Ik wou zo graag mooie schilderijen maken', herinnert zij zich. Zij is als portretchilderes begonnen. 'Maar ik wist dat het dat niet was.' Zij heeft haar aanvankelijke oeuvre vastberaden 'overgeschilderd'. Het fotoboek ligt open bij een overzicht van haar presentatie bij het verlaten van de stadsgalerij: een zaal vol doeken van formaat, die in hoofdzaak cirkels tonen in zwart. Een afrekening.

Zij verliet de academie in een tijdperk waarin daar docenten van vooruitstrevende stellingnamen waren aangetreden en zij is bemoeid naar de Jan van Eyckacademie gegaan. Daar heeft zij de mede-expositant Piet Dirck ontmoet, die haar het waardevolle advies gaf, geen snelle keuzes te maken, maar alles uit te proberen wat haar in de schilderkunst fascineerde.

Barok
'Ik heb het voordeel gehad met veel bekende kunstenaars in contact te komen en uitzicht te hebben gehad op de nieuwe ontwikkelingen,' zegt zij. Bij alle invloeden die zij heeft ondergaan lijkt zij haar eigenheid en ook haar zuidelijke aard met zijn affiniteit voor barok en latijne cultuur niet te hebben verspeeld. Een verblijf in Rome heeft die mis-

schien versterkt. Stijlvormen uit de barokke kunst zijn in veel van haar doeken te vinden. Zij verhoogen hun aantrekkingskracht. 'De mensen vinden ze mooi,' stelt ze vast, 'maar soms denk ik: om de verkeerde reden.'

De ware reden voor waardering moet worden gezocht in haar vindingrijke manipulatie van onze manier van zien. Er schuilt een grote logica in de opeenvolging van haar beelden, zowel aan de wand als in de catalogus. Zij leiden, de blik van de toeschouwer van buiten naar binnen en omgekeerd en al doende geven zij een suggestie van ruimte die bijna magisch is.

'Als een constant ademen wisselen uitersten elkaar af,' zegt een persbericht ervan, 'of een veelvoud van uitersten maakt dat ze elkaar relativeren, ondergraven of bevragen, maar ook dat ze elkaar versterken, onderstrepen of verduidelijken. In de begeleidende publicatie wordt dit benadrukt.'

'Als een schroef boort het beeld zich in de ruimte' leest men daarin. 'Fotografie is een belangrijk hulpmiddel en fragmentatie essentieel in de methode.' Naar echo en spiegelbeeld verwijzen, de mythologische figuren Echo en Narcissus, die hun namen gaven aan twee schilderijen van de tien, allemaal samengevoegd uit gefotografeerde, geprojecteerde en vaardig geschilderde of

getekende elementen. Het omslag van de catalogus verbeeldt met een schiedkundig diagramma het belang van de fotografische optiek in het oeuvre.

Wat de verbale begeleiding betreft, die kan men uitstekend aan de kunstenaars zelf overlaten: zo vastberaden als haar werkwijze is, zo helder is haar betoog. Een verademing in de overvloed van woordenspel die de hedendaagse of grensverleggende kunst omgeeft. Terwijl zij spreekt al bladerend in haar boek, ziet men haar evocaties als een film aan zich voorbijgaan.

De associatie met een bekende televisie-spot is onvermijdelijk: men hoort bijna de klik waarmee satellietbeelden elkaar opvolgen om vanuit de ruimte het detail te naderen: een fles bier van bekend merk. Alleen: in haar sequenties werkt de zoomlens in twee richtingen en haar object is diepzinniger van aard.

'Mystiek realisme' is haar kunst wel genoemd - een treffend samenstel van tegenstrijdige begrippen. Zij is even ambivalent als diepzinnig: 'Ik bedoel nooit maar één ding. Het zou de indruk wekken dat ik meer wetenschap wil tonen dan ik bezit.' QL Een fraaie presentatie, zowel om de goede reden als om de verkeerde. Stadsgalerij Heerlen, tot en met 12 januari 1992.

pieter defesche

K

Kunstveiling in Maastricht

MAASTRICHT - In de Hotelschool Maastricht, Bethlehemseweg 2 in Maastricht wordt een tentoonstelling en kunstveiling gehouden van bekende Limburgse kunstenaars. De tentoonstelling kan vandaag bezichtigd worden van 13.00 tot 18.00 uur. Zondag vindt de veiling plaats. De opbrengst van deze veiling zal ten goede komen aan het project voor kinderziekenhuis-televisie.

De deelnemende kunstenaars zijn: Marianne Aartsen, Fons Bloemen, Ger Boosten, Jos Caelen, Berna Es-selaar, Gerard Schuurman, Marco Juriën, Jacq Poell, Jan Nelissen, Guusje van Noorden, Miriam Slaats, Annelies Verhey en Marij Stuijtsen.

Beelden van Marco Juriën bij Ipomal

LANDGRAAF - In de Ipomal Galerij aan de Kerkberg 2 in Landgraaf vindt morgen vanaf 15.00 uur de opening plaats van een expositie met werk van de uit Maastricht afkomstige Marco Juriën. Hij toont beelden, schilderijen en grafiek. De galerie is geopend op vrijdag van 17.00-20.00 uur en verder op zaterdag en zondag van 14.00-17.00 uur. Juriën studeerde beeldhouwen aan de Stadsacademie voor Toegepaste Kunsten in Maastricht en werkte na zijn studie aan de Jan van Eyck Academie. Tijdens deze periode ontstonden verschillende installaties op locatie.

verder.

... exposeert Frans Dicker op en 24 november acryl/olieve schilderijen en gouaches in het atelier van Ben Bonke, Eysen de 35a in Eys. Open van 14 uur.

... toont de kunstenaar Frank Witte in zijn atelier aan de V derstraat 55 in Meerssen tot met 16 december zijn werk. Het atelier is geopend op vrijdag, zaterdag en zondag van 13-17 uur.

... loopt in de Stadsschouwburg aan het Burg. van Grunsve plein 145 in Heerlen tot 2 januari een tentoonstelling van de the fotograaf Jan Swinkels.

... is er morgen een 'open dag' in het ABP, Oude Lindestraat 70 in Heerlen. Er worden werken getoond van Shinkichi Tajiri.

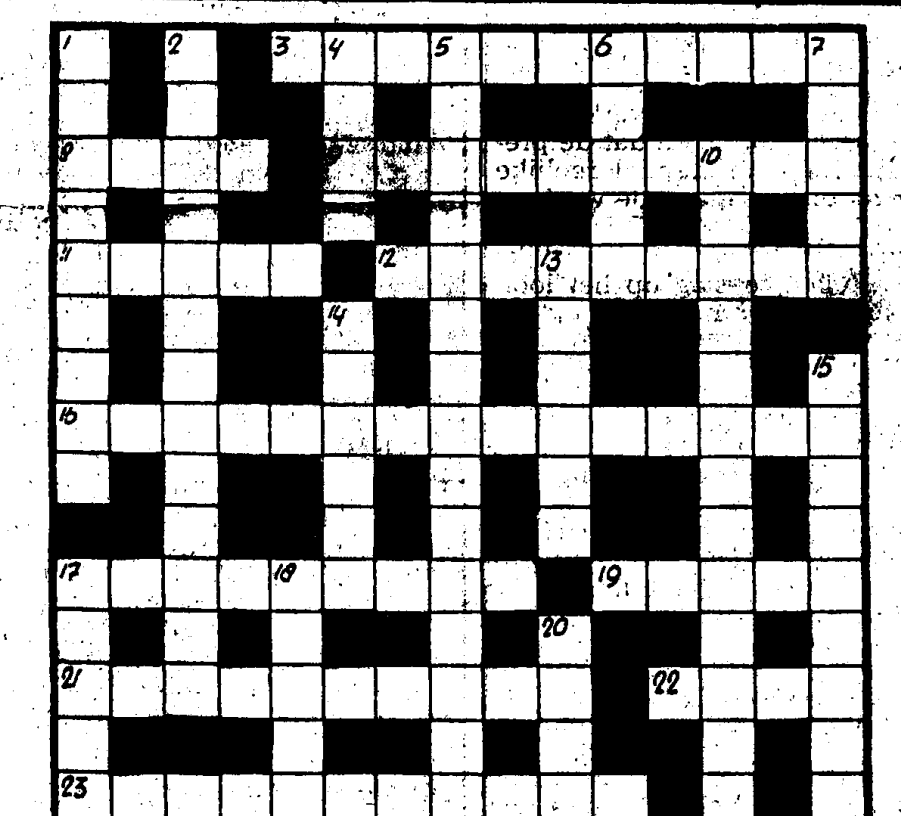
... laat de schilder Sami Briss in de galerie Noortman aan het Vrihof 49 in Maastricht vanaf donderdag 19 november zijn werk zien. De expositie kan bezichtigd worden van dinsdag tot en met zaterdag 10-18 uur.

De beelden die Marco Juriën tussen 1985 en 1987 vervaardigde, zijn van ruimtelijk gerangschikte beelden die een nauwe verbondenheid met elkaar hebben door hun afmeting, stand en materie. In deze werken vertelt het materiaal zijn eigen kleurverhaal. In latere beelden invloeden van het schilderijen belangrijke rol spelen. Met glas heeft in deze periode een sterke voorkeur bij zijn materiaalkeuze. In de recente werken lijkt het v der vormen geen grenzen te kennen. Maar schijn bedriegt! beeld gezaagd, geschilderd, eens geschilderd en gevoelig opbouw.

Oplossing van gisteren

PROFIEEL	PENTBE
RHEKE	AREUE
OLIE	TEMPO
BEED	RAMIERKE
AF	WSTOERLN
A	OOMEERKOK
TABLET	RONFID
BEITEL	OWARON
E	EENRUMPET
JAL	TEDEMERIK
AAR	RUUKTUTBI
AMEN	MENIGGRUN
RTION	S EOODI
DESPOOT	RUKELU

cryptogram

Horizontaal: 3. In de wind door elkaar ge-gooide lichaamsdelen. 8. Doen, hoor, hoe ongaarne ook. 9. Een zeer geleerd dier zwaaide met dit papier. 11. Huil niet om Em, die zoekt haar heil wel in de pastorie. 12. Ik vind dat u zo maar wat zegt, want een boon koekt niet aan. 16. Komen ze altijd te laat en zijn ze daarom met de studie opgehouden? 17. Verslagen zijn de laatste centen bij elkaar geschrapt. 19. Goed zo! U hebt dit gevonden. 21. Vruchtbare hoge ambtenaren! 22. Excuses als u achter raakt. 23. Houden zij uw vingers bij elkaar?

Verticaal: 1. Dwaze slagersjongen! Begraven lievelingen. 4. Draai eens adoor om. Ziet u er dan niet de heldende ten? 5. Is dit Curaçao als u daar's zomr heengaat? 6. Die versiering komt er ademoos zeg ik u dat. 7. Onsamenvat-gend verborde de halfbloed zijn maak-ders? 13. Die rel brak uit wegens zijn v dienstee. 14. Op het papierje staat, meisje met de dierrière! 15. Vuurwerk in-lucht. 17. Zeuren tegen de verdraaide we-den op. 18. In de landbouw een vis gebou-ten om de grond weer gelijk te krijgen. Er staat een es voor de kloof.

de toetooljes

panda en de spelbreker

UITGEVERSMATTSCHAP

Limburgs Dagblad

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-730
Advertenties 045-730
Pictorial-advertenties 045-730

Fax:
Redactie 045-730
Advertenties 045-730
Algemeen 045-730

Telefax:
Redactie 045-730

Bank:
ABN Bank Heerlen 57 75 36
Postbank 10 36

Receptkantoren:
Brunssum 045-256
Gelden 045-740
Aperion-Centrum 045-717
Kerkrade 045-45232/254
Maastricht 045-254
Roermond 04750-18
Sittard 045-519
Valburg 04406-18

Abonnementen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 28
per maand f 28
twee nummers f 1
Bfr.

Artsen: rokers en drinkers bestraffen met hogere premie

Van de artsen noemt 92 procent de Nederlandse gezondheidszorg van goede tot zeer goede kwaliteit. Het oordeel van een eenderde van de verpleegkundigen luidt 'matig' of 'slecht'.

De meeste ondervraagden vinden dat de kosten wel iets mogen stijgen. Vooral huisart-

sen, maar ook veel specialisten, denken dat te veel menskracht en middelen worden besteed aan onderzoek en ingrepen waarvan het twijfelachtig is of ze iets zullen opleveren. Ze zien dan ook tal van besparingsmogelijkheden, maar niet in de sector verpleging en verzorging.

Er bestaat grote eensgezindheid over de voorzieningen die in het basispakket moeten worden opgenomen. Maar artsen beschouwen fysiotherapie en alternatieve geneeswijzen veel vaker als niet-essentieel dan de niet-artsen. Weinig ondervraagden willen de reageerbuisbevruchting in het pakket, maar anticonceptie moet er wel in.

Opnieuw doden in Noord-Ierland

BELFAST - In Noord-Ierland zijn donderdag drie mannen doodgeschoten. Daarmee komt het aantal doden als gevolg van geweld tussen protestanten en rooms-katholieken in twee dagen tijd op zeven. Dit heeft de politie gisteren meegedeeld.

De doden van donderdag zijn twee rooms-katholieken en een protestant die met hun auto's in een hinderlaag reden in het graafschap Armagh, bij de grens met de Ierse Republiek.

Een dag eerder hadden leden van het verboden Ierse Republikeinse Leger (IRA) in Belfast vier protestantse mannen gedood en een baby van zes weken zwaar verminkt.

„We hebben nu te maken met een veeperke vorm van burgeroorlog die eerst moet verergeren vóórdat de toestand verbeterd”, zei een hoge veiligheidsfunctionaris. Het Britse leger stuurt dit weekeinde 300 extra soldaten naar Belfast, die moeten helpen verder geweld te verhinderen. Het aantal politiemensen in Noord-Ierland wordt tot meer dan 13.000 man uitgebreid, zo heeft de Britse minister van Noord-Ierse zaken, Peter Brooke, gezegd.

Keihard

Werkgevers en vakbeweging hebben de messen geslepen. Het belooft een spannende herfst te worden waar het de cao-onderhandelingen in de diverse sectoren betreft. De bouwvakkers hebben gisteren de aftrap verricht en een keihard aanpak van het ziekteverzuim voorgesteld,

waarbij het de vakbonds- en onderhandelaren al bij voorbaat wit om de neus is geworden. Zo hadden zij het akkoord, dat onlangs met de werkgevers is gesloten, niet bepaald geïnterpreteerd. Dat gevaar loop je nu eenmaal als je je handtekening zet onder onduidelijke afspraken, die voor velerlei uitleg vatbaar zijn.

Bouwvakkers die ziek worden, zullen dat, wat de bouwvakbeweging betreft, in ieder geval flink in hun portemonnee voelen. Daar staat slechts een geringe tegemoetkoming tegenover voor diegenen die het hele jaar gezond blijven. Een bouwvakker die zich in één jaar vier keer ziek meldt, raakt in geld uitgedrukt minstens elfhonderd gulden kwijt. Bij niet ziek worden kan een bouwvakker rekenen op een bedrag van achthonderd tot duizend gulden. In de bouw ligt het verzuim rond de twaalf procent, zo'n vier procent hoger dan op andere werkplekken.

Bij dit alles dient te worden aangetekend, dat werken in de bouw vaak tamelijk zwaar is, waarbij vooral rug en gewrichten behoorlijk worden belast. Niet voor niets komt een fors percentage bouwvakkers uiteindelijk met die klachten in de wao terecht. Een woordvoerder van de bonden wees er overigens terecht op dat het 'niet zelden' de werkgevers zijn, die verantwoordelijk zijn voor het hoge ziekteverzuim door de werkdruk steeds op te schroeven en verbetering van arbeidsomstandigheden (minder zwaar tillen en sjouwen bij voorbeeld) achterwege te laten, of slechts mondjesmaat in te voeren.

Tot het maken van afspraken over het ziekteverzuim en het al dan niet voor de volle honderd procent doorbetalen van het loon hebben de centrale werkgevers- en werknemersorganisaties zich onlangs in hun overlegorgaan, de Stichting van de Arbeid, verplicht. Dat akkoord kreeg donderdag het fiat van de minister van Sociale Zaken. Minister De Vries had bedreigd met het zogeheten 'Parapluwetje' als de sociale partners niet zelf tot afspraken zouden komen. Dat wetje is nu van tafel, maar of de vakbeweging daar echt zo blij mee moet zijn, is nog maar de vraag.

Behalve de bouwvakbeweging zullen ook andere ondernemersorganisaties bij de komende cao-onderhandelingen pogingen ondernemen om de doorbetaling van het volledige loon bij ziekte af te schaffen. Werknemers zouden in die gevallen tijdens ziekte terugvallen op zeventig procent van hun loon. Als de werkgevers daar bij blijven, zal dat bijna onontkoombaar leiden tot een stevige confrontatie met de vakbeweging en tot veel arbeidsonrust.

P.S.

Israëli's willen lid Palestijnse delegatie voor gerecht dagen

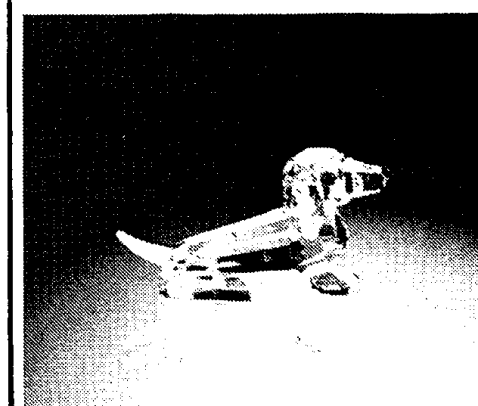
JERUZALEM - De Israëlische politie heeft een verzoek bij justitie ingediend om een proces te openen tegen de Palestijnse Hanan Ashrawi die in Madrid deelnam aan de vredesconferentie over het Midden-Oosten. Het verzoek is ingediend omdat Ashrawi de Israëlische wet heeft overtreden die contacten met de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO verbiedt.

De Israëlische wet verbiedt onderdanen contacten te onderhouden met de Palestijnse bevrijdingsbeweging PLO. De autoriteiten beschouwen de PLO als een terroristische organisatie die uit is op de vernietiging van de joodse staat.

De oppositionele Arbeiderspartij en de Vrede Nu-beweging reageerden gisteren met ontsteltenis op het voornemen van de Israëlische justitie Ashrawi voor het gerecht te dagen. „Tegen Ashrawi een proces aanspannen schaaft de dialoog met de Palestijnen en maakt van haar een Palestijnse Nelson Mandela”, zo verklaarde de Arbeiderspartij.

(ADVERTENTIE)

2
SWAROVSKI
SILVER CRYSTAL

het Porseleinhuis
foneSpiegel
Geleenstraat 50 - Heerlen
045-716071

• Treinkaartjes

De Spoorwepolitie in Arnhem onderzoekt of er in Aalten en omstreken 'niet-Nederlands-sprekende' treinreizigers worden opgelicht. Volgens een NS-woordvoerder is een aantal klachten binnengekomen van reizigers die het loket van het station in Aalten gesloten aantreffen om vervolgens van iemand een treinkaartje voor een veel te hoge prijs aangeboden te krijgen.

• Oefening

De eerste nationale oefening van het bestrijden van een ongeval in de kerncentrale bij Borssele heeft een reeks tekortkomingen aan het licht gebracht. Aan de manier waarop de overheid een ramp te lijf gaat, valt nog veel bij te schaven. De oefening, waaraan zo'n 400 mensen - van minister tot spuitgast - deelnamen, heeft duidelijk gemaakt op welke onderdelen het rampenplan moet worden verbeterd.

• Communisten

De Sovjetunie heeft 21 jaar forse sommen geld overgemaakt naar de Britse communistische partij, waarvan de aanhang tegenwoordig niet meer dan 4.600 leden groot is. Dit schrijft de vroegere partijbaas Reuben Falber in het partijblad Changes. De betalingen vonden plaats van 1958 tot 1979 en bedroegen soms 100.000 pond (ruim 300.000 gulden tegen de huidige koers). Het geld werd gebruikt voor stakingsacties en de exploitatie van de krant Morning Star.

• Regisseur

De Britse filmregisseur Tony Richardson is donderdag in een ziekenhuis in Los Angeles aan aids overleden, zo maakte een woordvoerder van het ziekenhuis gisteren bekend. De 63-jarige Richardson was maker van onder meer 'Look Back in Anger', 'The Loneliness of the Long Distance Runner', 'The Entertainer' en de film 'Tom Jones', die een Oscar won. Richardson was in het verleden getrouwd met de actrice Vanessa Redgrave.

• Hulp

De humanitaire hulp aan Suriname wordt hervat. Tijdens het overleg dat de ministers Hirsch Ballin en Pronk gisteren en vandaag op Bonaire met hun Surinaamse collega's zullen voeren, zal worden toegezegd dat de stroom medicijnen en dergelijke op korte termijn weer op gang zal komen. Deze werd in december na de zogeheten 'telefooncoup' van leider Desi Bouterse stopgezet.

Vakbeweging woedend: 'Dit is een pot met buskruit'

Ziekte gaat bouwvakkers geld en atv-dagen kosten

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Werknemers in de bouw krijgen vanaf volgend jaar niet langer het volle loon doorbetaald wanneer zij ziek worden. Ze moeten ook twee atv-dagen inleveren. De bouwvakkers kunnen maximaal acht roosterdagen per jaar kwijt raken bij ziekte, twee keer zo veel als minister De Vries (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) heeft voorgesteld.

Werknemers in de bouw zullen slechts 70 procent van hun loon ontvangen als de ondernemersorganisaties in de bouw deze voorstellen van de nieuwe cao (275.000 werknemers) willen laten opnemen. De onderhandelingen over de nieuwe bouw-cao - die 1 januari 1992 ingaat - beginnen aan het eind van deze maand. De bouwvakkers hebben nog geen voorstellen over de hoogte van de lonen gepresenteerd. Ook andere ondernemersorganisaties zullen bij de komende cao-onderhandelingen pogingen doen om de doorbetaling van het volledige loon bij ziekte af te schaffen. Werknemers zouden dan in al die gevallen tijdens ziekte terugvallen op 70 procent van hun loon.

Toeslag

In de bouw willen de werkgevers wel de toezegging doen dat de premiebesparing die een dergelijke maatregel oplevert, aan de werknemers ten goede komt. Daarbij kan worden gedacht aan een jaarlijks vast te stellen toeslag op het loon van elke werknemer.

De premiebesparing ontstaat doordat verzekeringen vervallen die werkgevers nu nog via de bedrijfsvereniging hebben en die voorzien in aanvulling van de uitkering van de Ziektewet (die immers slechts tot 70 procent van het loon gaat). De werknemers moeten zelf een eventuele aanvulling op het loon tijdens ziekte verzekeren.

De werknemersorganisaties in de bouw zijn diep teleurgesteld en verantwoordelijk over de harde opstelling van de bouwondernemers bij de aanpak van het ziekteverzuim. „Een pot met buskruit waarmee om moeilijkheden wordt gevraagd”, aldus Rob de Vries, die namens de Bouw- en Houtbond FNV over de nieuwe cao voor de bouwrijverheid gaat onderhandelen.

Kabinet schrapt centrale opvang van asielzoekers

DEN HAAG - Het kabinet ziet definitief af van een centrale opvang van kansloze asielzoekers. Vreemdelingen die geen asiel in Nederland krijgen en een aangespannen beroep bij de rechter niet in Nederland mogen afwachten, worden niet in apart voor hen ingerichte centra ondergebracht. Dit blijkt uit een brief van minister d'Ancona (verantwoordelijk voor de opvang) en staatssecretaris Kosto (Justitie) aan de Tweede Kamer. De Kamer had zich verzet tegen een centrale opvang, omdat het risico zou dreigen van het creëren van 'getto's'. In plaats daarvan hebben d'Ancona en Kosto nu besloten het aantal opvangcentra te vergroten van de huidige vijf naar negen.

(ADVERTENTIE)

Keukens half geld

GELEEN, TOMZON KEUKENS-SANITAIR-TEGELS Import houdt wegens enorm succes wederom magazijn-verkoop aan de GROENSEYKERSTRAAT 26 A te Geleen.

ALLES MOET WEG wegens opheffing van ons tijdelijk noodmagazijn. Moderne en klassieke keukens in diverse kleuren en afmetingen. Korting van 50% tot en met 70%. Losse kasten, apparaten, sanitair, onderdelen, teveel om op te noemen, alles voor spotprijzen. De verkoop is alleen op zaterdag aan de Groenseykerstraat 26 A te Geleen van 10.30 uur tot 17.00 uur. Voor informatie tel. 046-740310 (742516).

• In het noordwesten van Taiwan zijn gisteren meer dan 30 mensen gedood en ruim honderd gewond geraakt bij een botsing tussen twee passagierstreinen, aldus de politie. Het is de ernstigste treinramp in de geschiedenis van het eiland. Ziekenhuizen in de omgeving worden overspoeld met gewonden en gevreesd wordt dat het dodental verder zal oplopen. Uit de eerste resultaten van het onderzoek blijkt dat één van de twee treinen een minuut te vroeg op het station van Miaoli aankwam, terwijl een spoorwegbeambte het spoor net had vrijgegeven voor een trein die uit de andere richting kwam. Door de botsing raakten zeven wagons ontspoord.

Staat: dossiers BVD niet vóór 1994 vernietigd

DEN HAAG - Bij de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) worden tot eind 1993 geen dossiers vernietigd. Zo luidt gisteren bij de rechtbank in Den Haag het verweer van de Staat bij monde van de landsadvocaat mr J. de Wijkerslooth. Dat gebeurde in het kort geding dat de Vereniging 'Voorkom Vernietiging' had aangespannen.

De dossiers worden op hun historische waarde getoetst door de Algemene Rijksarchivaris, die adviseert over hetgeen kan worden vernietigd. Volgens de privacy-regeling van de BVD mag men deze dossiers vernietigen.

De Vereniging 'Voorkom Vernietig-

ging' vermoedt dat er, ondanks de toezegging van de minister, momenteel al wel dossiers bij de BVD worden vernietigd. Men eist verbod op de vernietiging en verzegeling van de papierenverniegers bij de BVD.

Het argument van de Staat tegen het laatste is dat deze worden gebruikt om vertrouwelijke informatie te vernietigen, zoals telefoonnummers en dubbele kopieën.

De vereniging vreest dat door de vernietiging van dossiers mogelijk zwarte bladzijden uit de Nederlandse geschiedenis verdwijnen. De president van de rechtbank doet uitspraak op vrijdag 29 november.

(ADVERTENTIE)

Stoffels
INTERIEURVERZORGING
Aldenhofweg 3 - Born
Tel.: 04498-51867

3 etages, ruim 2500 m², boordvol ideeën met klassieke, tijdloze kwaliteitsmeubelen.

Tripoli ontkent resoluut elke betrokkenheid

Libië eist onderzoek vliegcrash Lockerbie

TUNIS - Libië heeft gisteren formeel ontkend betrokken te zijn bij het opblazen van het passagiersvliegtuig dat in 1988 is neergestort op het Schotse plaatsje Lockerbie. Het Libische ministerie van Buitenlandse Zaken riep op tot een internationaal onderzoek naar de vliegcrash.

In een verklaring die werd verspreid door het persbureau Jana zegt Tripoli dat een internationale commissie of het Internationaal Gerechtshof een uitspraak moet doen over de vernietiging van vlucht nr 103 van Pan Am boven Schotland drie jaar geleden.

De Libische verklaring komt een

(ADVERTENTIE)

GROEN LINKS OVER DE TOP

21 november:
Sprekers: Nel van Dijk (Europees Parlement) over 'Het Europa ten koste van de burgers?' en Maya de Bruijn (raadslid Groen Links Maastricht).

Fort St-Pieter, Maastricht.
Aanvang 20.00 uur, toegang gratis.
Muziek: Rud a Dub Dub.

GROEN LINKS

Groen Links in de EG
De Groenen in het EP
Bellardstraat 113 1040 Brussel

dag nadat Groot-Brittannië en de Verenigde Staten bekend maakten dat zij een formele aanklacht hebben ingediend tegen twee Libische agenten wegens een bomaanslag op het passagiersvliegtuig waarbij 270 mensen omkwamen.

Londen eist dat Libië de twee mannen overdraagt voor berechting. Het Witte Huis deelde mee dat er gedacht wordt aan een gecoördineerde internationale actie vanwege de vermeende Libische betrokkenheid bij de terreuraanslag. Washington weigerde militaire acties uit te sluiten. In een interview met de BBC-televisie heeft de Libische ambassadeur in Parijs, Saeed Mujber, gezegd dat Libië de twee verdachten niet zal uitleveren.

In de Libische verklaring staat dat het ministerie van Buitenlandse Zaken in Tripoli 'categorisch elke Libische betrokkenheid bij het genoemde incident of enige kennis bij de Libische autoriteiten tegenspreekt'.

Tripoli noemde Amerikaanse verwijzingen naar mogelijke militaire acties 'de taal van dreigementen'. De beste manier om de affaire op te lossen is door middel van onderhandelingen, zo meent de Libische regering.

Prinses Juliana boekt winst van kwart miljoen

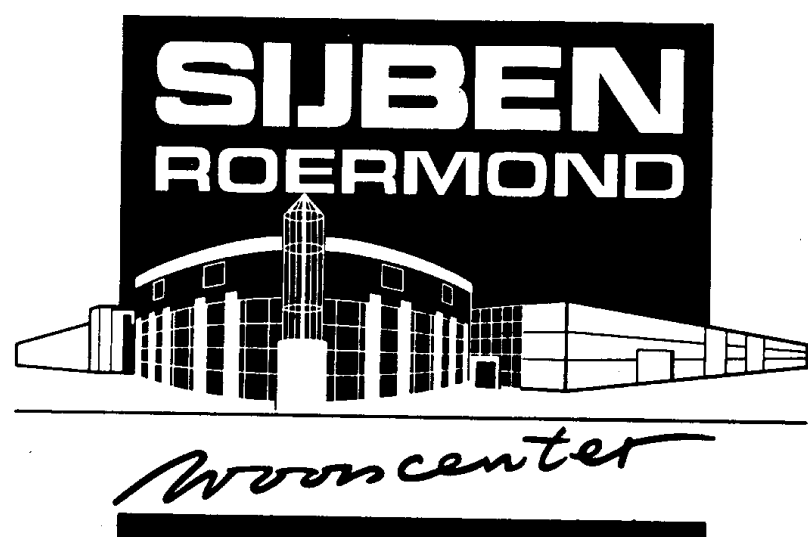
WASSENAAR - Prinses Juliana maakt een kwart miljoen gulden winst op een stuk grond van vijf hectare in het landgoed De Horsten in Wassenaar dat zij van de provincie Zuid-Holland terugkoopt. De grond werd in de jaren zestig onteigend voor de aanleg van de Leidse Baan. Die weg is er nooit gekomen. De prinses 'ving' toen voor de grond ruim 400.000 gulden en

hoeft er nu maar goed 160.000 gulden voor neer te tellen. Provinciale Staten moeten de verkoop volgende week donderdag goedkeuren. Het grote prijsverschil ontstaat door de inflatie. Indien dezelfde voorwaarden van de jaren zestig nog van kracht zouden zijn, zou de prinses nu meer dan een miljoen gulden voor hetzelfde stuk grond krijgen. Juliana wordt niet bevoorrecht, stelt de provincie, omdat het gebruikelijk is dat bij onteigening van grond een hoge prijs wordt betaald. De ruim 160.000 gulden, die de prinses moet betalen, noemt de provincie reëel.

Ook VOOR EEN SERGIO TERZANI KOMT U UITEINDELIJK TÒCH BIJ SIJBEN...

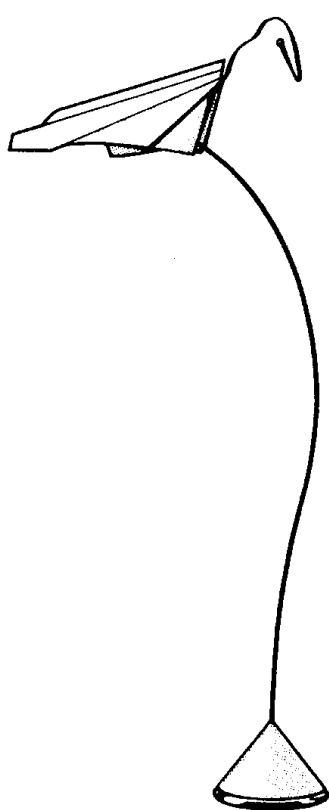
Voor het vinden van juist die lamp die helemaal past bij uw smaak en interieur kunt u natuurlijk stad en land afreizen. Een stuk gemakkelijker is het als u direkt naar Sijben stapt. Een Sergio Terzani bijvoorbeeld vindt u in onze speciaalzaak Internationaal Design.

Samen met tientallen andere illustere verlichtings-ideeën van topdesigners. Trouwens, ook in onze 7 andere speciaalzaken onder één dak staan en hangen al die verrassende verlichtingsideeën er niet alleen ter decoratie! Want wilt u het beste, dan komt u uiteindelijk tòch bij Sijben

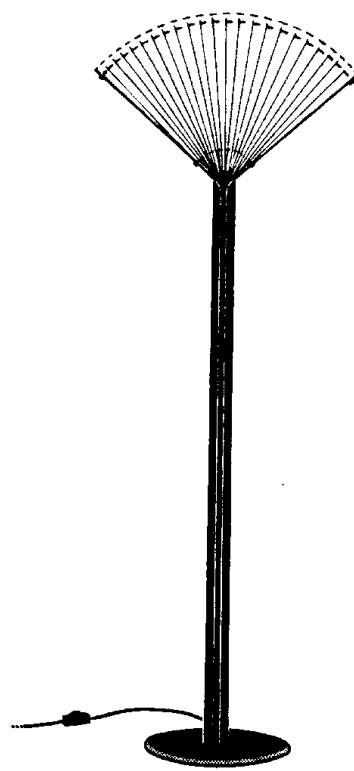

Maasnielderweg 33, Roermond
Telefoon: 04750 - 16141

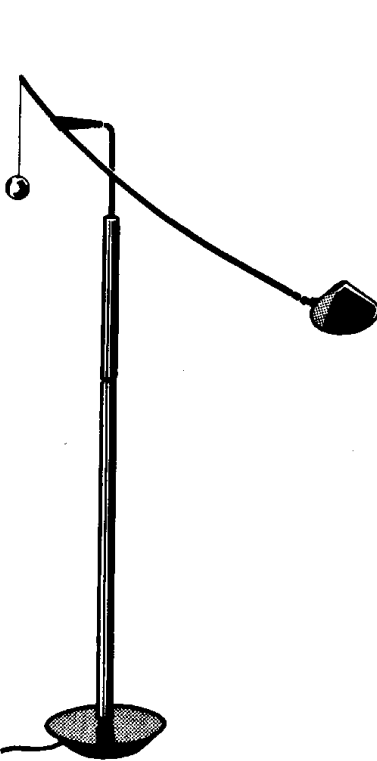
Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur.
Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur.
Donderdag koopavond.

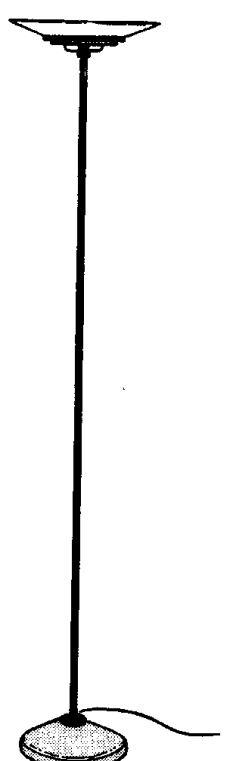
SISTER 365
Riccardo Dalisi

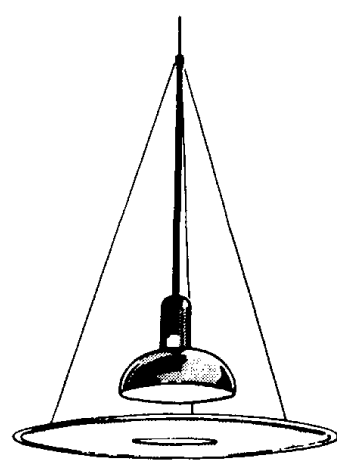
BUTTERFLY
Alfa e Tobia Scarpa 1985

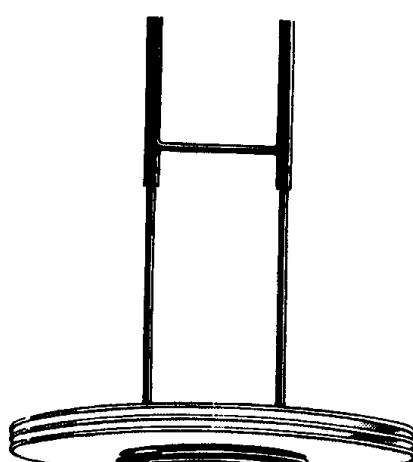
NESTORE TERRA
Carlo Forcolini

JILL
P.A. King, S. Miranda, G.L. Arnaldi 1978

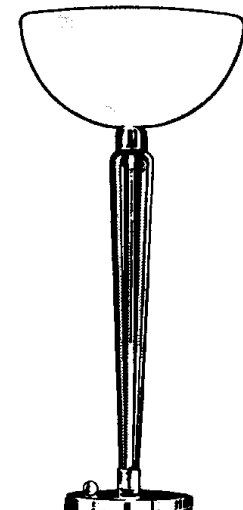
FRISBI
Achille Castiglioni 1978

IRIDIA
Jordi Vilardell

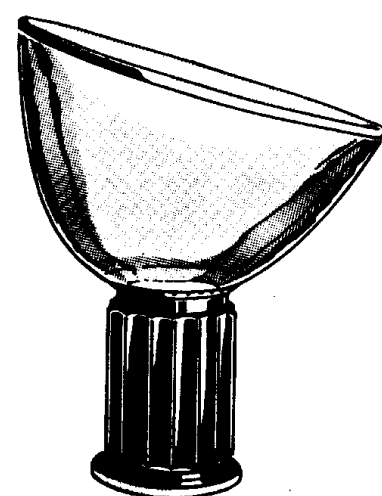
ARA
Philippe Starck

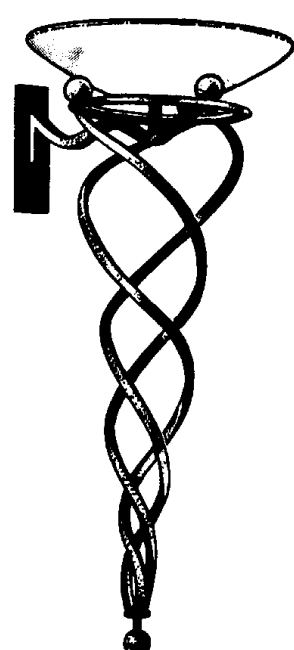
COPPA
Jeannot Cerutti

TIZIO
Richard Sapper

TACCIA
Achille e Pier Giacomo Castiglioni 1962

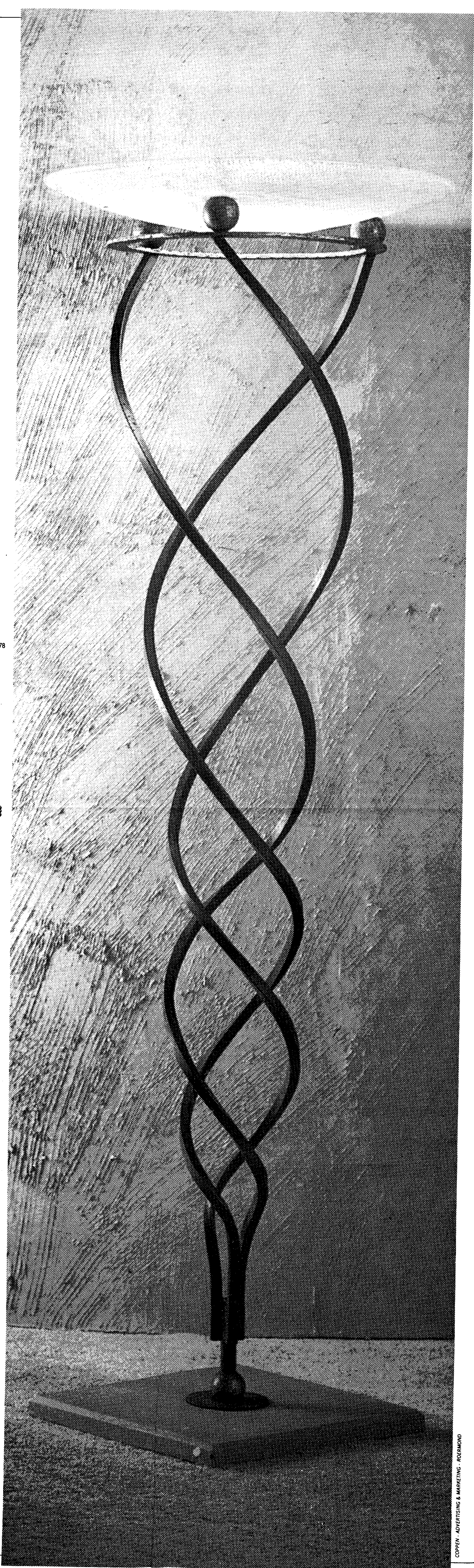

ANTINEA
Sergio Terzani

QUARTO
Tobia Scarpa 1973

ANTINEA Sergio Terzani

Sekten slaan toe in Rusland Hare Krishna verdringt Lenin

de religie, zien veel buitenlandse groepen hun kans. Zij willen met hun heilsboodschappen het ontstane vacuum vullen, zegt Michael Roewe, een Brits deskundige op het gebied van de religieuze minderheden in de Sovjetunie. De mensen 'nemen voetstoots aan' wat hun op het gebied van het geloof wordt verkondigd, zegt de 72-jarige Amerikaanse

Pauline Pace, die enkele maanden geleden met haar missiegroep van Mormonen naar Moskou kwam. 'Hier vind je mensen die sinds 1917 het communisme als religie hebben gehad. Nu dat verdwenen is zoeken ze naar nieuwe helden, nieuwe voorbeelden', zegt de Mormoonse.

Met stijgend succes verzamelen de missionarissen in de Sovjet-

unie nieuwe aanhangers. Afgelopen zomer trok de Amerikaanse evangelist Billy Graham, die zichzelf ooit heeft omschreven als 'het machinegeweer van God', 5.000 belangstellenden voor een gebedsbijeenkomst in Moskou. Het is al gebruik geworden dat evangelisten zich via de Sovjet-tv tot het volk wenden.

De Mormonen, die vorig jaar met hun missie in de Sovjetunie begonnen, staan met enkele honderden aanhangers nog aan het begin van hun campagne. De Adventisten en de Pinkstergemeente hebben volgens een opgave van het Britse Keston-college daarentegen al een dikke 100.000 aanhangers in de Sovjetunie. De Baptisten zelf noemen een aantal van 200.000.

Sinds de Hare-Krishnabeweging niet meer wordt vervolgd, wint

ook deze uit het verre oosten afkomstige sekte sterk aan aanhang. Naar eigen opgave telt deze momenteel rond de 100.000 jongeren.

Olga Kisilova, die de naam Primavati Davidas heeft aangenomen, is een van hen. Tot vier jaar geleden zat zij vanwege haar religieuze opvattingen in de gevangenis. Tegen de Hare-Krishnabeweging werd vroeger keihard opgetreden. De sekte, die twintig jaar geleden naar de Sovjetunie kwam, werd door de autoriteiten beschouwd als een mantelorganisatie van de Amerikaanse inlichtingendienst.

De nieuwe mogelijkheden die de openstelling van de Sovjet-maat-schappij biedt stemmen Davidas tevreden: 'Het is weliswaar in de mode om religieus te zijn. Maar, mode of niet, we hebben nu volledige vrijheid van geloof.'

Epidemie van meerlingen baart zorgen

De geboorte van een meerling is voor buitenstaanders 'leuk'. Maar het leidt vaak tot problemen in de gezinnen.

Van de redactie binnenland

UTRECHT – Het aantal meerlingen dat in Nederland wordt geboren stijgt sterk. In 1980 waren het er 1.927, in 1989 al 2.480. Het aantal drielingen nam in die periode toe van 21 tot 75. Voor buitenstaanders nam in die periode 'leuk' of 'gezellig' lijken, maar langzamerhand ontstaat grote bezorgdheid over tot dusver zwaar onderbelichte nadelige gevolgen.

Het Academisch Ziekenhuis Utrecht hield daarom gisteren een symposium over 'Meerlingen: de epidemie van de jaren negentig in de obstetrie'. Het is georganiseerd door prof. dr. G. H.A. Visser, hoofd van de afdeling obstetrie van het AZU, en de gynaecoloog dr. H.W. Bruinse.

Bruinse tekent bij de cijfers nog aan dat ze sinds 1989 vrijwel zeker verder zijn gestegen en dat de werkelijke aantallen hoger kunnen liggen doordat doodgeborenen kinderen voor de 28ste week van de zwangerschap niet worden geregistreerd. Als oorzaken van het groeiend aantal meerlingen noemt Bruinse het stijgen van de leeftijd waarop vrouwen kinderen krijgen (hoe ouder, hoe groter de kans op een meerling) en het toedienen van hormonen om de rijping van – meestal meerdere – eicellen te stimuleren.

Hormoonstimulatie gebeurt zowel bij reageerbuisbevruchting (IVF-behandeling) als ook om de vruchtbaarheid te vergroten van vrouwen die op de normale manier of via inseminatie een kind willen krijgen. De omvang van die laatste groep staat niet vast doordat deze behandeling niet alleen in speciale ziekenhuizen wordt uitgevoerd. Maar naar schatting is tweederde van het bovennormale aantal meerlingen er het gevolg van en valt eerder toe te schrijven aan de IVF-behandelingen.

Sterfte

Bruinse zei dat bij meerlingen de sterfte rond de geboorte vele malen hoger is dan bij eenlingen. Er is ook veel vaker sprake van vroeggeboorte (een 'spontane' tweeling wordt gemiddeld drie weken te vroeg geboren en een drieling zes weken). Dit betekent een groter beslag op dure intensive-carevoorzieningen en een aanzienlijk verhoogde kans op geestelijke en lichamelijke handicaps.

In Nederland is geen enkel onderzoek gedaan naar de psychosociale en economische gevolgen. In Groot-Brittannië wel. De consequenties blijken volgens Bruinse dramatisch. Dr. E. Bryan uit Londen, medisch directeur van de Britse meerlingenstichting, vertelde op het symposium over hoge percentages echtscheidingen, depressies en bezoeken aan psychiaters. Eventueel al aanwezige oudere kinderen komen duidelijk aandacht tekort. Bij de zwangerschappen die via reageerbuisbevruchting ontstaan, gaat het in 25 procent om tweelingen en in 5 procent om drie- of vierlingen. Bruinse wijst dat aan de volgens hem 'waaninnige' eis dat 10 procent van de behandelingen in een zwangerschap moet resulteren. Anders verliest een IVF-centrum zijn vergunning.

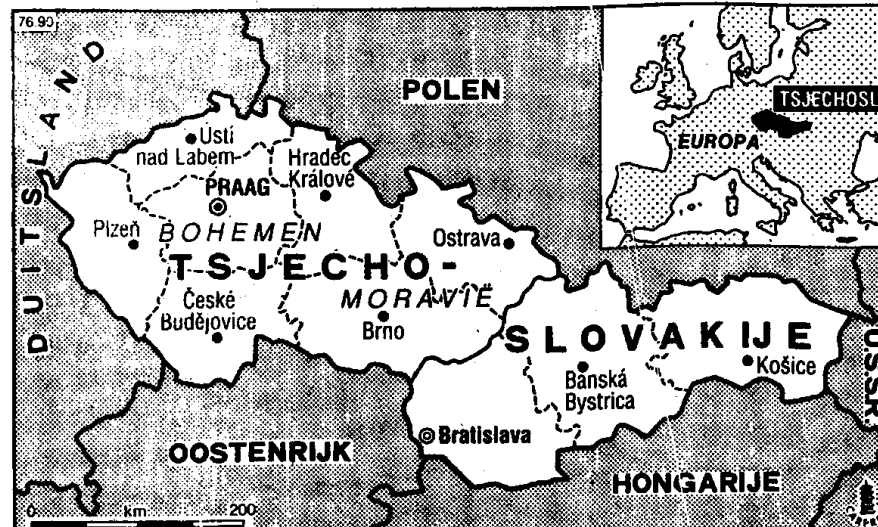
Opname

Vooral drie- en meerlingen veroorzaken volgens Bruinse zeer hoge kosten. Ze moeten ongeveer zeven weken worden opgenomen op de intensive-careafdeling voor pasgeborenen à raison van 1.500 gulden per kind per dag. Voor dat geld kunnen heel wat extra IVF-behandelingen worden uitgevoerd, aldus Bruinse.

Hij heeft berekend dat de kosten van één drieling overeenkomen met die van veertig IVF-behandelingen. Daar komt bij dat er op tien drielingen minstens twee ernstig gehandicapte kinderen voorkomen die gedurende hun leven minimaal een ton per jaar kosten. Inzicht in het veel grotere aantal lichtere handicaps dat pas op latere leeftijd blijkt is er niet.

Bij vierlingzwangerschappen wordt doorgaans maar de helft van de kinderen levend geboren. Daarom worden de gynaecologen in het AZU enkele keren per jaar geconfronteerd met de vraag om 'embryo-reductie', abortus van een deel van de embryo's. Dat al deze problemen zo weinig aandacht krijgen, schrijft Bruinse toe aan het werken in 'hokjes'. Alle betrokkenen – gynaecologen, kinderartsen, maatschappelijk werkers en psychiaters – beperken zich tot hun eigen vakgebied. Een arts die via hormoonstimulatie een meerlingzwangerschap bewerkstelt, wordt maar zelden geconfronteerd met de ellende op de intensive-careafdeling, aldus Bruinse, laat staan met de problemen in de gezinnen in de jaren daarna.

PRAAG – Alsof één oorlog in het voormalige Oostblok niet genoeg is, dreigt nu ook Tsjechoslowakije onder druk van het nationalisme uiteen te vallen. Deze week is in de Slowaakse hoofdstad Bratislava intensief onderhandeld over een verdrag over de toekomst van de republiek. Daarbij werd vooral duidelijk dat de Tsjechische republieken en Slowakije onoverbrugbaar ver uit elkaar zijn gedreven.

Republieken onoverbrugbaar ver uit elkaar gedreven

Splitsing dreigt ook in Tsjechoslowakije

De Tsjechoslowaken drommen tijdens de 'fluwelen revolutie' in november 1989 samen rond het Wenceslas-monument in Praag. De nieuwe vrijheid dreigt nu echter te leiden tot het uiteen vallen van de republiek.

waarin Slowakije als Duitse marionettenrepubliek 'zelfstandig' was.

De extremistische Slowaaks Nationalistische Partij (SNS) en de aan haar verbonden culturele organisatie Matica Slovenska maken van die gevoelens dankbaar gebruik. Maar in praktijk hebben de extremisten slechts een beperkt deel van de bevolking achter zich. Dat komt vooral omdat andere politieke partijen zich in de loop der tijd steeds anti-Tsjechischer zijn gaan opstellen. Een zeker nationalisme is inmiddels vrijwel geen enkele Slowaakse partij meer vreemd.

Tegenhanger

De belangrijkste partij is de Beweging voor een Democratisch Slowaakje (HZDS), een afsplitsing van Burgers tegen Geweld (VPN), de Slowaakse tegenhanger van de Burgeralliantie in Praag. De HZDS, onder leiding van ex-premier Vladimir Meciar, koos in april dit jaar voor een zelfstandig bestaan vanwege diepgaande meningsverschillen over de toekomst van Slowakije en de te volgen economische koers. Sindsdien gaat het met de VPN gestaag bergafwaarts. Met

zijn gematigde nationalistische koers heeft Meciar inmiddels een kwart van de kiezers achter zich weten te krijgen.

Ook binnen de Christendemocraten, de achterban van premier Jan Carnogursky, worden de nationalistische tendensen steeds duidelijker. Maar de partij houdt er strikt aan vast dat onafhankelijkheid langs een constitutionele weg bereikt moet worden. Een eenzijdige onafhankelijkheidsverklaring, waarschuwde de premier deze week in het Slowaakse parlement, betekent het einde van ieder overleg met de Tsjechen. En dat leidt tot destabilisatie en brengt de veiligheid van de Slowaakse burgers in gevaar.

De Slowaken hebben het bloedige voorbeeld van Kroatië en Slovenië, en ze realiseren zich dat ze van Europa weinig hulp mogen verwachten als ze eenzijdig besluiten nemen. De federatie is weliswaar verouderd, aldus Carnogursky, maar zolang er geen goed alternatief is gevonden, moet Slowakije toch maar lid blijven.

runa hellinga

(ADVERTENTIE)

Als u nu de bon opstuurt,
passeert u straks de loongrens op
een hele voordelige manier.

Naam:
Adres:
Telefoon:
Postcode/Plaats:

Zend de coupon in een gesloten envelop aan:

LIASS Lichte kostenverzekeringen, Antwoordnummer 4045, 6400 VC Heerlen. Tel. 06-0227525.

Een postzegel is niet nodig.

GELUKKIG HEBBEN WE LIASS.

LIASS Lichte kostenverzekeringen

zie verder pagina 8

Senaatsfractie zal zich aan kabinetsbeleid moeten conformeren

CDA kan niet vrijblijvend meespelen in Eerste Kamer

HAAG - Het zijn moeilijke woorden: monisme en dualisme. Het eerste staat voor een regeringsstelsel waarin regering en parlement één macht vormen. Twee handen op één buik. Dualisme daarentegen houdt in dat regering en parlement twee naast of tegenover elkaar staande machten zijn. De een controleert de ander.

In de Haagse politieke arena worden beide woorden te pas en te onpas gebruikt. Ooit betichtte de PvdA, als oppositiepartij, de toenmalige regeringspartijen CDA en VVD van 'monisme'. De partijen hadden hun ziel zaligheid zozeer aan het kabinet en de plannen van premier Lubbers en de zijnen verbonden, dat elk voorstel kritiekloos werd geaccepteerd.

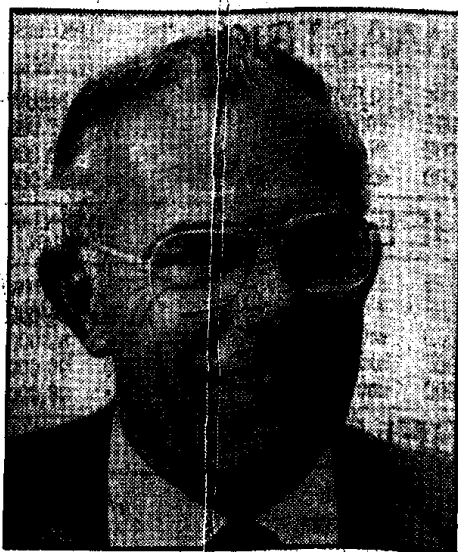
Akkoorden

De feite is de door Nijpels bevestigde term niet meer nodig. Het is mode geworden strakke regeringsakkoorden te schrijven waarbij de fracties die het kabinet steunen, nauw worden betrokken. Merker nog: ook na het regeringsakkoord worden de regeringsfracties veelal direct betrokken bij belangrijke kabinetsbesluiten.

De stuurlinies van de PvdA bij het opstellen van de Tussentijdse waren zij direct betrokken bij de Ziektewet en de wettelijke bepalingen over de bijstelling van de pensioenen.

De enige dualisme is eigenlijk een sprake meer. Controle, een politieke beoordeling, in een parlementaire debat is verleden tijd.

Hoogstens wordt er op ondergeschikte punten in de Tweede Kamer nog iets geknabbeld aan regeringsvoorstellen. Maar ook dat wordt lang van tevoren bekendgemaakt en achter de schermen geregeld. Geen wonder dat de behandeling van ministeriële

A.J. KALAND (CDA)
...nederlaag in zicht...

begrotingen zulke slaapverwekkende gebeurtenissen zijn geworden.

De enige plek waar het dualisme nog wel hoogtij kan kunnen vieren, wordt daarmee de Eerste Kamer. De senatoren van de fracties daar worden niet betrokken bij het maken van regeringsakkoorden, en praten ook van tevoren niet met over belangrijke kabinetsbesluiten. Zo houdt men schone handen.

Formeel is de positie van de Eerste Kamer in het staatsbestel een afstandelijke. Men moet weten op hun inhoud toetsen. 'Chambre de réflexion', kamer van overdenking, luidt de eretitel van het college.

Beoordeling

Nu is het voor elke burger al moeilijk genoeg objectief te zijn. En Eerste-Kamerleden zijn gewone burgers. Tegelijk zijn zij echter vertegenwoordigers van een bepaalde politieke stroming. En daar zit een element van subjectiviteit in. Er wordt door een ideologische bril gekeken. Formeel kan er dus wel sprake zijn van het toetsen van wetten op hun inhoud, feitelijk is er ook sprake van een politieke beoordeling. En die wint aan gewicht als de Tweede Kamer zich steeds meer al tevorens bindt aan beleid. Waardoor van een echte politieke beoordeling van wetsvoorstellen geen sprake meer is. Premier Lubbers heeft begin 1990 de Eerste Kamer al eens geprobeerd af te houden van een politieke beoordeling van wetten. Volgens de minister-president moet die Senaat het werk van de Tweede Kamer niet overdoen. Een harde botsing met CDA-fractieleider Kaland was

toen het gevolg. Met de laatste als winnaar op punten. De Eerste Kamer behield de parlementaire tanden. Het dualisme gevestigd. Komende dinsdag zal het in de Senaat opnieuw een testcase worden. Dan bespreken de senatoren het omstreden plan-Simons. CDA, VVD en D66 hebben bedenkingen, of zijn rondtuit tegen. Gedrieën vormen zij een meerderheid. Vooral de houding van het CDA, onder leiding van Kaland, is bepalend.

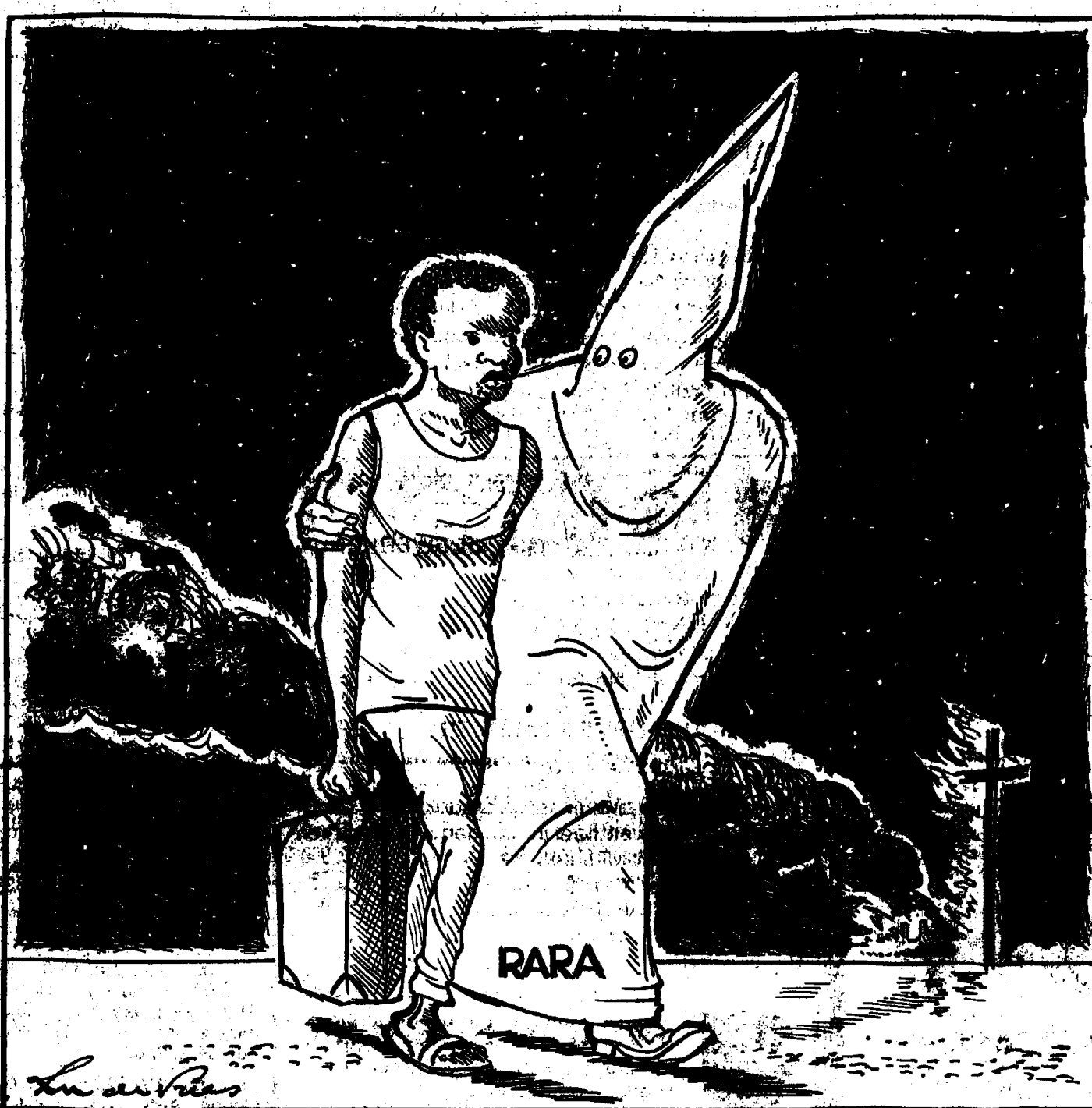
Nu is de voorliefde van Kaland en de zijnen voor het dualisme bekend. Van de andere kant heeft de CDA-fractieleider zich dit keer laten verleiden tot het meespelen van het spel 'monisme'. Vanaf het moment dat de christen-democraten in de Eer-

ste Kamer hun eerste bezwaren schriftelijk uitten, is hij binnenskamers voortdurend in overleg geweest met alle betrokkenen. De heren Lubbers, Kok, Simons, Brinkman, Wöltgens, plus nog een handvol andere leden van Tweede en Eerste Kamer spraken met Kaland. En hij met hen. Het spel werd gespeeld, met Kaland als deelnemer. De inzet werd bepaald, de kaarten verdeeld. De troeven uitgespeeld. Er werd onderhandeld. Het kabinet bleek in het beraad gevoelig voor de mening van het CDA in de Eerste Kamer. Het plan-Simons werd bijgesteld. Het dualisme overwon, maar wel binnenskamers. Daarmee is Kaland en de zijnen de wind uit de zeilen genomen. Een nieuwe, openbare, aanval van dualisme

zal niet begrepen worden. Men heeft de buit toch al binnen? En vrijblijvend meespelen kan niet. Dus zal het CDA, met veel omhaal van woorden, teruggripen naar het zo verfoede monisme.

De kabinetslijn wordt gesteund. Twee handen op één buik. Fraaie volzinnen, lange betogen, moeten dat beeld maskeren. Een nederlaag voor Kaland. Het doortrekken van de onafhankelijke opstelling zou leiden tot een onaantvaardbaar van kabinetszijde. Met als uiterste consequentie de val van het derde kabinet-Lubbers. Een CDA/PvdA-coalitie. En daar voelt het CDA in de Senaat niets voor. Nog een hoorraai voor het monisme.

carel goseling

Rare 'vrienden'

politiek objectief

HAAG - Het is nog steeds het grootste geheim van Het Binnenhof. Waar het anders zo dorpse (model)wereldje van Eerste en Tweede Kamer altijd wel naar buiten komt, is wat er zich afspeelt in de Vaste Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (VCIV) van de Tweede Kamer een groot raadsel.

De vergaderdata en de plaats van bijeenkomst worden slechts gisteren weer bleek, niet te weten openbaar gemaakt. Het onderwerp leent zich er dan ook voor. De in een open democratie de onze 'laatste' geheime zaken worden er besproken: de activiteiten van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD), de Inlichtingen Dienst Buitenland (IDB) en de Militaire Inlichtingendienst (MID).

Samenvatting

Het is de kleinste Kamercommissie en telt slechts vier leden: slechts de fractievoorzitters Brinkman (CDA), Wöltgens (PvdA), Bolkestein (VVD) en van Mierlo (D66) zijn lid. Alle vergaderingen vinden achter gesloten deuren plaats. Slechts éénmaal per jaar komt er een samenvatting verslag uit over wat er het afgelopen jaar is behandeld. Maar de informatie is zeer globaal. Zogenaamde 'operationele informatie' (namen, concrete gebeurtenissen etc.) worden nooit gegeven.

Er wordt er in het jongste verslag melding gemaakt van een verandering in de relatie tussen een Rotterdamse firma en een persoon die persona non grata (ongewenst persoon, red.) was verklaard. Andersz onderwerpen

De Commissie voor de 'Diensten':

Het geheim van Het Binnenhof

ELCO BRINKMAN
...Beloften...

die een aangeslagen worden zijn: de bestaande van de drughandel in Rotterdam. De publieke uitlatingen van een informant van de BVD, en de reorganisatie van de veiligheidsdienst. Bovendien blijft de commissie in juni 1990 op werkdag te zijn geweest bij de BVD.

Op het matje

De commissie kan uit eigen beweging bewindslieden op het matje roepen, net als iedere andere commissie in de Kamer. Meestal zal dat de minister van

Binnenlandse Zaken zijn (verantwoordelijk voor de BVD), maar het komt ook voor dat de ministers Van den Broek (Buitenlandse Zaken) en Hirsch Ballin (Justitie) enige uitleg moeten verschaffen. Medewerkers van de diensten zijn daar ook regelmatig bij aanwezig. Maar wat er besproken wordt, mag zelfs niet vertrouwelijk aan collega-Kamerleden worden gemeld.

Erg vaak komt de geheime Kamercommissie overigens niet bijeen. In de periode juli 1989 tot juli 1990 slechts vijf maal. En dat is, volgens het commissieverslag, nog veel ook; in eerdere jaren kwam men nog minder vaak bij elkaar om over de 'diensten' te spreken.

Daarmee zijn we dan ook meteen beland bij één van de belangrijkste punten van kritiek op deze geheimzinnige commissie.

Bij het laatste debat over het commissieverslag over 1989 en 1990 kwam dat bij vrijwel alle collega-Kamerleden (en dus 'ondergeschikten') naar voren: de leden van de commissie hebben het als fractievoorzitter veel te druk om zich met dit uiterst belangrijke inlichtingen- en veiligheidswerk bezig te houden. De PvdA'er Stoffelen zei het toen zo: 'Met frisse tegenzin spoeden zij zich naar hun vergaderingen'. Zij missen volgens dat Kamerlid en anderen stonden hem daarbij - tijd, interesse en benodigde kennis om hun werk goed te doen.

Controle

En dat werk is uiterst belangrijk: niet minder dan de parlementaire controle op diensten die verdat volledig buiten de openbaarheid opereren. Daarbij mag je natuurlijk veel belangstelling en kennis van de controleurs verwachten. Ondanks Brinkmans verslag destijds ('We hebben er juist lust in' en 'Het is bepaald niet zo dat we zitten te wachten tot de minister ons weer een briefje stuurt'), groeit in de Kamer het besef dat er iets scheef

is. Een voorstel van de PvdA en Groen-Links om een commissie van 'buitenstaanders' de veiligheidsdiensten voortaan te laten controleren, werd door minister Dales van de hand gewezen. Er komt meer openheid en de Kamer krijgt meer te weten over wat zich in het schemergebied

van de 'diensten' afspeelt, zo bevestigde zij. De minister denkt hooguit aan een 'klankbordgroep' van buitenstaanders, die af en toe mogen meedenken.

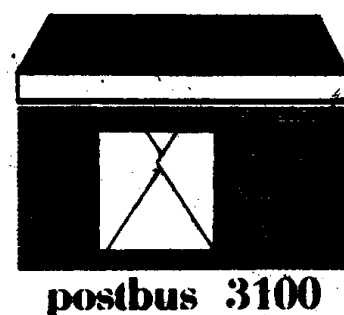
Groen Links

Juist vanwege de huidige situatie waarin slechts vier volksvertegenwoordigers iets weten en de rest (onder wie de 'deskundigen') niet, weigert Groen Links nog steeds deel te nemen aan de Vaste Commissie voor Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. Het is die partij wel gevraagd, omdat ze nu ook tot de 'grote' behoren. Wordvoerder Willems bevestigde dat de commissie van Binnenlandse Zaken bijna alles in het openbaar te weten moet komen. De echt geheime informatie dient aan deze deskundigen ter ore te komen en aan niemand anders.

Over het verbeteren van de parlementaire controle heeft Brinkman beloofd met het kabinet te overleggen. Daarbij denkt hij bij voorbeeld aan een klein groepje deskundigen die zijn commissie zou kunnen adviseren. Er is echter nog niets van dit alles vernomen. En zodoende lopen er momenteel vier drukke, overbezette parlementariërs rond, die meer weten over RaRa en de bommen dan ieder ander. Waarom de BVD, ondanks de beschikbare kennis over de twintig, of dertig RaRa-personen, lijkt te hebben gefaald wordt nu bij voorbeeld niet bekend. Hooguit bij de echtgenotes van vier vooraanstaande politici.

wilfred scholten

in gesprek

postbus 3100

• Sigaretten

Steeds weer zie ik chocoladesigaretten in winkels liggen, bestemd om in de schoen van kinderen te doen. Ik vind dit een zorgwekkende zaak. Je geeft toch ook geen heroïnespuit van chocola? Wij kopen ze dan ook niet, maar veel ouders doen dat wel. Alles wat maar op sigaretten lijkt moet ver van kinderen worden gehouden: het is iets walgelijks, en dat moet jong geleerd worden.

BOCHOLTZ Ferry Groothedde

• Ziektewet

Voor zover mij bekend kan in Nederland een formele wet of een gedeelte daarvan niet worden ingevoerd zonder goedkeuring van de Eerste Kamer en ondertekening door het staats-hoofd. Als het kabinet een gedeelte van de ziektewet-Simons op 1 januari 1992 in werking stelt, handelt het dus mijns inziens in strijd met de grondwet, artikel 83 e.v. Of zie ik iets over het hoofd? Zijn we nog wel een democratie?

LANDGRAAF

B.Fermin

• RK Kerk

Uit zijn commentaar op mijn artikel in het LD van 2 november jl. blijkt, dat de heer Lothman uit Landgraaf kennelijk tot de groep katholieken behoort die te weinig nadenken en lezen over hetgeen het instituut RK Kerk vanuit Rome zijn gelovigen dicteert, door middel van dogmatische leerzeggende en kerkelijke wetgeving. Dat alles versterkt door een systematisch benoemingsbeleid van uiterst conservatieve ambtsdragers.

Als dit beter begrepen werd, zou zeker niet zo ongenueanceerd groepen worden, dat iedereen die kritiek op dat leerzeggende van de RK Kerk heeft, deze meteen maar niet verlaten, zodat er nog slechts één, elitair groepje van tien tot vijftien procent overblijft. Hier klinkt een beetje de mentaliteit door, van de middel-eeuwse inquisitie.

De heer Lothman heeft gelijk als hij de RK Kerk met een politieke partij vergelijkt. Daar heb je ook 'ja-knikkers' en 'meelopers', maar gelukkig ook 'kritische' meedenkers, die meestal de hernieuwde activiteit van zo'n partij wat oprispen!

Een nieuwe hervormde katholieke kerk, zoals hij voorstelt, hoeft niet op te richten, die is er al. Het is in wording in de algehele maatschappij, en verder denk ik aan de ecumenische beweging, ondanks alle conservatieve tegenwerking. Het vernieuwingsproces voltrekt zich onophoudelijk. Er zal in de toekomst een heel andere kerk zijn dan nu. In dit verband zal het goed zijn de historische kerk te lezen over de geschiedenis van de RK Kerk die geleidelijk hebben tot de hervorming en de vele afscheidingen door de eeuwen heen.

HEERLEN

J. Cardewener

(Door redactie ingekort)

• Steenwol

Onder verwijzing naar uw artikel van 8 november 1991 inzake steenwol zou ik het plaatsen van het volgende commentaar van mijn kant op prijs stellen.

Niemand zal ontkennen, dat Rockwool Lapinus onder de toenemende druk van de hervorming en de politiek tot maatregelen voor de bescherming van het leefmilieu is overgegaan. Alleen schenen op 20-9-91 in de provinciale staten van Limburg de VVD en de Partij Nieuw Limburg de problematiek niet te begrijpen. De woordvoerder van de PNL wist niets beter te zeggen bij de voortgegangrapportage dan dat er sprake was van 'demagogische verhalen'.

Verontwaardigd ben ik over de beweringen van Jan Alkema, directeur van Rockwool Lapinus. Volgens de heer Alkema is nog nooit een minerale vezel in de longen aangetroffen, heeft niemand ooit kanker van minerale wolvezels gekregen en wordt het stof (naar buiten) afgevoerd.

Dr. Irving Silikoff, Mt. Sinai School of Medicine, bekend als bestrijder van het gebruik van asbest in de bouw zegt: 'De minerale vezels hebben bij inademen dezelfde werking als asbest. De vezels zijn lang en dun. Eerstmaal ingademd treden op gronden die wij niet kennen longkanker op'.

Met ingang van 1 juli 1991 moeten alle minerale producten in de Verenigde Staten op de verpakking de waarschuwing hebben: 'Possible cancer hazard (mogelijk kankerverwekkend)'. Onderzoekingen in de BRD toonden aan dat steenwol vezels bevat die tot diep in de longen doordringen. Een bewering, die al jaren door mij voor de Raad van State is herhaald!

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie heeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of gestuurd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm of brieven die oproepen tot acties of oproepen tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwettig gebruik van beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

Ook plafondplaten met minerale vezels zijn gevaarlijk.

In eigen land kwam een waarschuwing van de Delftse biochemicus dr. P. Swuts. Hij dringt aan op strenge veiligheidsmaatregelen bij het werken met minerale kunstvezels. Volgens de biochemicus is bij een bepaalde vezelgrootte niet uit te sluiten dat ook vervangende vezels gezondheidsrisico's met zich meebrengen.

Onze regering blijft ontkennen, dat gezondheidsrisico's bij het gebruik van steenwol kunnen optreden. Alleen in het buitenland wordt gewaarschuwd. En de Consumentenbond? Bij herhaling heb ik deze organisatie, waarvan ik meer als dertig jaar lid ben, gewezen op de gevaren voor de gebruikers. Hun antwoord: 'Het heeft onze aandacht'!

Die aandacht kwam niet van de Consumentenbond, maar van de organisaties in het buitenland die kennelijk beter hun verantwoordelijkheid ten opzichte van hun leden kennen dan deze Nederlandse organisatie.

MELICK

F. Boegers

• Cruiseschip

Als reactie op het krantenartikel in het Limburgs Dagblad over 'Eurocruises' het volgende: ik heb deze cruise zelf met een aantal vrienden gemaakt vanaf 5 oktober jl., een dag later dan aanvankelijk was gepland. Het was een heel leuke reis. Het was een heel leuke reis. Het was een heel leuke reis.

Toen wij aankwamen in Venetië schrokken wij ook van het oude schip, aangezien wij een andere voorstelling hadden van een cruiseschip, maar met gezonde humor hebben wij dit genomen en daarin stonden wij zeker niet alleen.

Ook wij hebben het als heel leuk ervaren dat de Venetianen waren, want dat het heel leuk was om te zien. Het was een heel leuke reis. Het was een heel leuke reis. Het was een heel leuke reis.

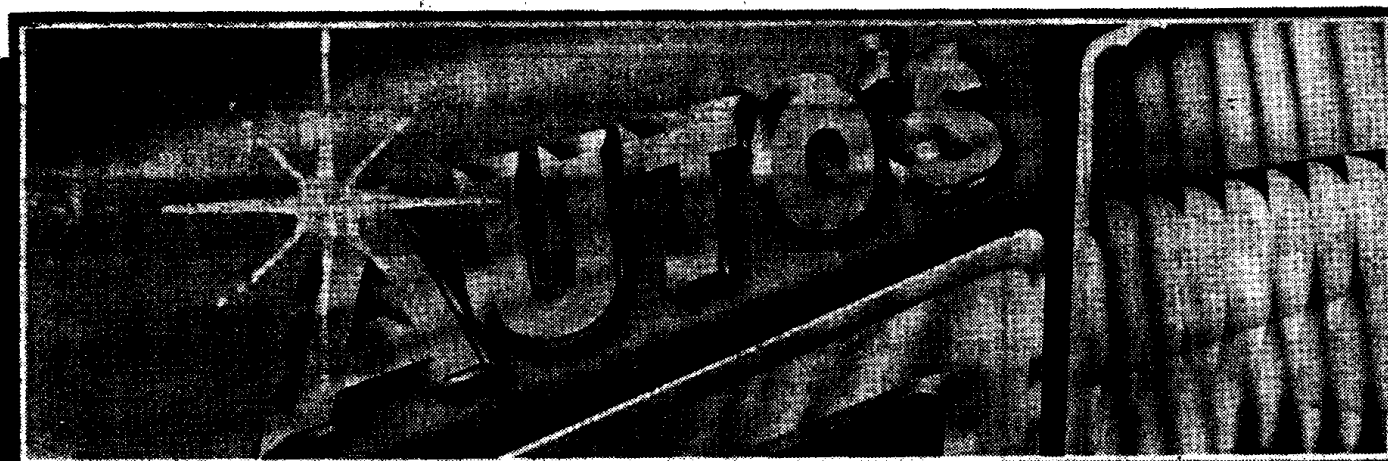
Wat betreft de massale hoeveelheid kalkkerlakken die medische sagers hebben gezien, merk ik wij op, dat ook wij enkele van deze dieren hebben gezien en dat dat geen aangename conclusie is. Al met al: vervelend en naar, maar al relatief veel van het best wel mee.

Toch willen wij vanaf deze plaats onze grote waardering uitspreken voor het personeel van het cruiseschip, dat alles, wat er was, opruimde en keurig achterliet. Wat het eten aan boord betreft moeten wij opmerken dat dat prima was en niemand kwam iets tekort. Daarnaast was het personeel erg behulpzaam op aardig ten opzichte van de gasten. Je kunt natuurlijk van een cruise een olifant maken, maar wij waren op vakantie en, ondanks tegenvallers zoals hierboven vermeld, hebben wij ons goed gemuseerd en mooie plaatsen gezien. We hebben geen aanleiding om zo fel te reageren als medische reizigers wel hebben gedaan. Het was echt geen 'loveboat', maar een 'loughboat' (lachboot)!

KERKRADE

A. Bollen

achtergrond

Audi
Audi 100, 2.0 E, donker-
gr. sw. '86, f. 12.750,-
f. 19.850,-. Tel. 046-529307
Audi 80, 1.8 S, bwj. '88,
f. 19.850,-. Tel. 046-529307
Audi 100 2.3 5 cyl, 11-88,
automaat, schuifdak,
f. 29.950,-. Tel. 04906-1387
Te k. Audi 100 CC, bijna '83,
3-drs., 2e eig. Heulerder
v.p. 31, Brunssum. Tel.
045-252451.
Te k. Audi GT coupé bwj.
'81, APK gek. sportvelgen,
v.p. f. 6.000,-. Tel. 045-
20072.
Audi 100 GLS E, bwj. '80,
groenmet. schuifdak, APK 4-
92, pr. f. 12.000,-. Tel.
0499-1577.

BMW
Te koop BMW 325i bwj. '76,
alle denkbare access.,
f. 24.750,-. Tev. BMW
335i CSI in perf. staat, tax.
aantw. Prijs f. 25.000,-
f. 26.384,-.
BMW 315 (1600 cc), bwj. '83,
perf. sw. '92, pr. f. 14.250,-
f. 25.730,-.
Te k. BMW 318i, automaat,
bwj. '83, nw. model, schuifdak,
sportv., i.z.g.st. f. 8.250,-
f. 25.138,-.
BMW 316 met veel extra's,
nw. '84, inr. mog. Parkstr.
3, Voerendaal.
Te k. BMW 320i, bwj. '83,
nw. model met veel extra's:
i.e. verl., uitgeloog. sunr.,
alarm, radio met comp. disk,
v.p. f. 13.500,-. Inl. 045-
22358.
BMW 728i, bwj. '84, 5-bak,
donkerblauw, 14.000 km,
onderh. boekje
arw., absol. nw.
f. 8.950,-. Tel. 046-522010
f. 06-52982174.
BMW 320i '85, verl. LM
veig. w.w. glas, metak
f. 16.750,-. Tel. 04493-2684
BMW 323i 4-drs., bwj. '83,
nw. model, verlaagd, sport-
v., APK v.p. f. 10.000,-
f. 24.10072.

Bedford
Te k. Bedford Van bus
alle denkbare access., moet
gezien worden, opknapper,
f. 2.500,-. Inr. auto mog.
Tel. 04408-2368.

Citroën
Occasions
zoals het hoort!!!

Fiat Ritmo 60 1983
Citroën Visa 1100 1983
Nissan Stanza 1983
Renault 5 TL 1985
Honda Accord 1.6 1984
Citroën BX Leader-uitv. 1986
Nissan Micra automaat 1986
Citroën Metro 1.3 LS 1988
Citroën BX 1.4 E 1987
Nissan Micra Trend-uitv. 1987
Citroën AX 1100 1989
VW Golf 1.3 div. extra's 1987
Peugeot 309 met schuifdak 1988
Citroën BX 1.9 automaat 1987
Citroën BX 1.4 1989
Citroën BX 1600 1988
Mitsubishi Lancer 1988
Opel Kadett 1400 4-drs. 1989
Citroën BX 1.6 RE 1989
Citroën AX GTI 1990
Citroën BX 1.9 GTI 1988
Citroën BX Turbo Diesel 1989

Autobedrijf
SONDAGH BV
De kouden 34-36
Heerlen (Hoensbroek)

De grootste Citroën dealer van Zuid-Limburg.

CITROËN-ONDERDELEN
gebruikt en nieuw: in- en
verkoop schade Citroën.
Ray Cuijzen, 045-752121.
Citroën 2 CV 6 wit, bwj.
'83, f. 14.500,-. Tel. 045-
51428.
Te k. Citroën BX 1.9 die-
sel, bwj. '84, f. 9.500,-. Tel.
na 19 uur 045-465086.
Te koop 2 CV 6 EEND, juli
'85, APK 11-92, in prima st.,
eig. 045-714389.
CITROËN CX 2000 bwj. 5-
'84, wit, i.z.g.st., pr. f. 4.950,-
schadevrij, 34, Landgraaf
Tel. 045-316116.

CITROËN BX 1.9 GT '85,
metakbeige, LPG, centr.
verl., elektr. ramen,
optima cond., inr. mog.
Autobed. Boschker, Heer-
lenweg 67, Voerendaal. Tel.
045-751805.

CITROËN BX 1.9 diesel sta-
tion, 3-89, wit,
f. 19.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN BX 1.9 diesel 5-
'89, gr. kent., f. 11.950,-
incl. Tel. 04906-1387.

Fiat
Fiat UNO 45, kl. rood, m.
'84, Fiat Uno diesel '86,
beige, inr. mog. Autobed.
Boschker, Heerlenweg 67,
Voerendaal. 045-751805.

f. 9.999,99 kost mijn Fiat
UNO 45 Fiore, kl. fel blauw,
lolly wit, 6-88. Tel. 045-
222453.

Te k. van part. Fiat PANDA
met trch., bwj. '85, km.st.
0.080, leder onderzoek
negest. f. 5.500,-, gesprei-
del bet. mog. 045-456819.

Fiat TIPO, bwj. '88. Tel.
045-740829.

Te k. zeer mooie Fiat PAN-
DA 750 CL, kl. wit, bwj. 04-
'89. Tel. 045-318731.

Te k. Fiat X1 9, cabriolet,
signaalrood, bwj. '79, pr.
f. 6.950,-. Tel. 04405-2708.

Te k. Fiat 500, bwj. '71, ge-
rest., v.p. f. 6.000,-. Tev.
onderd. Fiat 500. Tel. 045-
459721.
Mooie Fiat PANDA '87, v.p.
f. 7.500,-. Rumpenverf.
116, Brunssum voor 18 uur.
Fiat PANDA 45 S '84, Auto-
bed. Dorangs, Alstaarstr. 2,
Schinnen. Tel. 04493-2211.

creusen heerlen

Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.
Peugeot 205 XR 1.4 '90
Honda Acc. Sedan 2.0 '89
VW Golf Memphis '89
VW Polo CL '89
BMW 316 1.8 zwart '89
Opel Omega 2.0i Combi '89
VW Passat GL gr. '89
Mazda 1.3 '89
Opel Kadett Sedan '88
Toy. Corolla 1.3 Sedan '88
Audi 90 2.3 E '88
Opel Kadett 1.6 zwart '88
Audi 80 blauw '88
Audi 80 aut. wit '88
Peugeot 205XR '88
Ford Sierra 2.0 CL bruin '88
Daihatsu Charade Turbo '88
Daihatsu Charade diesel '87
Alfa Romeo 1.5 Sprint '87
Nissan Sunny coupe GTI '87
Alfa 33 1.3 junior wit '87
Ford Sierra 1.6 CL gr. '87
Ford Escort 1.3 CL bruin '87
Renault 1.5 wit '87
Mits. Colt 1.5 sport '86
VW Golf GTI rood '86
BMW 316 blauw '86
Mercedes 190 E wit '86
Daihatsu Cuore '85
Opel Corsa '85
Opel Kadett 1.2 LS wit '85
Ford Sierra 1.8 blauw '84
Opel Kadett 1.3 '84
Opel Manta 1.8 S gr. '84
Mercedes 190 AMG '83
Mits. Cordia 1.6R beige '83
Mercedes 500 SE groen '83
Mazda 323 Sedan gr. '83
Daihatsu Charade TS '84
Fiat Uno 5-drs. '87
Ford Escort 1.3 L '83
Daihatsu Cuore '88
Opel GT speculitvoering '89.
Diverse inruilv. v.a.
f. 500,- tot f. 1.500,-.

Opel Ascona 1.6S 4-drs.
1985
Skoda 105S 1988
Triumph Acclaim HL 1983
CREUSEN HEERLEN
Parallelweg 34, 045-742121

Fiat PANDA 45, 3-drs., bwj.
'87, APK mlt. '92, i.z.g.st.
f. 3.500,-. Tel. 04454-2092.

Fiat PANDA 1000 CL, bwj.
'87, APK mlt. '92, i.z.g.st.
f. 24.000,-. Tel. 045-465129

Te koop Fiat PANDA 750
bwj. '86. Tel. 04499-1615 /
06-52107978.

Te k. Fiat 500, stationwa-
gen, bwj. '74, i.g.st. Tel.
043-640425.

Te k. Fiat Uno 45 speciaal,
APK, showroomstaat! Tel.
045-726175.

Te k. Fiat 127 sport, kl.
oranje, bwj. '79, moel en
goed. f. 1.950,-. 04408-2368

Ford

Ford Capri

Ford Capri 3.0 S bwj. '80
Ford Capri 2.0 GT bwj. '80
Ford Capri 1.6 GL bwj. '79
Ford Capri 2.0 GL bwj. '78.
Dit zijn de laatste capri's van
dit jaar. Jos Klijenlaan 711,
Geleen (bij Shell tankst.).
Tel. 046-743571 of 745483.

Te koop Ford SIERRA 1800
Laser bwj. '85, 5-drs. Swier
31, Wynandrade.
Te k. Ford SCORPIO, bwj.
'86, blauwmet. met LPG Tel.
046-335850.

Bedford

Te k. Bedford Van bus
alle denkbare access., moet
gezien worden, opknapper,
f. 2.500,-. Inr. auto mog.
Tel. 04408-2368.

Citroën

Te k. Citroën Visa 1100
1983
Nissan Stanza
1983
Renault 5 TL
1985
Honda Accord 1.6
1984
Citroën BX Leader-uitv.
1986
Nissan Micra automaat
1986
Citroën Metro 1.3 LS
1988
Citroën BX 1.4 E
1987
Nissan Micra Trend-uitv.
1987
Citroën AX 1100
1989
VW Golf 1.3 div. extra's
1987
Peugeot 309 met schuifdak
1988
Citroën BX 1.9 automaat
1987
Citroën BX 1.4
1989
Citroën BX 1600
1988
Mitsubishi Lancer
1988
Opel Kadett 1400 4-drs.
1989
Citroën BX 1.6 RE
1989
Citroën AX GTI
1990
Citroën BX 1.9 GTI
1988
Citroën BX Turbo Diesel
1989

Autobedrijf

SONDAGH BV

De kouden 34-36
Heerlen (Hoensbroek)

De grootste Citroën dealer van Zuid-Limburg.

CITROËN-ONDERDELEN

gebruikt en nieuw: in- en
verkoop schade Citroën.
Ray Cuijzen, 045-752121.
Citroën 2 CV 6 wit, bwj.
'83, f. 14.500,-. Tel. 045-
51428.
Te k. Citroën BX 1.9 die-
sel, bwj. '84, f. 9.500,-. Tel.
na 19 uur 045-465086.
Te koop 2 CV 6 EEND, juli
'85, APK 11-92, in prima st.,
eig. 045-714389.
CITROËN CX 2000 bwj. 5-
'84, wit, i.z.g.st., pr. f. 4.950,-
schadevrij, 34, Landgraaf
Tel. 045-316116.

CITROËN BX 1.9 GT '85,
metakbeige, LPG, centr.
verl., elektr. ramen,
optima cond., inr. mog.
Autobed. Boschker, Heer-
lenweg 67, Voerendaal. Tel.
045-751805.

CITROËN BX 1.9 diesel sta-
tion, 3-89, wit,
f. 19.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN BX 1.9 diesel 5-
'89, gr. kent., f. 11.950,-
incl. Tel. 04906-1387.

Fiat

Fiat UNO 45, kl. rood, m.
'84, Fiat Uno diesel '86,
beige, inr. mog. Autobed.
Boschker, Heerlenweg 67,
Voerendaal. 045-751805.

f. 9.999,99 kost mijn Fiat
UNO 45 Fiore, kl. fel blauw,
lolly wit, 6-88. Tel. 045-
222453.

Te k. van part. Fiat PANDA
met trch., bwj. '85, km.st.
0.080, leder onderzoek
negest. f. 5.500,-, gesprei-
del bet. mog. 045-456819.

Fiat TIPO, bwj. '88. Tel.
045-740829.

Te k. zeer mooie Fiat PAN-
DA 750 CL, kl. wit, bwj. 04-
'89. Tel. 045-318731.

Te k. Fiat X1 9, cabriolet,
signaalrood, bwj. '79, pr.
f. 6.950,-. Tel. 04405-2708.

Te k. Fiat 500, bwj. '71, ge-
rest., v.p. f. 6.000,-. Tev.
onderd. Fiat 500. Tel. 045-
459721.
Mooie Fiat PANDA '87, v.p.
f. 7.500,-. Rumpenverf.
116, Brunssum voor 18 uur.
Fiat PANDA 45 S '84, Auto-
bed. Dorangs, Alstaarstr. 2,
Schinnen. Tel. 04493-2211.

Ford

Ford Sierra XR 4i

zeer mooie uitvoering, bwj. '84, 5-bak, schuifdak, alarminst
Ford Sierra 1.6 laser 3-drs, bwj. '86.
AUTOSPORT Brouns b.v. Tel. 045-725507.

Te koop Ford SIERRA 2.0i
Ghia, 8-90, 18.000 km, alle
opties, als nieuw. Tel. 045-
252447.

Te k. weg. omstandigh. Ford
SIERRA 2.3 D, 6-88, get. gl.
stuurbeker, centr. deurver-
trek, schuifdak, blauwmet.
pr.o.n.t.k. 045-259468.

Ford SCORPIO 1982, i.z.g.
st., vaste prijs f. 4.000,-. Tel.
045-254449.

Ford FIESTA 1300 S bwj.
'81, APK 2-92, pr.o.n.t.k.
Tel. 045-315719.

Ford SCORPIO diesel '87,
5-bak, ABS, schuifdak, in-
dio, trektr., blauwmet, inr.
mog. Autobed. Boschker,
Heerlenweg 67, Voerendaal.
Tel. 045-751805.

Te k. Fiat 500, bwj. '71, ge-
rest., v.p. f. 6.000,-. Tev.
onderd. Fiat 500. Tel. 045-
459721.
Mooie Fiat PANDA '87, v.p.
f. 7.500,-. Rumpenverf.
116, Brunssum voor 18 uur.
Fiat PANDA 45 S '84, Auto-
bed. Dorangs, Alstaarstr. 2,
Schinnen. Tel. 04493-2211.

Te k. Ford FIESTA 1100,
bwj. '80, zeer mooie auto,
APK 11-92, vaste
f. 1.950,-. Kastelestr. 22,
Rozendaal, Brunssum.

Ford ESCORT 1300 L 4-
drs., bwj. '82, LPG install.,
nw. APK, f. 3.750,-. i.s.v.nw.
Tel. 045-323178.

Daihatsu

Daihatsu Ton

Quadflieg

Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.
Peugeot 205 XR 1.4 '90
Honda Acc. Sedan 2.0 '89
VW Golf Memphis '89
VW Polo CL '89
BMW 316 1.8 zwart '89
Opel Omega 2.0i Combi '89
VW Passat GL gr. '89
Mazda 1.3 '89
Opel Kadett Sedan '88
Toy. Corolla 1.3 Sedan '88
Audi 90 2.3 E '88
Opel Kadett 1.6 zwart '88
Audi 80 blauw '88
Audi 80 aut. wit '88
Peugeot 205XR '88
Ford Sierra 2.0 CL bruin '88
Daihatsu Charade Turbo '88
Daihatsu Charade diesel '87
Alfa Romeo 1.5 Sprint '87
Nissan Sunny coupe GTI '87
Alfa 33 1.3 junior wit '87
Ford Sierra 1.6 CL gr. '87
Ford Escort 1.3 CL bruin '87
Renault 1.5 wit '87
Mits. Colt 1.5 sport '86
VW Golf GTI rood '86
BMW 316 blauw '86
Mercedes 190 E wit '86
Daihatsu Cuore '85
Opel Corsa '85
Opel Kadett 1.2 LS wit '85
Ford Sierra 1.8 blauw '84
Opel Kadett 1.3 '84
Opel Manta 1.8 S gr. '84
Mercedes 190 AMG '83
Mits. Cordia 1.6R beige '83
Mercedes 500 SE groen '83
Mazda 323 Sedan gr. '83
Daihatsu Charade TS '84
Fiat Uno 5-drs. '87
Ford Escort 1.3 L '83
Daihatsu Cuore '88
Opel GT speculitvoering '89.
Diverse inruilv. v.a.
f. 500,- tot f. 1.500,-.

Weg. lease auto te k. Ford
ESCORT 1300 L, bwj. '84,
nw. model, alu-velgen, i.z.g.
st., f. 9.000,-. 045-231794.

Te k. Ford TAUNUS 1.6 bwj.
'79, v.p. f. 1.050,-. Tel.
045-333707.

Ford FIESTA, APK 3-92,
f. 650,-. Tel. 04454-2388.

Ford ESCORT 1.4 Bravo '88
zwart, 5-drs., 5-bak 15 RS
velg, sunroof, LPG w.w.
glas f. 16.750,-. 04493-2684

Ford FIESTA 1100 L Bravo
'82, i.z.g.st., f. 3.350,-.
Tel. 045-725984.

Ford ESCORT Bravo, 5-drs.
bwj. '83, i.z.g.st., f. 2.500,-.
Tel. 045-724417.

Ford TAUNUS 1.6 GL '80,
APK, showroomcond., v.p.
f. 1.950,-. Tel. 045-255784.

Te k. mooie sterke Ford
TAUNUS Ghia 2.0 V 6, 1981
v.p. f. 2.800,-. APK gek.
Tel. 04458-2217.

Ford FIESTA nw. model, la-
ser, '84, APK, zeer mooi, f.
5.950,-. 045-454087

Te koop Ford SIERRA 1.6
Laser, bwj. '85, met trektr.
APK 8-92, v.p. f. 8.000,-.
Tel. 046-337449.

Ford ESCORT 1.1 CL, bwj.
'87, 5-drs., 64.000 km, blauw
te eig. Ford Escort 1.1 CL
bwj. '86, 3-drs., 44.000 km,
gr. metak, te eig. Autobed.
Balt bv. Kastelein 1, Heer-
len, naast GAK. 045-721541

Te k. Ford SIERRA 2.0, bwj.
'85, kl. zwart, i.z.g.st. Auto
Le Mans. Tel. 045-259111.

Daihatsu CHARADE TS
spec. bwj. '88, 31.000 km,
zuinig, als nw. 043-64136.

Te k. DAHATSU busje voor
rolosteelvoerver. f. 2.000,-
Tel. 045-317329.

Koopje Daihatsu CHAR-
MANT LPG, bwj. '84,
Schaeferbergweg 160, Hrl.
Daihatsu CHARADE TS tur-
bo diesel, nw. mod. bwj. aug.
'87, f. 9.750,-. 046-519343.

Te k. DAHATSU 850 mni-
busje, bwj. '83, geel kante-
ken, v.p. f. 3.500,-. Tel.
045-229481/221138.

Daihatsu CHARADE TS
spec. bwj. '88, 31.000 km,
zuinig, als nw. 043-64136.

Te k. DAHATSU busje voor
rolosteelvoerver. f. 2.000,-
Tel. 045-317329.

Koopje Daihatsu CHAR-
MANT LPG, bwj. '84,
Schaeferbergweg 160, Hrl.
Daihatsu CHARADE TS tur-
bo diesel, nw. mod. bwj. aug.
'87, f. 9.750,-. 046-519343.

Te k. DAHATSU 850 mni-
busje, bwj. '83, geel kante-
ken, v.p. f. 3.500,-. Tel.
045-229481/221138.

Daihatsu CHARADE TS
spec. bwj. '88, 31.000 km,
zuinig, als nw. 043-64136.

Te k. DAHATSU busje voor
rolosteelvoerver. f. 2.000,-
Tel. 045-317329.

Koopje Daihatsu CHAR-
MANT LPG, bwj. '84,
Schaeferbergweg 160, Hrl.
Daihatsu CHARADE TS tur-
bo diesel, nw. mod. bwj. aug.
'87, f. 9.750,-. 046-519343.

Te k. DAHATSU 850 mni-
busje, bwj. '83, geel kante-
ken, v.p. f. 3.500,-. Tel.
045-229481/221138.

Daihatsu CHARADE TS
spec. bwj. '88, 31.000 km,
zuinig, als nw. 043-64136.

Te k. DAHATSU busje voor
rolosteelvoerver. f. 2.000,-
Tel. 045-317329.

Koopje Daihatsu CHAR-
MANT LPG, bwj. '84,
Schaeferbergweg 160, Hrl.
Daihatsu CHARADE TS tur-
bo diesel, nw. mod. bwj. aug.
'87, f. 9.750,-. 046-519343.

Te k. DAHATSU 850 mni-
busje, bwj. '83, geel kante-
ken, v.p. f. 3.500,-. Tel.
045-229481/221138.

Daihatsu CHARADE TS
spec. bwj. '88, 31.000 km,
zuinig, als nw. 043-64136.

Te k. DAHATSU busje voor
rolosteelvoerver. f. 2.000,-
Tel. 045-317329.

Koopje Daihatsu CHAR-
MANT LPG, bwj. '84,
Schaeferbergweg 160, Hrl.
Daihatsu CHARADE TS tur-
bo diesel, nw. mod. bwj. aug.
'87, f. 9.750,-. 046-519343.

Te k. DAHATSU 850 mni-
busje, bwj. '83, geel kante-
ken, v.p. f. 3.500,-. Tel.
045-229481/221138.

Daihatsu CHARADE TS
spec. bwj. '88, 31.000 km,
zuinig, als nw. 043-64136.

Te k. DAHATSU busje voor
rolosteelvoerver. f. 2.000,-
Tel. 045-317329.

Koopje Daihatsu CHAR-
MANT LPG, bwj. '84,
Schaeferbergweg 160, Hrl.
Daihatsu CHARADE TS tur-
bo diesel, nw. mod. bwj. aug.

Billiton stoot 150 banen af

verlies wordt dit jaar op ruim zeventien miljoen geschat.
De directie maakte gisteren bekend dat met het Franse bedrijf Métal Europe onderhan-

delingen worden gevoerd over de voortzetting van de accu-inzameling. Moedermaatschappij Billiton Nederland, dochter van Koninklijke Olie/Shell, zal verder de sanering van de schulden en de kosten van een eventueel sociaal plan en toekomstige bodemsanering op zich nemen.

In een eerste reactie zeggen de bonden dat overplaatsing naar andere vestigingen alleen kan gebeuren wanneer bestaanszekerheid wordt gegeven over de voortzetting van de activiteiten daar.

ARNHEM - De Hollandse Metallurgische Industrie Billiton in Arnhem stoot twee van de drie hoofdactiviteiten af. Daardoor gaan 150 van de 190 banen verloren. Het bedrijf streeft ernaar die personeelsleden in te zetten in andere Billiton-vestigingen of via outplacement aan een andere baan te helpen.

De recycling van accu's en de tinsmelterij worden gesloten. Alleen de productie van metaalzouten is volgens de directie nog winstgevend. Billiton in Arnhem leidt vorig jaar een verlies van acht miljoen gulden. Dat

'Ontvoering Heineken bracht biermerk op hoger voetstuk'

LONDEN - De ontvoering van Freddy Heineken en zijn chauffeur in 1983 is goed geweest voor de naam bekendheid van het biermerk. Het was een zeer emotionele gebeurtenis voor de Nederlandse bevolking, maar maakte Heineken een groter nationaal symbool en bracht de voormalige bestuursvoorzitter zeer nadrukkelijk voor het voetlicht. Dat zegt Heineken-bestuursvoorzitter G. van Schaik in een interview met het Britse dagblad The Guardian.

Hij verklaart in het vraaggesprek dat slechts weinigen in Nederland zijn naam direct zullen koppelen aan de bierbrouwerij. Met betrekking tot zijn illustere voorganger zegt hij: „Mijnheer Heineken was erg actief in publieke zaken die weinig met bier te maken hadden en bovendien had hij zijn naam mee.”

Voorliefde

Volgens van Schaik is de betrokkenheid van de Nederlandse bevolking bij zijn concern erg groot. „Het is een stukje van hen zelf”. Ook de Nederlandse pers zou zich aan deze voorliefde voor de nationale brou-

wer 'schuldig' maken. Toen Heineken eind vorig jaar bekend maakte dat het 250 banen gaat schrappen, was dat voorpaginieuws. Het verlies van duizenden arbeidsplaatsen bij het samengaan van ABN en Amro stonden daarentegen op pagina 26, zo staat in het interview te lezen.

Export

Van Schaik laat wederom doorscheren dat Duitsland een belangrijke nieuwe afzetmarkt moet worden. Hij ziet vooral kansen in export rechtstreeks naar horeca-gelegenheden in de Bondsrepubliek. In maart zei de bestuursvoorzitter tijdens een toelichting op het jaarverslag in Amsterdam dat gesprekken gaande zijn met Duitse partners, maar dat een daadwerkelijke introductie op de Duitse markt voorlopig niet aan de orde is.

Over de bestaande relatie met de Britse branchegenoot Whitbread is hij duidelijk. Zolang deze zowel de productie als de distributie van Heineken-bier wil blijven uitvoeren, is er voor de brouwer geen reden om zelf productiefaciliteiten in Groot-Brittannië op te zetten, aldus Van Schaik.

uit

Hopman

Het Bouwfonds Nederlandse Gemeenten heeft een belang van 60 procent gekocht in de Hopman Groep te Zoetermeer. Hopman is actief op het gebied van projectontwikkeling, bedrijfsinvesting en het beheer van commercieel vastgoed. Hopman blijft onder eigen naam werken. De rest van de aandelen blijft in handen van Dura International.

Plymouth

Het Amerikaanse autoconcern Chrysler overweegt de al 63 jaar bestaande merknaam „Plymouth” op te geven. Analisten en autohandelaren in de VS verwijten Chrysler dat het te veel merken voert die via zelfstandige marketing- en verkoopkanalen aan de man moeten worden gebracht.

Telefoon

Het Venezolaanse Congres heeft donderdag de weg vrijgemaakt voor privatisering van de staatstelefoonmaatschappij CANTV. Vrijdag worden biedingen uitgebracht op een belang van veertig procent door twee rivaliserende consortia, respectievelijk geleid door de Amerikaanse bedrijven Bell Atlantic en GTE Corporation. De winnaar krijgt volledige controle over het management. Voor de deelneming van veertig procent geldt een minimumprijs van 800 miljoen dollar.

Walt Disney

De nettowinst van het Amerikaanse amusementsconcern Walt Disney Company is in het laatste kwartaal van het eind september afgelopen boekjaar gedaald van 232,6 miljoen dollar tot 174 miljoen dollar. Over het hele jaar daalde de winst van 824 miljoen dollar tot 636,6 miljoen dollar. Disney wijt de winstdaling aan de economische recessie.

Dow Chemical

Het Amerikaanse chemische concern Dow Chemical verwerft voor 177,5 miljoen dollar een belang van 51 procent in het Tsjechoslowaakse bedrijf Chemické Závody Sokolov. Het is de grootste Amerikaanse investering in Tsjechoslowakije tot nu toe. Dow was bereid meer te betalen dan de concurrenten Union Carbide en Atochem, een dochter van het Franse concern Elf Aquitaine.

Boeings

De Amerikaanse vliegtuigbouwer Boeing zal de productie van het type 737 met ingang van het vierde kwartaal van 1992 verminderen van 21 tot 17 vliegtuigen per maand. Hierdoor is besloten omdat veel luchtvaartmaatschappijen hebben gevraagd om uitsel van de aflevering. In de afgelopen jaren was de productie van de 737 juist fors opgeschroefd wegens de grote vraag.

Uitgeleende bedragen worden teruggevorderd

Sovjetunie naarstig op zoek naar geld

Van onze redactie economie

MOSKOU - De regering van de Sovjetunie gaat de inspanningen vergroten om de gelden te innen die andere naties de economisch en sociaal wankelende unie schuldig zijn. Dat heeft het Sovjetpersbureau Interfax bekendgemaakt. Volgens vicevoorzitter Arkadi Volski van de tijdelijke interpublieke economische commissie belooft de schuld die met name voormalige communistische bondgenoten en Derde Wereldlanden aan de Sovjetunie hebben op papier 104 miljard dollar.

De omrekening in dollars heeft evenwel maar een beperkte waarde gezien de verschillende wisselkoersen die voor de Sovjetunie worden gebruikt. In roebel belooft de buitenlandse schuld aan de Sovjetunie volgens Volski 91,64 miljard roebel waarvan iets meer dan de helft is verschuldigd door voormalige socialistische bondgenoten uit Oost-Europa, Vietnam, Mongolië en Cuba. Het laatstgenoemde land zou voor 16,7 miljard in het krijt staan. Mongolië en Vietnam moeten elk nog met circa tien miljard roebel over de brug komen.

Intussen heeft Moskou al contact opgenomen met de Poolse overheid om tot een vergelijk te komen over

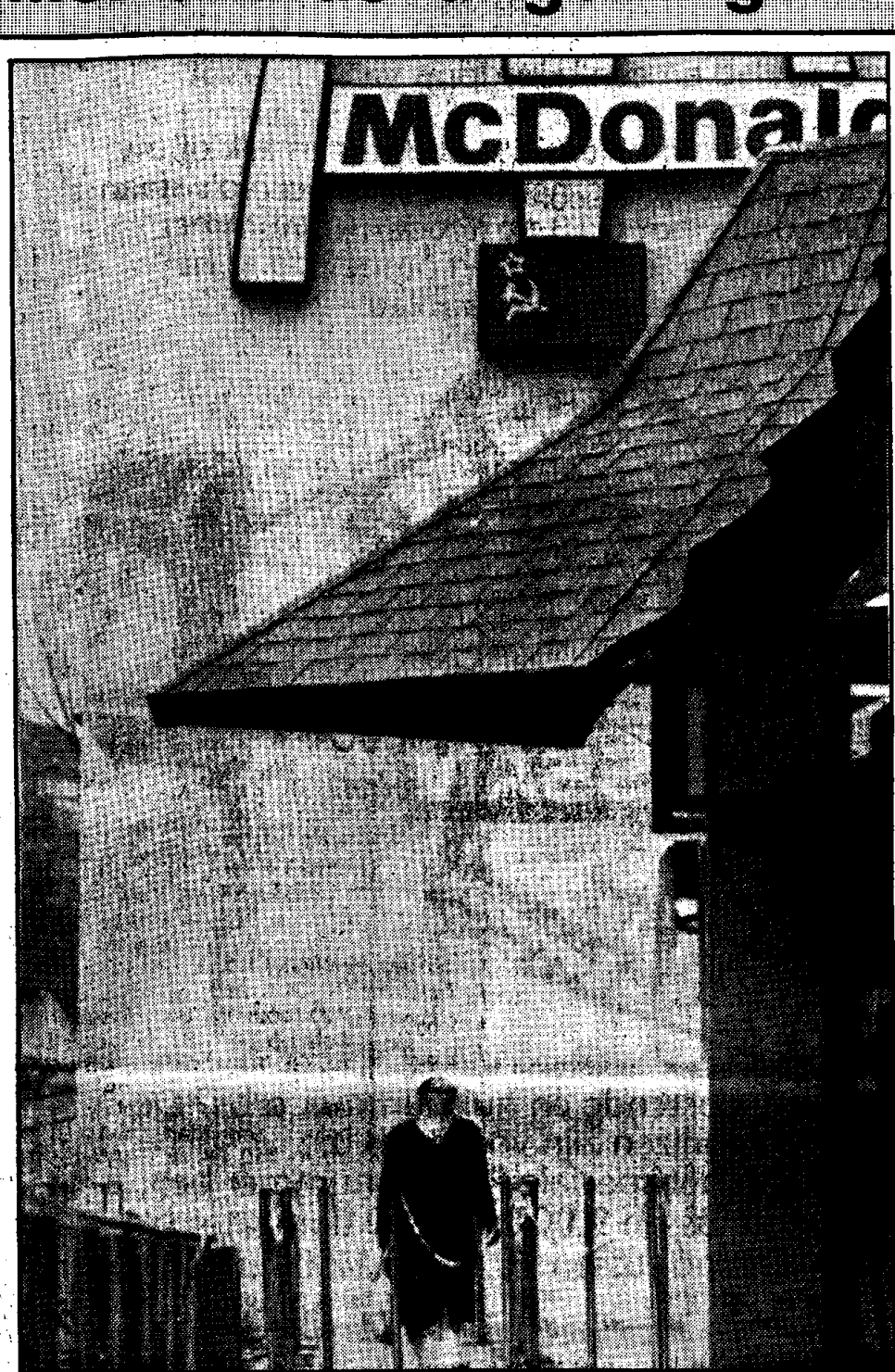
Verlies Saab wordt kleiner

STOCKHOLM - Het verlies van de Zweedse fabrikant van personenauto's Saab Automobiles, sinds vorig jaar voor de helft eigendom van het Amerikaanse concern General Motors, is in de eerste negen maanden van dit jaar licht gedaald van 2,4 miljard kroon tot 2,3 miljard kroon (f 708 miljoen). Dit heeft het bedrijf gisteren bekendgemaakt.

De verbetering is te danken aan een vermindering van het verlies over het derde kwartaal van 825 tot 574 miljoen kroon (f 177 miljoen). Saab verwacht dat het verlies in het vierde kwartaal verder zal afnemen, waardoor er over het gehele jaar een negatief resultaat zal zijn van 2,5 tegen 4,6 miljard kroon in 1990.

General Motors betaalde indertijd 600 miljoen dollar voor de helft van de aandelen van de noodlijdende autofabrikant aan het Zweedse concern Saab-Scania, dat behalve personenwagens ook vrachtwagens en vliegtuigen produceert.

McDonalds 'uitgeburgerd'

● Het is tegenwoordig wel erg rustig bij de Moskouse vestiging van een Amerikaanse hamburgergigant. Vorig jaar was dit nog de populairste eetgelegenheid in heel de Sovjetunie. Eindeloze rijken hadden er uren voor over om in een broodje warm westers vlees te mogen happen. Maar sinds de restaurantketen in verband met de inflatie de prijzen met 1.000 procent verhoogde, is de eetlust verdwenen.

beurs

Mat

AMSTERDAM - Elsevier stal vrijdag de show op de Amsterdamse effectenbeurs. Zonder dat er een goede reden voor viel aan te geven, steeg het uitgeverijfonds f 1,90 aan, naar f 98,70, het hoogste punt voor dit jaar. Elsevier voerde bovendien de ranglijst van meest verhandelde fondsen aan. Collega Wolters-Kluwer deed het eveneens goed met een winst van eveneens f 1,90 op f 63,20.

De beurs maakte in tegenstelling tot de voorgaande dagen een wat matte indruk. Na anderhalf uur handelen stond de stemmingsindex nog steeds op het slot van donderdag, 92,4. Daarna was er een aanzienlijke tendens tot stijging aanwezig. Dat was al heel wat, want belangrijke beurzen als Londen, Wall Street en Tokyo hadden een lichte daling te zien gegeven. De stemmingsindex sloot op 92,6. De koersindex bleef onveranderd staan op 199,9. De totale omzet bedroeg vrijdag 2,1 miljard, waarvan f 711 miljoen aandelen.

De twee grote uitgeverijfondsen kwamen er bij de grote fondsen nog enkele uitschieters voor. Aegon sloot op een gulden beter op f 120 en KNP f 1,80 op f 45,90. Océ van der Grinten werd f 1,30 duurder op f 64,50. Heineken, die het donderdag goed deed, was nu f 1,20 in reactie op f 160,50.

Het altijd kwakkelende Porcelyne Riet zag het negatief bijstellen van de prognose bestraft met een verlies van f 5 op f 150. Kantoorinrichter Ahrend sprong van f 139 naar f 148.

De optiebeurs stond in het teken van de expiratie van de november-expiraties. Vooral in de indexhoek leverde dit soms heftige tafelen op. De omzet op de EOE bedroeg vrijdag 63.000 contracten.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	42,30	42,40
ABN Amro A in F	80,10	80,10
ABN Amro A in F	119,00	120,00
Ahold	83,90	83,60
Alkermis	134,50	134,50
Alkermis	190,00	190,00
Amey	51,60	51,60
Bols	44,50	44,50
Borsumij W.J.	62,50	62,50
Bühm.Tet.	41,20	41,20
DAF	24,20	24,20
De Nederlandsche Bank	141,20	140,50
DSM	100,20	100,20
Elsevier	96,80	96,80
Fokker Broc. c	26,30	26,30
Gist-Broc. c	33,50	33,50
HCS Techn.	2,05	2,10
Heineken	161,70	160,50
Hoogovens	40,00	40,00
Hunter Dougl.	62,50	62,50
Int.Müller	63,00	62,50
Int.Ned.Gr.	48,10	48,10
Kon.Ned.Pap.	39,40	39,40
Kon.Olie	44,10	45,90
Ned.Wyler	152,00	151,00
Océ	62,30	62,30
Pakhoed	44,20	44,20
Philips	35,10	34,70
Polygram	42,60	42,60
Robeco	99,30	99,30
Rodamco	60,70	59,80
Rolingo	100,00	99,30
Rosetta	44,40	44,40
Stork VNF	175,50	173,40
Unilever	75,10	74,40
Ver.Best.VNU	22,70	22,90
VolmaSoftw.	42,90	42,90
VOC	83,40	83,70
Wageningen	61,30	62,20
Wolters-Kluwer	139,00	140,00

Beleginstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.f.	77,90	78,00
ABN Amro Aand.f.	70,20	69,80
ABN Amro Aand.f.	71,40	71,50
ABN Amro Aand.f.	72,20	72,30
ABN Amro Aand.f.	73,00	73,10
ABN Amro Aand.f.	74,00	74,10
ABN Amro Aand.f.	75,00	75,10
ABN Amro Aand.f.	76,00	76,10
ABN Amro Aand.f.	77,00	77,10
ABN Amro Aand.f.	78,00	78,10
ABN Amro Aand.f.	79,00	79,10
ABN Amro Aand.f.	80,00	80,10
ABN Amro Aand.f.	81,00	81,10
ABN Amro Aand.f.	82,00	82,10
ABN Amro Aand.f.	83,00	83,10
ABN Amro Aand.f.	84,00	84,10
ABN Amro Aand.f.	85,00	85,10
ABN Amro Aand.f.	86,00	86,10
ABN Amro Aand.f.	87,00	87,10
ABN Amro Aand.f.	88,00	88,10
ABN Amro Aand.f.	89,00	89,10
ABN Amro Aand.f.	90,00	90,10
ABN Amro Aand.f.	91,00	91,10
ABN Amro Aand.f.	92,00	92,10
ABN Amro Aand.f.	93,00	93,10
ABN Amro Aand.f.	94,00	94,10
ABN Amro Aand.f.	95,00	95,10
ABN Amro Aand.f.	96,00	96,10
ABN Amro Aand.f.	97,00	97,10
ABN Amro Aand.f.	98,00	98,10
ABN Amro Aand.f.	99,00	99,10
ABN Amro Aand.f.	100,00	100,10

Beleginstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.f.	101,00	101,10
ABN Amro Aand.f.	102,00	102,10
ABN Amro Aand.f.	103,00	103,10
ABN Amro Aand.f.	104,00	104,10
ABN Amro Aand.f.	105,00	105,10
ABN Amro Aand.f.	106,00	106,10
ABN Amro Aand.f.	107,00	107,10
ABN Amro Aand.f.	108,00	108,10
ABN Amro Aand.f.	109,00	109,10
ABN Amro Aand.f.	110,00	110,10
ABN Amro Aand.f.	111,00	111,10
ABN Amro Aand.f.	112,00	112,10
ABN Amro Aand.f.	113,00	113,10
ABN Amro Aand.f.	114,00	114,10
ABN Amro Aand.f.	115,00	115,10
ABN Amro Aand.f.	116,00	116,10
ABN Amro Aand.f.	117,00	117,10
ABN Amro Aand.f.	118,00	118,10
ABN Amro Aand.f.	119,00	119,10
ABN Amro Aand.f.	120,00	120,10
ABN Amro Aand.f.	121,00	121,10
ABN Amro Aand.f.	122,00	122,10
ABN Amro Aand.f.	123,00	123,10
ABN Amro Aand.f.	124,00	124,10
ABN Amro Aand.f.	125,00	125,10
ABN Amro Aand.f.	126,00	126,10
ABN Amro Aand.f.	127,00	127,10
ABN Amro Aand.f.	128,00	128,10
ABN Amro Aand.f.	129,00	129,10
ABN Amro Aand.f.	130,00	130,10
ABN Amro Aand.f.	131,00	131,10
ABN Amro Aand.f.	132,00	132,10
ABN Amro Aand.f.	133,00	133,10
ABN Amro Aand.f.	134,00	134,10
ABN Amro Aand.f.	135,00	135,10
ABN Amro Aand.f.	136,00	136,10
ABN Amro Aand.f.	137,00	137,10
ABN Amro Aand.f.	138,00	138,10
ABN Amro Aand.f.	139,00	139,10
ABN Amro Aand.f.	140,00	140,10

Beleginstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.f.	141,00	141,10
ABN Amro Aand.f.	142,00	142,10
ABN Amro Aand.f.	143,00	143,10
ABN Amro Aand.f.	144,00	144,10
ABN Amro Aand.f.	145,00	145,10
ABN Amro Aand.f.	146,00	146,10
ABN Amro Aand.f.	147,00	147,10
ABN Amro Aand.f.	148,00	148,10
ABN Amro Aand.f.	149,00	149,10
ABN Amro Aand.f.	150,00	150,10
ABN Amro Aand.f.	151,00	151,10
ABN Amro Aand.f.	152,00	152,10
ABN Amro Aand.f.	153,00	153,10
ABN Amro Aand.f.	154,00	154,10
ABN Amro Aand.f.	155,00	155,10
ABN Amro Aand.f.	156,00	156,10
ABN Amro Aand.f.	157,00	157,10
ABN Amro Aand.f.	158,00	158,10
ABN Amro Aand.f.	159,00	159,10
ABN Amro Aand.f.	160,00	160,10
ABN Amro Aand.f.	161,00	161,10
ABN Amro Aand.f.	162,00	162,10
ABN Amro Aand.f.	163,00	163,10
ABN Amro Aand.f.	164,00	164,10
ABN Amro Aand.f.	165,00	165,10
ABN Amro Aand.f.	166,00	166,10
ABN Amro Aand.f.	167,00	167,10
ABN Amro Aand.f.	168,00	168,10
ABN Amro Aand.f.	169,00	169,10
ABN Amro Aand.f.	170,00	170,10
ABN Amro Aand.f.	171,00	171,10
ABN Amro Aand.f.	172,00	172,10
ABN Amro Aand.f.	173,00	173,10
ABN Amro Aand.f.	174,00	174,10
ABN Amro Aand.f.	175,00	175,10
ABN Amro Aand.f.	176,00	176,10
ABN Amro Aand.f.	177,00	177,10
ABN Amro Aand.f.	178,00	178,10
ABN Amro Aand.f.	179,00	179,10
ABN Amro Aand.f.	180,00	180,10

Beleginstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.f.	181,00	181,10
ABN Amro Aand.f.	182,00	182,10
ABN Amro Aand.f.	183,00	183,10
ABN Amro Aand.f.	184,00	184,10
ABN Amro Aand.f.	185,00	185,10
ABN Amro Aand.f.	186,00	186,10
ABN Amro Aand.f.	187,00	187,10
ABN Amro Aand.f.	188,00	188,10
ABN Amro Aand.f.	189,00	189,10
ABN Amro Aand.f.	190,00	190,10
ABN Amro Aand.f.	191,00	191,10
ABN Amro Aand.f.	192,00	192,10
ABN Amro Aand.f.	193,00	193,10
ABN Amro Aand.f.	194,00	194,10
ABN Amro Aand.f.	195,00	195,10
ABN Amro Aand.f.	196,00	196,10
ABN Amro Aand.f.	197,00	197,10
ABN Amro Aand.f.	198,00	198,10
ABN Amro Aand.f.	199,00	199,10
ABN Amro Aand.f.	200,00	200,10
ABN Amro Aand.f.	201,00	201,10
ABN Amro Aand.f.	202,00	202,10
ABN Amro Aand.f.	203,00	203,10
ABN Amro Aand.f.	204,00	204,10
ABN Amro Aand.f.	205,00	205,10
ABN Amro Aand.f.	206,00	206,10
ABN Amro Aand.f.	207,00	207,10
ABN Amro Aand.f.	208,00	208,10
ABN Amro Aand.f.	209,00	209,10
ABN Amro Aand.f.	210,00	210,10
ABN Amro Aand.f.	211,00	211,10
ABN Amro Aand.f.	212,00	212,10
ABN Amro Aand.f.	213,00	213,10
ABN Amro Aand.f.	214,00	214,10
ABN Amro Aand.f.	215,00	215,10
ABN Amro Aand.f.	216,00	216,10
ABN Amro Aand.f.	217,00	217,10
ABN Amro Aand.f.	218,00	218,10
ABN Amro Aand.f.	219,00	219,10
ABN Amro Aand.f.	220,00	220,10

Dew Jones		Industrie		200.00		120.00	
OPTIEBEURS							
		serie	omzet	v.k.	s.k.		
abn amro c	jan	40,80	1069	2,00	2,80		
abn amro c	apr	42,10	1001	1,70	2,90		
abn amro c	jul	37,50	774	0,70	4,90		
abn amro c	okt	40,00	824	3,90	4,90		
abn amro p	jan	42,50	531	0,90	0,70		
agnc	c apr	120,00	351	6,00	6,20		
akzo	c okt	150,00	524	6,20	6,20		
akzo	c okt	150,00	688	15,70	15,70		
akzo	c nov	170,00	687	35,50	35,50		
coe	c nov	259,00	1386	15,20	15,20		
coe	c nov	275,00	1656	10,50	10,20		
coe	c nov	280,00	2564	5,30	5,20		
coe	c nov	285,00	3512	1,18	0,90		
coe	c dec	275,00	408	13,20	13,90		
coe	c dec	280,00	494	9,50	9,20		
coe	c dec	285,00	1332	6,00	5,20		
coe	c dec	290,00	1328	3,50	3,30		
coe	c jan	275,00	426	16,00	15,00		
coe	p nov	285,00	1288	0,70	0,10		
coe	p nov	290,00	691	4,78	4,80		
coe	p dec	298,00	532	1,90	1,90		
coe	p dec	300,00	490	9,50	9,20		
goud	p nov	340,00	374	4,00	4,00		
ing	c jan	45,00	353	4,50	4,60		
ing	c jan	50,00	710	0,80	1,00		
ing	c apr	47,50	409	3,20	3,30		
ing	c apr	50,00	454	6,00	6,50		
ing	p jui	47,50	322	4,60	4,50		
ing	p okt	45,00	329	1,80	2,40		
pakhoed	c nov	45,00	519	0,70	0,10		
phil	p nov	35,00	437	0,30	0,10		
phil	c apr	35,00	325	2,70	2,50		
phil	c apr	37,50	370	1,60	1,90		
phil	c apr	40,00	420	0,30	0,10		
phil	c okt	40,00	372	9,30	9,10		
phil	c okt	45,00	329	3,50	2,40		
phil	c okt	35,00	439	9,60	9,40		
olie	c apr	160,00	388	4,10	3,60		
olie	p nov	150,00	322	0,10	0,10		
olie	p dec	150,00	352	1,50	1,50		
olie	p jan	150,00	944	1,90	2,10		
olie	p jan	150,00	765	3,30	3,10		
olie	p okt	113,00	441	3,30	3,30		
top5	c nov	540,00	357	24,00	22,90		
top5	c nov	550,00	344	15,00	12,90		
unil	c nov	575,00	461	4,90	2,90		
unil	c nov	150,00	379	4,20	4,30		
unil	c okt	140,00	517	38,30	38,30		
unil	c okt	140,00	563	50,00	57,30		

a = latee

b = biende

c = ex-claim

d = ex-dividend

e = gouden-biende

g = biende + ex-div.

h = latee + ex-div.

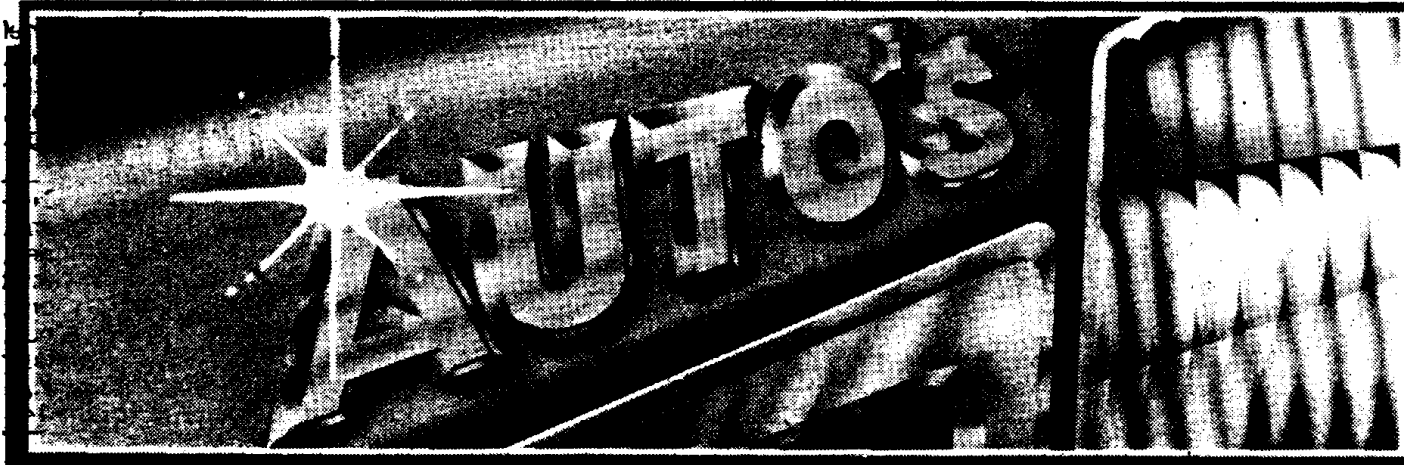
k = gouden + h

l = gouden + g

m = gouden-biende

u = steden

v = steden verige

Opel

Te koop Opel KADETT 1.8 S, met GT-bekleding, kl. zwart, bwi. '88, met 3 mnd. Bovag-gar., km.st. 65.000, v.r.p. f 15.950,-. Tel. 04492-5303.

Te k. Opel KADETT 1.2 S, 3-drs, bwi. '82, goed onderh. f 3.800,-. 046-522689.

Opel KADETT 1.4i bwi. '90, met Autoped. Peter Somers Valkenhuizerlaan 14, Kerkrade. Tel. 045-414024.

Te k. Opel SENATOR 3.0 E CD, aut., airc., ABS, LPG, zeer veel extra's, bwi. '87, 12-rt, nw. mod. f 32.500,-, inr. mog., 045-414372.

Opel KADETT stationcar, 4-drs, bwi. '83, i.g.st., pr. f 3.750,-. Tel. 04450-2826.

Opel ASCONA 1.6S, bwi. '78, APK 30-10-92, v.r.p. f 875,- na 18 u 045-255743

Te k. Opel KADETT 1.2 S stationcar, bwi. '81, LPG, i.g.st., f 3.250,- incl. BTW. Tel. 04406-15449.

Te k. Opel ASCONA bwi. '87 2-drs, i.g.st., dagwaarde f 11.700,-, pr. f 9.000,-, inr. mog., tel. 045-326471.

Te koop Opel KADETT 1300 S, bwi. '80, 5-drs., pr.n.o.t.k. Tel. 045-272073.

Opel KADETT stationcar 1.3 S, bwi. '87, i.g.st. Auto Le Mans. Tel. 045-259111.

Opel OMEGA 2.0i, diamant-uitw., bwi. '88, inw.st. Auto Le Mans. 045-259111.

Te koop Opel KADETT 1600 Diesel, 5-bak, lichte diesel, schade, bwi. '88, v.r.p. f 9.250,-. Tel. 045-420119 of 231870.

2 x Opel KADETT B bwi. '69, APK 6-92, iets werk, samen f 950,-. Huncunec 38 Nuth.

Opel ASCONA 2.8, 1400 uitbouw, 6 cyl. 2.8, 5-bak, zeer apart f 7.750,-, v. Bovag-bedrijf. Huncunec 38 Nuth.

Te k. van 1e eigen. Opel SENATOR 2.5 E, i.n.w.st., bwi. '84, schadevrij, APK, v.r. f 5.950,-. 045-459791.

Opel KADETT 1.3 S, '87, APK '92, kl. bl.metal, i.g.st., f 9.950,-. 045-223722.

Te k. Opel KADETT 13 LS, '87, kl. rood, 4-drs., met bwi. '87, APK '92, als nieuw, f 10.750,-. 045-273743.

Peugeot

Nu ook leasing voor de particulier bij Peugeot Janssen!!!

mark	bwi.	prijs	privélease per mnd.
Peugeot 205 XE Accent	1988	f 13.950,-	f 335,-
Peugeot 205 XE Accent	1989	f 15.950,-	f 370,-
Peugeot 205 XL 1.1	1989	f 16.250,-	f 380,-
Peugeot 205 XR 1.4	1989	f 16.750,-	f 386,-
Peugeot 309 GR 1.6	1988	f 16.500,-	f 379,-
Peugeot 405 GL 1.6 s/dak	1989	f 24.500,-	f 542,-
Peugeot 405 S im-velgen	1989	f 31.950,-	f 695,-
Peugeot 405 GL 1.6 s/dak	1987	f 14.950,-	f 342,-
Peugeot 405 GL 1.6 s/dak	1987	f 14.500,-	f 339,-
Peugeot 405 GL 1.6 s/dak	1988	f 16.500,-	f 386,-
Peugeot 405 GL 1.6 s/dak	1989	f 21.950,-	f 486,-
Peugeot 405 GL 1.6 s/dak	1989	f 22.500,-	f 493,-
Peugeot 405 GL 1.6 s/dak	1987	f 17.500,-	f 444,-

Auto van de week

Peugeot 205 CJ Cabrio wit 5-91 5.000 km f 399,-

PEUGEOT JANSSEN

Eygelshovergracht 64, 6464 GB Kerkrade. Tel. 045-480500.

Te k. PEUGEOT 309 GRD, 5-drs, '86, 1e eig. 80.000 km, f 12.500,-. 045-222451.

PEUGEOT 205 XS 1.4i, 1988, grijsmet, LM-velg, et. remen, lab. zonschutd., f 15.950,-. Tel. 04493-2903.

Te k. PEUGEOT Break 505, Peugeot 309 XL diesel, alle-bij van 1e eig. 04408-1377.

PEUGEOT 405 SRI 1.9 met schied, 5-89, leder interieur, LPG, f 23.950,-. Tel. 0406-1387.

PEUGEOT 405 GL diesel stationcar, 8-89, stuurbak, bwi. f 21.950,-. 04906-1387.

PEUGEOT 505 GR stationcar, 5-88, stuurbak, bwi. f 19.950,-. Tel. 0406-1387.

PEUGEOT 309 1.3 '88, wit, met gasinstel., 3-drs., campers in kleur, 6 mnd. Bovag-gar. Inr. en financ. mog. Autoped. Smeets Schimmert, 04404-2442.

Weg. omstandig. z. moeie PEUGEOT Stationcar 305 GL, bwi. '11-85, zien is kopen, pr. f 7.750,-. Tel. 045-32062 na 11 uur.

Te k. PEUGEOT 205 Junior, 5-gang, bwi. '86, 1 jr. APK, v.r.p. f 8.750,-. Mar. gistr. 3, Merkbeek.

Renault

Renault 21 NEVADA Famili, turbo D 11-88, antra. ckt, 7-pers. f 24.950,-. Tel. 0406-1387.

Renault 25 TS 10-85, airc., grijsmet, LPG, f 15.500,-. Tel. 04906-1387.

Renault 25 TX 11-87, 1600, LPG, 110.000 km, f 15.950,-. Tel. 04906-1387.

RENAULT 25 GTS '87, wit, electr. ramen e.d., perfecte st., 6 mnd. Bovag-garantie. Inr. en financ. mog. Autoped. Smeets Schimmert, 04404-2442.

RENAULT 5 TL bwi. '85, nw. model, 59.000 km, kl. wit, bijz. mooi, zeer zuinig, pr. f 5.950,-. Tel. 046-522010. b.g.g. 06-52982174.

RENAULT 25 V6 inj. automaat, bwi. '88, km.st. 39.000, kl. azurblauwmet, extra's: radio Renault, airc., ABS, runderen bekleding, nieuwpr. f 95.000,-. prijs f 42.500,-. Auto Kleinjen, Loch 193, Kerkrade, Tel. 045-425555. Theo Kicken U west wel waarom!!!

RENAULT 11 GTX, bwi. '84, gerev. motor 47.000 km, geen roest, goed onderh., f 6.000,-. Tel. 045-326968.

Te koop RENAULT R18 '85 grijsmet, met trekhaak, met of zonder LPG, pr. f 5.750,-. Tel. 046-371243.

RENAULT 11 GTL, bwi. '84, nw. model, APK 18-11-92, sunroof, 1e eig., als nieuw, f 3.650,-. Tel. 045-323178.

Te koop RENAULT Traffic, grijs kent., bwi. '81, Renault 11 road, LPG, bwi. '84, Tel. 045-451375.

RENAULT 11 TL, wit, i.g.st. bwi. '85, 74.000 km, APK 2-92, trekh., f 6.000,-. Tel. 045-319960.

Saab

Saab 900 3-drs. '84
Saab 900i 2-drs. '86
Saab 900 LPG 4-drs. '86
Saab 900 Turbo 4-drs. '85
Saab 900i 4-drs. '87
Saab 900i Turbo 5-drs. '85
Saab 900 Turbo 5-drs. '87

Lancia Prisma 1.6i '88
Lancia Thema 6 cyl. automaat dec. '87

Autobedrijf Kompier
in Begrip in SAAB
en in betaalbare occasions.
Akerstr. 150, Heerlen.
Tel. 045-717755.

SAAB 900 GLS, bwi. '81, v.r. f 2.750,-. APK '92. Tel. 046-752917 of 747778.

Simca

Te k. SIMCA 1000 GLS, sportvlg., APK 10-92, f 850,-. Tel. 04405-3258.

Suzuki

Te k. Suzuki ALTO automaat, bwi. '83, vaste pr. f 2.750,-. Mesdagstr. 147, Heerlen. 045-727574.

Suzuki SAMURAI 1990, km. st. 9.500, als nieuw. 045-719962 na 18.00 uur.

Toyota

Te k. witte TOYOTA Carina, 1.6 Liftback, 8e mnd. 88, schadevrij van te eig. 60.000 km, i.n.w.st., f 19.800,-. Auto Services Goolker, Apollolaan 154, Heerlen. Ook voor alle reparaties. APK en wasbeurt. 045-740041, b.g.g.: 751632.

Te koop Toyota CELICA ST coupé, bwi. '81, kl. grijsmet, i.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-226718.

Weg. omst. te k. gloedn. STARLET GLI 1.3, 0 diesel, 3 jr. voll. gar., veel extra's, f 2.700,- onder nw.pr. Tel. 045-424167, na 13.15 uur.

Toyota BUS bijna '87, kl. grijsmet, APK gekurd. Tel. 045-232252.

TOYOTA Corolla, bwi. '81, APK '92, f 2.100,-. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen. Tel. 045-714717.

Volkswagen

Te k. weg. omst., GOLF, bwi. '86, 1.6, i.g.st., financ. of inruil mog. tussen 09.00 en 17.00 u: 045-426330.

VW KEVER, 1300 '74, APK 6-92, ATS-velgen, sportuilaat. Te bevr. Rozest. 198, Nieuwe. 045-231375.

VW BUS 1982, f 3.500,-, APK gekent. 045-719962 na 18.00 uur.

Te k. met schade VW GOLF TD intercooler rechtsvoor schade, div. extra's, bwi. '90 pr. f 13.500,-. Tel. 045-720418.

Te k. Volkswagen, KEVER, bwi. '74, z.g.a.n., Homperweg 26, Schaesberg. Automatic, inruil, koopje. GOLF S '80, 1e lak, kl. groen, nwe. baden, zeer goed onderh., lage prijs. Autoped. Boschker, Heerlenweg 67, Voerendaal. Tel. 045-751605.

Te k. VW PASSAT combi CL, bwi. '85, zilv. met i.g.st. Tel. 045-272181.

VW GOLF 1300 C bwi. '87, met acc., pr. f 11.750,-. Tel. 045-211248.

RENAULT 25 GTX bwi. '85, 105.000 km, v.r.p. f 8.900,-. Tel. 046-511660.

Te k. bestelw. RENAULT Traffic (verhoogd) bwi. '88, 70.000 km. 045-458850

Te k. RENAULT 9, 4-deurs, bwi. '82, i.g.st., APK-11-92, zien is kopen, vaste pr. f 2.250,-. Kastelestr. 22, Rozendaal, Brunssum.

Te k. RENAULT 5 GTL, '80 APK, zeer zuinig, rijdt als nieuw, v.r.p. f 875,-. Tel. 045-325566.

RENAULT 18, bwi. nov. '78, v.r.p. f 1.150,-. LPG-inst. merk Vialle, v.r.p. f 275,-. Tel. 046-515346.

Te k. RENAULT 18, GTL, bwi. '81, i.g.st. Auto Le Mans. Tel. 045-259111.

Te k. RENAULT 19 TXE, bwi. '89 i.g.st. Auto Le Mans. Tel. 045-259111.

Te koop RENAULT R12 TS, bwi. '73, APK '92. Tel. 045-259021.

RENAULT 25 V6 inj., '84, airc., cruiscntrl., 108.000 km, f 9.950,-. 045-259111.

Rover

Rover VITESSE 3.5 V8, bwi. '84, motor gerev., v.r.p. f 17.000,-, spec. uitw., 045-464261.

Range ROVER bwi. '85 aanhangwagen. Tel. 04499-1615 / 06-52107978.

Seat

Seat IBIZA 1.2 GL bwi. '86, kl. goudmet., get. glas, 5-bak, APK 11-92, v.r.p. f 7.250,-. 04493-4716.

Seat IBIZA Porsche motor, zwart donk. glas, f 8.950,-, APK 9-92. 045-527945.

Seat IBIZA 1.2 L, bwi. '85, kleur rood, prijs f 7.500,-. Tel. 04454-4764.

Seat FURA, bwi. '85, f 4.950,-. Tel. 045-740829.

SEAT Fura (Fiat 127) bwi. '85, 39.000 km, als nieuw, v.r.p. f 4.250,-. 04404-2503

Te k. Seat IBIZA LD diesel 1.7, grijs kenteken, f 108,-, wagenbel., bwi. '86, APK, 91.000 km, f 6.250,-. Tel. 045-427973.

Skoda

SKODA type 120 L bwi. '7-85, APK 9-92, 1e eig., z.g. st., v.r.p. f 3.250,-. Tel. 04454-2092.

Talbot

TALBOT TI, bwi. '80, APK 06-92, plus evt. reserve onderdelen, pr. f 1.500,-. Tel. 045-214625, b.g.g.: 045-230506.

TALBOT Furgomette gesch. voor rolstoelvervoer, pr. f 3.750,-. Autoped. Steins, Kerkraderweg 15, Heerlen. Tel. 045-714717.

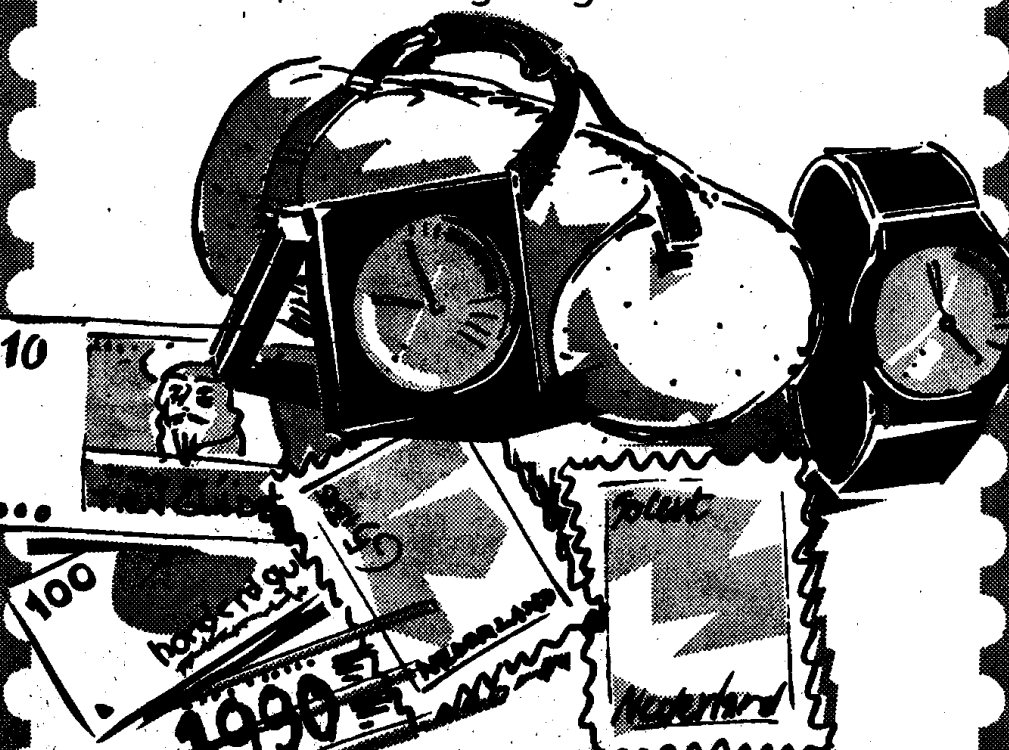
t/m 7 dec.
elke dag
kans als
u uw

postcode
&
huisnummer

vindt
tussen de
PICCOLO'S.

Staan uw postcode en huisnummer tussen de Piccolo's? Dan heeft u f 10,- gewonnen. Van het Limburgs Dagblad. En... een prijs beschikbaar gesteld door PTT Post. Eén maal per week maakt u ook kans op de weekprijs: f 100,- van het Limburgs Dagblad en een hoofdprijs van PTT Post.

Lees elke dag de Piccolo-rubrieken en kijk of uw postcode en huisnummer tussen de Piccolo's staan. Elke dag vindt u 10 postcode/huisnummer combinaties uit uw eigen omgeving in het Limburgs Dagblad.

Staan uw postcode én huisnummer erbij? De prijzen zijn voor u als u:

1. die dag het speciale Piccolo-nummer belt, uitsluitend tussen 9.00 en 17.00 uur; zaterdag uitsluitend tussen 10.00 en 12.00 uur.

045 - 739384

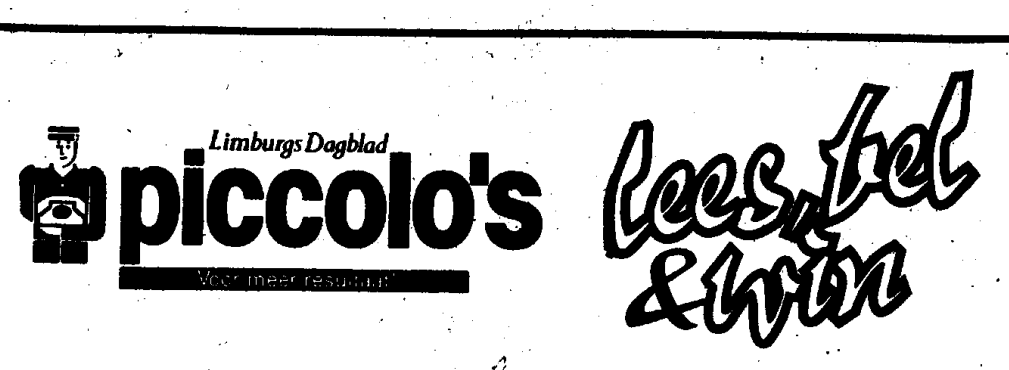
2. antwoord weet op een simpele vraag over de rubriek waarin uw postcode werd geplaatst.

Een gezamenlijke actie van:

Limburgs Dagblad ptt post

De duidelijke krant.

Reglement en voorwaarden liggen ter inzage op het hoofdkantoor van het Limburgs Dagblad te Heerlen.

UITREIKING WEEKPRIJS 2

In het P.T.T.-postkantoor te Voerendaal werd de tweede weekprijs van het 'Lees, Bel en Win'-spel uitgereikt aan MEVROUW OFFERMANS uit VOERENDAAL. De prijs bestond uit f 100,- van het Limburgs Dagblad en een buroklouke en de katalogus Jaarzegels 1990 van P.T.T.-Post.

Op de foto van links naar rechts:
Dhr. J. Sieben (lokaal directeur postkantoor Voerendaal), Mw. A.M. Offermans en Dhr. R. Troquet (Limburgs Dagblad). - Foto Klaus Tummers

Te k. VW GOLF GTI, bwi. '79, veel access., BBS velgen, v.r.p. f 3.850,-. Vloedgraafstr. 23, Kerkrade.

Te k. VW GOLF bwi. '90, kl. zwartmet. Autoped. Peter Somers, Valkenhuizerlaan 14, Kerkrade. Tel. 045-414024.

VW GOLF GTI 16V, '86, verl 15 LM enz. f 18.950,-. Tel. 04493-2903.

VW PASSAT Variant 1800i CL, bwi. mei '89 van niet roker. Tel. 04499-3597.

Te k. VW KEVER 1300 1969 i.g.st., APK 10-92, f 3.250,-. Tel. 045-316466.

Te k. VW SCIROCCO 1600 GTI, i.g.st. Klingbeenden 33, Brunssum.

KOOPJE! Golf 1.3 GL, bwi. '87, wit, alle onderd. en access., Madison '90, v.r.p. f 12.500,-. Zien is kopen. Inr. mog. Tel. 045-742482.

Te k. VW JETTA diesel, bwi. '83, i.g.st. v.r.p. f 3.950,-. Tel. 046-510646.

Te k. VW SANTANA GLD, bwi. '82, APK t/m 6-92, km. st. 211.000, zeer nette en mooie auto, v.r.p. f 6.250,-. Te bevr. Hei-grindweg 77, Heerlen.

GOLF GTI zwart uitgeb., verl. alarm, bwi. '79, v.r.p. f 3.000,-. Tel. 045-429057.

VW GOLF GTD '89, 3-drs., LM-vign. 'x15', verlaagd, inr. gar. financ. mog. v. Bovag-bedrijf. 045-244947.

VW GOLF GTI, zeer mooi, 5-gang, 15" en RH-velg., v.r.p. f 4.250,-. 045-323576.

Te k. VW SCIROCCO GT, i.g.st., zilvermet., pr.n.o.t.k. Tel. 04499-2311.

Te k. VW GOLF diesel, bwi. '86, donk. blauw sportv., pr. f 11.000,-, inr. mog. en garantie. 04408-2368.

Te k. VW GOLF bwi. '83, v.r.p. f 4.500,-. 045-415460.

Te k. VW GOLF 1600, 3-drs. centr. deurvergr., '87; Jettie diesel, '85, 5-bak; Golf diesel, 5-bak, '81. Autosport Brouns b.v. Tel. 045-725507.

Te k. VW DERBY, bwi. '79, i.g.st., t.e.a.b. P.Potterstr. 3, Brunssum, van 8-16 uur.

Te k. VW GOLF 1.3, 5-drs., i.n.w.st., bwi. nov. '89, Te bevr. 04455-2264.

Te k. t.e.a.b. VW SCIROCCO, bwi. '83, i.g.st. Tel. 045-443198.

Te k. VW GOLF 2 LS, bwi. '87, 1.8 inspuik, kat., get.glas, ATS velgen. 045-461121.

Volvo

VOLVO 340 bwi. '80, i.g.st., APK 1-92. Tel. 045-216446.

VOLVO 340 DL, automaat, donkerblauwmet., 1988, i.g.st., v. onderh. Gunstige prijs. Tel. 046-334411.

Te k. VOLVO 340 L '85, 5-drs., trekh., 1700 km, APK 5-92. Tel. 045-226664.

Te k. VOLVO 240, 1988, leer, get. glas, cass./radio, 5-versn. goed, pr. f 8.750,-. Tel. 045-218296.

VOLVO 345 DL, bwi. '81, APK 5-92, v.r.p. f 2.200,-, i.g.st., 045-464261.

VOLVO 245 GLD diesel stationcar, 6-84, wit, 155.000 km, f 12.950,-. 04906-1387.

VOLVO 240 GL station, 8-86, LPG-onderb., airc., stuurbak, wit, f 17.950,-. Tel. 04906-1387.

VOLVO 440 GL champagnebeige, 7-89, 50.000 km, 1 jr. garantie, inr. en financ. mog. Autoped. Smeets Schimmert, 04404-2442.

VOLVO 340 5-drs, bwi. '83, met trekh., APK 10-92, kl. blauwmet., pr. f 4.750,-. Tel. 045-259525.

Te k. VOLVO 360 GLE inj., Sedan, blauwmet., bwi. '86, km.st. 106.000, extra's: elec. ruiten, stoeleer., schuifdak, versterkers, airc., v.r.p. f 14.500,-. 04498-51784.

VOLVO 740 GL diesel, bwi. '85, 175.000 km, f 15.000,-. Tel. 045-322901.

Te k. VOLVO 360 GLS Sedan, bwi. '85, weg. omst., APK tot 10-92, km.st. 24.000, 1e eig., i.n.w.st. Inl. 04406-41385 of 41199.

Te k. VOLVO 343 bwi. '80, APK '92, pr. f 1.250,-. Tel. 04499-4529.

Diversen

APK!!! Rote plekken??

Voor alle las- en restauratiewerkzaamheden. Uw vakman voor Landgraaf e.o. Tel. 045-317777.

Mazdakronen occasions

Mazda 323 1.3, 1.5 LX, GLX Sedan '85/86/87
Mazda 323 1.3 16V GLX HB weinig km.
Mazda 323 1.5 HB envoy 3-drs.
Mazda 323 1.3 HB veel extra's rood

WAAR HAALJE ZO VROEG DE ENERGIE VANDAAN?

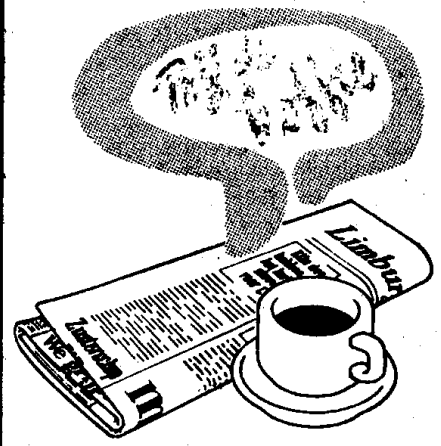

Op tijd opstaan, de verwarming hoger draaien, theewater opzetten, een sneetje brood roosteren... het is allemaal de gewoonste zaak van de wereld. U staat er vast niet lang bij stil dat de energie die daarvoor nodig is van een nieuwe leverancier komt: MEGA LIMBURG. Hoeft ook niet, want eigenlijk is er door het samengaan van Limagas en PLEM voor u nog niets veranderd. Dat komt pas begin volgend jaar, als de naam MEGA LIMBURG officieel wordt ingevoerd. Ondertussen bezorgen wij gas en stroom gewoon bij u thuis. Op elk moment van de dag. Dat is voor ons de gewoonste zaak van de wereld...

MEGA
LIMBURG

DE NIEUWE NAAM VOOR GAS EN STROOM

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHIEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Uw koffie staat vandaag klaar op pagina 19

DOOR HAN BRINKMAN

HEERLEN/SUSTEREN - Asbestziekten kunnen veel eerder ontstaan dan tot nu toe in Nederland werd aangenomen. De zogeheten 'latentietijd' - periode tussen het oplopen van asbestvezels en het ontstaan van een asbestziekte - kan slechts elf jaar zijn. Dat zegt de Heerlense advocaat mr. R. Bedaux. In Nederland wordt voor een asbestziekte als mesotheliom (kanker aan het longvlies) gerekend op een periode van wel 30 jaar voordat de ziekte zich openbaart. Mr. Bedaux gaat de gegevens als nieuw bewijsmateriaal gebruiken in de hoger beroepszaak, waarin een Susterse weduwe 100.000 gulden claimt van DSM. De raadsman zegt het materiaal

Raadsman: asbestziekte kan veel eerder ontstaan

Nieuwe gegevens in proces tegen DSM

van Britse deskundigen te hebben gekregen. Volgens Bedaux zijn specialisten in Groot-Brittannië veel verder met onderzoek naar asbestziekten dan in Nederland. De Heerlense advocaat voert al jaren een belangwekkend proces tegen het chemieconcern, namens de familie Widdershoven in Susteren. De in 1987 overle-

den W. Widdershoven, die jarenlang bij DSM als onderhoudsmonteur had gewerkt met asbestmaterialen, schakelde vlak voor zijn dood de advocaat in. DSM heeft steeds vastgehouden aan het standpunt dat het bedrijf omstreeks 1970 op de hoogte was van de gevaren voor de gezondheid van het werken met asbest. De heer Widdershoven

zou dus ruim voor de tijd dat het concern maatregelen had genomen of kunnen nemen, in aanraking zijn gekomen met de kankerwekkende vezels. De kantonrechter in Sittard bepaalde in mei dit jaar echter dat de doodsoorzaak niet (meer) onomstotelijk vaststond en dat DSM derhalve niet aansprakelijk was. De weduwe Widdershoven is tegen dat vonnis in beroep gaan en die zaak loopt momenteel bij de rechtbank in Maastricht. De vrouw weigerde al meermaals een schikking van DSM, dat eerst met een aanbod van 15.000 gulden een (openbare) juridische probeerde te voorkomen. Inmiddels heeft de rechtszaak veel meer gekost, dan het eerste aanbod van het chemiebedrijf.

FNV stak ruim 10.000 gulden in asbestzaak

SITTARD - De Susterse weduwe Widdershoven krijgt van de Industriebond FNV ruime financiële steun bij het zogeheten asbestproces tegen DSM. De bond droeg tot nu toe al meer dan 10.000 gulden bij in de proces- en advocaatskosten. Dat heeft districtshoofd H. van Winkel gisteren gezegd. Het FNV-bondsbestuur beraadt zich nog over de vraag of verdere financiële steun gegeven wordt. Een dergelijk verzoek van de familie of de advocaat is nog niet binnen, aldus Van Winkel.

De FNV steunde de weduwe in de tijd dat de zaak bij de kantonrechter in Sittard aanhangig is gemaakt. Op dit moment loopt de procedure in hoger beroep bij de rechtbank in Maastricht. Maandag aanstaande is op Nederland 3 een documentaire van bijna een half uur te zien, waarin het asbestproces tot in de details wordt gereconstrueerd. De documentaire is gemaakt door de RVU educatieve omroep; de uitzending begint om 21 uur.

Massaal naar verkeersinformatie

HEERLEN - Ruim 1300 mensen hebben zich opgegeven voor de bijeenkomst van de Heerlense politie over de nieuwe verkeersregels. Door de massale opkomst is de politie genoodzaakt het publiek te verdelen over meerdere dagen. Deelnemers ontvangen hierover nader bericht. De Heerlense politie is aangenaam verrast door de grote opkomst. Volgens Ber Collaris van de afdeling verkeersvoorziening is de belangstelling een gevolg van de geringe voorlichting door de overheid over de nieuwe verkeerswetgeving. De verkeersmanifestatie wordt op donderdag 28 november gehouden in de Heerlense Stadsschouwburg. Heerlenaren die niet hebben ingeschreven worden niet toegelaten.

'Schoon Eikske' wil duidelijkheid

LANDGRAAF - De Landgraafse vereniging Schoon Eikske wil van minister Alders (milieu) weten wanneer de bodemvervuiling in hun wijk wordt aangepakt. Die kwam vorig jaar mei aan het licht, maar door onenigheid tussen provincie en ministerie is de preciese aard ervan nog steeds niet vastgesteld. De Schaesbergse wijk 't Eikske is deels gebouwd op het terrein van de voormalige mijn Oranje Nassau II.

Aanhoudingen na overval in Echt

ECHT - De politie van Echt heeft deze week de 36-jarige A.S. uit Roermond en de 32-jarige J. de B. uit Kerkrade aangehouden in verband met de op vrijdag 6 september gepleegde gewapende overval op het postagentschap te Koningssbosch. Door twee daders werd bij deze overval enkele tienduizenden gulden buitgemaakt. Van de buit is een deel teruggevonden. Het overgrote deel was besteed aan verdoevende middelen en aan een vakantie. Beide daders hebben inmiddels een bekendenis afgelegd en zijn in afwachting van de behandeling van hun rechtszaak in bewaring gesteld.

Registratiedienst voorlopig 'gered'

HEERLEN - Het bezuinigingsbeleid op personeel in het kader van de efficiëntie-operatie die Verkeer en Waterstaat gaat doorvoeren, heeft zeker in 1992 geen gevolgen voor de dienst Verkeersongevallenregistratie in Heerlen. Bij de enige registratiedienst van het ministerie van Verkeer en Waterstaat in Nederland, gevestigd in een pand aan het Kerkplein, werken 145 mensen. Maar wat er na volgend jaar gebeurt, is nog niet bekend omdat de totale efficiëntie-operatie zeker vier tot vijf jaar in beslag neemt. Als het vijf jaar voorbeeld besluit dat bepaalde (pr.) veiligheidsgegevens niet meer interessant zijn, kan het gebeuren dat ook bij de dienst in Heerlen banen gaan verdwijnen, licht woordvoerder Muijers toe.

Eindafrekening sanering mijnen

HEERLEN - Heerlen moet het in juli opgeheven Samenwerkingsverband Sanering Mijnterrein (SSO) nog 4,7 miljoen gulden betalen. Ook Landgraaf (705 duizend gulden) en Brunssum staan nog bij de SSO in het krijt. De gemeente Kerkrade krijgt 4,4 miljoen gulden, bestemd voor het schoonmaken van het middengedeelte van het Lauraterrein en het Wilhelmsophiaterein.

Roemeen 'grossier' in apparatuur

VALKENBURG - In een hotel, dat dienst doet als voorlopige asielopvang, in Valkenburg heeft de rijkspolitie in de kamer van een Roemeense asielzoeker geluidsapparatuur aangevonden, genoeg voor het openen van een winkel. De kamer stond vol met draaitafeltelevisies, CD-speler, schotelantenne, videorecorder enzovoorts. De man verklaarde alle van diefstal afkomstige goederen te hebben gekocht voor verzending naar Roemenië. Gelukkig werd in het hotel nog een tweede Roemeen aangehouden. Hij was in het bezit van een bankpasje. Het pasje was woensdag op de markt in Maastricht gestolen.

Dader aanslag aangehouden

REUVER - De politie heeft de 27-jarige W.S. uit Reuver aangehouden nadat deze twee molotov-cocktails in het huis van een compaan had gooid. De brandende flessen, gevuld met benzine, doofden vanzelf. Binnen werd weinig schade aangericht. Volgens de politie betrof het een wraakactie na een strafzaak.

Inventarisatie door makelaar Zadelhoff toont aan: Kantoren weer gevraagd

Van onze redactie economie

HEERLEN - In tegenstelling tot de rest van het land is de vraag naar kantoorruimtes in Limburg in de eerste helft van dit jaar weer goed op gang gekomen. Tot en met juli werd al 25.000 vierkante meter verhuurd, dat is dubbel zoveel als de totale verhuur in 1990, dat blijkt uit cijfers van Zadelhoff Makelaars.

Alleen in Maastricht zijn niet veel kantoren verhuurd. In 1990 slechts 4.000 vierkante meter en ook in de eerste helft van dit jaar kwam de verhuur niet goed op gang. De vraag naar kantoren in Maastricht blijft volgens de makelaars duidelijk achter bij hun hooggespannen verwachtingen. Een van de redenen is het ontbreken van een behoorlijk aanbod. Bovendien zitten de meeste Maastrichtse bedrijven al in een redelijk aanvaardbaar kantoor.

Roermond

Heel anders is de situatie in Heerlen en Roermond, waar sprake is van een forse inhaalvraag. In Heerlen werd in de eerste zes maanden van dit jaar al 16.000 vierkante meter verhuurd en in Roermond 7.000.

Het gaat vooral om grootschalige nieuwbouw voor de overheid, waaronder de belastingdienst en het ministerie van Landbouw en Visserij.

DSM

In Sittard is DSM bezig met ruim 30.000 vierkante meter eigen kantoorruimte. In Roermond betrekken het Riagg, de kamer van koophandel en het Zuiveringschap eigen gebouwen. In Maastricht is de rechtbank aan het zoeken naar nieuwe huisvesting. De kamer van

koophandel heeft er net een nieuw kantoor betrokken.

Zowel in Maastricht als Heerlen zijn op het ogenblik maar heel weinig kantoren beschikbaar. Recente waarschuwingen van gedeputeerde Pleumeekeers voor een overaanbod aan kantoren en dreigende leegstand worden in deze twee plaatsen in ieder geval gelogenstraft. In Heerlen was begin dit jaar slechts 2 procent van de kantoren meteen beschikbaar en in Maastricht is momenteel zelfs slechts 1 procent te huur, weet Zadelhoff.

Ongeduld

In Maastricht wordt met ongeduld gewacht op het Ceramique-terrein en er wordt 20.000 extra vierkante meter kantoorruimte in gebruik genomen. Al dit jaar wordt er gestart met een kantoorgebouw waarin ondermeer de accountantsgroep Cooper & Lybrand Dijksterhuis Van Dien gaat zitten. In Heerlen zijn nieuwe initiatieven lange tijd opgehouden uit angst dat door de nieuwbouw van het ABP veel kantoorruimte vrij zou komen. Zoals bekend besloot het ABP begin dit jaar om die nieuwbouwplannen te schrappen.

Dat stimuleerde veel andere nieuwbouwplannen en maakt het Heerlense centrumplan makkelijker realiseerbaar.

(ADVERTENTIE)

Tajiri

田尻

EXPOSITIE

Werk van Shinkichi Tajiri, van zijn overleden vrouw Ferdi en hun dochters Giotta en Ryu wordt voor het eerst gezamenlijk tentoongesteld. In de hal van het Abp hoofdkantoor, Oude Lindestraat 70 te Heerlen. Morgen, 17 november, is deze expositie voor iedereen gratis toegankelijk tussen 14.00 en 18.00 uur. Voor een bezoek op een ander tijdstip kan een afspraak worden gemaakt via telefoonnummer 045-790100. Morgen zal tevens het eerste exemplaar van een boek aan de kunstenaar worden overhandigd. Het hoofdthema van dit drietalige werk (Nederlands, Engels en Japans) vormt de familiegeschiedenis van Tajiri, zoals die vanaf de 4e eeuw is opgetekend. Het ongewone boek wordt door het Abp in een beperkte oplage uitgegeven en is tijdens de expositie te koop.

ABP

Met de megafoon op tafel volgen de actievoerders de discussie over de toekomstige ontwikkelingen

Foto: CHRISTA HALBESMA

Vierduizend handtekeningen tegen fusieplannen welzijnswerk

Ouderen vechten voor 'Koffiepot'

HOENSBROEK - De ambtenaren in het Heerlense gemeentehuis lieten gistermorgen hun werk spontaan in de steek voor het protest van een veertigtal ouderen. De senioren zijn het niet eens met de voorgenomen fusie tussen de Federatie Welzijn Ouderen (FWO) met Zymose en het Maatschappelijk Werk. Met name Zymose behartigt de belangen van jongeren en 'jong en oud gaan niet samen', zegt de federatie.

Gewapend met spandoeken en een megafoon 'om zoveel mogelijk lawaai te maken', arriveerden de

ouderen even voor de vergadering van de seniorenraad om tien uur bij het gemeentehuis. Onder het geschreeuw van leuzen als 'wij willen onze Koffiepot houden', betraden ze de raadszaal.

De ouderen uit Hoensbroek en Heerlen boden een petitie met vierduizend handtekeningen aan de Heerlense seniorenraad aan. Het dienstencentrum van de FWO, De Koffiepot aan de Kasteellaan in Hoensbroek, moet zelfstandig blijven volgens de actievoerende vijftig- en zestigplussers.

De Hoensbroekse ouderen willen niet in een stichting terecht komen

waar ouderen en jongeren van dezelfde ruimte gebruik moeten maken. 'Als er meer ouderen komen dan zijn er minder jongeren', meenen de zestigplussers, 'dan moet daar maar geld gezocht worden.'

De ouderen spraken zich in kernachtige bewoordingen uit tegen de fusie en tegen bezuinigingen op het ouderenvolk. Er is sprake van vier gedwongen ontslagen bij de FWO. Sijr Diepeveen namens de Samenwerkende Heerlense Ouderenbonden: 'Ouderen laten zich niet meer afschepen met een afgekloven bot. Wij komen op voor de rechten van

de ouderen in de gemeente Heerlen en eisen dat het werk van de federatie zonder bezuinigingen kan doorgaan.'

De seniorenraad wil ernstig nadenken over de fusie, voordat het adviesorgaan van het college een standpunt formuleert. In een brief aan de ouderbonden noemt wethouder Dorien Visser berichten over wijziging van bestemming van De Koffiepot 'voorbarig'. De bezuinigingen in de welzijnssector komen aan de orde tijdens de behandeling van de begroting op 27 en 28 november.

Teleurstelling bij justitie na vonnis in amfetaminezaak

van onze verslaggever

MAASTRICHT - Officier van Justitie mr. Nabben is zeer teleurgesteld over de uitspraak van de rechtbank in Maastricht die het Openbaar Ministerie niet ontvankelijk verklaarde in de amfetaminezaak. Hierdoor kwamen vier verdachte personen op vrije voeten. 'Ik kan het goed begrijpen dat de politie zwaar teleurgesteld is. Dat ben ik ook.' Maar hij verklaarde gisteren het volste vertrouwen te hebben in het Hof in Den Bosch. Nabben sprak zijn verbaasheid uit over het feit dat de raadsman van een der verdachten, mr. Hiddema, zo'n groot vertrouwen in dit hof stelde. Hiddema sprak over eerdere processen met een slecht gecontroleerde pseudokoop die in Den Bosch gediend zouden hebben. Daarin werden de verdachten steeds vrijgesproken. 'Ik ken die zaken niet en bovendien elk proces is anders', aldus Nabben.

Voor het op vrije voeten stellen van Rob van L., de hoofdverdachte in deze peppilien-affaire, wordt door zijn raadsman beschouwd als 'een kaakslag voor de politie, vooral die van Heerlen'. Hoe de politie van Heerlen, en dan met name inspecteur Brongers van de regionale narcoticabrigade, reageerde, bleef gisteren een open vraag. Van L. gaf gisteren evenmin thuis.

Sloop Vossekuil verwacht in 1992

HEERLEN - Burgemeester Piet van Zeil van Heerlen verwacht dat in 1992 de flats aan de Vossekuil gesloopt kunnen worden. In de vier betonnen woonblokken wonen nog 120 gezinnen. De flats raakten totaal verpauperd toen drughandel in hoog tempo om zich heen greep in de buurt. De sloop van de flats stelt de gemeente voor problemen. Het afbreken van de vier flatgebouwen kost tussen de 30 en 35 miljoen gulden. Tien miljoen wil Heerlen wel betalen, die bedragen zijn uit het stadsvernieuwingfonds te halen. De rest zou van het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting moeten komen. Het wachten is op een besluit van dit fonds.

Burgemeester Van Zeil denkt dat nog voor het einde van dit jaar het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting een besluit neemt over de langstapende Heerlense kwestie. In het verleden is al een deel van dat bedrag gereserveerd, maar enkele miljoenen zal Heerlen toch in 1992 daarvoor nog moeten ophoesten. Waar dat geld vandaan moet komen is onbekend. Wethouder Jos Zuidgeest van financiën verklaarde eergisteren dat Heerlen een armlastige gemeente is en dat de 'centen op zijn'. Burgemeester Van Zeil zei gisteren echter dat voor het probleem van De Vossekuil toch een oplossing gezocht moet worden. 'De situatie is dusdanig dat er maatregelen getroffen moeten worden', aldus Van Zeil.

Aanbiedingen geldig a.s. maand - dins - woensd. Ook ma. de gehele dag geopend.

Superverse kuikenfilet zonder been

p. kg nu 11,98

* vers tam konijn (delen) 2 kilo nu 9,98

* verse kuikenbouten 2 kilo nu 6,98

Kant en klare goulash p. kg nu 8,98

Hamschijf p. kg nu 5,98

Aan de Randweg tussen Nuth en Hoensbroek Tel. 045-244724.

Met grote vreugde
geven wij kennis van de
geboorte van ons
dochtertje en zuster

Anne Francisca

Lindsey, Monique en
Harrie Opbroek

Bezenroderweg 107
6417 SL Heerlen

Geboren:
Ryan Antony
Zoon van
**Mark en Carola
van der Eijk**
Miami U.S.A.
7 november 1991

In plaats van kaarten

Günther Els
Reits en Lutgens

Wij nodigen alle vrienden en bekenden uit, om samen
met ons, ons 25-jarig huwelijksfeest te vieren, tijdens
de receptie op vrijdag 22 november a.s. om 19.00 uur tot
20.00 uur in het gemeenschapshuis 't Straatje, Eygelsho-
werweg 4, Ubach over Worms.

Günther en Els Reitz-Lutgens
Nicole en Tom

1931-1991
Op donderdag 21 november 1991 hopen onze
ouders, grootouders en overgrootouders hun
60-jarig huwelijksfeest te vieren.

Kees Paasen
Lies Roosendaal

Dit dankbaarheids wordt zaterdag 23 november
1991 om 16.00 uur op h. mis opgedragen in de
O.L.Vrouw van Verschuiving Kerk op de
Molkenberg te Heerlen.
Gelegenheid tot afscheidnemen van 19.00 tot 21.00 uur
in de Party Restaurant A Goeie Bok, Mgr.
Schrijnenstraat 20 (Bekkerweg), 6417 XL
Heerlen.

**Hun dankbare kinderen,
kleinkinderen en
achterkleinkinderen**

May Ramaekers
echtgenoot van
Helena Catharina Kerkhofs

op de leeftijd van 89 jaar

Heerlen: H.C. Ramaekers-Kerkhofs
Simpelveld: Hans en Mirjam
Overleden: Sandra en Steven
Familie Ramaekers
Familie Kerkhofs

11 november 1991
Huisnummer 112, 6411 AH Heerlen

Overleden zijn wij hebben wij tijdens een
zachte slapeloosheid in de sla van het overleden
zijn te Heerlen afscheid genomen.

Da strid is gestreden
Zij rust nu zacht
Onze vrede is de bronzing
Onze stille bracht

Overleden is grootvader van haar moeder, intens naar
haar en nog voor ons. Met deze herinnering blij-
ven wij achter aan zijn lieve vrouw, onze dierbare
moeder en oma, op de leeftijd van 82 jaar voorzien
van de h. sacramenten der zieken van ons is heenge-
gaan.

Mia Kuipers
echtgenote van
Hen Kerkhofs

Landgraaf: H. Kerkhofs
Landgraaf: H. Kerkhofs
Staten Kerkhofs-Moers
Bert
Maasbracht: Ellen Robbert-Kerkhofs
Leen Robbert
Nikke en Man
Familie Kuipers
Familie Kerkhofs

16 november 1991
Huisnummer 11, 6373 TV Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden
op dinsdag 19 november a.s. om 11.00 uur in de
parochiekerk van de H. Michael te Landgraaf. Eike-
n. van de afscheidnemen zal plaatsvinden op
de algemene begraafplaats te Schimmert.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot
schriftelijk condoleren.

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden
op dinsdag 19 november a.s. om 11.00 uur in de
parochiekerk van de H. Michael te Landgraaf. Eike-
n. van de afscheidnemen zal plaatsvinden op
de algemene begraafplaats te Schimmert.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot
schriftelijk condoleren.

Avondmis maandag 18 november om 19.00 uur in
voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer
van Lindeman Uitvaartcentra Spoorweg 4 te
Heerlen dagelijks van 18.30 tot 19.30 uur.

Mocht u geen kennisgeving hebben ontvangen, ge-
lieven deze annone als zodanig te willen beschou-
wen.

Met ons groot verdriet moesten wij geheel onver-
wacht voorgoed afscheidnemen van mijn lieve,
zorgzame moeder, schoonmoeder, onze oma,
schoonzuster, tante en nicht.

Nellie Ringma
weduwe van
Cher Geurts

* 8 april 1915 11 november 1991

Amere: Annemarie en Dick Hamme-Geurts
Gerold, Erna, Nette

Heerlen: 18 november 1991
Huisnummer 94, 6411 KP

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 18
november 1991 om 11.30 uur in het crematorium te
Landgraaf-Heerlen (bij de Beek).
Bijeenkomst: 18.30 uur.

Zij die overhoop geen kennisgeving mochten
ontvangen, gelieven deze annone als zo-
danig te willen beschouwen.

Met diepe verslagenheid, maar dankbaar voor de
fijne jaren die wij samen met hem mochten bele-
ven, geven wij kennis, dat na een noodlottig onge-
val van ons is heengegaan, mijn echtgenoot en
beste vriend, zoon, schoonzoon, onze broer, zwager
en oom

Harry Frings
echtgenoot van
Nellie Vos

Hij overleed in de leeftijd van 36 jaar.
Nieuwstadt: Nellie Vos
Familie Frings
Familie Vos

6118 BR Nieuwstadt, 14 november 1991
Reinald van Gelrestraat 60

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden
op dinsdag 19 november a.s. om 10.30 uur in de
parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvan-
gen te Susteren, waarna aansluitend de begrafenis
zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot
schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer
van het Maaslandziekenhuis te Sittard, dagelijks
van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze annone als zodanig te willen beschou-
wen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen
van het overlijden van onze student

Harry Frings

Wij verliezen in hem een bekwaam en gedreven
musicus. Wij zullen hem in onze conservatorium-
gemeenschap missen.

Directie, medewerkers en
studenten van het Conservatorium
van de Rijks Hogeschool Maastricht

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen
van het plotselinge overlijden van ons koorlid

Harry Frings

Je muzikale inzet en vriendschap hebben er al
sinds de oprichting toe bijgedragen, dat je een on-
vervangbare plek binnen ons ensemble hebt inge-
nomen.

We wensen Nellie veel sterkte toe in deze moeilijke
tijd.

Harry, we zullen je missen.

Hans, Marije, Barbara, Wim, Dorine,
Anita, Edith, Ann, Annie, Juliane, Inge,
Rianne, Charles, Ren, Geert, Paul, Henk,
Hans, Math en oud-leden van
Guliek Vocaal Ensemble

Bijzonder geschokt en verslagen hebben wij kennis
te vroeg afscheid moeten nemen van onze gewaarde-
de vriend en allerbeste vriend

Harry Frings

Harry bedankt voor je enorme inzet en de fijne tijd
die wij samen gehad hebben. Wij zullen je nooit
vergeten.

Wij wensen Nellie veel sterkte toe in deze moeilijke
tijd.

Harry, we zullen je missen.

Wim, Marije, Barbara, Wim, Dorine,
Anita, Edith, Ann, Annie, Juliane, Inge,
Rianne, Charles, Ren, Geert, Paul, Henk,
Hans, Math en oud-leden van
Guliek Vocaal Ensemble

Diep geschokt en intens verdrietig vernamen wij
het plotselinge overlijden van onze enthousiaste
en kundige dirigent

Harry Frings

Harry bedankt voor je muzikale inspiratie en je
vriendschap.

Ons hart is bij Nellie.

Landgraaf Vocaal Ensemble
Marti, Marianne, Gertrude, Irene, Marijke,
Emmy, Gerda, Alida, Lidwina, Margda, Mia,
Els, Jan, Victor, Jos, Eelke, Frans, Ton,
Hugo, Roel, Martin

Wij willen je rust gunnen,
al is vol droefheid ons hart.
Je lijden zien en niet kunnen helpen,
dat was onze smart.

Tot onze grote droefheid maar dankbaar voor het
vele dat hij voor ons betekend heeft delen wij u
mede dat heden van ons is heengegaan voorzien
van de h. sacramenten mijn lieve man, onze goede
en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwa-
ger, som en neef

**Antonius Mathias
Toon Meers**
echtgenoot van
Maria Agnes Leunissen

op de leeftijd van 78 jaar.

In dankbare herinnering.

Overleden: Mia Meers-Leunissen
Overleden: Bernard en Henrie Meers-Broeksmid
Sandra - Bert
Je en Chrisje Meers-van Schijndel
Familie Meers
Familie Leunissen

14 november 1991
Wienweg 103, 6446 AJ Brunssum

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op
dinsdag 19 november a.s. om 14.00 uur in de St. Barba-
rakerk te Trebeek-Brunssum gevolgd door de
begrafenis te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid tot
schriftelijk condoleren.

Maandag a.s. om 18.00 uur avondmis in de St. Peter
Kerk te Brunssum van voornoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van
De Universale Huisvesting 100 Hoonstrock. Be-
zoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur
en van 19.00 tot 20.00 uur. Zondag alleen van 14.00
tot 15.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ont-
vangen, gelieven deze annone als zodanig te be-
schouwen.

Wij danken het verzorgend personeel van Schut-
tershof afdeling De Top te Brunssum voor de be-
doelvolle verzorging en begeleiding van hem die ons
zo dierbaar was.

Familie Meers

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen
van het overlijden van de heer

H.P.W.G. Noten
raadslid van de gemeente Swalmen.

Zijn bijzondere inzet als raadslid voor de gemeen-
schap Swalmen gedurende een groot aantal jaren,
zal in onze herinnering blijven voortleven.

Wij wensen zijn echtgenote, kinderen, kleinkinde-
ren en verdere familie veel sterkte dit verlies te
dragen.

Het gemeentebestuur van Swalmen.

Dankbaar dat wij hem zo lang in ons midden mochten
hebben en om alles wat hij voor ons heeft betekend ge-
ven wij u kennis dat toch nog geheel onverwacht vlak
voor zijn 84e verjaardag van ons is heengegaan gesterkt
door het h. sacrament der zieken mijn innig geliefde man,
onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager,
oom en neef

**Theodor Bernhard
Houppermans**
echtgenoot van
Anna Maria Jozefa Souren

Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

Heerlen: A.M.J. Houppermans-Souren
Heerlen: H.J.H.M. Houppermans
L.M. Houppermans-Comis
Aurelio
Scarlett
Harald
Lonneke
Brunssum: H.M.A.W. Houppermans
Tamara
Roel
Familie Houppermans
Familie Souren

14 november 1991
Mariabadi 14, 6411 MA Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal gehouden worden op maan-
dag 18 november a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk
St. Pancratius te Heerlen waarna aansluitend de begra-
fenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats Aker-
straat ingang Groene Boord.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.40 uur in
voornoemde kerk.

Avondmis zondag 17 november om 18.00 uur in voor-
noemde kerk.

Vader is opgebaard in de rouwkamer van het Uitvaart-
centrum v/h Crombach Olievlamstraat 30 Heerlen (in-
gang St. Antoniusweg).

Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar dagelijks van
18.30-20.00 uur.

Zij die overhoop geen kennisgeving mochten hebben
ontvangen, gelieven deze annone als zodanig te willen
beschouwen.

Wegens een sterfgeval is ons bedrijf

**Technisch Bureau
H. Houppermans C.V.**

Emmaplein 8, Heerlen
maandag 18 november a.s.
de gehele dag gesloten

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten
hebben, maar ook bedroefd om het scheiden
delen wij u mede dat, voorzien van de h. sacra-
menten, na een werkzaam leven in Gods dienst
overleden is, op de gezamenlijke leeftijd van 92 jaar, onze
lieve moeder, schoonmoeder, tante en oom
overleden is.

To Herindert

Wij danken haar in uw gebeden aan.

Amstenrade: Martin Visser
Heerlen: Jac Visser
Gerda Visser-Visser
Riek Visser-Visser
Miel Visser
en al haar familie en
achterblijvende
Familie Visser
Familie Visser

Heerlen, 14 november 1991
De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op
dinsdag 19 november a.s. om 13.00 uur in de parochie-
kerk van St. Cornelius te Heerlenheide, waarna
aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het
crematorium te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot
schriftelijk condoleren.

Het rozenkransgebed ter intentie van de overleden-
ne wordt gebeden op maandag 18 november om
18.45 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer
van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorweg 4, Heer-
len, dagelijks van 19.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze annone als zodanig te willen beschou-
wen.

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op
dinsdag 19 november a.s. om 13.00 uur in de parochie-
kerk van St. Cornelius te Heerlenheide, waarna
aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het
crematorium te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot
schriftelijk condoleren.

Het rozenkransgebed ter intentie van de overleden-
ne wordt gebeden op maandag 18 november om
18.45 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer
van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorweg 4, Heer-
len, dagelijks van 19.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze annone als zodanig te willen beschou-
wen.

Bedroefd om haar heengaan doch dankbaar voor
alles wat zij voor ons deed en betekend heeft geven
wij u kennis dat geheel onverwacht van ons is
heengegaan onze dierbare zuster, schoonzuster,
tante en nicht

Netje Engelen

Zij overleed op de leeftijd van 84 jaar voorzien van
het h. oliegal in het bejaardenverzorgingshuis,
Hoesveld te Waubach.

Familie Engelen

Waubach, 14 november 1991
Corr.adres: Gatestraat 41, 6373 LN Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden
op dinsdag 19 november a.s. om 14.00 uur in de
parochiekerk van Maria Hulp der Christenen te
Nieuwenhagen (Heigang) waarna de begrafenis zal
plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van medeleven is er geen
condoleren.

Avondmis maandag 18 november a.s. om 19.00 uur
in voornoemde parochiekerk.

Onze dierbare zuster is opgebaard in de rouwkamer
van Lindeman Uitvaartcentra Beutweg 32 Nieu-
wenhagen.

Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar dagelijks
van 18.15 tot 18.30 uur.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen
van het plotselinge overlijden van ons erelid en
voorzitter van het uniformenfonds

Joep Maassen

Zijn inzet voor onze vereniging zal altijd in onze
herinnering blijven voortleven.

Bestuur en leden R.K. Fluit- en
Tamborokorps Odeon, Terwijnsele
Damescomité

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen
van het overlijden van onze gewaardeerde
medewerster, de heer

P.P. Schipholt

Zijn echtgenote en kinderen wensen wij veel sterk-
te toe dit zware verlies te dragen.

Directie en medewerkers
N.V. Waterleiding Mij. Limburg

Heden overleed onverwacht, in de leeftijd van 66 jaar

Jan Cremers
echtgenoot van
Miep Witteveen

Boholtz: Miep Cremers-Witteveen
Best: Fransje, Joep, Vanja, Danko, Ferko
Heerlen: Hansje, Hans
Maasbracht: Marg, Ger, Robbert, Wouter
Heerlen: Jan
Heerlen: Marie-Thérèse, Raimondo, Ingor, Regina
Spaubeek: Henk, Anja, Sander
Familie Cremers
Familie Witteveen

Boholtz, 14 november 1991
Schoolstraat 47, 6351 EH Boholtz

De uitvaartmis zal plaatshebben op dinsdag 19 november a.s. om 10.00
uur in de kerk H. Jacobus de meerdere te Boholtz, waarna aansluitend
crematie in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.
Jan is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crom-
bach, Olievlamstraat 30, ingang St. Antoniusweg.
Bezoek dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die overhoop geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, ge-
lieven deze annone als zodanig te beschouwen.

Het is ons onmogelijk om iedereen persoonlijk te bedanken voor de vele
bloemen, brieven en condoléances.
Het deed goed te ervaren wat

Jan Voorselen

tijdens zijn dienstbaar leven voor mensen betekende en de vele gevoe-
lens van deelneming waren ons tot grote steun.

M.H.J. Voorselen-Dormans
en kinderen

6131 CE Sittard, november 1991
Elisabeth van Barstraat 221

De plechtige zeskewedienst wordt gehouden op zondag 17 november
om 11.30 uur in de St. Petruskerk te Sittard.

Nagedachtenis

Een afscheid
Mijn hart is vol, mijn hoofd is leeg.
Ik hoop jullie ooit nog weer te zien.
Heb dank voor alles wat ik kreeg
't maakt me een beter mens... misschien.

Morgen is het een jaar geleden dat wij onze ouders en grootouders heb-
ben verloren

Josef Martin Moonen
en
Gertrude Konrad

Kinderen en
kleinkinderen

Tijdens de gezamenlijke dienst, zondag 17 november 1991 om 10.30 uur
in de Sionskerk te Heerlenheide, zullen zij herdacht worden.

Hij had zo veel plannen voor de komende
reizen. Hij wist dat zijn zoon en voornamelijk zoon
hem zou vergezellen. Hij wist dat hij met zijn
druende voortdurend door zijn hoofd en daar
was het voor hem ondraaglijk om nu reeds
scheid te nemen.

Overrompeld door longkanker, raakte zijn
beetje bij beetje leeg. Hij begreep dat hij al
eeuwig kon blijven knokken.
Na een periode van felle strijd, is mijn lieve man
opoffende vader overleden op 14 november 1991.
Hij had meer verdiend dan dit vroegtijdig ver-
lies.

Ben Bemelmans

* 18 december 1926 † 14 november 1991

Kerkrade-West: Dora Bemelmans-van Boekel
Tilburg: Hans Bemelmans
Wilnis van de Broek

Corr.adres: Lupinestraat 80, 6486 SK Kerkrade

De uitvaartdienst wordt gehouden op dinsdag
november om 11.00 uur in de parochiekerk O.
Vrouw van Altijddurende Bijstand te Helst, be-
volgd door de crematie in het crematorium
Heerlen, Imstenraderweg 10.

De avondmis is maandag 18 november om 19.
uur in bovenvermelde kerk.

Na een langdurige ziekte hebben wij, met diepe
bewondering voor haar moed en wilskracht,
haar eigen vertrouwde omgeving afscheid moet-
nemen van onze lieve vrouw en moeder

**Tilla
Kusters-Franssen**

* 17-5-1939 † 8-11-1991

echtgenote van
Ton Kusters

Brunssum: Ton Kusters
Sittard: Jos Kusters
Jos Laugs

6444 VN Brunssum, Bijvoet 10

Overeenkomstig de wens van de overledene, heb-
de crematie in besloten kring plaatsgevonden.

Met grote droefheid nemen wij afscheid van

Paul Schipholt

In hem verliezen wij een enthousiast bestuurs-
lid van de speeltuin.
Paul we zullen je missen. Veel sterkte toegewe-
aan zijn vrouw en familie.

Bestuur, medewerkers en alle
kinderen van de stichting
speeltuin, 't Kruisje Vier
Schimmert

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen
van het overlijden van onze gewaardeerde
medewerster, de heer

P.P. Schipholt

Zijn echtgenote en kinderen wensen wij veel sterk-
te toe dit zware verlies te dragen.

Directie en medewerkers
N.V. Waterleiding Mij. Limburg

Deputé Riem in afscheidsrede:

'Provincie is dood, lang leve Limburg'

beschouwing over de toekomstige rol van de provincie als 'tweede bestuurslaag' nam PvdA-gedeputeerde Henk Riem gister

ren officieel afscheid van Provinciale Staten van Limburg. Referend aan het steeds beter ontwikkelde 'Euregionale oog'

van het provinciebestuur voorspelde Riem een voor Limburg positieve afloop van de huidige discussies over de noodzaak van bestuurlijke vernieuwing, internationalisering en de formulering van provinciale 'kerntaken'. Riem, vanaf vandaag de nieuwe burgemeester van Brunssum, wordt als milieu-gedeputeerde opgevolgd door Jan Tindemans. Ondanks een opmerkelijk groot aantal blankostemmen (18) ging de overgrote meerderheid der Statenleden gisteren met zijn voordracht akkoord.

Politie voor tweede keer bemiddelaar
Al eerder klachten over Eurocruises

Van onze correspondent
MAASTRICHT - De rijkspolitie groep Eijdsen heeft op 24 oktober op verzoek van reisorganisatie Eurocruises bemiddeld bij het pand aan de Bemelerweg in Cadier en Keer toen daar een groepje teurgestelde klanten uit het Brabantse Oosterhout verhaal ging halen. Een woordvoerder van de politie bevestigde dat desgevraagd. „De mensen hadden klachten over een bij Eurocruises gemaakte reis en wilden hun geld terug.”

Klager Hans Roks uit Oosterhout (29) daarover: „Met zijn achten zijn we voortijdig van de boot gevlucht in verband met de slechte hygiënische omstandigheden aan boord. We hebben de

reis niet afgemaakt, maar zijn op eigen gelegenheid naar Nederland teruggekeerd. Toen we in Maastricht aankwamen is een deel van onze groep naar Cadier en Keer gegaan om ons geld terug te eisen. We zijn in de bungalow geweest, maar de mensen van Eurocruises belden de politie.”

Eurocruises wil geen commentaar geven op deze uitspraken.

Twee mensen uit Castricum, die vanaf 25 oktober een cruise maakten met het motorschip Ambassador vanuit Venetië naar de Griekse eilanden maakten ook slechte de helft van de cruise mee. „Want halverwege werd het weer te slecht om verder te va-

ren, maar grotere cruiseschepen voeren wel uit. De bezoeken aan Rhodos, Mykonos en Bodrum zijn bij ons geschrapt. Ook geplande excursies werden afgelast. Daarbij kwam dat de stank van de riolering soms niet te harden was. We eisen nu 2600 gulden terug van Eurocruises”, laat het duo weten.

In de aflevering van het tv-consumumentenprogramma 'Kassa' van de VERA deelde adviseur en woordvoerder J. Frenken van de reisorganisatie mee 'dat Eurocruises de klachten serieus zal behandelen'. In het programma kwamen gedupeerden aan het woord en was een zelfgemaakte video te zien van een douchebeurt: een man zittend op het toilet waarboven een sproeier hing.

Kort geding

Eurocruises heeft inmiddels een kort geding aangespannen tegen de Maastrichtenaar L. Eijssens, dat komende woensdag om 11.00 voor de president van de rechtbank in Maastricht zal dienen. Eijssens plaatste een oproep om mede-gedupeerden te vinden en zei met de dood bedreigd te zijn.

GS zien 'onderhandelingskansen' na verrassende toezegging

Duitsland wil alsnog praten over bruinkool

MAASTRICHT - De regering van de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen is alsnog bereid om met het Limburgs provinciebestuur van gedachten te wisselen over de geplande uitbreiding van de bruinkoolwinning in de Garzweiler-groeve. Daarbij is ook een gemeenschappelijk onderzoek naar de effecten van die uitbreiding op de natuur en grondwaterstand in Limburg bespreekbaar. Dat heeft milieu-minister K. Mathiessen van Nordrhein-Westfalen te kennen gegeven in een brief aan het Limburgs provinciebestuur.

Tegen verdere expansie van de bruinkoolgroeve in de Duitse grensstreek is in Limburg fel verzet gerezen, onder meer van de kant van milieu- en natuurorganisaties. Maar ook het provinciebestuur is uiterst beducht voor ingrijpende negatieve gevolgen voor de grondwaterstand in Limburg. Ook wordt gevreesd voor een onherstelbare aantasting van de natuurgebieden in en grenzend aan Midden-Limburg. Recentelijk nog stelde het Delftse onderzoeksinstituut TNO vast dat het grondwater in Limburg niet alleen oostelijk, maar ook ten westen van de Maas gestaag daalt. Als oorzaak noemen de onderzoekers zowel de drinkwater- als bruinkoolwinning aan beide zijden van de Duits-Nederlandse grens.

Onderhandelingen

Tijdens de gisteren afgeronde algemene politieke besprekingen van Provinciale Staten liet gedeputeerde M. Lodewijks (VVD) met getemperd optimisme weten dat deze verrassende wending in de tot nog toe weigerachtige Duitse opstelling zeker mogelijkheden biedt tot nadere onderhandelingen.

Verder kondigde Lodewijks de instelling aan van een speciaal Coördinatiepunt Bruinkool in Limburg. Tot nog toe werden de protesten vanuit Limburg, ook op bestuurlijk niveau, in Duitsland zelf nauwelijks of niet gehoord. Zo mocht het provinciebestuur verleden maand niet het woord voeren tijdens een hoorzitting in Düsseldorf over de geplande uitbreiding van de Garzweiler-groeve. Lodewijks van zijn kant stuurde daarop een scherp geformuleerde protestbrief aan zijn collega's van Nordrhein-Westfalen.

Getuige verdacht van meeneed

MAASTRICHT - Officier van justitie mr Vos heeft gisteren in de Maastrichtse rechtzaal P. uit Urmond laten arresteren op verdenking van meeneed. Dat gebeurde nadat de man onder ede had volhard in een eerder tegenover de rechter-commissaris afgelegde verklaring die haaks stond op hetgeen hij in eerste instantie bij de politie had gezegd. Had hij aanvankelijk A. uit Geleen genoemd als degene die betrokken was geweest bij het stelen van een auto in Stein en daarop aansluitende beroving van een Geleense sigarenwinkelier, gisteren verklaarde hij tegenover de rechtbank dat hij de ander 'een poot had willen uittrekken' nadat deze hem had 'betoep'. Zelf moet P. begin januari als verdachte voor de rechtbank verschijnen. In dat verband wees president mr J. Nolet hem gisteren op zijn verschoningsrecht als getuige. De man wilde daar echter niet van weten. Op 11 december wordt de gisteren aangevangen rechtszaak voortgezet en moet P. opnieuw als getuige verschijnen.

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

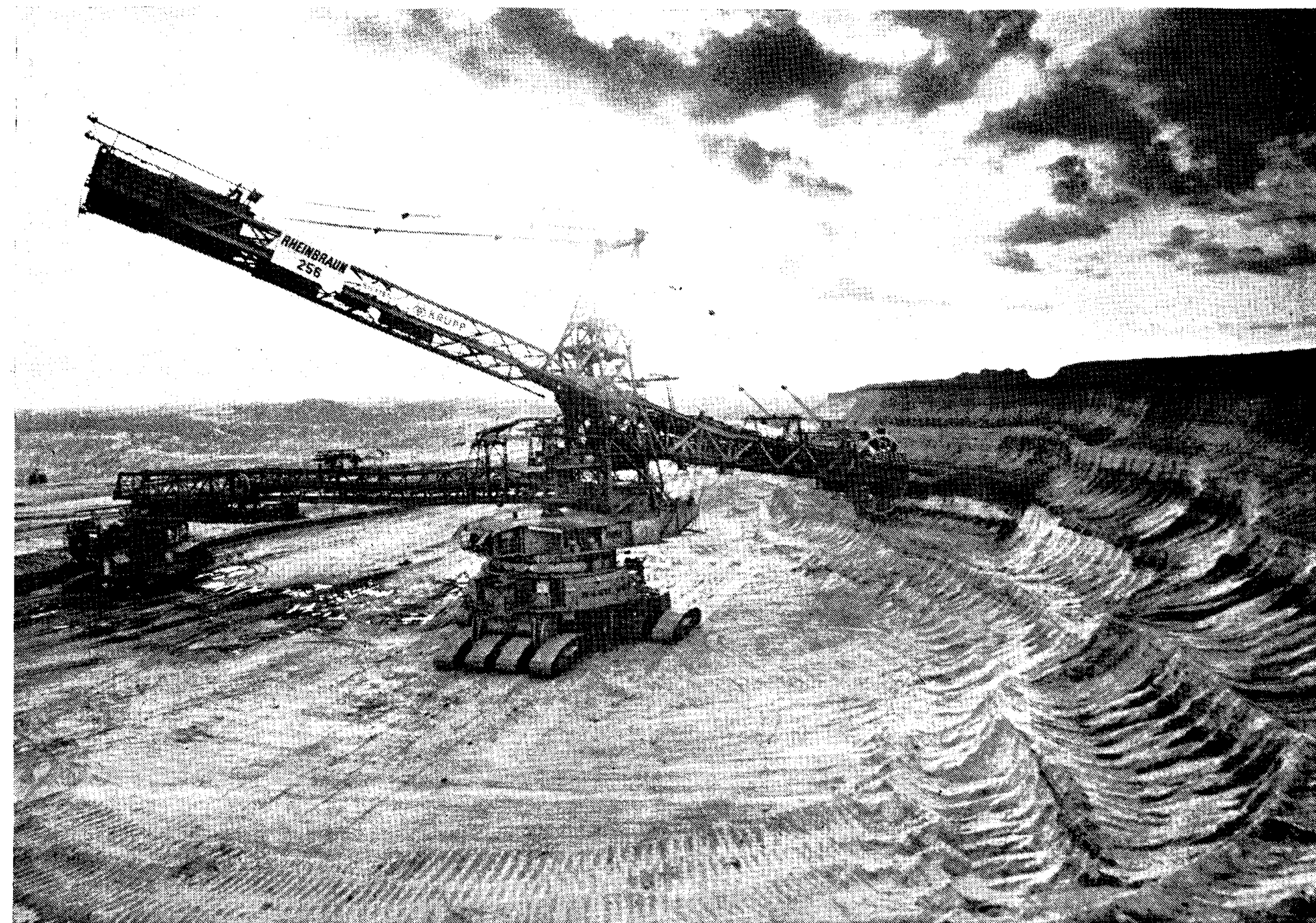
20 meter in de Emmastraat, voorbij ABN-bank

contactlenzen-
brillen-
brillesspecialzaak

Het zien voor 40-plussers
ons specialisme:
multifocaal-glazen
of contactlenzen

P. HOPPENBROUWERS
EMMAPLEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984

Met onze bekende garanties

● Tegen verdere expansie van de bruinkoolgroeve in de Duitse grensstreek is in Limburg fel verzet gerezen. Aan Duitse zijde is het omstreden onderwerp nu bespreekbaar gemaakt.

Archiefoto: JAN PAUL KUIT

Krachtige motie tegen rijksbeleid aan slot beschouwingen

Laatste waarschuwing van Staten aan kabinet

Van onze verslaggever
MAASTRICHT - In een ultieme poging de dreigende rijksbezuinigingen af te wenden, hebben Provinciale Staten gisteren wederom een klemmend beroep gedaan op kabinet en Tweede Kamer om terug te komen op de voorgenomen ingrijpende kortingen in met name de Limburgse welzijns- en cultuursector. In een vrijwel kamerbreed ondersteunde PvdA-motie wordt bovendien van regering en parlement geëist dat zij onvoorwaardelijk afzien van een verplaatsing van allerhande in deze provincie gevestigde rijksdiensten.

Daarnaast wordt 'Den Haag' met

klem oproepen de grootst mogelijke haast te maken met de realisering van een aantal voor Limburg als vitaal omschreven verkeers- en vervoersvoorzieningen. Gedoeld wordt name op de verbetering van de spoorlijn tussen Roermond en Nijmegen en de aanleg van Rijksweg 73 en de Oostwestbaan op vliegveld Maastricht.

Omdat laatstgenoemde oproep zich niet beperkte tot het openbaar vervoer, kon de Groen Links-fractie zich als enige niet in de motie vinden.

Volgens de Statenfracties betekenen de dreigende bezuinigings-

maatregelen van de diverse ministeries een onaanvaardbare aanslag op de tot nog toe bereikte resultaten van het herstructureringsbeleid, zoals dat de voorbije 25 jaar na de mijnsluitingen in Limburg tot stand kwam.

Druk

Met deze motie voerden de Limburgse Statenfracties gisteren, aan het eind van de derde en laatste dag van de algemene politieke beschouwingen, ook van hun kant de politieke druk op kabinet en Kamer op. Tegelijkertijd kondigden Gedeputeerde Staten gisteren bij monde

● Ger Kockelkorn (PvdA)

van portefeuillehouder Ger Kockelkorn (PvdA) aan dat de medewerkers van de Limburgse welzijnsinstellingen voor maandag 16 december in Den Haag een grote manifestatie hebben belegd uit protest tegen de bezuinigingsplannen van WVC-minister d'Ancona.

„Een typisch agressief gedrag van iemand die veel soft-drugs gebruikt”, meende professor dr. Van Leeuwen als psychiatrisch deskundige.

De verdediger mr Kreutzkamp vroeg zijn cliënt direct behandeling te geven. Hij zag een langdurige gevangenisstraf niet zitten. Bovendien meende hij dat de opzet tot doden niet bewezen was omdat de dader, op het moment van zijn daad, verminderd toerekenbaar diende te worden geacht en dus geen voorwaardelijke opzet tot doden had kunnen hebben.

Het gerechtshof in Den Bosch doet uitspraak op 29 november.

Mosadex vrijdekt inzage LIASS in strafverhoren

de Economische Controle Dienst van de officier van justitie uit Maastricht al een onderzoek ingesteld naar de praktijken van de groothandel. Maar dat onderzoek is nooit afgerond en het ministerie heeft de zaak inmiddels geseponeerd. De gegevens uit het onderzoek zou LIASS goed van pas komen in haar pro-

HEERLEN/DEN HAAG - Het ministerie van Justitie mag zienfondsen Liass voorlopig geen inzage verschaffen in de strafverhoren tegen medewerkers van de apothekersgroothandel Mosadex. Dat heeft de Raad van State gisteren besloten. Liass wil de verhoorden gebruiken bij de schadevergoedingsprocedure tegen de groothandel.

Het ziekenfonds zegt al voor ongeveer dertien miljoen gulden benadeeld te zijn door Mosadex. Zij meent dat de groothandel veel lagere medicijnprijzen voor haar moet berekenen. De groothandel weigert dat. Eerder heeft

Uitleveringsprocedure opnieuw vertraagd

Hubert W. binnenkort naar het ziekenhuis

Van onze verslaggever
MAASTRICHT - Voordat de rechtbank in Maastricht zich definitief zal uitspreken over de toelaatbaarheid van zijn uitlevering moet Hubert W. (51) uit Aken woensdag 11 december voor de derde maal in drie maanden tijd in de Maastrichtse rechtzaal verschijnen. In de tussentijdse weken dient officier van justitie mr Ummels aanvullende, strikt juridische, inlichtingen in te winnen bij Duitse ambtenaren en een verklaring over de gezondheidstoestand van W. voor te leggen aan de geneeskundige inspectie.

W., wiens uitlevering aan Duitsland is gevraagd, kwam enkele maanden geleden uitvoerig in de publiciteit doordat hij de gemeente Echt een investering van vijftien miljoen toezegde met op termijn 115 nieuwe arbeidsplaatsen. Op 3 juli van dit jaar werd de Duitser op verzoek van het ministerie van justitie in Nordrhein-Westfalen aangehouden in zijn buitenverblijf te Kerkrade. Zijn uitlevering werd gevraagd op grond van meerdere feiten. Zo is tegen hem een strafvervolg in gang gezet op het vermoeden dat hij de Duitse fiscus voor een kwart miljoen DMark bij de neus zou hebben genomen. Voorts wil het Justizministerium hem graag in het vaderland terugzien vanwege mogelijke tenuitvoerlegging van 214 nog resterende dagen van een ooit tegen hem uitgesproken 'Gesamtfreiheitsstrafe' van twaalf jaar met daarop aansluitend voorwaardelijke terbeschikkingstelling. De twaalf jaar vormde de opzetsom van straffen die W. in zijn vaderland waren opgelegd voor in totaal 154 gevallen van 'Betrug', gepleegd tussen 1970 en 1976. Raadsman mr Goltstein wekte gisteren irritatie op bij president mr Nolet toen hij de in Duitsland aan W. verweten feiten minimaliseerde. „We mogen ervan uitgaan dat de Duitse rechters naar eer en geweten hebben geoordeeld en geconcludeerd. Ook wij zullen het allemaal nog eens keurig-juridisch be-

kijken”, aldus mr Nolet. Toen W. zijn verslechterde gezondheidstoestand ter sprake bracht en het verzoek deed hem uit hechtenis te ontslaan, reageerde president Nolet: „Laat u dan uitleveren. Met uw instemming kan dat van de een op de andere dag. Het best kunt u toch in uw eigen land worden geholpen”.

De Duitser gaf er echter voorkeur aan in Nederland te blijven. Over enkele weken zal hij worden opgenomen in een ziekenhuis in Den Bosch.

Officier van justitie mr L. Ummels bleef gisteren bij zijn eerder uitgesproken standpunt dat uitlevering van W. toelaatbaar moet worden geacht. Raadsman mr Goltstein bleef zich echter daartegen verzetten.

Chauffeur zit dertig uur achter stuur

Van onze correspondent
MAASTRICHT - De gemeentepolitie van Maastricht en de Rijksverkeersinspectie hebben bij een controle van het zwaar vervoer een Italiaanse chauffeur achter het stuur vandaan gehaald. De man bleek dertig uur onafgebroken te hebben gereden. Bij de controle op de autosnelweg ter hoogte van de Geusselt werden in totaal 56 vrachtwagencombinaties aangehouden. Behalve de Italiaan kregen ook zeven collega-truckers een rijverbod opgelegd. Zij werden verplicht acht uur rust te nemen. De boetes voor het te lang rijden bedroegen 2200 gulden. Dat bedrag is al geïnd.

Roermond weigert stichtingen vergunning

Inzamelacties kleding aan banden gelegd

Van onze verslaggever
ROERMOND - Om de wildgroei en tegelijk ook misbruik van kledinginzamelacties tegen te gaan, heeft de gemeente Roermond besloten om slechts een beperkt aantal vergunningen af te geven. Per kwartaal mag nog maar één stichting, vereniging of particulier langs de deur kledingzakken ophalen. Die keuze heeft ertoe geleid dat aan zeven stichtingen een vergunning geweigerd is.

Volgens een woordvoerder van de gemeente is in samenspraak met de politie en de stichting centraal bureau fondsenvererving een selectie uit de elf aanvragen voor een vergunning gemaakt.

Misbruik

„We hebben aanwijzingen dat er ook wel eens misbruik gemaakt is van kledingacties voor het goede doel. Er is ons een particulier bekend die overal kleine stencils in de brievenbussen duwt en daarna de kleding voor zichzelf ophaalt. We weten wie het is, maar kunnen alleen tegen zo iemand optreden als we hem op heterdaad betrappen”, aldus de gemeentewoordvoerder.

Tot de stichtingen die buiten de boot zijn gevallen behoren 'Geef Max de zak', SOS (ten behoeve van Sahel-eilanden), het World Child Care, de stichting Pandilla, de stichting kledinginzameling Charitatieve Instellingen, Samen strijden tegen reuma, en Kledinginzameling Nederlandse kankerbestrijding.

Roermond heeft vergunningen ver-

(ADVERTENTIE)

Meubelgroothandel Reulen bu

TOEGANG VOOR IEDEREEN

Zeer grote collectie bankstellen, kasten, eethoeken, Lazy-Boy fauteuils en vloerbedekking etc. etc.

INRUIM MOGELIJK
5000 m² verkoopruimte

maandag 13-18 uur
donderdag koopavond

40 VERSCHILLENDE SLAAPKAMERS

Heerenweg 251, Heerlen
Tel. (045) 216123
Langs grote weg Heerlen-Brunssum

Enkele reis Gdansk voor 32 Poolse scheepslasers

'We dachten dat we hier in het vrije westen waren'

Ze hebben hun koffers al gepakt..., de 32 Poolse lassers die bij scheepswerf Maasdok in Maastricht maandenlang illegaal werkten aan een casco voor een kustvaarder. Met de ziel onder hun arm stappen ze zondagmorgen in de bus voor een enkele reis Gdansk. De Polen hadden graag willen blijven, want ze hebben het prima naar hun zin in Nederland en het betaalt goed. Maar de Raad van State en de rechtbank in Den Bosch beslisten anders: binnen de EG zijn genoeg gekwalificeerde scheepslasers te vinden, daar hebben we echt geen Polen voor nodig. Opkrassen dus en gauw een beetje...

in het nieuws

DOOR FRANK SEUNTJENS

MAASTRICHT - Het is even zoeken naar Maasdok bv, een slonzig scheepswerfje in een uithoek van industrieterrein Beatrixhaven. Een vervelend hek met daarachter een rijtje groene barakken. Op het eerste gezicht geen teken van leven, alleen maar doodse stilte. Gewerkt wordt er vandaag niet, dat is duidelijk. Plotseling zwaait het raam van een van de barakken open. Twee paar argwanende ogen nemen de bezoekers op. 'Kein Photo', roept een van de mannen als hij de camera ziet en hij wil het raam alweer sluiten. Maar de nieuwsgierigheid wint het. 'Zeitung?', vraagt hij. Dat had hij al gedacht, want journalisten en fotografen stonden hier de laatste weken wel vaker voor de poort. Maar niet in gezelschap van een Poolse tolk, zoals nu het geval is. Als de man dat merkt, is het ijs meteen gebroken.

Ja, hij komt uit Polen en is hier al een maand of vijf. 'Maar we moeten weg. Vandaag mogen we al niet meer werken. De papieren waren niet in orde. Heel jammer, want het bevalt ons goed. Misschien dat we ooit nog eens terug mogen komen. Het loon is prima, acht Mark per uur, en de barakken - met douche en toilet - zijn best comfortabel'.

Werkloos

Het geld dat de Pool bij Maasdok verdient heeft, zal hij straks hard nodig hebben. 'In Gdansk krijg ik waarschijnlijk geen werk. Dat geldt voor de meeste Polen hier. Een paar kunnen er weer aan de slag in de haven, maar de rest kan thuis blijven zitten. De werkloosheid is

enorm. Daarom willen we ook niet terug'. De Pool vindt dat hij genoeg heeft verteld. Hij vreest problemen met de baas. Als we nog meer willen weten, moeten we ons maar op kantoor melden.

Maar de baas is er niet. Wel een Belg die al jaren als manufje van alles op de werf werkt. Hij draagt een bontmuts, gekregen van een Pool. 'Ik kan wel janken dat ze weg moeten', zegt hij. 'Het zijn fantastische mensen, die Polen. Ze werken keihard en het zijn echte vaklui. Zo'n lassers vind je hier nergens. Er komen nu Engelse lassers voor in de plaats, heb ik gehoord. Ik moet nog zien of ze net zo goed zijn'.

Bier

Ook na het werk heeft de Belg graag met de Polen te doen. 'Ze houden van gezelligheid en zijn erg gastvrij'. Hij wijst naar een barak, waar kratten van het bier waar Limburg trots op is hoog staan opgestapeld. 'Drinken kunnen ze als geen ander, ze zullen iedereen onder de tafel

Maar lastig worden ze niet. Een keer is er ruzie geweest. Toen heb ik gezegd: als dat nog eens gebeurt, stuur ik jullie linea recta naar huis. Daarna is er niks meer voorgevallen'.

Uit de barakken druppelen steeds meer Polen naar buiten. Maar ze zijn niet allemaal even vriendelijk. Op journalisten hebben ze het niet meer zo begrepen sinds de televisie vorige week ook aandacht besteedde aan het lot van de illegale lassers. In die uitzending werden ze afgeschilderd als een stelletje alcoholisten die in de barakken zelfs wodka zouden stoken. 'Pure leugens',

● Het werk op de werf ligt stil... de Poolse arbeider rest slechts één ding: wachten op de bus naar Gdansk.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

roept een opgewonden Pool. 'We houden best van een glaasje, maar alleen na het werk. Voor die tijd raken we de fles niet aan'.

Opvallend trouwens. De Polen

storen er zich mateloos aan dat ze worden uitgemakkt voor drankorgels, maar geen woord van kritiek aan het adres van de Nederlandse regering die hen toch zonder pardon de grens over zet.

Pas na lang aandringen wil een jonge Pool daar wat over zeggen: 'Wat waren we blij dat we van de communisten bevrijd waren. Jarenlang hadden we ons blindgestaard op het vrije westen. Daar was het leven pas goed. Maar

ook hier doen de autoriteiten met de mensen wat ze willen'. Samen met nog drie andere Polen loopt hij dan naar de bushalte. Ze willen nog even Maastricht in. Om souvenirs te kopen voor thuis.

Spannende eindstrijd pas beslist na verlenging

'Ein joekskapel op joets' beste carnavalsschlager

GULPEN - In ontmoetingscentrum 'De Timpaan' in Gulp en werd gisteravond na een zinderende finale de Limburgse carnavalsschlager 1991 gekozen: 'Det is ein joekskapel op joets' van Sef Maaskant (Velden) en Jan Jacobs (Venlo).

De strijd was zo spannend dat er zelfs een verlenging aan te pas moest komen om het winnende Limburgse Vasteloavesleedje aan te wijzen. Naast de schlager van het duo Maaskant-Jacobs kreeg ook 'Altied de letste' geschreven en gecomponeerd door Anny en Jacq Everaerts uit Panningen van de publieksjury's in Heerlen, Vilt, Geleen, Weert

en Venlo 60 punten. Na de verlenging, beide schlagers werden nog eenmaal op de draaitafel gelegd, trok de 'Joekskapel' met nipt verschil (8-7) aan het langste eind. Naar schatting zaten tijdens de rechtstreekse, extra uitzending van Omroep Limburg zo'n 150.000 luisteraars aan de radio gekluisterd.

De wedstrijd eindigde voor één inzending in een nachtmerrie. Uitgerekend van de enige finale-deelnemer uit de Oostelijke Mijnstreek - 'Jinne bla bla bla' van Ger Prickearts (Heerlen) en Frans Ploum (Kerkrade) - werd de onzuivere proefversie gespeeld. Daarmee was de laatste plaats voor het duo Prickearts-Ploum logisch verklaard.

Terwijl gisteravond alsnog de Limburgse carnavalsschlager van het voorbije seizoen werd gekozen - de oorzaak was de Golfloorlog - werden gistermiddag tijdens een persbijeenkomst in herberg 'De zwarte Ruiter' in Gulp en alvast mededelingen gedaan over 't Vasteloavesleedjes Konkoor 1992.

Tot 1 december bestaat opnieuw de mogelijkheid om nieuwe Limburgse schlagers op een bandje, cassette, partituur, enzovoort te sturen naar Omroep Limburg, postbus 6200 AB in Maastricht. Inschrijfformulieren kunnen telefonisch worden aangevraagd: 043-467777.

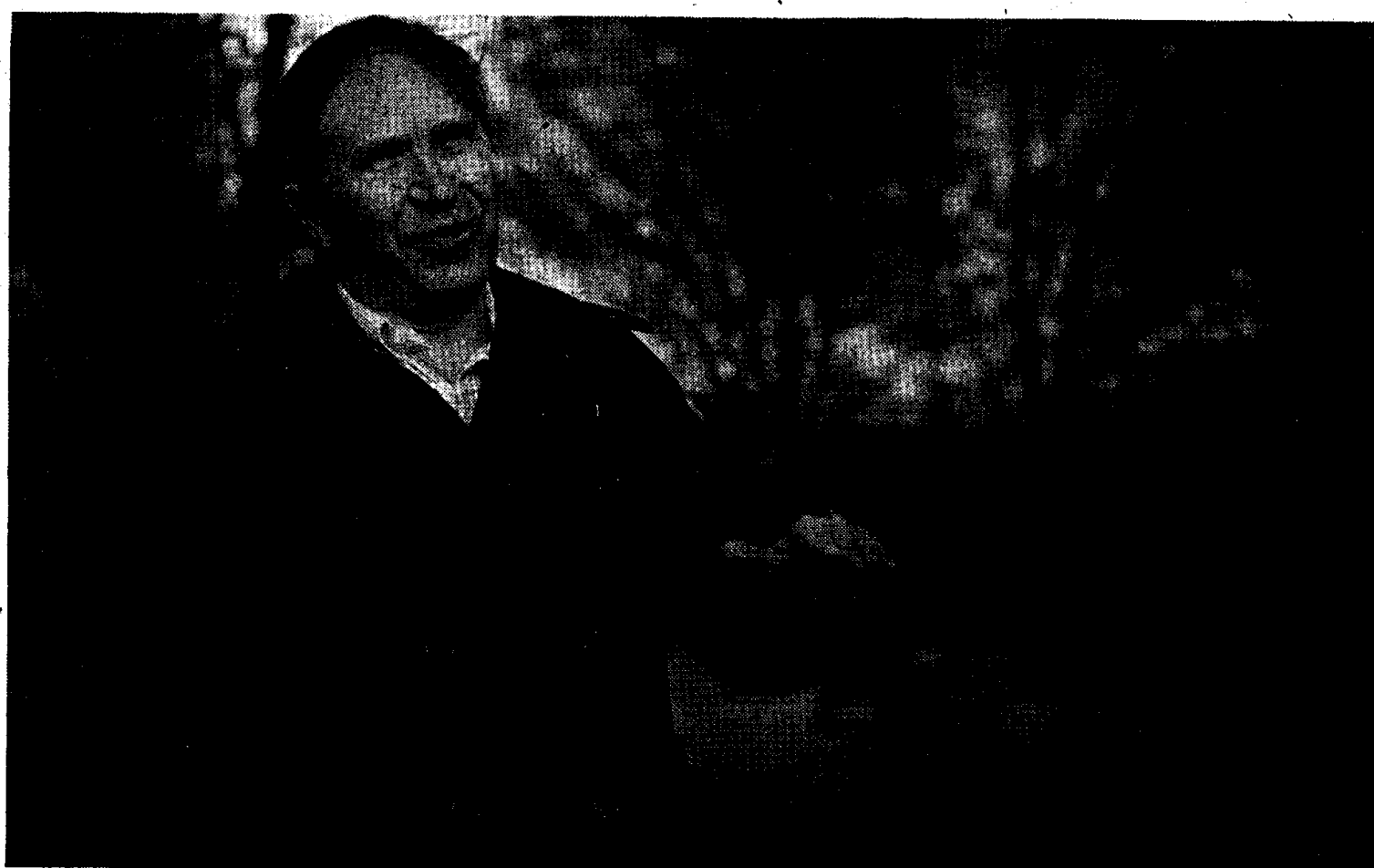
In totaal worden 32 schlagers geselecteerd voor de halve finale. Omroep Limburg brengt deze liedjes in competitie tijdens uitzendingen op 10, 17, 24 en 31 januari. De finale van het concours vindt op 7 februari 1992 plaats in de harmoniezaal van Linne.

(ADVERTENTIE)

NIEUWE COLLECTIE PERZISCHE TAPIJTEN

- Primitief geknoopte nomadenkleden met traditionele motieven in oude kleuren.
- Fijngeknoopte tapijten in zachte tinten.

HUB. DOLS & CO
Staat sinds 1905 garant voor kwaliteit!
SITTARD MARKT 31 TEL. 046-512605

● Homero Aridjis in Maastricht: 'Als we de boom kappen, krijgen we de hemel op ons hoofd.'

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Lezing Mexicaanse schrijver Aridjis

Vrijheidsbeweging voor schildpadden

MAASTRICHT - De Mexicaan Homero Aridjis is milieu-activist en diplomaat, maar bovenal 'het geweten van het volk', zoals elke schrijver of dichter in Latijns-Amerika te boek staat. Politicus, zoals veel van zijn collega's, wil Aridjis echter niet zijn. 'Schone lucht, schoon water en land horen niet thuis in één partij,' zegt hij. De 51-jarige Aridjis hield gisteren in Maastricht de eerste Dr. J. Tanslezing aan de Rijksuniversiteit Limburg. Over literatuur en vlinders, schildpadden, walvissen en voor de komende duizend jaar de hoop op een vrijheidsbeweging voor alles wat leeft.

Aridjis is zoon van een Griekse immigrant. De eerste zeventien jaar van zijn leven woonde hij in een klein bergdorp, honderd kilometer buiten Mexico City, daarna vertrok hij naar de grote stad, toen nog niet de vulnissbelt die het nu is. Schrijven heeft hij altijd gedaan, maar zijn beroeps carrière vond hij in eerste instantie in de diplomatie. Van 1977 tot 1979 was Aridjis voor Mexico ambassadeur in ons land. Brieven van de Nederlandse milieubeweging die zich druk maakte over de uitroeiing van reuzenschildpadden door Mexicaanse vissers, stuur-

de hij door naar zijn president. Die schreef terug dat Aridjis zich maar eens bezig moest houden met zaken als de verkoop van Mexicaanse olie, in plaats van met zoiets frivools als grote schildpadden.

Aridjis echter mengde zich steeds meer in het milieudebat en richtte in 1985 de 'Grupo de los cien' op, honderd schrijvers, artiesten en intellectuelen die zich verenigden om onophoudelijk actie te voeren, tegen vervuiling en uitputtende exploitatie van de natuur. 'Met de vernietiging van de natuur moorden we onszelf uit,' luidt de inmiddels bekende boodschap.

Verplicht

De als professioneel schrijver ondertussen wereldberoemde Aridjis sprak gisteren in Maastricht ook over de natuur als inspiratiebron voor schrijvers: 'Het wouwd waar ik het ene jaar nog doorheen liep en waar ik gedichten schreef, was het andere jaar ineens verdwenen. Ik voel me verplicht iets te doen voor datgene waar ik van houd. Niet alleen in volgende gedichten of verhalen, maar dus ook in politiek opzicht.'

Drie persoonlijke liefdes heeft Homero Aridjis, drie groepen bedreigde dieren die Mexico elk jaar bezoeken. Zwermen van miljoenen vlinders vliegen in de lente zeventienduizend kilometer vanuit Canada, grijze walvissen komen in het najaar voor het paringsritueel naar warme lagunes en de reuzenschildpadden kruipen de zandstranden op om hun eieren te leggen. De drie diersoorten zijn een makkelijke prooi voor massale slachtpartijen.

Midleeeuwen

'Grupo de los cien' is wereldomvattend en hanteert een soortgelijke terminologie. Aridjis spreekt met evenveel gemak over een omgezaagde boom, als over de periode van duizend jaar die binnenkort wordt afgesloten en over het volgende millennium. 'We hebben ons nog steeds niet kunnen losmaken uit de nood van de Middeleeuwen. Maar zoals de mens zich de afgelopen tien eeuwen poogde te bevrijden, moet er een vrijheidsbeweging komen voor alles wat leeft. We zullen vechten voor de rechten van flora en fauna,' zegt Aridjis de activist.

Aridjis de dichter zegt: 'Volgens de Maya's wordt de hemel ondersteund door bomen van verschillende kleuren. Rood in het oosten, wit in het noorden, zwart in het westen, geel in het zuiden en in het centrum de groene boom. Als we hem kappen, krijgen we de hemel op ons hoofd.'

geert dekker

bioscopen

● HEERLEN

Royal: A kiss before dying, vr t/m 18.30 en 21 uur, ma t/m do 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 18.30 uur. Juggieboek, za zo wo 14.30 uur. Rivoli: Thelma and Louise, vr t/m 18 en 20.30 uur, ma t/m do 20.15 uur, za zo ook 15 uur. Maxim: Out for justice, vr t/m 18.45 en 20.45 uur, za zo ook 14.30 en 16.30 uur. Meeting Venus, ma t/m do 18.15 en 20.30 uur. HS: Terminator 2, dag. 14.30 en 21 uur. Robin Hood: prince of thieves, dag. 14.15 en 21.15 uur. Intensive Care, dag. 14.19 en 21.15 uur, za zo ook 16 uur. Another You, dag. 19 en 21.30 uur, vr ma di do ook 14 uur. Assepoester, za zo wo 14 en 15.30 uur, za zo ook 17 uur. The naked gun 2 1/2, dag. 19 en 21.15 uur, vr ma di do ook 14 uur. Beertje Sebastiaan, za zo wo 14 en 15.30 uur, za zo ook 17 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Terminator 2, vr za 20 en 22.30 uur, zo 18.30 en 21 uur.

● KERKRADE

Wijngraaththeater: Un monde sans pitié, wo 20 uur.

● MAASTRICHT

Mahl: Thelma and Louise, dag. 18.30 en 21.15 uur, za wo ook 14.30 uur, za ook 15.45 uur. Ope ra cyclis: Tannhäuser, zo 12 uur. Dying young, dag. 18.30 uur. Dances with wolves, dag. 20.30 uur, za wo ook 14.15 uur, zo ook 12 en 15.15 uur. Stanho tutti bene, dag. 18.30 en 21.15 uur. Lady en de vagebond, za zo 14.30 uur, zo 12.45 14.30 en 18.15 uur. A kiss before dying, dag. 18.45 en 21.15 uur, za wo ook 14.30 uur, zo ook 12 14.15 en 16.30 uur. Ciné-K: Prospero's books, dag. 21 uur. Cinema-Palace: Terminator 2, dag. 20.30 uur, vr t/m zo en wo ook 17 uur, za zo ook 13.45 uur. Robin Hood: prince of thieves, dag. 20.45 uur, vr t/m zo en wo ook 17.15 uur, za zo wo ook 14 uur. Another You, dag. 19.15 en 21.30 uur. Assepoester, za zo wo 14 en 16 uur. Lumière: Dead poets society, dag. beh. di 20 uur. Draughtmans contract, vr t/m zo 21 uur, ma t/m do 22 uur. The Graduate, vr t/m zo 22 uur. Bij nader inzien 1, ma wo 21 uur. Bij nader inzien 2, di do 21 uur.

● GELEEN

Roxy: Robin Hood: prince of thieves, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur. Studio Anders: Dying young, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur.

● SITTARD

Forum: Terminator 2, dag. 20.30 uur, zo ook 14 uur. Not without my daughter, dag. 20.30 uur. Assepoester, za zo 14 uur. Filmhuis Sittard: Millers Crossing, wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Robin Hood: prince of thieves, dag. beh. wo 20.30 uur, zo ook 17.30 uur. Not without my daughter, dag. beh. wo 20.30 uur, zo ook 17.30 uur.

● ROERMOND

Royal: Not without my daughter, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Switch, dag. 20.30 uur, zo ook 14.30 uur. Royalline: Terminator 2, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Filmhuis Roermond: Millers Crossing, do 20.30 uur.

● VENLO

Filmhuis Venlo: Millers Crossing, di 20.30 uur.

in de theaters

HEERLEN:

- za 16/11: speelfilm Expressie met 'Liefde half om half' (20.30 uur).
- za 16/11: Koninklijk Concertgebouw werkt onder leiding van Wolfgang Sawallisch.
- zo 17/11: Studium Chorale met 'Volksmuziek, kunstmuziek?' (14 uur).
- zo 17/11: The Ramblers.
- ma 18/11: het Nationale Toneel met de voorstelling 'Een ideale echtgenoot', society-komedie van Oscar Wilde.
- di 19/11: Tineke Schouten met 'Tien maal tien'.
- wo 20/11: Opera Forum brengt 'La Clemenza di Tito', opera van Mozart.

KERKRADE:

- 16/11: toneelvereniging Excelsior brengt de dialectvoorstelling 'Sjies in de boks'.
- za 16/11: wedstrijd concertafdeling fanfare-orkesten in samenwerking met de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (18 uur).
- zo 17/11: wedstrijd concertafdeling harmonie-orkesten in samenwerking met de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (16 uur).
- ma 18/11: concert Lenny Kravitz (19.30 uur).

MAASTRICHT:

- za 16/11: Amsterdam's Kleinkunst Festival met diverse artiesten (20 uur).
- za 16/11: 'n Goed Hoofd, muziektheater Orkater.
- di 19/11: kamermuziek door Bezzend Muziekgezelschap, met werken van Mozart, Debussy, Brahms.
- wo 20/11: 'De stem van het water', een toneelstuk door Theater van het Oosten.

SITTARD:

- za 16/11: Toonkunstkoor Geleen met medewerking van Eindhoven's Oratorium.
- zo 17/11: 'Marotte soiree met André', opening carnavalssizoen door het Maastrichts Salon Orkest (21 uur).
- di 19/11: blaaskwintet 'Taftanel'.
- wo 20/11: Franz Lehár Gala 'ach, diese Frauen...' galavoorstelling door Operetteheater Nova Scena Bratislava.

ROERMOND:

- za 16/11: Belcanto Concert door het Roermonds kamerorkest.
- di 19/11: 'Tsjechov', musical van Robert Long en Dimitri Frenkel Frank.

WEERT:

- wo 20/11: Frank Roemers danst en speelt 'Dans uit de brievenbus', een theatervoorstelling voor kinderen van 4-8 jaar (14.30 uur).
- wo 20/11: kamermuziek gespeeld door het Parc-Quartet (20.15 uur).

Tenzij anders aangegeven beginnen alle voorstellingen om 20.00 uur.

Monique Quint (PvdA) loopt warm voor conferentie

Euregionale arbeidsmarkt nodig

Wonen en werken aan weerszijden van de grens leidt tot tal van problemen, waar 'Den Haag' geen benul van heeft. Dat betoogt het Limburgs Kamerlid van de PvdA, drs. Monique Quint. „Er bestaan verschillen in nationale systemen van arbeidsvoorziening, onderwijs, sociale zekerheid en belastingheffing, dat is duidelijk. Maar als gevolg daarvan wordt de grensoverschrijdende mobiliteit van de burgers in de grensregio ernstig belemmerd en dus ook de ontwikkeling van een Euregionale arbeidsmarkt. En dat is iets dat nog veel te weinig aandacht krijgt.”

Er moeten netwerken ontstaan met vertegenwoordigers uit diverse sectoren die problemen inventariseren en uiteindelijk met plannen komen. Daarmee moeten vervolgens de verantwoordelijken worden bestookt.

Quint heeft zich voorgenomen dat mobiliteitsvraagstuk aan te pakken. Op donderdag 28 november vindt hierover in het Mecc in Maastricht een conferentie plaats onder de titel: 'Euregio, fictie of werkelijkheid'.

„Als de Europese Commissie de Euregio's nieuwe impulsen wil geven, dan moet je zelf ook concrete plannen gereed hebben. Hoe krijg je de mensen zover dat ze in een bepaald gebied ook mobieler worden? Ik streef naar concrete beleidsaanbevelingen waarbij de Euregio Maas-Rijn als een soort Europese proeftuin zou kunnen gaan fungeren op terreinen van onderwijs, arbeidsvoorziening en sociale wetgeving.”

Quint wil bewerkstelligen dat daartoe allereerst op bestuurlijk niveau een basis wordt geschapen. „Op dit moment hebben de burgers in de Euregio helemaal geen invloed op zaken die hier spelen. Dat moet veranderen. Als je praat over een Europa zonder grenzen, moet je het niet alleen hebben over samenwerking door bedrijven en zo, maar vooral over overeenkomsten voor de burgers zelf. Op dat gebied zijn er nog veel te veel ongelijkheden en belemmeringen.”

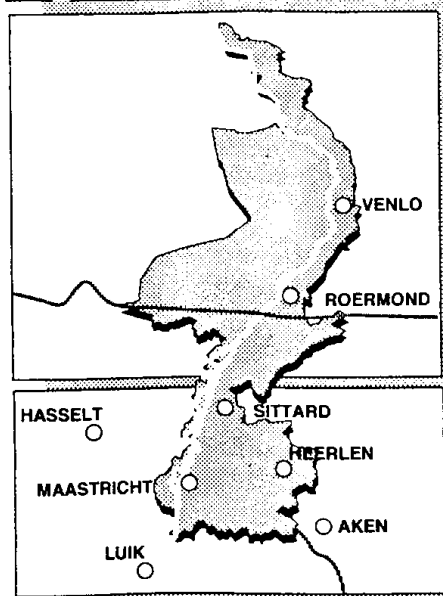
Ze beseft dat er in Den Haag een diepgewortelde angst bestaat om te komen tot aanpas-

singen in bijvoorbeeld de sociale wetgeving. „Maar als we op financieel-economisch gebied allerlei overeenkomsten sluiten, moeten op den duur ook op sociaal-economisch terrein akkoorden worden bereikt. Dat is gewoon noodzakelijk. Met name in grensgebieden zijn de verschillen zo groot, dat de burger er niets meer van begrijpt. De nationale systemen in Europa dienen veel meer op elkaar te worden afgestemd.”

Monique Quint pleit overigens niet voor een nieuwe bestuurslaag om de Euregionale problematiek constructiever aan te pakken. „Nederland is veel te klein voor vier bestuurslagen. We moeten gebruik maken van de bestaande bestuurlijke niveaus en vertegenwoordigers daaruit pakken. Die zullen samen als initiatiefgroep moeten samenwerken. En als je vervolgens met goede, concrete adviezen komt, kunnen die niet zomaar worden genegeerd door de hoogst verantwoordelijken.”

luc somers

over de grenzen

de mening van

Europa zonder grenzen, het bedrijfsleven is er klaar voor. Maar politiek en vakbeweging zijn nog lang niet zo ver. Er bestaan nog enorme cultuurverschillen, om maar te zwijgen van de groeiende concurrentie. Toch is Europarlementariër Ria Oomen-Ruyten niet pessimistisch gestemd voor wat betreft het sociale beleid in het nieuwe Europa.

In een interview met het Medezeggenschapsmagazine, het CNV-blad voor medezeggenschapsorganen, zegt de Limburgse politica het volgende: „Niemand kan zich meer afsluiten voor Europa. Zelfs de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid niet.”

De vice-voorzitter van de EVP-fractie (Europese Volkspartij) pleit voor het tot stand brengen van de zogeheten sociale dialoog over zaken zoals medezeggenschap, zwangerschap, arbeidstijden en -omstandigheden. Dit overleg tussen werkgevers en werknemers moet de sociale veranderingen in goede banen gaan leiden.

„Alle hoop is daarop gevestigd. Want wanneer deze dialoog goed tot stand komt, kan het sociale beleid en dus ook de medezeggenschap tot ontwikkeling komen. Maar de tijd dringt,” zo meent het voormalige CDA-Tweede Kamerlid.

Droge zomer krijgt aardappel klein

• Koval-directeur Marc den Dobbelaere bij sorteermachine in Ittervoort.

Foto: JAN PAUL KUIT

Recordoogst aardappelen

Van onze verslaggever
ITTERVOORT - Opnieuw heeft de Koöperatieve Vereniging voor de Afzet van Aardappelen in Limburg (Koval) een recordoogst aan aardappelen geregistreerd. In totaal haalden de leden 95.000 ton binnen.

„De groei is te herleiden tot een uitbreiding van het areaal”, tekent in Ittervoort Koval-directeur Marc den Dobbelaere (34) hierbij aan. „Het omvatte tweeduizend hectare. Dat is tweehonderd ha meer dan in vorig jaar.”

Die areaaluitbreiding was een gevolg van de toename van het aantal leden. Het zijn er inmiddels

dels vijfhonderd, van wie honderd twintig Belgen.
Van de 95.000 ton zijn inmiddels 30.000 ton verkocht. Het waren de vroege rassen.
In Ittervoort zijn 30.000 ton opgeslagen, in Boxmeer 10.000 ton en in Hoogerheide 5.000 ton. De resterende 15.000 ton hebben de

leden zelf opgeslagen. Er kan op afroep over worden beschikt. De gemiddelde opbrengst per ha beliep dit jaar 52 ton per ha. Dat is twee ton per ha minder dan vorig jaar. Het was de derde droge zomer. Berekening loonde zich. „Door berekening”, aldus Den Dobbelaere, „kwamen onze

leden aan een hoger gemiddelde dan aardappelteilers in de rest van het land. De maat laat enigermate te wensen over. Er zijn dit jaar veel kleine aardappelen. De prijzen waren tot nu toe redelijk. Momenteel betaalt de groot-handel 15 tot 25 cent per kilo.”

„Belangrijkste afnemer van onze aardappelen is de fritesindustrie. Driekwart wordt in Nederland afgezet. De rest gaat naar België, Frankrijk en Duitsland. Duitsers zijn vooral liefhebber van het ras Roxy. Het is een vastkokende tafelaardappel: de trend van nu. Het ras Agria zou het Bintje wel eens als beste all-rounder kunnen vervangen”, voorspelt Den Dobbelaere.

(ADVERTENTIE)

ELS. EEN LIEF GESCHENK

Eigenlijk geven wij best veel kadootjes, als je dat zo eens over een jaar bekijkt. Met verjaardagen, bruiloften, jubilea of zo maar een meebrengsel. En dan natuurlijk met Kerstmis, Moeder- en Vaderdag, Pasen en ga zo nog maar even door. En wat geven wij dan? Juist! Zeep, stropdassen, zakdoekjes, sigaren, bonbons. Goed bedoeld natuurlijk. Natuurlijk! Maar mensen die u lief zijn hebben eigenlijk recht op iets beters. Iets mooiers. Iets liefs. Denk dan eens aan zo'n originele fles ELs. Een zeer welkom geschenk voor vaders, opa's, ooms, buurmannen, vrienden en heeroms niet te vergeten. Terwijl ook oma's, tantes en verre nichten er tranen van in de ogen krijgen.

ELS, dat is 'n echt lief geschenk! Wij zijn toch Limburgers, ja toch?

'n Wskoud Elske, puur, on the rocks, met 'n klontje, met jus d'orange en als sluitstuk: 'n verrukkelijke Limburgse koffie.

ons eigen Elske.....

Voorzitter: 'Draagvlak LLTB nog voldoende'

Van onze verslaggever
VENLO - De afdelingen Weert en Stramproy/Hunsel van de Limburgse Land- en Tuinbouw-bond maakten tijdens de algemene vergadering van de LLTB in Venlo een punt van het voorstel om de contributie te verhogen. Het ging, volgens hun woordvoerders, niet om die twee tientjes, maar om het principe.

Bedroeg de rente van uitstaande gelden in 1990 f 787.000, in 1992 zal zij, blijkens de begroting, tot f 3.221.800 zijn opgelopen. Was het voordelig saldo op de begroting van 1990 nihil, in 1992 belooft het f 157.000. Daarom dan die verhoging, zo vroegen reclamanten zich af.

Zij brachten LLTB-voorzitter Pierre van Horen danig in verlegenheid. Hij meende dat de zaak op de Kringvergaderingen voldoende was doorgesproken. De contributieverhoging is nodig

om het eigen vermogen op peil te houden. Te verwachten is dat in de nabije toekomst met minder leden meer geld zal moeten worden opgebracht om de leden de gewenste diensten te kunnen blijven verlenen. Verward wimpelde Van Horen de verlangde stemming weg om vervolgens al degenen die voor een contributieverhoging waren te verzoeken om op te staan. Tot grote hilariteit bleef iedereen zitten. Uiteindelijk verhieven zich zes tegenstanders van hun zetel.

Contributie

De voorzitter van de afdeling Lottum van de LLTB, Ben Vervoort, vroeg zich af hoe lang de leden de contributies aan LLTB en Landbouwschap nog zouden kunnen opbrengen. Naar zijn inschatting zal het aantal leden in het midden van de jaren negentig tot 5.000 zijn gedaald. Zij zullen

dan per lid f 2.000 moeten opbrengen. „Een goede organisatie mag geld kosten, maar deze luxe kunnen wij ons niet permitteren. Zouden we in dat licht niet toe moeten naar één sterke organisatie, waardoor we op termijn geen Landbouwschap meer nodig hebben. Het bespaart kosten, voorkomt dubbel werk en stelt ons in staat om ons onafhankelijker tegenover de overheid op te stellen.”

Met een luid applaus werd de filosofie gehonoreerd.

LLTB-voorzitter Pierre van Horen verklaarde „die optie nog niet te zien zitten”. Hij toonde zich een voorstander van het behoud van de drie centrale landbouwwerkgroepen en van het behoud van de katholieke identiteit van de LLTB „die met 8.500 leden nog voldoende draagvlak heeft.”

Laboratorium COVAS in Roermond test bieten

Suikergehalte bepaalt prijs

• John Schoonbroodt in het suikerbiet-verwerkcentrum in Roermond

Foto: JAN PAUL KUIT

ROERMOND - John Schoonbroodt, hoofd van de Agrarische Dienst van de 3.800 leden tellende Coöperatieve Vereniging voor de Afzet van Suikerbieten (COVAS), spreekt over 'een uniek systeem'. Behalve het verschil tussen het bruto- en nettogewicht worden in zijn laboratorium in Leeuwen, het noordoostelijke stadsdeel van Roermond, aan de hand van een monster van 25 kg suikerbieten het suikergehalte, de hoeveelheid kalium, natrium en schadelijke stikstof vastgesteld.

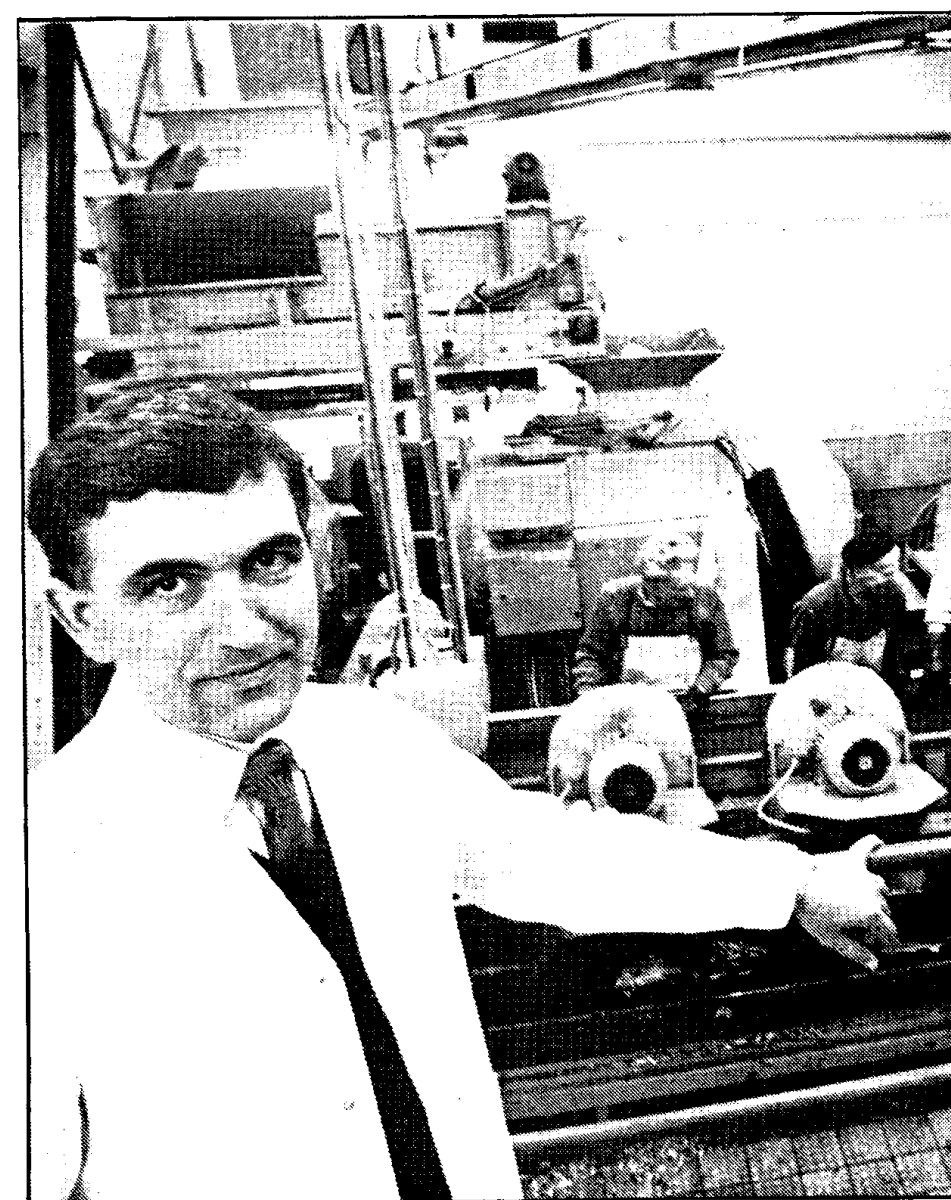
Het suikergehalte is bepalend voor de prijs die de leden van de coöperatie krijgen uitbetaald, terwijl de gehalten kalium, natrium en stikstof van invloed op de winbaarheid van de hoeveelheid suiker zijn.

Het bijzondere is nu dat de Suikerunie, die de bieten van de COVAS verwerkt, op basis van de Leeuwen-noteringen uitbetaalt.

In 1990 werd voor bieten met een suikergehalte van 16 procent 121,50 gulden per 1.000 kg uitbetaald. In totaal leverden de leden van COVAS in 1990 782.000 ton netto. Hun areaal omvat bijna 12.000 ha.

Inmiddels heeft de armada van 56 vrachtwagens die voor de biencampagne wordt ingezet, reeds 368.000 ton op de drie laadplaatsen aangevoerd. Vanuit Nuth gaan de bieten per trein naar Roosendaal, vanuit Maasbracht en Wanssum per schip naar Puttershoek.

Alvorens de bieten aan boord gaan, worden ze via een rolrooster geschoond. Intussen worden van elke vracht twee monsters genomen, in totaal 25 kg, die in een plastic zak met nummer naar het tarrestation in Leeuwen gaan. Daar worden de bieten gewassen en gekopt, zodat het verschil tussen bruto- en nettogewicht kan worden vastgesteld.

Dit verschil bedraagt gemiddeld negen tot tien procent. Vervolgens gaan de bieten in een mixer. Aan de brei wordt een eetlepel onttrokken. Deze gaat in gedemineraliseerd water waarvan aluminiumsulfaat wordt toegevoegd.

Daardoor kan het suiker-, kalium-, natrium- en het stikstofgehalte tot drie cijfers achter de komma worden vastgesteld.

Schoonbroodt: „Het suikergehalte van de tot nu toe aangevoerde bieten bedraagt gemiddeld 15,45 procent. Dat is meer dan het gemiddelde van 1990,

toen 15,02 procent werd geregistreerd.

Het gehalte van schadelijke stikstof is nog altijd te hoog. Mede daardoor is de winbaarheid slechts 84 procent. Kwaliteit loont zich. Een evenwichtige bemesting en een goede onkruid- en ziektebestrijding kunnen het verschil tot 2.000 gulden doen oplopen.

Onder de bieten van de lossgronden komen vrij veel stenen voor. Het is een gevolg van de erosie. Incidenteel wordt nog wel eens een granaatscherf aangetroffen.”

jan van lieshout

Verkeer op A4 nu geregeld per computer

KEULEN - Het verkeer op de A4 tussen Keulen en Aken, een van de drukst bereden autobanen van Duitsland, wordt voortaan volledig automatisch geregeld.

De bevoegde instanties in Keulen deelden gisteren mee dat de drie-jarige testfase met de computergestuurde verkeersinstallatie, nu is beëindigd.

Inhaalverboden, snelheidsbeperkingen en waarschuwingen in verband met files en mistvorming worden voortaan aangegeven door computergestuurde borden die boven de autobaan zijn bevestigd.

Men is ervan overtuigd, dat door deze maatregel het verkeer op de autobaan soepeler zal verlopen.

Oplichters in Genk

GENK - De Kempense Steenkoolmijnen hebben ex-mijnwerkers uit de streek van Genk gewaarschuwd voor oplichters. Die komen langs huis, vragen een som geld en beloven de ex-mijnwerkers in het voorjaar een extra afscheidspremie van KS.

Studenten en medewerkers van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Limburg hebben met droefheid kennis genomen van het overlijden van

Rina Mostert

studente sinds 1987.
Haar familie wensen wij veel kracht in deze moeilijke tijd.

Namens het bestuur van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, medewerkers en studenten,
prof. dr. F.A.M. Stroink, decaan
mr. A.W.L. Luermans, directeur

Met droefheid hebben studenten en medewerkers kennis genomen van het overlijden na een langdurige ziekte, van

Rina Mostert

student bij de Faculteit der Rechtsgeleerdheid
Wij wensen haar man en familie de kracht toe die verlies te dragen.

Het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg,
drs. L.E.H. Vredevoogd, voorzitter
mr. J.M.A.M. Gerards, wnd. secretaris

Onze broer, schoonbroer, oom en neef is op 60-jarige leeftijd na langdurige ziekte donderdag 14 november in Canada overleden.

Giovanni Battista Costa (Nino)

echtgenoot van
Vic Vrencken

Familie Costa

Corr.adres: B. Costa
in den Moel 21, 6438 KT Oirsbeek

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor het medeleven ondervonden bij het overlijden en de aanwezigheid tijdens de ziekte en crematie van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Johannes van der Hulst

willen wij u langs deze weg bedanken voor de vele condoléances en bloemen alsmede voor uw aanwezigheid bij de crematie.

Mevr. A. v.d. Hulst-Doek
kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind

Dankbetuiging

Ik wil mijn familie, vrienden en kennissen mijn oprechte dank betuigen voor het medeleven en de belangstelling ondervonden tijdens de ziekte en na het overlijden van mijn lieve man

Ben Belakhdar

Joke Karman

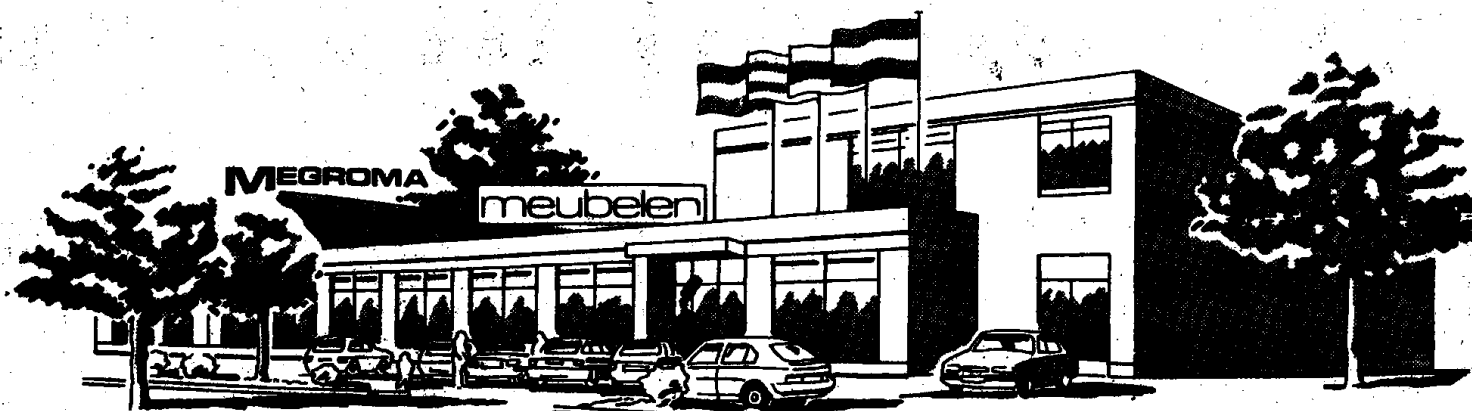
November 1991
Bouwbergstraat 12, 6451 GN Schinveld

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

6000 m² woonideeën op niveau...

MEGROMA

meubelen

Meubelen,
slaapkamers,
keukens,
woningtextiel,
in modern en
klassiek

Openingstijden:
ma. t/m vr. 9.00-18.00 uur
zat. 9.00-16.00 uur
donderdag koopavond

BEATRIXHAVEN MAASTRICHT
GALJOENWEG 35, TEL. 043-630505

Volg bord BEATRIXHAVEN Wijk 22

Nationale Kollekte Geestelijk Gehandicapten

Denk daar ook eens aan!

GIRO 11 22222 BANK 70.70.70.333 UTRECHT

Hülsta en W Van Slou Unieke slaapkamer-aanbieding

- KANS OP EEN HALF MILJOEN!

Bij aankoop van een slaapkamercombinatie ontvangt u in de maand november een staatslot met kans op een half miljoen kado.

Aanbieding: 'n prachtige, witte AMANTI-combinatie, bestaande uit:
bed 160/180/200 x 200 cm, 2 nachtkastjes met opzetpaneel 50 of 67
cm en 'n 4-drs. linnenkast (meerprijs voor kroonlijst en/of spiegel).

Model AMANTI normaal f 6.254 Nu: f 4495

W van slou SLAAPADVIES CENTRUM

HERKENT U AAN DE KWALITEIT

SITTARD Industriestraat 23
Industriestraat 4
ROERMOND Minderbroederssingel 33
Zwartbroekstraat 20
VALKENBURG Reinaldstraat 1

Neem 2 keer per dag vakantie TRANSCENDENTE MEDITATIE

Voor alles beter uitgerust

TM: geeft rust dieper dan slaap.
TM: lost diepgewortelde stress en spanningen op.
TM: geeft helderder denken en doeltreffend handelen.
TM: verlicht slapeloosheid, normaliseert bloeddruk.
TM: geeft meer energie, zelfvertrouwen, stabiliteit.
TM: een eenvoudige ontspanningstechniek, die 2x per dag, 15 à 20 minuten, zittend in een comfortabele stoel wordt beoefend.

VRIJBLIJVENDE-INFORMATIEAVONDEN

BRUNSSUM
D'r Brikke Oave
Lindeplein 5
maandag 18 november
aankomst 20.00 uur

HEERLEN
Golden Tulp
City Hotel
Wilhelminaplein 17
dinsdag 19 november
aankomst 20.00 uur

Voor gratis informatie belt u 03200-51011

DOE IETS AAN HUISDIER HERRIE

Huisdierherrie een probleem?
Doe er dan iets aan. De Nieuw Stichting Geluidhinder helpt u vinden van een oplossing.
vormen van lawaai in en rondom huis.
NSG, Postbus 381,
2600 AJ Delft.

Begrafenis- en crematieverzorging

HEERLEN e.o. HOENSBROEK e.o.
v.h. CROMBACH v.h. OTERMANS

ZEKERHEID VOOR EEN WAARDIG AFSCHEID

Een stijlvolle en zorgvuldige begeleiding.
Stemmige opbaar- en ontvangstruimten.
Tevens verzorging van complete koffietafel.

Ruime parkeerplaats op eigen terrein.
Begrafenis- en crematieverzekeringen.
Koopsoorten en wilsbeschikkingen.

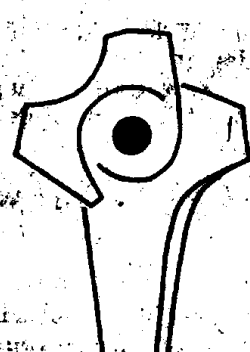
Heerlen e.o.
Olimpijelaan 30 - Postbus 2795
6401 BG Heerlen - Tel. 045-714427.
Wants opzomen: J.G. Boon. Tel. 045-416814.
DAG EN NACHT BEGRAFENIS- EN CREAMATIEVERZORGING.

Hoensbroek e.o.
Nieuwstraat 118
6451 KW Hoensbroek - Tel. 045-211094
DAG EN NACHT BEGRAFENIS- EN CREAMATIEVERZORGING.

UITVAART- EN CREAMATIEVERZORGING SINDS 1923

DE UNIVERSELE BV

HOOFDSTRAAT 100 KAPELAAAN 31
6412 GH HOENSBROEK 6451 EH KERKRADE
045-212926

SLECHTS 2 DAGEN KAPITALE VERKOOP ORIËNT-KARPETTEN

o.a. KABUL - HAMADAN - TABRIZ

Deze bijzondere kollektie in grote verscheidenheid zal door een vooraanstaande importeur wegens speciale omstandigheden worden verkocht. Een deel van deze kollektie bestaat uit honderden stuks Kabul-karpetten in de volgende afmetingen en prijzen:

70x140 cm	35.00	140x200 cm	95.00
85x170 cm	50.00	150x230 cm	120.00
100x150 cm	55.00	170x240 cm	135.00
100x200 cm	70.00	200x300 cm	198.00
125x185 cm	75.00	250x350 cm	285.00

BERBERS

170x240 cm v.a. 150,- 200x300 cm v.a. 225,-

Dinsdag 19 november van 10.00-18.00 uur
Woensdag 20 november van 10.00-18.00 uur

DE BRIKKE OAVE

Lindeplein 5a
BRUNSSUM

ORIENT CARPET TRADING

VESTIGING

Vanaf 16 november 1991 zijn wij ook gevestigd in Heerlen, mede ter voortzetting van de praktijk van Huynen Accountancy BV.

KOENEN EN CO
REGISTERACCOUNTANTS
BELASTINGADVISEURS

ADNACON
ACCOUNTANTS-
ADMINISTRATIECONSULENTEN

Vestigingen ook in Panningen, Roermond, Venlo en Venray

ZAKELIJKE DIENSTVERLENING DOOR PERSOONLIJKE AANDACHT

NIEUW IN AKEN VISION

* NIEUWE JUNGE MODE
* GROTE RUIZE IN JEANS
* SPORTSWEAR

GIN Annabell's Großkölnstraße 5
AACHEN
Chillytime VVS MUSTANG
TEL.: 0943-241-3489

'Lobbyen over rug Limburg mag niet'

DEN HAAG - Volgens het Limburgse CDA-Kamerlid Walter Paulis probeert de Friese commissaris der koningin Hans Wiegels 'over de rug van een andere zwakke regio' Zuid-Limburg - zijn provincie nieuwe werkgelegenheid te bezorgen. Paulis doet op de strijd die momenteel voor en achter de schermen wordt gevoerd over de uitvoering van het nog in het leven te roepen Verspreidingsfonds voor het basis- en voortgezet onderwijs. Hiervoor hebben zowel het ABP in Heerlen, de Bedrijfsvereniging voor

gunnen. Ook in kringen van de Kamer wordt hier rekening mee gehouden. Paulis hekelt de activiteiten van Wiegels, die 'over de rug van een andere, zwakke regio alles in het werk stelt om het tij in het voordeel van de BVG te keren. „Dan zijn we toch niet zorgvuldig bezig”, liet het Limburgse Kamerlid donderdag horen tijdens een mondeling overleg over het onderdeel overheids-personeelsbeleid van de begroting Binnenlandse Zaken 1992. Volgens Paulis moeten de offertes worden vergeleken op de verhouding prijs-kwaliteit. Minister Dales werd donderdag overigens door de Tweede Kamer ook aangespoord haast te maken met de zelfstandigheid van het ABP. Ook moet de bewindsvrouw in de begroting 1993 een oplossing aandragen voor de te laag geachte premiebijdrage aan het ABP. Dit zorgt weer voor problemen bij de zelfstandigheid van het ABP

Cordels op achterbank per 1 april verplicht

DEN HAAG - Het dragen van autogordels op de achterbank wordt definitief vanaf 1 april volgend jaar verplicht. Deze wettelijke verplichting geldt dan alleen voor auto's die zijn uitgerust met gordels achterin. Bovendien per 1 april 1992 mogen kinderen jonger dan vier jaar uitsluitend voorin in een kinderzitje worden vervoerd. Het kabinet heeft dit gisteren besloten. De aanwezigheid van autogordels achterin is verplicht vanaf het bouwjaar 1 januari 1990.

Jaarvergadering Imkersbond LLT

ROERMOND - De Bond van Imkers van de LLT-B houdt vandaag vanaf 13.30 uur in het gemeenschapshuis 'Baexheirhof' in Baexhem de jaarlijkse algemene jaarvergadering. Uit het jaarverslag over 1990 blijkt dat 671 leden bij de bond waren aangesloten, verdeeld over 33 afdelingen in drie regio's. Het aantal leden is ten opzichte van het jaar daarvoor weer iets verminderd. De afdelingen Hoensbroek, Vlodrop en Buchten werden opgeheven; de afdeling Tegelen werd overgeheveld naar Venlo; Gulpen ging op in de afdeling Mergelland en diverse leden van de afdeling Oirsbeek werden overgeschreven naar Brunssum. De verschuivingen in de afdelingen hadden voornamelijk te maken met een doorgevoerde reorganisatie. Het juiste aantal bijeenkomsten aangesloten imkers is niet bekend. De Bond had in 1990 te kampen met het zogenoemde Amerikaanse vuilbroed bij de Bond. Tien volken moesten toen worden vernietigd. Ook werd een vervoerbod ingesteld voor de regio zuiden van Sittard. Dat vervoerbod is inmiddels opgeheven.

Konvooi met hulpgoederen naar Kroatië

GELEEN - Volgende week woensdag vertrekt een konvooi met hulpgoederen vanuit Geleen naar Kroatië. Het gaat om vijf auto's met vooral kleding en medicijnen, verzameld door de pas opgerichte Kroatische Kulturele Vereniging (KKV) Limburg. De KKV werkt voor wat betreft transport samen met soortgelijke organisaties in Rotterdam, Amsterdam, Gouda en Twente. Vorige week vulde de KKV al een vrachtauto met 18 ton hulpgoederen, bestemd voor het centrum van het Rode Kruis in Zagreb, de hoofdstad van Kroatië. De goederen van volgende week zijn bestemd voor Karlovac, een stadje dat zwaar onder vuur ligt. Nog goederen of geld wil geven kan dat melden op tel. 046-753901.

Jan Boers na 20 jaar mogelijk terug naar Randstad: 'Ik ben geworteld in Limburg'

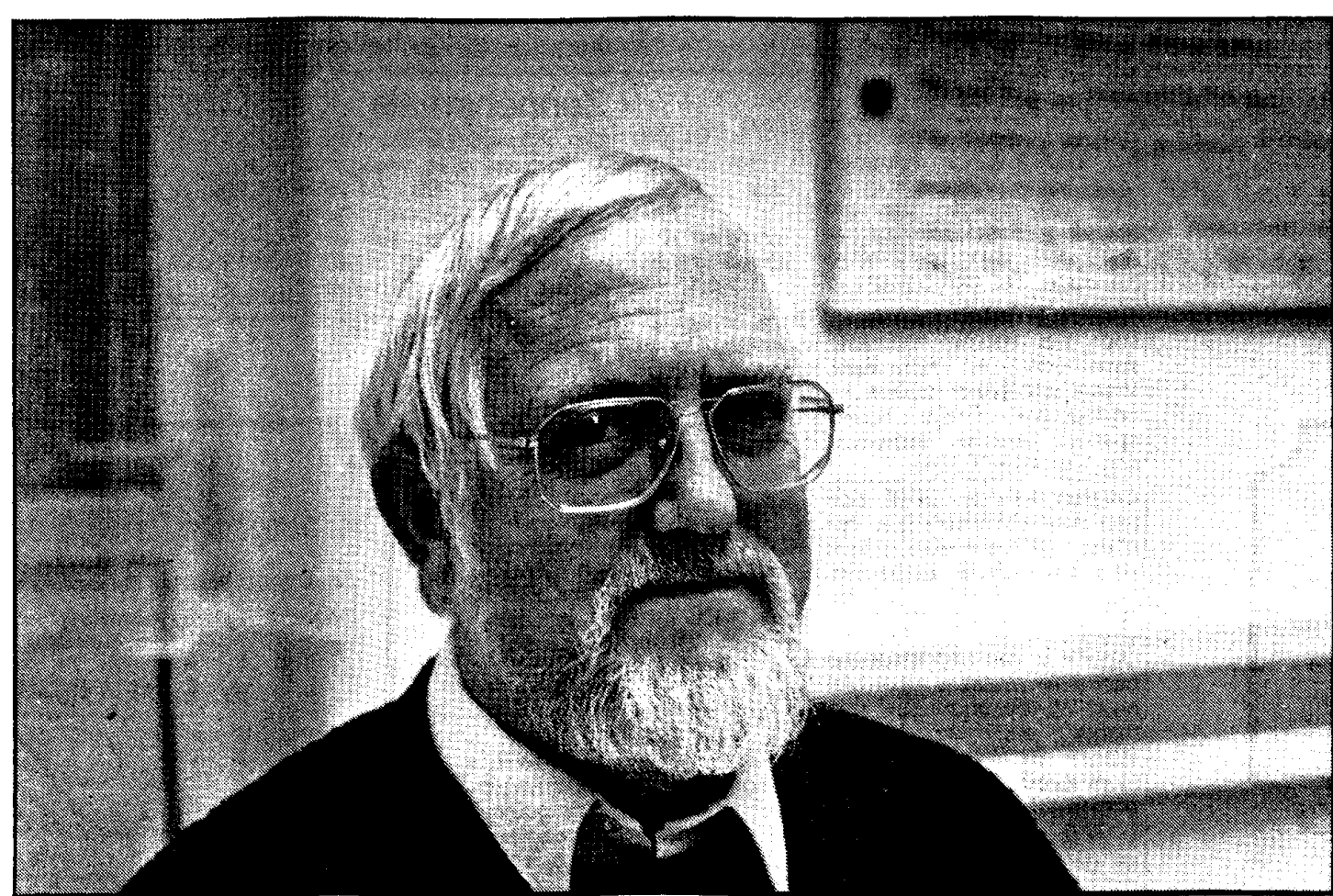
KERKRADE - Jan Boers werkt bij de Algemene Inspectie Dienst. In 1973 is hij meeverhuisd, toen het hoofdkantoor van de AID van het ministerie van Landbouw en Visserij werd verplaatst van Den Haag naar Kerkrade. Nu er sprake is van een mogelijke terugtocht van het kantoor naar de Randstad, is Boers bang dat zijn sociale leven flink in het honderd wordt gestuurd.

Maar verhuizen is er deze keer niet bij. Boers is vijftig en zijn kinderen zijn het huis uit. Hij vindt dat hij op deze leeftijd niet meer kan aarden in een nieuwe omgeving. „Ik zal er alles aan doen om hier te blijven wonen. Desnoods blijf ik hier wonen en ga ik in de Randstad werken en op en neer reizen. Ik ben helemaal geworteld in Limburg”, aldus de AID'er.

De inwoner van de Voerendaalse kern Ubachsberg herinnert zich nog goed dat de verhuizing twintig jaar geleden op handen was. „In het kader van de spreiding van rijksdiensten moest ieder departement een aantal diensten verhuizen vanuit de Randstad. Aanvankelijk zou de AID verhuizen naar Apeldoorn. Vervolgens werd officieel meegedeeld dat we naar Lelystad zouden gaan. Uiteindelijk is toch gekozen voor Kerkrade”, aldus Boers.

Socioproject

Het hoofdkantoor werd in de toen nog zelfstandige gemeente Eygelshoven gevestigd, in het Socioproject. Boers: „Het Socio-

● Jan Boers: „Desnoods ga ik op en neer reizen naar de Randstad.”

Foto: FRANS RADE

project verkeerde in financiële nood. De toenmalige landbouwminister Lardinois heeft destijds de burgemeester van Eygelshoven ontmoet. Dat heeft geleid tot een gedeeltelijke exploitatie van het Socioproject door het AID.”

De werknemers van de dienst zullen het vertrek naar Limburg

toen nauwelijks zitten. „Het besluit viel niet in goede aarde. Het personeel sprak van een vorm van deportatie. En Limburg was nog verder dan Lelystad, waar we aanvankelijk naar toe zouden gaan”, aldus Jan Boers.

Maar anders dan nu het geval is, klonk het verzet van de werknemers toen lang niet zo luid. „De politiek in Den Haag stond toen achter het spreidingsbeleid en de bevolking ook. Het trof ons

wel, maar als fatsoenlijk mens kon je daar geen bezwaar tegen hebben”, zegt Boers. Hij vervuilde zijn woonplaats Waddinxveen voor de Limburgse heuvels.

Gedwongen

Behalve van de zestigplussers werd van iedereen verwacht mee te verkassen. Een gedwongen verhuizing dus, waaraan massaal gehoor is gegeven door de AID-

ers in de Randstad. Jan Boers: „Het aantal werknemers dat is achtergebleven is op één hand te tellen. Er zijn ongeveer veertig gezinnen meegegaan naar Limburg. Van die mensen werken er nu nog vier bij het AID.”

De resterende 'immigranten' zijn inmiddels met pensioen en vervangen door Limburgs personeel, precies zoals de regering met haar spreidings- en herstructureringsbeleid had beoogd.

Door een nieuwe verhuizing zou aan dat beleid afbreuk worden gedaan. Wat twintig jaar geleden is opgebouwd zou weer afgebroken moeten worden. Althans zo denkt het Kerkraads college van B en W erover.

Ook Boers vindt een mogelijke verhuizing van de AID onverkoopt. „Ik zou er nog vrede mee kunnen hebben als de argumentatie voor de verhuizing een beetje zou kloppen. Twintig jaar geleden was er een reden voor. Nu niet.”

Boers: „Er zijn inderdaad problemen binnen de AID. Maar die los je niet op door te verhuizen. Er bestaan communicatieproblemen, maar die zijn voor rekening van het managementteam. Daar heeft men stekken laten vallen. De overgang van een 'handgeschreven' systeem naar een computergestuurd systeem is te snel gegaan. Men heeft zich niet gerealiseerd dat er mensen mee moeten werken. Het gros van het personeel hier op het hoofdkantoor heeft helemaal geen communicatieproblemen”. Waarmee twee collega's van harte kunnen instemmen.

benti banach

zelfstandige gemeente, kaatst het gemeentebestuur de bal terug. Hoensbroek moet zelf maar een manier vinden om aan geld te komen.

Heerlen heeft wel een suggestie: De banken in Hoensbroek moeten een renteloze lening van 15 miljoen ter beschikking stellen. Vijftien jaar lang wil het college dan jaarlijks één miljoen terugbetalen.

Het is niet te verwachten dat de banken zoveel hart voor Hoensbroek hebben, dat ze het geld op tafel leggen. „Zie je wel”, kan het Heerlense gemeentebestuur dan zeggen, „ze hebben er zelf niets voor over”. Maar dit trucje is al te gemakkelijk. Heerlen wilde Hoensbroek er bij de gemeentelijke herindeling graag bij hebben. Maar als het gaat om financiering van plannen ter verbetering van het centrum, moet Hoensbroek opeens zelf voor het geld zorgen. Dat is meten met twee maten. Of denkt het gemeentebestuur Heerlense projecten ook met renteloze leningen van Heerlense banken te financieren? Als dat zou kunnen, dan wordt besturen wel heel gemakkelijk.

W.D.

Expositie met Kerkraadse kunst

KERKRADE - De vereniging Kunst in Kerkrade (KIK) exposeert vanaf 29 november in het Wijngrachttheater, de bibliotheek en het gemeentehuis een aantal werken van de aangesloten kunstenaars. De opening vindt op die dag om 20 uur plaats in de vernieuwde burgerzaal van het gemeentehuis.

KIK, opgericht in 1989, is een groep individualisten uit uiteenlopende kunstrichtingen. De expositie in de drie lokaties laat een samenspel zien tussen schilder- en beeldhouwkunst, fotografie en literatuur. De expositie loopt tot 20 december.

Hoensbroek

Het Heerlense gemeentebestuur zet Hoensbroek met de rug tegen de muur. Er blijkt geen geld te zijn voor de uitvoering van het centrumplan in Hoensbroek, want er ontbreekt maar liefst tien miljoen gulden. In plaats van zelf op zoek te gaan naar financiële middelen voor het hartje van deze voormalige

ontmoeting op zaterdag

Ambachtschool verlaat mogelijk schoolgebouw Hesselleplein

Fusie Herland en LTS

Van onze verslaggever

HEERLEN - Het ziet er naar uit dat de scholengemeenschap Herland en de Ambachtschool in Heerlen op 1 augustus 1992 fuseren. De fusiebesprekingen zijn in een vergaand stadium. Maandagavond zullen de schoolbesturen van beide scholen, bijeen komen om over het fusieplan te beslissen. Directie- en bestuursleden willen daarna pas reageren op het samengaan van beide scholen.

De Heerlense ambachtschool, gehuisvest in het fraaie bouwwerk van de architect Jan Stuyt aan het burgemeester De Hesselleplein in Heerlen, zal mogelijk verhuizen naar de gebouwen van scholengemeenschap Herland, als de integratie een feit wordt.

De besturen van beide scholen ondertekenden in april van dit jaar een intentieverklaring om een fusie aan te gaan. De scholengemeenschap Herland is een mavo met een aantal richtingen op gebied van lager beroepsonderwijs (leao, lhno, ihno, bbo). De school heeft ongeveer 450 leerlingen. De LTS heeft ongeveer 400 leerlingen en biedt lager beroepsonderwijs in de technische richting.

Groot

Na de fusie zal er in Heerlen een grote school ontstaan voor mavo en voortgezet en buitengewoon beroepsonderwijs. Mavo-leerlingen kunnen in een vroegtijdig stadium praktijkgerichte vakken kiezen, waardoor een betere aansluiting kan ontstaan op het beroepsonderwijs. De jongens en meisjes hoeven ook niet meer in zo'n vroeg stadium hun beroep te kiezen, ze kunnen langer algemeen onderwijs genieten.

Het is de bedoeling dat de nieuwe scholengemeenschap ondergebracht wordt aan de Heldevierlaan 5 en 6. De andere locaties van de scholen (Schimmelpenninckstraat, Schandelmolenweg) zouden afgevoerd kunnen worden, evenals het gebouw van de LTS aan het De Hesselleplein in Heerlen.

● Het echtpaar Falla thuis aan de Churchillaan

Foto: FRANS RADE

Diamanten paar

Het echtpaar Falla-Hendriks in Hoensbroek vierde afgelopen donderdag het diamanten huwelijksfeest. Dat ging ondermeer gepaard met een diner voor de hele familie in een Heerlense restaurant. Tussentijds bezocht mevrouw Van Zeil het echtpaar

voor het overbrengen van haar felicitaties.

Mevrouw Francina Falla (81) werd geboren in het Duitse Homberg en verhuisde op vijfjarige leeftijd naar Nederland. Jacques Falla (83) zag het levenslicht in België en werkte later lange tijd op de ON III.

Nog geen actie tegen tuintjes Leenheerstraat

Van onze verslaggever

BRUNSSUM - Woningvereniging Brunssum onderneemt nog geen stappen tegen flatbewoners die illegaal een tuintje hebben aangelegd voor hun flat in de Brunssumse Leenheerstraat. Directeur H. Laudy van de woningvereniging kondigde onlangs aan dat de tuintjes half november moesten verdwijnen.

Een kleine twee jaar geleden heeft een aantal bewoners van flats op de begane grond zelf tuintjes gemaakt op de kleine stukjes gras aan de voorkant van de flatgebouwen. Om de hofjes te kunnen legaliseren en wildgroei tegen te gaan werd buurtvereniging Op den Haan opgericht.

Laudy: „Leden van de vereniging kregen toestemming om een tuintje

te maken. Jammer genoeg vielen er ook mensen buiten de boot, omdat er niet in alle flats voldoende draagvlak was. Deze mensen zijn nu dus illegaal bezig.”

Voordat de woningvereniging maatregelen neemt tegen de Brunssummers wil Laudy eerst de resultaten van een enquête van de organisatie Welzijnswerk en Educatie Brunssum (WEB) afwachten. Het WEB is bezig met een onderzoek naar de behoefte onder de bewoners aan een tuin.

„Als er voldoende draagvlak is, worden de tuintjes alsnog gelegaliseerd”, verklaart directeur Laudy, „maar dan moet wel minimaal de helft van de bewoners instemmen met de tuintjes.”

PvdA trekt GS aan het jasje over Wiso Split

Van onze medewerker

HEERLEN - De statenfractie van de PvdA heeft GS gevraagd welke controles het college uitvoert op het Kerkraadse bedrijf Wiso Split. De PvdA toont zich verontrust over vermeende milieuvervuilende activiteiten van het bedrijf.

Wiso Split in Spekholzerheide verwerkt en verbrandt mijnsteen tot gravel. Daarbij hebben omwonenden soms last van rode stofwolken die daarbij vrijkomen.

In de brief die de statenfractie aan Gedeputeerden Staten gestuurd heeft, vraagt de PvdA of Wiso Split zich inderdaad aan de door de Raad van State toegestane (maximale)

productie van 15.000 ton per jaar houdt. Milieubedenaren van de provincie zouden bij controles, eerder dit jaar, een overproductie van 7000 ton geconstateerd hebben.

Maatregelen

Verder willen de sociaal-democraten weten hoe de in juli aangekondigde strafrechtelijke maatregelen tegen de geconstateerde overtredingen van het bedrijf hebben uitgepakt.

Geld sociale vernieuwing voor jeugdsoos

Van onze verslaggever

LANDGRAAF - De VV Rimburch en de jeugdsociëteit in dezelfde Landgraafse kern krijgen 40.000 gulden uit het Fonds sociale vernieuwing voor de bouw van een gecombineerde kleedruimte en een jongerenruimte. De rest van het benodigde geld, 260.000 gulden stond al op de gemeentelijke investeringslijst voor dit jaar. De Landgraafse raad beslist donderdag over het collegevoorstel.

Het nieuwe onderkomen moet de Jeugdsociëteit Rimburch eindelijk aan een permanent onderkomen helpen. Eind 1988 betrokken de jongeren het voormalige café de Kegelbaan aan de Broekhuizenstraat.

Vorig jaar mei moesten ze daar weer uit, omdat het pand was verkocht en de jongeren geen vergelijk met de nieuwe eigenaar konden treffen. Enkele maanden later bereikten ze overeenstemming met de VV Rimburch over een gezamenlijke accommodatie.

Hogeschoolorkest voor concert naar Mannheim

HEERLEN - Het schoolorkest van de sector Techniek van de Hogeschool Heerlen gaat volgende week twee dagen op concertreis naar Duitsland. Plaats van bestemming is de stad Mannheim waar het orkest FACHHOCHSCHULE FÜR TECHNIEK en nabij het stadhuis een aantal concerten geeft.

De concertreis wordt gecombineerd met een bezoek van directieleden en docenten van de Hogeschool Heerlen in het kader van de samenwerkingsovereenkomst die er bestaat met de school in Mannheim.

Weekeinde vol carnavalsfeesten

De eerste prins wordt al gekozen

HEERLEN - De spits van het carnavalseizoen is eraf en dat is voor de De Sijweegelsoppers in Nieuwenhagen reden genoeg om vandaag in het zalencentrum De Brandpoort (Fanfarezaal) de nieuwe prins te proclameren. Dat zal in de late avonduren gebeuren. Vooraf presenteren de Sijweegelsoppers natuurlijk een gevarieerd programma waaraan pastoor Thei Dols uit Maas-tricht zijn zegen geeft en waarbij Christie Coolen plaatsneemt in de buut. De Brandpoorten zijn al ruimschoots voor 21.11 uur open, want op dat tijdstip begint het proclamatieprogramma.

Prins René I van de carnavalsvereniging Sijwende Alafaf prolongeert zijn titel voor één jaar.

Net zoals veel van zijn collega's. René I is de motor van een gezellige avond in café 't Baekse die vandaag om 20.30 met het orkest de Primario's uit de startblokken flits.

De Kirchroatsjer Vasteloavendsverain houdt het dit weekeinde even rustig. Daarentegen gaan de Brikkebekeschers in Brunssum vandaag dansend het seizoen tijdens een openingsbal rond 20 uur in het Unitasgebouw.

Tip

De Zeemplekkesj in Merkelbeek viert en passant hun 40-jarig bestaanfeest waarbij ondermeer buutereedner Frans Haselier en

de zingende coryfeën Sief Diederer en Bepje Kraft niet zullen ontbreken. Tussen de bedrijven door staan ook nog de Nachroave uit Maastricht op de planken. En wat dacht u van Tjeu Houben in de ton. Het begint vandaag allemaal om 20 uur in het gemeenschapshuis De Henkhof. Tip met stip. Hetgeen niet wil zeggen dat het vanavond bij de Droepnaze in Vaersrade ongezellig zal zijn. In tegendeel. En ook bij CV De Wuij in Randsdal is iedereen welkom. De Wuijers besteden aandacht aan het 2x11-jarig bestaan met een Wouwendisco in zaal Coumans.

vastelaovend

Voor Hub Schijffers van D'r Heksenbergse Vasteloavendsverein is er vandaag een onderscheiding. Hij krijgt de Orde van Verdienste in het gemeenschapshuis Heksenberg.

Zo ook de Kemphane Beersdal luiden carnaval in evenals De Paljassen in Meezenbroek en De Molmuus in Klimmen, waar onder andere Hein Coenen in de buut komt.

Wie zondagmorgen zijn (na)dorst wil lessen kan terecht bij de CV

● De Kerkraadse formatie Ummer d'r Neaven neemt na twee jaar afwezigheid van de carnavalspodia de draad weer op.

De Lotbroekers in het MFC-gebouw met Frühschoppen en bij de Jonge Böck in het restaura-

rant van de sporthal De Varenbeuk. Om 11.11 uur stroomt het bier uit de tapkranen.

Lijstenmakers

● Kerkradenaar Jo Smeets en Jau van den Hove uit Hulsberg namen onlangs met succes deel aan de nationale Creativiteitsshow in Utrecht. Het duo, werkzaam bij de inlijstijzer van het ZOL-bedrijf te Valkenburg, schreef in voor de lijstmakerswedstrijd. Van den Hove deed mee in de categorie klassiek en won de tweede prijs voor de wijze waarop hij bloemen had omkaderd. Jo Smeets koos voor 'modern'. De manier waarop hij het thema 'The Kiss' (de kus) tijdens het inlijsten, verwerkte, was eveneens goed voor een tweede prijs. De vak-kennis van beide heren heeft er inmiddels toe geleid dat er een wachtlijst van 2 à 3 weken is ontstaan op het werk dat aangeboden wordt in de werkplaats aan de Onderstestraat in Valkenburg.

Slutelauto

● „Fijn van Klijn”, merkte de heer Reinierkens, directeur van het Centrum Vakopleiding in Heerlen op toen hij de sleutels van een Volvo 440 GLT 'slutelauto' in ontvangst nam. Het Hoensbroekse bedrijf schonk een voertuig om de puur praktische opleiding nog meer cachet te geven. De 440-serie zit volgens de kenners boordevol moderne electronica, onder meer voor de ontsteking, voor de boordcomputer en voor het anti-blokkeersysteem.

Oostenrijk	Luxemburg
3 dagen HITTISAU f 769,- v.p. H.P. Per lux touringcard /entr. 29 febr. 7 maart 1992 n hotel Schiff, kamers met toilette w.c., balkon, sauna, clubruimte. Reizen 045- 352871. Lid S.G.R.	LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071 Van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

(Huis)leren

VANDAAG
Grote vogelmarkt
in Makado-Beek
Toegang gratis

6124 BH, huisnr. 70.

Te k. div. soorten VOLIERE-
/GELS. Troereberg 2,
Jbach o. Worms. (wijk Na-
middagse Driessens).

n- en verkoop van goede
sport- en recreatieparaden.
Stal de blauwe Steen, Rob
JOOSTEN. Tel. 045-242864.

Te koop Engelse gladharige
FOXTERRIERS m. stamb.
Tel. 04742-2209.

Te k. weg. omstandig.
slauw witte Schaefer KEES-
/KOND 3 jr. oud, zeer lief
voor kind., zindelijk, pr.n.o.t.
Tel. 045-317675.

Te k. DISCUSVISSEN,
urquoise, maten M t/m XL.
Schaeberg 045-323280.

Te k. Perzische KATJES
met stambom en inenting,
el.: 04493-1957.

Te k. gewatteerde STAL-
DEKENS met kruisnagel nu
f 70,-, tev. zadeldekjes v.a.
f 37.50. Tel. 04492-1038.

3FARD-PUPS, ingeënt,
ontwormd, getat en gecou-
peerd, met stambom, ou-
ders aanwezig, uitmuntende
afstamming. Tel. 0932-
4181208 na 17.00 uur.

30 jr. TEKKELOKKERIJ.
Op dit moment welpen,
dwerfj. Tel. 09-49-2406-
3175. Herzogenrath.

Te koop Brits korthaar
POESJES, met stambom
en enting. Tel. 04498-53188.

YORKSTERR., boemers,
w.p.oedels, westes wit.
Walem 11a. 04459-1237

Prachtige BOBTAILPUPS
met stamb. ing. en ontw.
met garantie. Tel. 04923-
32960 b.g.g. 04137-9406.

Te koop BOUVIERPUPS, 8
wk., zwart, ingeënt. Tel. 09-
32.11714994.

Te koop Shetland PONY'S.
Tel. 04498-55962.

Te k. DOBERMANNPUPS
met stambom, goede afst.,
ng. en ontw. 04125-5077.

Te k. BERNER-SENNEN
pups, Dobermann pups met
stambom. Tel. 08866-2483

Te k. aangeb. gedroogde
PENS voor uw hond, pr.
f 20,- p/kg (korting bij meer
afn.). Tel. 045-751438
Bergseweg 109, Voerendaal

Te koop D. HERDER teef,
15 mnd., met stambom.
Tel. 046-513636.

Te koop PAPPILION, 2½ jr.
oud, reu. Tel. 045-410046.

Kennel v.d. Kronkelhoeve
Siberische HUSKY-PUPS
met stambom. 046-751985

Te k. NEWFOUNDLAN-
DER-PUPS zwart met
stamb. en gar. 04130-65487

Te k. AIREDALE-TER-
RIERPUPS met stambom.
Tel. 04130-65750.

Syberische HUSKY'S-PUP-
PES, 7 wkn. oud, Tulpenstr.
2, Schinveld. 045-255911.

Te k. TECKELPUPS, 6 wkn.
oud. Dr. A. Kuypersstr. 99,
Brunssum.

Te k. SIERKIPPEN, kleine
en grote. Nagelbeek 23,
Schrin.

Opleidingen

Hogere School voor de Mode
ARNHEM, 4-jarige praktijkgerichte mode-opleiding op
HBO-niveau. Veel kennis van techniek binnen actueel
modisch kader. Individuele begeleiding

Open dag
Zaterdag 23 november van 11.00-16.00 uur.
Avondcursus Moulage
Informatie en aanmeldingen: 085-428283/ 085-456427.
ALEXANDERSTRAAT 35, 6812 BC ARNHEM

ANWB en Bovag erk. Ver-
keersschool WISCHMANN
& Zn voor al Uw rijbewijzen,
motor, auto, vrachtauto, bus
trekker en oplegger, auto en
vrachtauto met aanhangwa-
gen, opleiding voor alle
chauffeursdiploma's. 045-
321721 Landgraaf 8 en 10
daagse opleiding voor per-
sonenauto ook mogelijk.
Startcursus chauffeursdi-
ploma 28-12 Startcursus
gevaarlijke stoffen 4-1-92.

Massage voor mannen
Beginnerscursus 2 weekend
in jan. en febr. Roermond.
Folder: Thomas, P.B. 1447,
1000 BK Amsterdam.
020-6624382. (kant.u.)

TECHTRAIN (computer)
opleiding aan huis en in be-
drijf. Tel. 046-377801.

Rijles
Uw RIJBEWIJS op Saba in
8 dagen via autorischool De
Antillen. Inl. 04750-32428.
Niet, geslaagd nog mog. Bij niet
slagen, volgende cursus gratis.
Vraag naar onze voorwaa-
den. Ook rijlessen voor be-
ginners.

30VAG Erkende Autori-
school Th. van Bentum. De
uiste weg naar uw rijbewijs.
045-217487. Hoensbroek.

JW RIJBEWIJS binnen 8
dagen op de Ned. Antillen
via Saba Driving Organisati-
on. Bel voor info. 010-
4761506 (betaling na ontv.
rijbewijs, vraag naar onze
voorwaarden).

Eerste 10 AUTORIJLES-
SEN à f 30,- per les. Auto-
school Peter Boersma, tel.
045-256663.

WED. 65 jr. zoekt leuke
vriend of vriendin om de
eenzaamheid op te lossen.
Br.o.nr. B-9811 L.D., Post-
bus 2610, 6401 DC Heerlen.

Sociëteit Heerlen v. alleen-
staanden, zaterdag CON-
TACTAVOND met DJ Skip-
py in Café St. Barb. St Bar-
barastr. 115, Palemig-Hrl.

Alleenst. sportieve moderne
man van 40 jr. zkt. moderne
sportieve VROUW, lengte
tot 165 cm, om een ser. re-
latie mee op te bouwen, kind
welkom. Br. m. foto o. ew.
ret. o. nr. B-9799 L.D., Post-
bus 2610, 6401 DC Heerlen.

JONGEMAN 28 jaar zoekt
een vriendin om een relatie
mee op te bouwen. Ik heb
zwart haar, bruine ogen en
ik ben heel rustig. Br. met
foto krijgen altijd antwoord
terug. Br.o.nr. B-9789, L.D.,
Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette, rustige j.man, 30 jr.
HBO, z.k.m. eerlijke, lieve,
J.DAME, voor ser. rel. Br.o.
nr. B-9774 L.D., Postbus
2610, 6401 DC Heerlen.

WED. 65 jr. zoekt leuke
vriend of vriendin om de
eenzaamheid op te lossen.
Br.o.nr. B-9811 L.D., Post-
bus 2610, 6401 DC Heerlen.

Geb. man 51 jr. zoekt 'n ge-
zellige vrouw. Br.o.nr. B-
9812 Limburgs Dagblad,
Postbus 2610, 6401 DC
Heerlen.

Alleenst. vrouw 64 jr. zkt.
VRIENDIN (lft. niet-rook-
ster) om samen de dagen
gezellig door te brengen. Ik
hou van wandelen (korte
afst) Br.o.nr. B-9801, L.D.,
P.B. 2610, 6401 DP Heerlen

ledere zaterdag en zondag
gezellige dans- en contact-
avond voor boven de 30
jaar, in de kelderbar LA
CHALET in Treebeek. DJ
Richard, zaal open 20.00
uur. ledere donderdag al-
leenstaandenba. Chalet
Treebeek, Komeetstr. 25a.
Tel. 045-211375.

NO. 1 IN
Sieraden occasions
Stokstraat 2, hoek Smedenstraat Maastricht. Tel. 043-256282
Geopend maandag vanaf 13.00 uur, dinsdag t/m zaterdag vanaf 10.00 uur
Donderdag koopavond

Voor INKOOP en VERKOOP bij

Steiner
Wie anders!

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:.....m/v
Adres:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date
Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg
en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo
geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

**Ruim 80% vindt binnen
enkele maanden een relatie.**
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willems: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950

Ajax legt zich neer bij vertrek van z'n routinier

Jan Wouters wikt en weegt

Van onze sportredactie

AMSTERDAM - Ajax heeft zich neergelegd bij het vertrek van Jan Wouters. De Amsterdamse club is het er alleen nog om te doen zo veel mogelijk geld voor de international te ontvangen. Bayern München en Arsenal azen op de Utrechter en hebben gisteren per fax een bod op hem uitgebracht. Arie van Os wil zich over de hoogte van de bedragen niet uitlaten, maar de aanbiedingen zijn naar het oordeel van de penningmeester van Ajax interessant genoeg om op voort te borduren.

Ajax heeft zich nog niet gebogen over de vraag of het de transfersom die het voor Wouters ontvangt, zal aanwenden voor versterkingen.

Technisch directeur Louis van Gaal heeft daarbij een belangrijke stem in het kapittel. Van Os: „Herinvestering is nog niet aan de orde geweest. We willen eerst deze zaak afhandelen”.

Volgens Van Os heeft Arsenal Jan Wouters al twee maanden op de korrel, maar heeft de belangstelling van de kampioenen van Engeland pas donderdag concrete vormen aangenomen. „Toen Bayern München voor Jan Wouters op de markt verscheen, kreeg Arsenal kennelijk ineens haast”. Van Os kent de voorkeur van Wouters voor Bayern München. „Maar”, zegt hij, „ik denk dat Jan zijn keuze uiteindelijk zal laten afhangen van het salaris dat hij kan verdienen”. Hij laat daarbij doorschijnen dat Arsenal Jan Wouters als vette worst „wel eens” een reuzensalaris zou kunnen hebben voorgedragen.

SVCS-voorman Rob Jansen, de zaakwaarnemer van Jan Wouters, wil, uitersa, ook geen mededelingen doen over de „diverse gesprekken” die hij gisteren met vertegenwoordigers van Bayern München en Arsenal heeft gevoerd. „Maar als twee clubs belangstelling hebben, is dat voor een speler natuurlijk nooit een slechte situatie. Met één van beide clubs komt het in ieder geval rond. Jan moet op korte termijn de knoop doorhakken. Dat zou in het weekeinde al kunnen gebeuren. Hij kijkt daarbij zeker niet alleen naar de financiële kant van het verhaal. Jan mag dan 31 jaar zijn, hij is nog altijd een voetballer en het sportieve aspect ook meewegen”.

Koster neemt Meerssen serieus

KERKRADE - Volgens trainer Adrie Koster neemt Roda JC het KNVB-bekersduel tegen hoofdklasser SV Meerssen, morgen om 14.00 uur op sportpark Marsana in Meerssen, meer dan serieus. „Het is een belangrijke wedstrijd, die we moeten winnen. Als we verliezen, is dat een regelrechte blamage”, weet Koster als geen ander. „Het KNVB-bekertoernooi is de meest directe weg naar Europees voetbal. Die kans mogen we ons niet laten ontgaan”.

De spelers van Roda JC zijn volgens Koster doordrongen van de kracht van Meerssen. „Het is een ploeg met een heel sterk collectief. We zullen het initiatief moeten nemen. Ook als het niet lukt om snel te scoren, moeten we het geduld bewaren om te wachten tot die kans er komt. Maar we moeten er wel voor waken dat we niet blind in de val lopen en door een counter worden verrast”.

Adrie Koster kan de sterkst mogelijke formatie het veld in sturen. Alleen Silvio Diliberto is nog niet fit. Met de definitieve opstelling wacht Koster tot na de ochtendtraining van vandaag. Waarschijnlijk zal de Roda JC-trainer hetzelfde elftal laten opdraven als afgelopen woensdag tegen Ajax.

Schulte Trofee voor Maassen

DEN BOSCH - Frans Maassen is gisteravond in Den Bosch door de Club van 48 uitgeroepen tot wielrenner van het jaar 1991. Hij kreeg daarvoor de Gerrit Schulte Trofee. Eerder deze week werd de renner uit Ittervoort reeds door de Club 24 gekroond als Limburgse renner van het jaar. De Limburgse prof won dit jaar de Amstel Gold Race en de Ronde van Nederland. De Club van 48, notabelen uit de wielersport, kende de Toboga Beker voor de meestbelovende renner toe aan Wilco Zuidervijk, eerstejaars beroepsrenner uit de ploeg van Jan Raas. Hij won in het naseizoen drie wedstrijden bij de profs: Grote Bevlingsprijs, Omloop Mandel-Leie-Schelde en Grote Prijs Jef Scherens.

Wereldkampioene Leontien van Moorsel ontving voor de tweede achtereenvolgende keer de Kettie van Oosten Bokaal als beste wielrenster van 1991. Naast haar wereldtitel behaalde zij 27 overwinningen.

Inzamelingsactie onder Maastrichtse toeschouwers

Bucan en MVV op bres voor Split

DOOR HANS STRAUS

GENK - Vanaf gistermiddag 13.00 uur wist Frane Bucan, de Kroatische spits van MVV, dat zijn geboortestad Split beschoten werd door de marine van het federale Joegoslavische leger. Een nieuw dieptepunt voor Bucan in de burgeroorlog die zijn vaderland verscheurt, want zowel zijn ouders als zijn grootouders wonen in de havenstad. „Het is voor het eerst dat Split beschoten wordt”, aldus Bucan. Hoewel de Kroaat overwoog terug te keren, hielden zijn vrienden in Split hem daarvan af.

„Niet alleen voor mijn broodwinning bij MVV, maar ook omdat ik hier meer kan doen als daar. Ik zal mij nu gaan inzetten voor de bevoorrading van de stad. Met manager Ron Weijzen heb ik al contact gehad om bij MVV een inzamelingsactie op touw te zetten voor Split, omdat daar in de winkels niets meer te krijgen is. Geen voedsel, kleren of medicijnen.”

Het ligt in de bedoeling dat de Maastrichtse toeschouwers bij het eerstvolgende thuisduel, MVV-FC Twente op 14 december, hun overvloedige kleding en voedsel ter beschikking stellen van de behoeftigen in Split. Naast een inzamelingsactie onder de toeschouwers van MVV wil Bucan, die samen met zijn zus in Genk woont, met de Maastrichtse club onderhandelen over het ter beschikking stellen van een 10 tot 15 procent van de recette. „Ik heb er met de manager over gepraat en die stond er positief tegenover”, aldus Bucan.

De MVV-aanvaller is niet alleen begaan met het lot van zijn landgenoten, maar vooral ook met dat van zijn ouders die in Split wonen. „Mijn ouders en grootouders hebben onmiddellijk de schuilkelders buiten Split opgezocht. Dat weet ik van een vriend, met mijn ouders zelf heb ik nog geen contact kunnen leggen.”

(ADVERTENTIE)

IJSSTADION GELEEN

Zondag 17 november, 18.00 uur

MEETPOINT Eaters

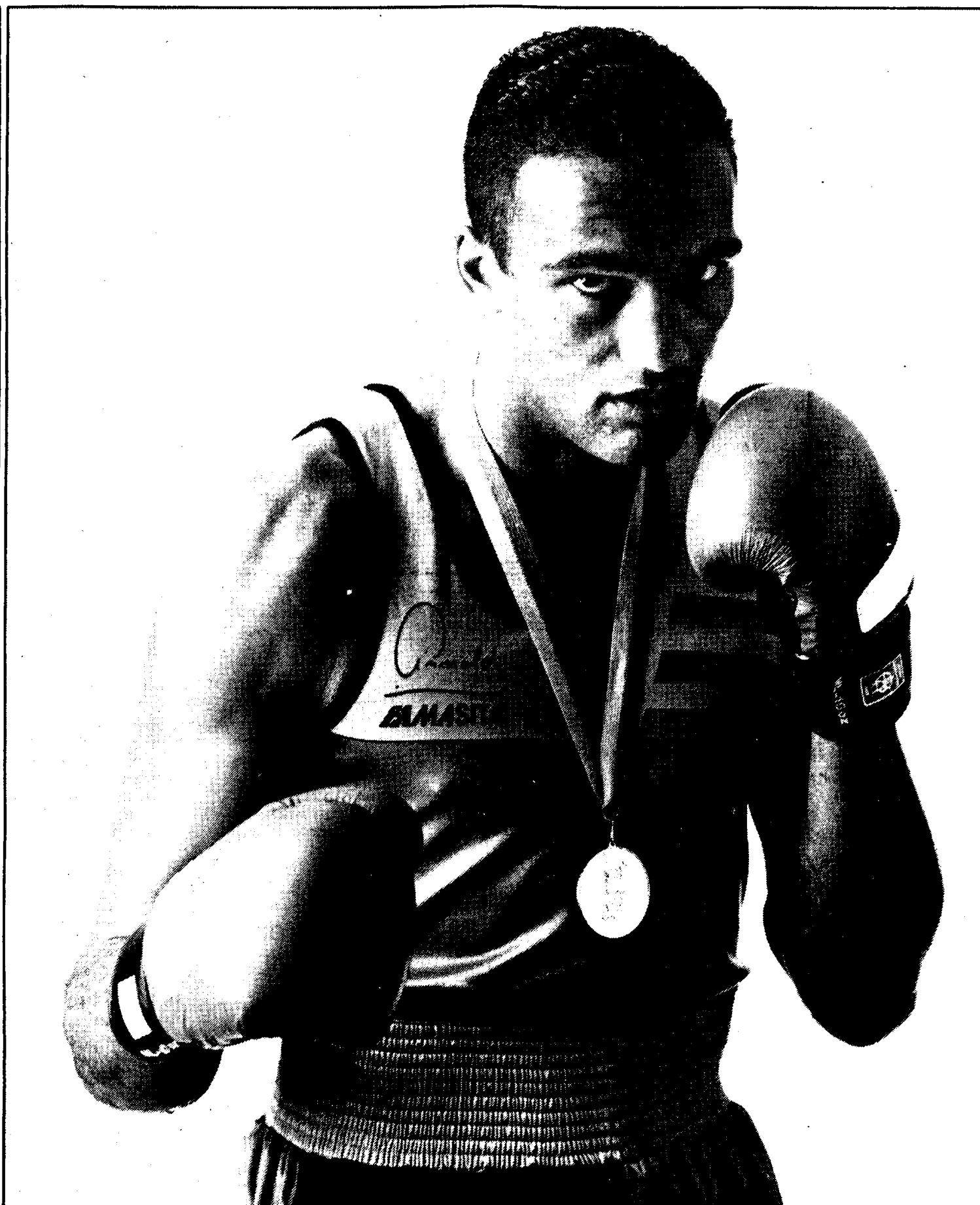
tegen

Gunco Panda's ROTTERDAM

● Huub Driessen (links) probeert zijn Genkse tegenstander van de bal te zetten.

Foto: PETER ROOZEN

● Arnold Vanderlijde vanaf vanmiddag in de ring voor de wereldtitel in het zwaargewicht.

Gunstige loting voor Vanderlijde

SYDNEY - Arnold Vanderlijde slaakte gistermorgen bij de loting voor het zesde toernooi om de wereldtitels boksen voor amateurs een zucht van verlichting. De gedachten van de drievoudige Europese kampioen in het zwaargewicht waren de afgelopen week in Sydney veelvuldig teruggegaan naar de naam van Felix Savon.

Zes jaar geleden in Reno ontmoette hij de Cubaan in de finale. Vanderlijde verloor die partij op punten. In 1989 bij de wereldtitelstrijd in Moskou kwamen de twee finalisten van Reno elkaar al in de eerste ronde tegen. Een gevolg van de nog steeds door de wereldboksbond voor amateurs (AIBA) gehanteerde blinde loting. De Limburger werd in de Russische hoofdstad meteen uitgeschakeld.

Courier in halve finale

FRANKFURT - Jim Courier heeft zich na Ivan Lendl als tweede geplaatst voor de halve finales van de ATP-tennisfinale in Frankfurt. De 21-jarige Amerikaan won het laatste duel in de Nastase-groep met 7-6 6-4 van Guy Forget. Lendl en Courier spelen in de halve finales tegen respectievelijk de nummers twee en een van de Newcombe-groep.

Het lot was Vanderlijde in Australië gunstiger gezind. Hij kreeg in de eerste ronde de Nigeriaan David Izouritei als tegenstander. „Ik denk dat ik nu een keer geluk heb met de loting”, stelde Vanderlijde opgelucht vast. Het fortuin lachte hem nog een keer toe, toen Savon onder in het lotingschema terecht kwam, waardoor een nieuwe confrontatie met de Cubaan op zijn vroegst in de finale van volgende week zaterdag mogelijk is.

Van Izouritei is slechts bekend, dat hij enkele maanden geleden in een toernooi in Duitsland op punten (8-17) verloor van Bert Teuchert. De Duitse kampioen won bij het laatste Interuptoernooi weliswaar van Vanderlijde, maar die leed toen, naar later bleek, aan bloedarmoede. In Sydney strijden twaalf zwaargewichten om de wereldtitel. Vanderlijde komt vanmiddag voor de eerste maal in actie.

Halfzwaargewicht Peter Zwezerijen had ook reden tot tevredenheid. De Utrechter, die bij de Europese titelstrijd van mei in Göteborg zilver veroverde, bokst maandagmiddag zijn eerste partij. Hij krijgt Mehmet Gürgen als tegenstander. De Turk afkomstig uit Kayseri, ook de geboorteplaats van Orhan Delibas, kwam een half jaar geleden bij het EK in Zweden in het zwaargewicht uit en werd daar in de eerste ronde uitgeschakeld.

Fortuna mist aanvallers

Van onze medewerker MAARTEN DE KEVER

SITTARD - De overwinning tegen Volendam afgelopen zondag, heeft Fortuna nog niet het zelfvertrouwen gegeven waar men in Sittard op gehoopt had. Tegen de Belgische eersteklasser Genk speelden de Sittardenaars onzeker en kwamen niet verder dan een bloedeloze 0-0. Aanvallend ontbrak het aan stootkracht. Sneekes en Boogers, beiden geblesseerd aan de kant, werden node gemist en vanuit het middenveld waar Huub Driessen, vooral in de eerste helft goed presteerde, kwam er te weinig ondersteuning.

Voor rust had linkerverdediger Paul Janssen een goede mogelijkheid terwijl na rust debutant Roy van de Heuvel twee keer in kansrijke positie kwam maar Genk-keeper Jacky Mathijssen weerhield beiden van scoren. Naar mate de wedstrijd vorderde zette coach Dick Voorn vier spelers uit het tot dusver erg succesvolle tweede elftal in daarmee het totaal op zes brengend waarna er iets beter gevoetbald werd maar gescoord werd er niet.

Opstelling: Hesp (46. Van Zwam), Maessen (73. Kicken), Samuel, Mordang, Szalnia, Janssen, Barmantloo, Van de Heuvel, Doufkar (46. Deckers), Driessen, Losada (70. Pieters).

Georg Kessler maandag terug

SITTARD - Georg Kessler zal aanstaande maandag weer terugkeren in De Baandert. Het is echter nog onzeker of Kessler meteen weer veldtrainingen gaat verzorgen. „We moeten nog even inventariseren wat Kessler in de eerste week gaat doen”, aldus Fortuna-manager Jac Opgenoord, „maar ik kan me voorstellen dat hij snel weer op het veld staat. Eerst een training per dag, en later weer beide trainingen”. De gezondheid van Kessler is ook weer goed. „Zijn gezichtsvermogen is nog niet honderd procent. Vooral rechts heeft hij nog last van onscherpheid, maar hij zegt zelf dat het steeds beter gaat”, aldus Opgenoord.

Programma betaald voetbal

knvb-beker

Derde ronde
Vandaag, 19.30 uur
Veendam-Vitesse
SC Heerenveen-PSV
Eindhoven-FC Wageningen
RBC Helmond Sport
Haarlem-NEC
Emmen-Excelsior
VVV-BVV/Den Bosch

Morgen 14.30 uur
NAC-FC Utrecht
RKC-Telstar
FC Volendam-TOP
SV Meerssen-Roda JC
FC Groningen-Cambuur Leeuwarden
Rheden-FC Twente

Woensdag 20 november 19.30
Sparta-Willem II

Zondag 5 januari:
Ajax-FC Den Haag

buitenland

BELGIË
Geen competitie i.v.m. interland woensdag 17 november (20 uur in Astridpark, Brussel) België-Duitsland.

DUITSLAND
Wattenscheid-VfB Stuttgart 1-3
Werder Bremen-Eintracht Frankfurt 1-0
MSV Duisburg-Bayern München 1-1

Vandaag, 15.30 uur
Dynamo Dresden-VfL Bochum
Schalke '04-FC Köln
Fortuna Düsseldorf-Kaiserslautern
Hansa Rostock-Hamburger SV
Karlsruher SC-1.FC Nürnberg
Bayer Leverkusen-Borussia Dortmund
Stuttgarter K.-Borussia Mönchengladbach

vvv-bvv/den bosch

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Luinge

VVV (selectie) Custers, Smits, Rutten, Polman, Derix, Driessen, Vanderbroeck, Van der Kaay, Venetiaan, Graef, Grooten.

BVV/Den Bosch (selectie) Van Grinsven, Meulendijk, van der Heide, van Eck, Heerenveen, Gussens, Gussens, Brusselers, Bruckens, Bults, van Schijndel, Smeets, Laponder, Van der Borgt, Laisina en Derksen.

sv meerssen-roda

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Kloeg

SV Meerssen (selectie): W.Dusseldorp, P.Speetjens, R.Smeets, M.van Dyk, R.Scheffers, E.Kleinen, L.Franssen, P.van der Leeuw, A.Alfonso, T.Quesada, E.Smeets, L.Dahlmans, M.Houben, H.Ploemen, R.Coumans.

Roda JC (opstelling) Bolesta, Senden, Verhaegen, Hanssen, Trost, Broeders, Boerebach, Luypers, Hofman, Arnold, Ter Avest.

oefenvoetbal

Vandaag 11.00 uur
MVV-MVV 2

Boete PSV

ZÜRICH - PSV is door de tuchtcommissie van de UEFA beboet met 5200 gulden. De spelers van de Eindhovense club werden ervan beschuldigd zich tijdens het duel met Anderlecht in Brussel op 6 november, in de tweede ronde van het Europese toernooi voor landskampioenen, incorrect te hebben gedragen. Sion, in de tweede ronde van het Europa Cup II-toernooi aan de kant gezet door Feyenoord, kreeg dezelfde boete voor hetzelfde vergrijp.

Osasuna, in de derde ronde van de strijd om de UEFA-beker tegenstander van Ajax, moet 65.000 gulden op de rekening van de Europese voetbalunie storten. Bij de wedstrijd tegen VfB Stuttgart werden door supporters voorwerpen op het veld gegooid. Daarbij werd een grensrechter geraakt. Boavista en Torino mogen twee respectievelijk een thuiswedstrijd niet in eigen stadion spelen, omdat de fans van beide clubs met elkaar aan de stok kregen.

AEK Athene werd beboet met ruim 100.000 gulden wegens problemen met supporters.

Ajax-Den Haag op 5 januari

ZEIST - De bekerwedstrijd Ajax-FC Den Haag is door de KNVB vastgesteld voor zondag 5 januari 1992. De ontmoeting FC Groningen-Ajax is verschoven van 9 februari naar zondag 1 maart. Andere wijzigingen in de eredivisie zijn: SVV/Dordrecht '90-Sparta (woensdag 18 december), FC Den Haag-Willem II (woensdag 27 november). Voor Willem II-FC Groningen moet nog een nieuwe datum worden gevonden.

Muziek

YAMAHA Clavinova. De beste prijzen van Nederland Bel van Urk Rotterdam 010-4363500.

Blaas- en SLAGINSTRUMENTEN, nieuw en gebruikt ook huurmogelijkheden. Adams Muziekcentrale Thom. 0456-1324.

One man band, first class ENTERTAINMENT, voor diner, receptie, feestje of partij. 045-227834.

LEM 16-kan. stereo-mengpaneel met equalizer, f 2.000,-; Yamaha PA-box en 150 W f 1.500,-. Tel. 04498-51120.

Te k. ORGEL Cosmovox F20 pr.n.o.t.k Op Gen Steen 32, Landgraaf, 045-314912.

Te k. DRUMSTEL zonder bekens f 220,-. Tel. 045-417787.

Te k. Marshall Combo VERSTERKER 50 Watt, model 2558, jubileum, 04499-2573

TOETSENIST gevr. voor Blues/Rock band met gemoete instelling. Tel. 04499-2573.

Te k. kaartje voor CONCERT van Lenny Kravitz op 18 nov. 045-311166.

Te koop 2 PIANO-ACCORDEONS 80-120 bas. Tel. 046-528736

TV/Video

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten

koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.

WITTE HAL SITTARD EN MAASTRICHT

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer, Elke dag superlage aanbiedingen

OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Grundig kleuren TV

PS50-450, stereo, teletekst, afstandsbediening en stilstand beeld

Geen f 1.498,- of f 1.298,- maar

f 998,-

JVC videorecorder

HRD 540, programmeerbaar, met afstandsbediening en stilstand beeld

Geen f 1.298,- of f 998,- maar

f 598,-

Akai compact discspeler

CD 26, programmeerbaar, met afstandsbediening

Geen f 598,- of f 398,- maar

f 198,-

Audio Sonic midi-set

Digitaal met dubbel cassettedeck, CD-speler en boxen

Geen f 798,- of f 598,- maar

f 298,-

WITTE HAL

Sittard

Bergerweg 51-53 Industrieterrein Bergerweg. 046-518162

Maastricht

Scharnerweg 66-70 achter Horn keukensuper 043-633162

Ook uw adres voor keukens-inbouwapparatuur met grote kortingen

Te k. gevr. DEFECTE kleuren TV's vanaf '83 (typenr. Vermelden) en def. VHS-video's. Tel. 045-723712.

Te koop draadloze TELEFOONS met beveiliging, f 179,-. Tel. 045-273525.

Goede KLEUREN-TV's, grote sortering, met gar. Philips grootbeeld v.a. f 125,-. Reeds 25 jr. tv-occ. centr. Geel. Grasbroekweg 25, Hrt. 045-724760

Kunst en Antiek

1000 antieke klokken. 2000 oude schilderijen.

19e - 18e en 17e eeuws. Alles met certificaat. Grote keuze in prijsklasse van f 500,- tot f 5000,-.

Carpe Diem

Markt 26, Meerssen. Tel. 043-641408 of 642173 of 648278

Geopend zaterdag. 10.00-17.00 uur. Andere dagen afspraak.

200 staande klokken en 20 Limburgse klokken aan zeer gunstige prijzen. Door familiebedrijf geringe onkosten.

Heden grote nieuwe zending ontvangen.

WOENSDAG 20 NOVEMBER GEHELE DAG GEOPEND.

INTERART antiek Simpelveld. Zeer grote keuze in strakke eiken limburgse, Duitse, Engelse meubelen o.a. kasten, eethoeken, vitrines, bureaus, salontafels. 800m2 antiek licht en donker grenen. Eigen restauratie en logerij. Do. koopavond ma. gesloten. Irmstr. 64, Simpelveld. 045-443161.

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 043-649494.

WIJSHOFF Antiques biedt u op 1500 m2 een grote keuze aan in antieke kasten, vitrines, bureau's, eethoeken, klokken, kachels en curiosas. Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: dond., vrijd., zaterdag.

SCHILDERIJEN Verkoop/exp. Sijf Dolmans, Pleijweg 59, Heerlen. Tel. 721568, modern en klassiek van 16 nov. t/m 15 dec., zat. en zond. van 14.00-17.00 uur en op telef. afspraak.

Te k. gevr. antiek en barok MEUBELS. P. Cottenraad-Riemst (B). 09-3212261156

Braderieën/Markten

Maaslandse Snuffelmarkt

Dr. Haubenlaan 87, Maasmechelen België.

Zondag open van 10.00-18.00 uur. Orkest De Marlets.

Standpl. va. f 1,50 per m2, van 10-12 uur. Gratis toegang.

Te koop gevr.

Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling/

Methaallhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

De beste prijs voor POST-ZEGELS, munten en goud. POGEL, munthandel Palm, Akerstr. Nrd 208, Hoensbroek. Tel. 045-227855.

Te k. gevr. WINKELRESTANTEN, partijgoederen, etc. Ook kleine partijen. Tel. 045-319816. Na 18.00 uur: 045-256997.

ROLSTOEL-AUTO te koop gevraagd. Tel. 045-219782.

Te koop gevraagd CAMPER Tel. 04459-1469.

Gevr. lfst. zo groot mogelijke HOUT-KOLENCAHIEL. Tel. 045-212351.

Diversen

MILITAIRE dienst? Advies over uitlest of vrijstelling, bel Stichting Juridisch Advies Militaire en Dienstplichtzaken, Maastricht 043-215714.

Te koop draadloze TELEFOONS met beveiliging, f 179,-. Tel. 045-273525.

Gebit gebroken? Tandtechnische praktijk Hoonhout voor nieuwe gebitprothese en reparaties. Akerstr. Nrd 328, Hoensbroek. 045-228211. Kom eens langs voor een GRATIS controle aan uw gebitprothese.

Ondevit. natuurgeschiedenisboek KANKER patiënten. Geen kosten aan verbonden. Inl. dagelijkse tussen 18.00-19.00 uur. Tel. 045-421437.

Te koop stalen LEGBORDSTELLING 30, 40 en 70 cm diep met 5 legborden, v.a. f 75,- p.mtr. Palletstelling in staat van nieuw, 80 en 110 cm diep, zeer interessante prijs. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

BRANDBIER café-museum vraagt oude glazen-upvaas- en 100 jaar asbak en alle andere artikelen van Brand Bier. Tel. 030-437118.

St. CHRISTOFFEL, Akerstr. nrd. 148, Hoensbroek. Nu ook sport- dans- vrijetijdskleding en c.d. corner.

Partij KERSTBOMEN en Amorkas te koop; wit bed met ombouw. Tel. 045-421157, na 17.00 uur.

Nog plm. 1500 KERSTBOMEN te koop, goedkoop. Tel. 045-323176.

SPARTAMET 2 jr., dames model, Drents kabinet kast, copieëraparaat Rank Xerox 1045. Tel. 045-424494.

Te k. HOMETRAINER en eiken bankstel 3-1-1 zits. Tel. 045-222998.

T.k.a. voor de verzamelaars SOLIDO-PRESTIGO model auto's (metaal), div. modellen p/s f 85,-. Inl. Dr. Calstr. 100, S.Berg-Landgraaf. Tel. 045-318693.

Te k. KERSTBOMEN. Tel. 043-637523.

SURPRISE-IDEE zijn/haar num. horoscop informatief-accuuraat en zeer persoonlijk 30 pag. ingebonden f 27,50 Info: Your Astrol Life, Postb. 908, 6200 AX Maastricht

06-lijnen

Erotel 06

Erotel dat is t wel

320.320.20

50 ct. p. min.

Quick fuck live

Heter mag niet, alleen jij en ik op de aparte lijn, 50 cpm

06-320.330.73

Wij verwennen

graag getrouwde mannen met een live seksprek. 06-320.330.72 (50 cpm)

Sexy Honey 50 cpm

06.320.320.82

Escort Service

06.320.325.05

*** Rijpe dame, 38 jr. live geraffineerd! 50 cpm

06-320.320.38

Prive-Sex-Kontakt

Maak een sex-afspraakje met een lekker meisje of stel

06-320.322.33 - 50 ct p/m

Waarom wachten?

Zoek nu snel de vriend of vriendin van je dromen. Bel de afspraaklijn.

06-320.320.33 - 50 ct p/m

Hete meisjes willen een

sexafspraak

06-320.320.44 - 50 ct p/m

Direkt snel-sexcontact

live-afspreeklijn

06-320*320*55 - 50 ct p/m

Hete meiden zijn op zoek

Porno Dating

06-320*321*44 - 50 ct p/m

Bisex contactlijn

Ook trio-sexcontact

06-320*325*01 - 50 ct p/m

Meisjes zoeken contact!!!

Sexadvertenties

06-320.325.80 - 50 ct p/m

Sex voor twee

Direkt contact met meiden, vrouwtjes en stoeren hete knullen

06-320.330.90 - 50 ct p/m

Griekse sex

NIEUW Lisa doet 't, 50 cpm

06-320.325.55

Adressen

van dames privé, clubs en escorts, de dames vertellen je zelf wat ze te bieden hebben en geven ook hun adres en telefoonnummer

06-96.85 (50 cpm)

Gewillige meisjes en vrouwen willen alles met jou doen. Vraag naar hun tel.nr. voor 'n hete

vrijpartij

06-320*326*33 - 50 ct p/m

*** Sexlijn 10 ***

De jongste...06-320.320.10

Liefje... 06-320.321.10

Vriendin... 06-320.323.10

Call me... 50 cpm

Nymf Linda

Geniet van 2 kanten, 50 cpm

06-320.320.14

Griekse porno

Bel Marcha snel, 50 cpm

06-9618

*** Sexlijn 10 ***

Mixjes... 06-320.320.50

Sexbox... 06-320.325.30

Call me... 50 cpm

Sexkontakt

06-320*326*66 - 50 ct p/m

Blonde Natasja

doet het met 2 buurjongens

06-320*327*77 - 50 ct p/m

Blonde Natasja

doet het met 2 buurjongens

06-320*327*77 - 50 ct p/m

Sexadressenlijen

Elke dag nieuwe adressen, van hete dames/meisjes

06-320.328.00 - 50 ct p/m

Tessa (18) is zo'n lekker

meisje

06-320*328*88 - 50 ct p/m

Nieuw: direkt apart met een

streng man of met

onderdanige man!

S.M. voor twee

06-320.329.99 - 50 ct p/m

Homosex voor 2

Draai eerst 06-320, en dan:

SM Limburg ...325.18

Jack Off Privé...321.16

Darkroom...324.16

Gay Pervers...329.16

Travestie...325.09

Transsexual...321.36

Bi-sex...323.36

Jongens-sex...325.19

Studenten-sex...327.56

50 ct p/m Pb. 75141 A'dam

Sex voor 2

hete jongens & meiden

direct apart, 50 cpm

06-320.325.00

Versier

een afspraakje? De flirtbox, daar lukt het altijd.

06-320.330.01 - 50 ct p/m

06 Gay Café

Limburg

De box met al jaren lang de meest spannende

afspraken! 50 cpm

06-320.327.55

Homokontakt

Zoek je 'n hete jongen?

06-320*330*18 - 50 ct p/m

Sex Kontaktlijn

Luister naar hete meisjes die een lekkere jongen

zoeken voor het vervullen van hun hete sexwensen.

06-320.330.66 - 50 ct p/m

Homo-Jongens

Hoor ze lekker tekeken gaan

06-320*330*88 - 50 ct p/m

Partnerruil

Direkt apart met mannen en vrouwen die zin hebben in een spannende sexruil!

06-320.330.91 - 50 ct p/m

Grieks Pornosex Grieks Meisjes en vrouwen die je van achteren kunt pakken!

50 cpm

06-320.320.62

Gratis sex

Bel mij privé jong en ond... Inf. 06-320.324.98 (50 cpm)

Ik ben een sexy donkere vrouw al wat onder 50 ct p/m

06-320.320.91

Vrouwen, geen meisjes maar echte vrouwen 1.Marieta exotisch 2.Nel mollige huisvrouw 3.Claudia 38 jr. verpest buurmeid 4.Paula werkt in 't ziekenhuis.

5.Harriet bordeelsex 50 cpm

06.320.324.14

Lady B.

50 ct p/m 06-320.324.68

Meesteres. Lekker ruig! met een P-koker.

TopSex

2 handen vol 50 ct p/m

06-320.325.25

Val je voor dominante vrouwen 50 ct p/m

06-320.332.32

Bel je meesteres.

Haar mond stond wagenwijd open. Ze zakte door haar knieën, 50 cpm 06.96.46

Op z'n Frans!

Plezier voor 2

de manier om een vriend of vriendin aan de lijn te krijgen

altijd succes 06-9.500 50ct

Kleed-me-aan

Wierds/Haantjes en Meyers in evenwicht

Meyers-Wierds/Haantjes: 3-3 (3-2). Van Lierhout 1-0; Hahau 1-1; Laeven 2-1; Virdis 3-1; Lenterink 3-2 en 3-3.

GELEEN - De derby tussen H. Meyers en ZVV Wierds/Haantjes in de landelijke eerste divisie C van de voetbalcompetitie is in een gelijkspel geëindigd, 3-3. Het redelijk bed opgekomen publiek werd op een matig duel getraceerd.

De gasten traden aan zonder de ziele spits Verhoeven en de naar België teruggekeerde Bastiaans. Na 1-1 loeg Meyers via de beweglijke peurts die zijn medespelers twee maal bediende hard toe: 3-1. Vlak voor rust zorgde Lenterink voor de aansluiting. Nadat verschillende mogelijkheden door keeper Caesens waren verijdeld, scoorde Lenterink de verdiende gelijkmaker vlak voor tijd.

Hooghuus Sport-Schoenenreus: 3-2. Jonga Melati-Bouwfonds 4-2 (1-1). Werk 0-1; Hertogh 1-1; Sangers 1-2; Hertogh 1-2; Van Vijfeyken 3-2; Roest 4-2.

Stand:
Jonga Melati 7-11 (32-13); 2. Hooghuus Sport 7-11 (23-15); 3. Schoenenreus 7-10 (28-19); 4. H. Meyers 7-8 (22-12); 5. Molier 7-8 (20-19); 6. Wierds/Haantjes 7-7 (18-19); 7. Bouwfonds 7-6 (24-21); 8. H. van der Zande (23-28); 9. Dousberg Parc 7-6 (15-20); 10. Jongelreep 7-6 (10-25); 11. t. Brikske 7-5 (15-22); 12. Brunssum 7-0 (8-26).

Tweede divisie F:
RCD Roermond-Perey Verz. 6-2.

Koga-aanbod voor Vaessen

MEERS - Het doek is definitief gevallen over de wielamateurformatie Teleflex. Gisteren liep de termijn af dat de vijftien renners bij elkaar zouden blijven in de hoop alsnog een sponsor te vinden. Ploegleider Marc van Mooy zag de bui al enkele weken geleden hangen: „Op het moment dat sponsor Teleflex in oktober bekend maakte dat hij de geldkraan dichtdraaide, tekende hij feitelijk ook voor het einde van het team.”

Roger Vaessen heeft een aanbieding van de topformatie Koga Miyata op zak waarmee hij binnenkort een gesprek heeft. Vaessen: „Normaal gesproken ga ik volgend jaar bij die ploeg rijden.”

Gerards trainer FC Vinkenslag

MAASTRICHT - De koploper in de eerste klasse F, het Maastrichtse FC Vinkenslag, heeft als nieuwe trainer Jo Gerards aangetrokken. Gerards vervangt voorlopig de verleden week, na ongenigheid met het bestuur, opgestapte trainer Huub Groenewegen.

Lichtinstallatie voor SVME

ELSDEN - De Eijdsense voetbalvereniging SVME neemt dinsdag haar nieuwe lichtinstallatie in gebruik. Dat gebeurt tijdens een voetbalwedstrijd tussen SVME en hoofdklasser Meerssen. Om 19.30 uur zal wethouder van sport en cultuur, Peter Platek, de aftrap verrichten.

sport kort

BOKSEN - De bokkers Paul Reiter en Willem Thelen worden maandag om 16.30 uur in het stadhuis van Heerlen officieel ontvangen namens het gemeentebestuur. De vuistvechters veroverden onlangs nationale titels.

sport in cijfers

VOLLEYBAL
Oma, wereldbeker vrouwen Finale: groep: China-Peru 3-1, Sovjetunie-Verenigde Staten 3-2 Cuba-Zuid-Korea 3-0. Stand: 1. Cuba 3-6 (9-1), 2. Sovjetunie 3-6 (9-5), 3. China 3-4 (6-5), 4. Peru 3-2 (5-8), 5. Zuid-Korea 3-0 (4-9), 6. Verenigde Staten 3-0 (4-9).
Verliezersgroep: Duitsland-Canada 3-1, Brazilië-Spanje 3-0, Japan-Kenya 3-0. Stand: 1. Brazilië 3-6 (9-0), 2. Japan 3-6 (8-1), 3. Duitsland 3-4 (6-4), 4. Canada 3-2 (5-8), 5. Spanje 3-0 (1-9), 6. Kenya 3-0 (0-9).

HOCKEY
Chandigarh (India). Indira Gandhi-toernooi vrouwen, tweede dag: Maleysia-Singapore 2-1 (0-1), Zuid-Korea-China 5-1 (4-0), India-Sovjetunie 2-2 (2-1).

TENNIS
Philadelphia, Vrouwen, 665.000 gulden, tweede ronde: Schultz-Louie Harper 6-3 6-4, Garrison-Provis 6-4 6-4, Manuela Maleeva-Frazier 6-3 6-3, kwartfinale: Sabatini-Martinez 6-3 6-0.
Indianapolis, Vrouwen, 285.000 gulden, kwartfinale: Paz-Daniels 6-4 6-3.
Frankfurt, ATP-finale, mannen, 4,4 miljoen gulden: Groep Nastase: Courier-Forgat (Fra) 7-6 6-4. Eindstand: 1. Lendl (Tsj) 6-6 (6-0), 2. Courier 3-4 (4-3), 3. Forget 3-2 (2-4), 4. Novacek (Tsj) 3-0 (1-6). Lendl en Courier naar halve finales.

GOLF
Kapala, Mannen, 1,5 miljoen gulden, stand na 2 rondes: 1. Hulbert 136, 2. Pale 137, 3. Lowe, Cochran 138, 5. Calcahual, Jacobsen, Cook 139.
Tokio, Taiheiyō Masters, mannen, 2,3 miljoen gulden, stand na twee rondes: 1. Nakajima 135, 2. Kaneko 138, 3. MacLennan 139, 5. Senior, Olazabal 140, 7. Hagawa, Couples 141; Faldo 144.

ROLHOCKEY
EK vrouwen: Nederland-Frankrijk 6-0, Nederland-Portugal 7-0, Duitsland-Oostenrijk 1-1, Engeland-Oostenrijk 8-0, Engeland-Zwitserland 3-1, Spanje-Italië 1-1.
Stand: 1. Italië 5-9 (30-1), 2. Nederland 4-8 (22-3), 3. Engeland 5-8 (22-5), 4. Spanje 4-6 (7-3), 5. Duitsland 4-3 (10-7), 6. Portugal 5-3 (6-17), 7. Zwitserland 4-2 (5-12), 8. Oostenrijk 5-1 (1-26), 9. Frankrijk 4-0 (0-27).

Sittardenaar heeft niets te verliezen in Zuid-Afrika Nijssen opgewekt naar WK

Van onze tennisedewerker MAARTEN MARRES

SITTARD - „De halve finale halen behoort zeker tot de mogelijkheden.” Aanhet woord Tom Nijssen in zijn ouderlijk huis in Sittard vlak voor zijn vertrek naar Johannesburg met zijn vriendin Monique om met de Tsjech Cyril Suk aan de Wereldkampioenschappen voor dubbelspelteams deel te nemen. „Tegen alle spelers hebben we kansen. Van de meesten hebben we het afgelopen jaar wel eens gewonnen. Alleen tegen Fitzgerald en Jarryd staan we negatief. De enige keer dat we tegen hen speelden, verloren we. Voor mij zijn zij de grote favorieten voor de eindzege.”

Het afgelopen jaar hebben het Zweeds/Australische dubbel Jarryd/Fitzgerald twee Grand Slam titels gewonnen. Veel andere toernooien schreven ze op hun naam, zoals Stockholm, waar zij in de finale van Nijssen en Suk wonnen.

Nijssen en Suk hebben pas na september de eindsprint ingezet die hen op het allerlaatste nippertje een plaats bij de beste acht teams heeft opgeleverd. Verwacht hadden ze dat niet. „We hebben dit jaar veel met elkaar gespeeld. Het ging goed. Aanvankelijk waren er geen uitschieters. Ons doel was een hoge plaats op de wereldranglijst. Na de toernooizege in Toulouse kon het eigenlijk niet meer stuk. De andere spelers kregen een soort respect voor ons. Ze moesten rekening met ons houden als we in de baan stonden. We moesten na die zege toch wel iets apart hebben.” Dit resulteerde in de zege in Lyon, de finale van Stockholm en de halve finale van Birmingham.

Dit alles haalde Nijssen zeker in nationaal opzicht uit de vergetelheid.

Schultz naar kwartfinales

PHILADELPHIA - Brenda Schultz is gevorderd tot de kwartfinales van het bijna zeven tot gedoteerde tennistoernooi van Philadelphia. De Heemstede, die het evenement begon met een eclatante zege op Mary Joe Fernandez, rekende donderdag af met een volgende Amerikaanse, Peanut Louie Harper. Schultz, met haar 35ste plaats op de wereldranglijst de hoogst genoteerde Nederlandse en wereldwijd gevreesd om haar verwoestende opslag, zegevierde met 6-3 6-4. In de volgende ronde treft ze de als derde geplaatste Spaanse Arantxa Sanchez Vicario.

CHRISTCHURCH - Fernon Wibier heeft de laatste vier bereikt van het Challenger-tennistoernooi in de Nieuwzeelandse plaats Christchurch. De Nederlander won in de tweede ronde met 4-6 6-4 6-3 van de Zweed Eriksson en in de kwartfinale met 6-4 6-2 van Bertrand Madsen uit Haiti. In de halve finales komt Wibier uit tegen de winnaar van de wedstrijd tussen Richard Matuszewski en Neil Borwick.

„Het is een tijdje stil geweest rond om mijn persoon. De aansprekende resultaten van de andere Nederlanders in het enkelspel sprak meer tot de verbeelding. Ik was daardoor niet interessant. Nu ben ik de eerste Nederlander na Tom Okker die aan een Masters toernooi mag meedoen. Men kan dus niet meer om mij heen.” Lang genieten van alle belangstelling kan Nijssen niet. Om zich goed voor te bereiden op het toernooi in Johannesburg moet hij op tijd vertrekken. „Het is de eerste keer dat we weer buiten spelen. Het is wel op hard court zodat die omschakeling niet zo groot is. Johannesburg ligt echter op 2000 m hoogte. De lucht daar is veel ijer. De ballen gaan daardoor sneller. Je zult je daar aan moeten aanpassen. De vliegreis er naar toe gaat ook niet in je koude kleren zitten. Ik hoop dat ik genoeg tijd heb om mij te acclimatiseren.

Nijssen en Suk starten het toernooi als achtste en laatste. „Als we achtste worden, hebben we ons in feite al waargemaakt. Alles meer is al meegenomen. Van de drie teams die we zoals het er nu uitziet tegenkomen in de poule, hebben we tegen twee zeker kansen.” Tegen de titelverdedigers de Canadezen Grant Connell en Glenn Mitchell zit zeker. Zij paktten hun punten in het begin van het jaar, waar zij nu nog van profiteren. De laatste tijd hebben ze geen goede resultaten meer behaald. Tegen de Amerikanen Patrick Galbraith en Todd Witsken is de onderling score dit jaar 1-1. De vorm van de dag zal beslissend zijn. Een beetje geluk moet je ook hebben. Geluk kun je echter ook afdwingen.

Nijssen is vol goede moed richting Zuid-Afrika vertrokken. Voor hem is dit de afsluiting van een grandioos tennisjaar. Na dit kampioenschap gaat hij vakantie vieren op Ile de Reunion een eiland in de buurt van Madagaskar, waar hij ook nog enkele partijtjes tennis zal moeten spelen. Daarna staat er nog een korte wintersportvakantie op zijn kalender. Hij start weer begin 1992 in Sydney en daarna de Australian Open in Melbourne. Vervolgens zoekt hij net dicht bij huis in het Europese circuit dat voor hem in Milaan start. Naast het dubbelspel dat voor hem voorlopig nummer een blijft, gaat hij ook in het enkelspel proberen terug te komen. De eerste aanzet hiertoe heeft hij de afgelopen weken ook al gegeven met zijn plaatsing voor het hoofdtoernooi in Toulouse en Birmingham.

• Tom Nijssen, klaar voor het avontuur in Zuid-Afrika.

Biljarttruzie loopt uit de hand

DEN HAAG - De ruzie tussen de Koninklijke Nederlandse Biljart Bond (KNBB) en de Vereniging van Grand Prix Spelers (VVGPS) krijgt een steeds grimmiger karakter. De bond echter liet Rini van Bracht vallen en selecteerde Jaspers en Jan Arnouts, met Burgman als reserve.

Bondsvoorzitter Hendriks stelt: „De spelers menen dat hun belangvereniging kan bepalen wie in een dergelijk team moet worden opgesteld.”

Nederland zou van 6 tot 8 december in Nantes de titel verdedigen, die twee jaar geleden door Dick Jaspers

Dick Jaspers: „Ik heb niets tegen Jan Arnouts, hij is een prima gast, maar andere spelers voelen zich gedupeerd als hij zou meedoen.” De KNBB wachtte tot gisteren 17.00 uur of de VVGPS zich alsnog kon verenigen met de bondsselectie. „De top-18 heeft zich solidair opgesteld”, aldus VVGPS-secretaris Ben Velthuis. „De selectie van Arnouts was pure willekeur. Van Bracht moet boeten voor harde standpunten die hij over het bondsbeleid heeft geuit.”

verzet stuitte van spelers en Brokking. „Toch begrijp ik dat niet helemaal”, oordeelt de man, die zelf tegen de verdrukking van de buitenwereld in de huidige structuur bij de mannen-ploeg creëerde.

„Het valt altijd te proberen. In de Verenigde Staten is het een regel, dat iedereen, die naar de Spelen wil, de gelegenheid moet krijgen dat af te dwingen. Bij een evenement als de Olympics gaat het individuele belang boven dat van het team. Voor een gouden medaille moet alles wijken. Als blijkt dat het Nederlands team meer kans heeft op een gouden plak met dan zonder de ex-internationals, moet je die weg bewandelen. Ik zou in deze situatie een paar maanden met zo'n groep gaan trainen en kijken of er een beter en hoger niveau bereikt kan worden dan nu het geval is. Het is aan de coach de balans op te maken en de knoop door te hakken.

In 1984 heb ik hetzelfde gedaan met het Amerikaanse vrouwenteam. Ik heb de selectie opengegooid, maar uiteindelijk ben ik met de bestaande groep verder gegaan.”

Waarmee Selinger de koers van zijn opvolger geenszins wenst te kritiseren. „Iedereen volgt zijn eigen weg”, benadrukt hij. „Er zijn meer routes, die naar de top leiden. Ik heb geweldig veel respect voor Brokking. 'He did a perfect job'. Met een nieuw jong team zo ver komen, is fantastisch. Het is jammer dat hij zo weinig krediet heeft. Hij is na de Ek een beetje tot zondebok gemaakt en dat verdient hij zeker niet. Alleen om die reden al zou ik hem willen helpen. Ik wacht wel af of hij me nodig heeft. Begin mei is de clubcompetitie in Japan afgelopen (Selinger begeleidt het vrouwenteam van Daiei). Ik zou hem bij het preolympisch toernooi in Rotterdam (half mei) al kunnen bijstaan. Maar het initiatief daartoe zal niet van mij uitgaan.”

Acht Limburgers in handbalteam

GELEEN - Bondscoach Guss Cantelberg heeft acht Limburgers opgenomen in de selectie van het Nederlands handbalteam, dat eind van deze maand deelneemt aan de Haarlemse Handbalweek. Behalve Oranje bestaat het deelnemersveld in Noord-Holland uit België, Litouwen, Estland, Polen en Denemarken. De Limburgse inbreng in de ploeg van Cantelberg bestaat uit Jacques Josten (Blauw Wit), Dick Mastenbroek, Leon Tummers, Lambert Schuur (Sittardia), Peter Portengen, W. Jacobs, Claus Veerman en Martin Vlijm (V&L).

Atletiek gala op 30 mei '92

KERKRADE - Het internationale atletiek gala in het gemeentelijk sportpark te Kerkrade vindt komend jaar plaats op zaterdagavond 30 mei. De KNAU en de organisatie hebben voor deze datum gekozen na een bezoek aan het IAAF-kalendercongres in het Portugese Estoril. In Kerkrade kunnen limitaties worden gelopen voor deelname aan de Olympische Spelen in Barcelona. Het voorlopig programma ziet er als volgt uit: mannen: 100m, 400m, 800m, 1500m, 3000m, 5000m, discus, ver en polshoog; vrouwen: 100m, 800m, 1500m, 3000m, 100 m horden, discus, ver en hoog.

Eric Navet vrijgepleit

PARIS - De Franse springruiter Eric Navet, die afgelopen zomer in La Baule met de benlist Quito de Baussy Europees kampioen werd, zal die titel waarschijnlijk niet kwijtraaken wegens doping. Volgens de Franse hippische federatie (FFE) heeft de contra-expertise, die in het paardesportlaboratorium van Newmarket (Engeland) werd verricht, de resultaten van het eerste onderzoek namelijk niet bevestigd.

sport kort

• **VOLLEYBAL** - De eerste aspekte van de trainingdemonstraties van de volleybalbondcoach Selinger en internationale Zwerver worden vanavond niet in de Jo Gernishal in Roermond, maar in de Apollohal in Meeke gehouden.

Eaters gelijk

TILBURG - Meetpoint Eaters dwong gisteravond in de Tilburgse Pelikaanhal Agpo Trappers tot een verlenging nadat het duel in een 7-0 (0-1, 7-4, 0-2) gelijkspel geëindigd was, tot een verlenging. In dit 10 minuten vestrijd kwamen beide teams niet meer tot scoren.

Geleen werd door arbitrale beslissingen van scheidsrechter Tamme Engelsman de zege onthouden. Nadat de Geleendaren lange tijd hun opponenten op achterstap hielden, sloeg het doelsaldo aan het einde van de tweede periode om in een 7-5 voorsprong voor de gastspelen. Meetpoint Eaters werd in de twintig minuten door Engelsman uit de wedstrijd en het spel getrokken. Voor coach Cliff Stewart de moeilijke taak om zijn spelers voor de laatste twintig minuten op te peppen. De Canadees stond voor een hopeloze taak.

Zijn 'preek', hielp want na twee minuten verkleinde Brant al tot 7-6. De Limburgers hielden het spel in eigen handen maar kwamen voorlopig niet tot scoren. Succes in de twaalfde minuut, de Eaters waren weer in de race toen Binnie 7-7 scoorde en de Tilburgers tot verlenging dwongen.

cijfers schaesberg

SCHAESBERG - De uitslagen van de koersen, gisteravond verreden op de draef- en renbaan in Schaesberg zijn:

Stal Jongen-Prijs: 1. Escape (R. Habbema) km.tijd 1:23.0; 2. Mr. Promotion; 3. C. F. H. van A. del. Niet gestart: Evita te Wille. Winn. 2.50; pl. 1.20, 2.00; koppel 4.80; 4.70; 38.60.
Grote Prijs van de Jaarlingenshow: 1. Silver Rose (T. Cain) tot tijd 1:58.1; 2. Watermill Second; 3. Top of Tequila. Niet gestart: Bella Raaphorst, Hilleslager Jack en Watermill Reef. Winn. 2.40; pl. geen; koppel 1.60; trio 7.00.
Stal Noble Horse-Prijs: 1. Fabienne (W. Velis) km.tijd 1:20.5; 2. Ellen Expo; 3. Extra. Niet gestart: Regal Classic, Jantje, Elkspar d'Honte en Final Countdown. Winn. 4.70; pl. 1.80, 2.00, 3.40; koppel 8.40; trio 135.50.
Sun Horse Stable-Prijs: 1. Voyager (L. G. H. Griff) km.tijd 1:20.4; 2. First Kombo; 3. Epril Sauvage. Winn. 1.19.10; pl. geen; koppel 1.80; trio 7.10.
Roy-Prijs: 1. Blakey Delta (A. de Vries) tot tijd 2:07.6; 2. Watermill Olymp. 3. Shabaz Queen. Niet gestart: Porthos. Winn. 2.90; pl. 1.70, 3.20; koppel 19.00; trio 23.30.
Stal Sunshine-Prijs: 1. Fanny Sijgers (W. Velis) km.tijd 1:20.4; 2. Eclatant; 3. Flamingo Mayo. Winn. 1.20; pl. 1.20, 1.50; koppel 3.60; trio 23.50.
Criterium der Amateurridders XIV: 1. Dierck Boszorg (M. van Heel) km.tijd 1:20.9; 2. Carolus; 3. Condon Hendrika. Winn. 4.20; pl. 2.60, 2.50; koppel 25.50; trio 149.10.
Veefonds-Prijs: 1. Roy (A. de Vries) tot tijd 1:52.0; 2. Gadrana; 3. Move. Corder. Niet gestart: Exorbitant en Racy. Winn. 2.60; pl. geen; koppel 2.20; trio 9.20.
Stal Velis-Prijs: 1. Florida Sunshine (W. Velis) km.tijd 1:20.1; 2. Due de Bloomerd; 3. Dair. Winn. 1.30; pl. 1.40, 2.80; koppel 3.50; trio 20.60.
De totalisatoromzet bedroeg 582.532,00.

• Arie Selinger, op afroep beschikbaar.

die hem daarbij door velen is toebedeeld. „Ik ben”, zegt hij onomwonden, „niet door de bond benaderd. Laat ik dat voorop stellen. Maar als ik zou worden gevraagd en er zijn mogelijkheden om - ook al zou dat tijdelijk zijn - te helpen, dan zal ik dat doen. Ik voel me nog altijd

Onder aanvoering van de nieuwe bondsvoorzitter Bert Funk klonk ook de roep om de Ital-Nederlanders terug te halen. Een plan dat op

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Verkauf See-/Luftfracht

Wenn Sie den Herbst, Ihre beruflichen Entwicklungsmöglichkeiten zu nutzen! Dann ist das in Aachen eine besondere interessante Aufgabe: im Betreiben, im Beraten bestehender Kunden wie im Akquisieren neuer Geschäftspartner.

Das Thema? Weltweite Transportaufträge. Was - gleich ob als Dame oder Herr - ein hohes Fachwissen voraussetzt. Entweder als Spezialist für den Export-Import-Verkehr, Handelsreisen, Handelsreisen, anpassende Umgangsformen, praktische Erfahrung im Verkauf und Verkaufsorientiertes Denken mitbringen.

Der Eintrittstermin? 02.01.92 oder 01.04.92. Die Bedingungen? Das stimmt wir - beim privat nutzbaren Firmenwagen angeben - am besten ganz konkret mitbringen. Senden Sie bitte Ihre ausführliche Bewerbung - mit Angabe Ihrer Gehaltsvorstellung - an:

James Gould • Personalabteilung • 2. St. Postfach
Postfach 10 • 5200 Aachen • Telefon 0241-195-252

DAN

ST. GREGORIUS ZIEKENHUIS BRUNSSUM

Het St. Gregorius ziekenhuis is een algemeen ziekenhuis met 251 bedden. Binnen dit ziekenhuis functioneert een psychiatrische afdeling (PAAZ) met 24 bedden.

Het ziekenhuis werkt samen met verpleeghuis Schutterhof en het De Weverziekenhuis te Heerlen in de Streeklings Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg.

Op de psychiatrische afdeling van ons ziekenhuis (PAAZ) ontstaan op korte termijn vacatures voor:

PSYCHIATRISCH VERPLEEGKUNDIGEN

Wij bieden aan:

- één full-time dienstverband voor onbepaalde tijd;
- één dienstverband voor bepaalde tijd i.v.m. ziektevervangend;
- één dienstverband op basis van een oproepcontract.

Task:

De psychiatrisch verpleegkundige verricht alle voorkomende verpleegkundige, verzorgende en begeleidende werkzaamheden. Binnen een systeem van eerstverantwoordelijke verpleegkundige begeleidt hij/zij patiënten en werkt zelfstandig met groepen.

De verpleegkundige wordt geacht binnen een multidisciplinair team zijn/haar aandeel te leveren in het behandelbeleid van de patiënt en levens betrekken te zijn bij de algemene gang van zaken op de afdeling.

Functie-eisen:

Kandidaten dienen te beschikken over:

- een diploma A+B verpleegkundige of HBO-V;
- ervaring als psychiatrisch verpleegkundige op verschillende werkeenheden binnen de psychiatrie (heeft enige ervaring op een PAAZ) waarbij interesse en aandacht voor de sociale context van de patiënt vooropstaat;
- bereidheid om actief bij te dragen aan een positief leefgroepklimaat;
- enthousiasme om in een hecht team gestalte te geven aan een functie van verpleegkundige.

Salarisering zal geschieden volgens FWG-functiegroep 45 minimaal f 2.674,- maximaal f 4.091,- bruto per maand.

Voor het overige is de CAO-gebruiksvoorwaarden van toepassing (geldt niet voor oproepcontract).

Nadere informatie wordt verstrekt door dr. H. Verkoelen, hoofd verpleegdienst, toestel 327 en door dr. J. Weijers, hoofd PAAZ, toestel 321.

Sollicitaties dienen vóór 30 november 1991 schriftelijk gericht te worden aan de personeelsdienst van het St. Gregorius ziekenhuis, Postbus 255, 6440 AG Brunssum, t.a.v. dr. P. Goossens.

VSL Verenigd Streekvervoer Limburg

De N.V. V.S.L. is een autobusdienstonderneming met circa 750 medewerkers, die met een 225-tal bussen het openbaar vervoer verzorgt in Midden- en Zuid-Limburg.

Wij zoeken op korte termijn kandidaten voor de functie:

bedrijfsmaatschappelijk werk(st)er/personeels werk(st)er

Deze functionaris is werkzaam binnen de afdeling Personeel en Organisatie en rapporteert aan de Chef Personeelsbeheer.

Functie-inhoud:

- Onderkennen en signaleren van probleemveroorzakende situaties;
- Hulpverlening aan individuele medewerkers;
- Het afleggen van huisbezoeken;
- Onderhouden van externe contacten met begeleidende instanties;
- Werving en selectie van buschauffeurs;
- Vertalen/ontwikkeling van de projectmatige aanpak van het ziekteverzuim;
- Verzamen en onderzoeken van gegevens ter ontwikkeling van het personeels- en organisatiebeleid.

Functie-eisen:

- Afgestudeerd H.B.O.-opleiding richting Personeel en Arbeid;
- Bij voorkeur enige jaren ervaring, in een gelijksoortige kombi-functie;
- Aantoonbare affiniteit met bedrijfsmaatschappelijk werk;
- Leeftijd tot circa 35 jaar;
- In verband met het ambulante karakter van de functie dient u in het bezit te zijn van het rijbewijs B en bij voorkeur in het bezit te zijn van een eigen auto.

Arbeidsvoorwaarden:

- Van toepassing is de C.A.O.-Autobusdienstondernemingen;
- Salaries nader overeen te komen en afhankelijk van ervaring, opleiding en leeftijd;
- Opname in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds;
- Interessante secundaire arbeidsvoorwaarden.

Een psychologisch en medisch onderzoek maken deel uit van de selectieprocedure.

Bij gelijke geschiktheid geven wij de voorkeur aan een vrouwelijke kandidaat.

Voor nadere inlichtingen kunt u contact opnemen met de Chef Personeelsbeheer, de heer P. Bisscheroux, tel. 045-720606.

Kandidaten voor deze functie dienen hun schriftelijke sollicitatie, vergezeld van een curriculum vitae, binnen 14 dagen na verschijning van dit blad te zenden aan:

N.V. Verenigd Streekvervoer Limburg
Afdeling Personeel en Organisatie
Postbus 2520
6400 DA HEERLEN

GEMEENTE EIJSDEN

De gemeente Eijsden is een aantrekkelijke gemeente in Zuid-Limburg met ruim 11.000 inwoners.

In verband met de gebruikmaking van de VUT-regeling van de huidige functionaris worden sollicitanten ingeworven voor de functie van:

AMBTENAAR PERSONEELSZAKEN M/V

Algemene informatie:

De medewerker zal werkzaam zijn op de afdeling Middelend, die uit 9 personen bestaat. De te benoemen functionaris zal uitsluitend belast worden met personeelswerkzaamheden.

Functie-informatie:

- het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van werving, selectie, opleiding en functiewaardering;
- de advisering over het invoeren, wijzigen en intrekken van rechtspositieregelingen;
- de advisering over de toepassing van deze regelingen;
- het bewaken van procedures en de eisen van beleid bij de toepassing van deze regelingen;
- verzamelen, vastleggen en opslaan van personeelsgegevens;
- verzorgen administratieve registratie;
- het voeren van het secretariaat van de commissie voor Georganiseerd Overleg, de Bezwarencommissie Functiewaardering.

Functie-eisen:

- opleiding op MBO/HBO-niveau, b.v. MBO/HBO AP/PB of vergelijkbare opleiding;
- kennis van de gemeentelijke rechtspositieregelingen en het Rechtspositiebesluit Ondersluitingspersoneel;
- ervaring met bovengenoemde werkzaamheden;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrucksvaardigheid;
- een grote mate van zelfstandigheid.

Salarisering:

Afhankelijk van ervaring en opleiding bedraagt het salaris maximaal f 5067,- bruto per maand (schaal 9).

Op termijn is bij gebleken geschiktheid doorgroei tot f 5627,- bruto per maand (schaal 10) mogelijk.

Inlichtingen en sollicitaties:

Voor inlichtingen kunt u zich wenden tot dr. A. Weijers, hoofd afdeling Middelend, telefoonnummer 04409-3055, toestel 47.

Sollicitaties kunnen binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie worden gericht aan: burgemeester en wethouders van Eijsden, postbus 10, 6245 ZG Eijsden.

Wij innoveren Nederland en zoeken daarom een adviseur met innovatieve kwaliteiten

Ondernemend Nederland innoveert, niet in de laatste plaats dankzij de adviseurs van de InnovatieCentra. Dat zijn er ruim 140, verspreid over 18 vestigingen door heel Nederland. Als intermediair tussen vragers en aanbieders van technologische kennis maken zij de aanwezige kennis toegankelijk en toepasbaar voor kleine en middelgrote ondernemingen. Onze adviseurs zijn thuis in de regio en stellen zich op als gelijkwaardige gesprekspartner van de individuele ondernemer. Met een constante hoge kwaliteit als resultaat. De InnovatieCentra hebben verder nog de beschikking over 2 specialistische centra: het InnovatieCentrum voor Landbouw en het Centrum voor Kennisbescherming en Ontwikkeling.

Als adviseur geeft u voorlichting en advies op met name technologisch terrein. Maar u kunt ook te maken krijgen met organisatorische, financiële en bedrijfseconomische aspecten. Daarnaast brengt u de ondernemers waar nodig en mogelijk in contact met bijvoorbeeld onderzoek- en onderwijsinstellingen. U blijft het project dan verder begeleiden.

U informeert de bedrijven in uw regio zowel individueel als collectief over de nieuwste ontwikkelingen op alle gebieden. Bij dat alles vervult u een actieve, initierende en stimulerende rol met als doel de opbouw van netwerken en kennisoverdracht.

Onze adviseurs hebben een TU-achtergrond of een gelijkwaardig werk- en denkniveau, liefst aangevuld met relevante bedrijfs- of advieservaring. Pionierskwaliteiten, sociale en communicatieve vaardigheden en een brede belangstelling zijn minstens zo belangrijk. Daar stellen wij een goed salaris, veel vrijheid en ruimte voor eigen initiatief tegenover. Als u zich thuisvoelt in een moderne, professionele en collegiale omgeving, is het zeker de moeite waard om zich te oriënteren.

Adviseur IC (m/v) Zuid-Limburg

Het InnovatieCentrum Zuid-Limburg, gevestigd in Heerlen, zoekt een adviseur met TU- of HTS-opleiding, bij voorkeur werktuigbouwkunde en met ten minste 3 jaar bedrijfservaring.

Het salaris bedraagt - afhankelijk van leeftijd en ervaring - maximaal f 97.500,- bruto per jaar, inclusief vakantietoelage.

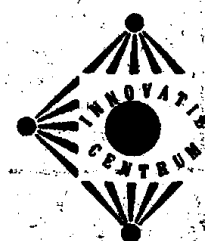
De adviseur beschikt over goede contactuele eigenschappen, een goede kennis van de regio en is maximaal 35 jaar oud.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met ir. L.H.J. Vellen, directeur InnovatieCentrum Zuid-Limburg, telefoon (045) 74 08 08.

Hoe u kunt solliciteren

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, graag binnen 14 dagen, richten aan de heer G.J. Rosenbrand, Centraal Kantoor InnovatieCentra-Netwerk, Postbus 20104, 2500 EC Den Haag. Een psychologische test kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Bij gelijke geschiktheid geven wij de voorkeur aan vrouwen en leden van etnische en culturele minderheden.

NEDERLAND INNOVEERT

mayfran INTERNATIONAL

Mayfran International is gevestigd in Landgraaf, tel. 280 personeelsleden en maakt deel uit van de Industrial Components Group van Tomkins Industries Inc. U.S.A. Mayfran is een sterk internationaal gericht onderneming met masterbedrijven in de U.S.A., Japan, India en Korea voor de verkoop, engineering en productie van metaal- en verwerkingssystemen voor de recyclingindustrie. De producten van Mayfran zijn kwalitatief van hoogstaand gebouwd en worden voor 80% afgezet op de Europese markt. Mayfran producten vinden hun toepassing in de metaalindustrie, industriële verwerking en scheepvaartbouw. Mayfran richt zich op drie marktgroepen: OEM grote machine transporteurs, enkelvoudige transporteurs voor de recyclingindustrie en transportersystemen voor plastic afval en metaalafval. Door een meer marktgericht aanpak en daarbij voortdurende groei heeft de productgroep Spanen-verwerking op korte termijn behoefte aan versterking. Om die reden willen wij graag in contact komen met kandidaten (m/v) voor de functie:

Projectleider

een klantgerichte technicus met oog voor detail en gevoel voor overzicht

De functie:

- U maakt deel uit van de productgroep Spanen-verwerking voor plastic afval en metaalafval die onderdeel is van de afdeling Engineering en Sales Support.
- Op afdeling van de afdeling Sales en in overleg met de klant stelt u de bereikingswijze vast, inclusief de bijbehorende (kleinere) onderdelen en de door de klant te leveren apparatuur.
- Gedurende de aanbesteding, productie- en montagefase, bent u verantwoordelijk voor het begeleiden, coördineren, controleren en ontwerpen van een project. Tevens bepaalt u hiervan de kosten en bewaakt het budget.
- U wordt belast met het in bedrijf stellen van de machine, de daarbij behorende veiligheids- en eventuele instructie van beoogd personeel.
- U geeft projectmatig

leiding aan een aantal collega's. Zelf rapporteert u aan de groepsleider Spanen-verwerking voor plastic afval en metaalafval.

De aanpak:

- Een initiatiefrijk persoon die vanuit een multidisciplinair invalshoek met zijn klanten communiceert.
- De bereidheid in een team te werken waar oog voor detail belangrijk maar overzicht bewaard moet worden.
- Opleiding op HTS-niveau, aanvullend met enkele jaren werkervaring bij voorkeur in de metaalindustrie. Ervaring met het werken met CAD systemen.

- Werkbare kennis van de Engelse en Duitse taal, een voordeel is kennis van het Frans.
- Leeftijd 25-35 jaar. Bereidheid tot regelmatig internationaal reizen.

Geboden:

- Een interessante job in een internationale onderneming met technisch en kwalitatief snelle veranderingen.
- Een omgeving waar mensen een verantwoordelijkheid nemen op hun werkdag.
- Een goed salaris en prima secundaire arbeidsvoorwaarden.

Bent u de klantgerichte technicus die wij op het oog hebben? Schrijf dan een korte brief met t.v. onder vermelding van ref.nr. 83.7439 aan:

Mercuri Urval B.V.,
Vrijhof 80-81,
6211 LE Maastricht.

Mercuri Urval

Het Overtoorn
Postbus 1
6400 AD Heerlen
Tel. 045-71 26 11

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Oostelijk Zuid-Limburg is een (inter)gemeentelijke organisatie met een personeelsbestand van circa 250 medewerkers. De GGD verzorgt de gezondheidszorg voor de 11 gemeenten in de regio, de sociale werkvoorziening, het onderwijs en enkele andere instellingen.

De afdeling bedrijfsgezondheidszorg waar bedrijfsartsen, psychologen, bedrijfsverpleegkundigen, dokters en psychologische assistenten, ondersteund door een administratie, samenwerken, verzorgt de bedrijfsgezondheidszorg voor de 11 gemeenten in de regio, de sociale werkvoorziening, het onderwijs en enkele andere instellingen.

Voor het merendeel van de rechtgevers worden ook taken in het kader van het ambtenarenreglement c.d. rechtspositieregeling op de ABP-wet uitgevoerd.

Bij deze afdeling zijn momenteel vacatures voor:

TWEE PART-TIME DOKTERSASSISTENTEN (M/V)

Het betreft deeltijdfuncties van 50% en 30%.

De werkzaamheden betreffen het zelfstandig uitvoeren van biometrische onderzoeken in het kader van keuringen onder supervisie van de bedrijfsartsen. Ook het verrichten van gericht periodiek onderzoek met het zelfstandig afnemen van de anamnese kan tot de taken behoren.

Functie-eisen

- Opleiding tot dokters-assistente c.q. een daar mee overeenkomende opleiding of ervaring;
- Typerend om de te verwerven diploma (VWO) sterker gericht op aanbeveling;
- Goede communicatieve en relationele vaardigheden;
- Zelfstandig kunnen werken.

Salaris en arbeidsvoorwaarden

Het salaris is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring en bedraagt maximaal f 3.344,- bruto per maand (bij full-time aanstelling).

De rechtspositieregelingen voor overheidspersoneel zijn van toepassing.

Inlichtingen en sollicitaties

Inlichtingen en sollicitaties worden ingewonnen bij het hoofd van de afdeling bedrijfsgezondheidszorg, de heer F.H. Sprenger, bedrijfsarts (tel. 045-712611). Sollicitaties kunnen binnen 8 dagen worden gericht aan de directeur van de GGD Oostelijk Zuid-Limburg, de heer R.G.R. Hagendijk, arts, Postbus 155, 6400 AD Heerlen, onder vermelding van het vacatuurnummer 0877.

Han Berger, nooit meer dezelfde

LIMBRICHT – Voor het gefluister achter zijn rug is hij immuun geworden. Maar dat beroerde gevoel blijft, als hij de oprit afrijdt. In de straat nagestaard door de mensen, glurend door de lamellen. Marie, hij gaat zeker boodschappen doen. Of de kinderen van school halen. Han Berger heeft in de eerste vijftig dagen van zijn gedwongen verlof geleerd dat je althans quasi moet doen alsof het leven gewoon verder kabbelt. Soms zit hij zich op te vreten op de thuisbank, nagelbijtend en sigaretten paffend. Dan grijpt hij naar een opsteker. „Het was voor mij nog veel moeilijker geweest als het gelopen was zoals bij Utrecht na het vertrek van Cees Loffeld.” Als Fortuna ineens was gaan draaien als een trein. Mooi niet dus. De afgeschoten trainer schiet terug.

Hij gunt het ze van harte, de eerste overwinning na zestien wedstrijden, 1-0 in Volendam. En wat met Kessler is gebeurd, 's mans gezondheid, trieste zaak. „Wens je niemand.” Voor de rest kan de club hem gestolen worden. Dat slijt nooit meer. Al maakt zoon Ruud het seizoen vol in De Baandert. Elf is hij. Wordt een goede voetballer.

Barst

Met het puntje van de wijsvinger plukt hij een minuscule velletje as van de blinkende salontafel. Een clean gebaar van een precies man die met zichzelf in het reine tracht te komen. Er zit een barst in de spiegel van zijn psyche. Reflecteert alleen bij nadere beschouwing het beeld van het kwajongensachtige type dat hij ooit was als vijftientwintjarige hoofdtrainer in de eredivisie. De eerste van een nieuwe generatie.

Utrecht, Groningen, AZ. Warm aanbevelen, zeventien jaar lang. Totdat hem overkwam wat iedereen onherroepelijk zwaait, met of zonder midlife-crisis. H.B. Gesneuveld op het veld van onder, 26-9-1991, R.I.P. „Ze kunnen me wel mijn werk afpakken, maar niet mijn gevoel van eigenwaarde. Dan kennen ze me niet.” Ter ziele, geen sprake van.

Reacties

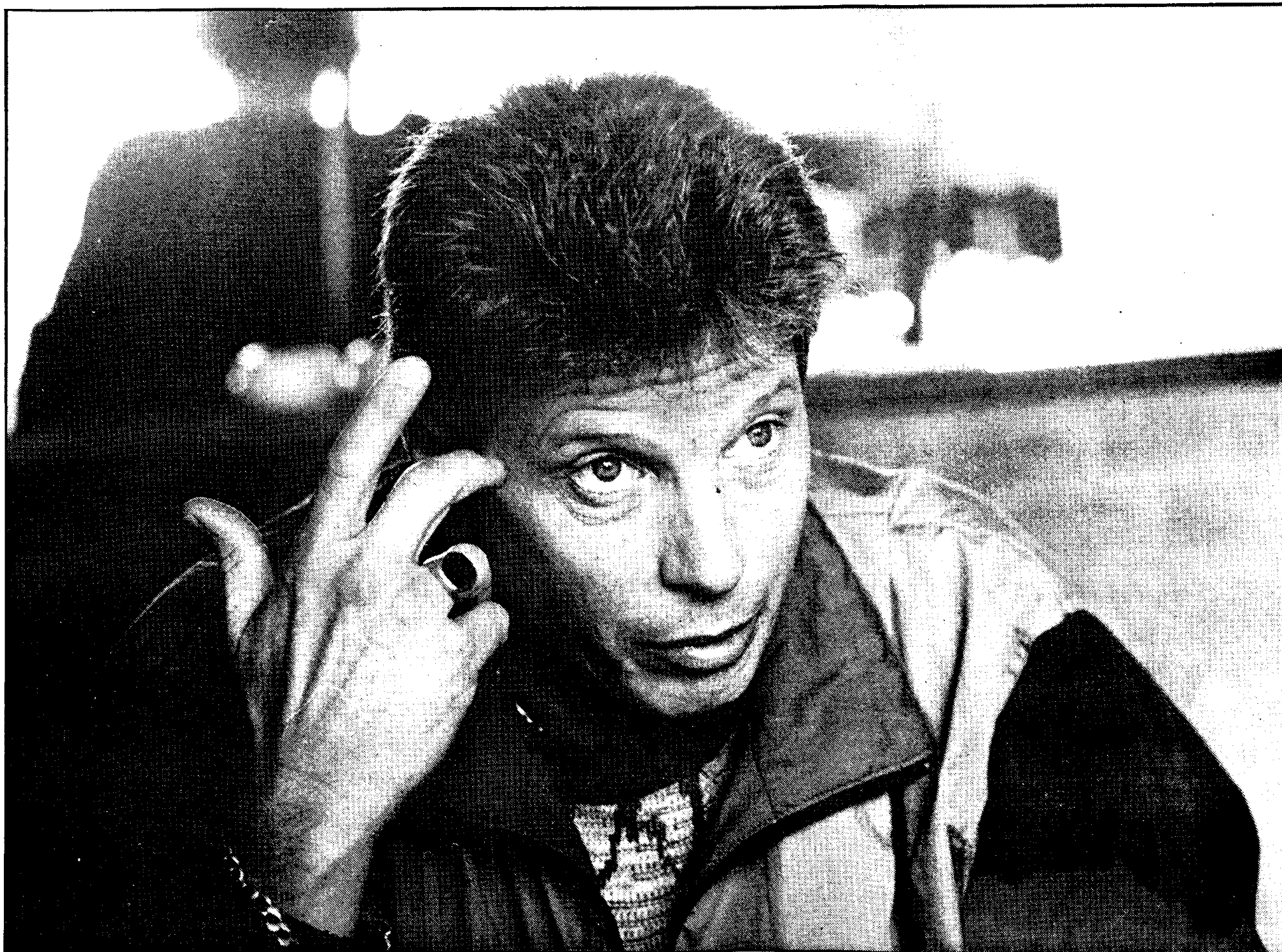
Met het grof huisvuil op de stoep

gezet, sluitstrip rond de grijze plastic zak. Oké, je zag het aankomen, zes punten uit negen wedstrijden, maar toch. Weggekropen is hij niet. Nog dezelfde avond op de televisie met zijn bekende kop. „Barend en Van Dorp zeiden: 'Als je het kunt opbrengen, is het goed voor je om het meteen te doen.' Moet toch een keer gebeuren. Een hoop positieve reacties gehad.”

Het gehannes met Han. Hij is blij als hij het van zich af kan praten, telkens opnieuw. De ellende, het onrecht, onuitwisbaar opgeslagen in de cd van het gemoed. „Gisteren stonden Henk Duut en Anton Janssen voor de deur.” Zomaar. Een uur tevoren had hij nog tegen Gerda gezegd: „Vrouw, het is een stuk stiller geworden. Valt toch tegen.” En verhip, daar gaat de dingdong. Of de telefoon. Hallo, met Aziz Doufkar. Arie Haan: „Laat je eens zien in Luik.” Adhesie, sterkte. Sef Vergoossen was er als de kippen bij, nog voor Jan Reker. „Deze week belde ineens John Linford. Sorry. Hij had het pas gehoord.”

Bevestiging

De blikken van belangstelling hebben hem aangenaam verrast. „Bij Fortuna staan ze nog steeds volledig achter hun beslissing, maar in de voetballerij is de mening toch anders. De collega's zeggen: 'Belachelijk wat ze heb-

● Achterdochtig geworden. Han Berger.

Foto: PETER ROOZEN

ben gedaan'. De resultaten nadien zijn er toch een bevestiging van.”

Hij schuift heen en weer op de bank alsof hij mentale aerobic beoefent. Medeleven, maar hij proeft ook leedvermaak. Hij haalt ze er zo uit, de slijmerds, die het 'onbegrijpelijk en schandalig' vinden, zich vervolgens omdraaien en bij Fortuna komen, waar het 'natuurlijk een goed besluit is'. Schromelijk vergist heeft hij zich in mensen in wie hij een groot vertrouwen had.

„Achteraf hoor je verhalen dat bestuursleden met wie je nauw hebt samengewerkt, contact hebt gehad in de persoonlijke sfeer, flink aan je poten hebben lopen zagen. Laten je vallen als een baksteen. Verdorie, Berger, had je moeten weten met al je

ervaring, maar het stelt toch wel teleur.” Namen noemt hij niet. Dat typeert hem. „Ze komen vroeg of laat zelf op de koffie.”

Nattigheid

Fortuna investeerde twee miljoen in spelers, mede op zijn advies. Hooggestemde prognoses. „Het klikte niet. Moeilijk

door

harry muré

programma, dat bovendien in razend tempo moest worden afgevoerd. Amper tijd om te herstellen.” Hij voelde geen nattigheid. „Vanuit mijn relatie met het bestuur had ik de indruk dat er nog niets aan de hand was. Hebben ze ook zo laten doorschemeren tot de laatste wedstrijd.” Thuis tegen Sparta, 2-2. Een half etmaal later suisde de bijl.

Met het hoofd in de handen: „Foute beslissing. Moet je nooit nemen - heb ik geleerd - op het moment dat de emoties nog vers zijn, direct na een wedstrijd. Ik had liever gehad als ze een paar weken tevoren hadden gezegd: luister, trainer, er zijn bepaalde stromingen, je moet zorgen dat binnen zoveel tijd de resultaten beter worden, anders heb je een probleem. Zo ging het bij Groningen en Utrecht. Dat en dat moet veranderen, maar we geven

je wel rugdekking.”

Het slaat twaalf uur. De tijd regeert. „Ik had verwacht dat ik tot en met de reeks gemakkelijke wedstrijden die nu net achter de rug is, het voordeel van de twijfel had gekregen. Twee uit zeven. Lijkt me sterk dat ik niet in staat zou zijn geweest er meer uit te halen. Zoveel zelfvertrouwen heb ik.”

Halve marathon

De roestplek van de wrok schrijnt. „Je naam wordt beschadigd.” Twintig jaar onafgebroken op het veld gestaan. In een mum van beroemde Berger tot banneling van De Baandert. Het spookt door zijn hoofd. Dan zet hij het op een lopen. De Halve Marathon van Echt in 1 uur 42. Hij traint de jeugd van VV Sittard, trapt er een balletje bij de

veteranen. Surrogaat, maar het helpt.

Hij verandert van positie, de benen gestrekt op de bank. „Je verliest je spontaneïteit, wordt achterdochtig.” De veertig gepasseerd, gevaarlijke leeftijd. Gerda ontwaart de eerste grijze haartjes. Dat er iets aan de hand is met vader zelf, geen haar op zijn hoofd dat er aan denkt. De suggestie van de insluipende verflauwing blaast hij weg. Dik met de spelers. „Altijd een van mijn sterkste punten geweest. Tussen de voetballers staan, op het goede ogenblik erboven. Wordt me nu verweten. Plotseling trainen ze harder, discipline, concept, maar in wezen is er de afgelopen periode nog veel slechter gepresteerd. Dan zeg ik: daar heeft het dus niet aan gelegen.”

Luwte

Najaar '91 zal hem blijven achtervolgen tot in de nadagen van zijn carrière. De Bergers kregen de volle laag. „Hartstikke vervelend voor de jongens als de publieciteit in die omvang opduikt. Ruud en Mischa zijn in de leeftijd waarin het heel bewust tot hen doordringt.”

Ze vormen een hecht gezin, kunnen er goed over praten. „Avontuurlijk ingesteld, anders ga je er kapot aan. Gerda is daar heel nuchter in. Het ebt vrij snel weg. Bij mij is het wisselend geweest. Fijn om even in de luwte te vertoeven, maar op andere momenten kun je met je kop tegen de muur lopen.”

Een ander, meer beschermend baantje; ook daar heeft hij over zitten piekeren. „Ik heb in eerste instantie iets gehad van: Han, stap er in godsnaam uit, zoek wat anders. Het ligt niet in mijn karakter opgesloten afhankelijk te moeten zijn van spelers die het voor je kunnen of willen doen. Maar als de pijnlijke gevoelens afzakken, blijft stoppen niet zo eenvoudig.”

Reputatie

Een luxeprobleem heeft hij: prima contract. Fortuna moet hem doorbetalen tot 1 juli 1993. „Tenzij ik eerder een andere club ga trainen.” Hij kan de dingen keurig op een rijtje zetten. Niet op allerlei wilde toestanden springen. Een Belgische tweede-klasse heeft hij alvast afgewimpeld. „De situatie is voor mij volslagen nieuw.” Nog nooit was hij zonder nieuwe club als hij-ergens vertrok. „Het is zaak een verstandige keus te maken.” Met de armen over elkaar: „Ik kan me met mijn reputatie en kwaliteit niet voorstellen dat er niets komt dat me aanstaat.”

In de oprit leunt hij tegen de motorkap. Knipogend naar de zon. Nog woont hij in Limbricht, Grootveldstraat. Nummer 13.

Tony Quesada: 'Ik denk dat Roda JC best bang is voor ons'

AMSTERDAM – Een pot Brillcream hoort, zoals een goed Spanjaard betaamt, bij zijn standaarduitrusting. Ofschoon goed gesoigneerd, glipt Tony Quesada niet ongeschonden door de controle van de ordedienst bij de ingang van het Ajax-stadion. Het potje met vet mag niet mee op de tribune. Hij zou er een Roda JC-speler mee kunnen verwonden. Voor de goede orde: Tony Quesada is niet een nieuw aankomend buitenlands talent, dat binnenkort in de vaderlandse stadions het publiek op de banken zal krijgen. Hooguit morgen zou hij zich voor heel even onsterfelijk kunnen maken. Wanneer hij met zijn club SV Meerssen ten koste van Roda JC de achtste finales van het KNVB-bekertoernooi bereikt.

Tony Quesada hoefde afgelopen woensdag niet ver van huis te gaan om de tegenstander van morgen te bespioneren. De 25-jarige middenvelder ('Ik ben een Jan Wouters-type') woont op een steenworp afstand van het Leidseplein in hartje Amsterdam. „Mijn vrouw zit hier op de balletacademie. Ze volgt de richting jazzdans. Voorheen zagen we elkaar vrijwel alleen in het weekend in Maastricht. Dat werd een beetje te gek. Daarom ben ik ook naar Amsterdam verhuisd. Ik werk bij het GAK en gelukkig

Ofschoon hij met een Spaans paspoort op zak loopt en er 'best wel trots op is Spanjaard te zijn' liggen zijn wortels in Maastricht. Daar bestieren zijn ouders een Spaans café, gelegen Achter de Barakken, met de toepasselijke naam 'Andalucia'. Vader Quesada toog een kleine dertig jaar geleden vanuit een dorpje bij Sevilla, de hoofdstad van de provincie Andalucia, naar Limburg. „Ik ga er nog wel eens op vakantie, omdat vrijwel alle familie van vaders kant er woont. Mijn ouders hebben er inmiddels ook een huisje gekocht. Daar kunnen we dan verblijven.”

De zes jaar geleden samen met zijn trainer Piet van Dijk van WVV '28 naar SV Meerssen overstapt Tony Quesada verheugt zich als geen ander op de confrontatie met Roda JC. Vorig jaar december was hij niet van de partij bij het memorabele KNVB-bekertoernooi tegen De Graafschap, toen de amateurs uit Meerssen pas na het nemen van strafschoppen moesten capituleren voor de profs.

„Die wedstrijd heb ik gemist, omdat ik toen nog niet hersteld was van een ontstoken hartzakje. Ik moest twee maanden plat liggen en miste uitgerekend het duel tegen De Graafschap. Daarom heeft de wedstrijd tegen Roda JC voor mij extra betekenis.”

De dit seizoen al regelmatig in het sterrenelftal van het Limburgs Dagblad opgenomen middenvelder traint zelden met zijn teamgenoten. Door de week staat hij twee avonden in zijn trainingspluie op het veld van de Amsterdamse hoofdklasser AFC, de slijke amateurclub waar bij thuiswedstrijden overs in smoking rondlopen. „Bij Meerssen wordt drie keer per week getraind. Daarom loop ik hier, om mijn conditie op peil te houden, menig rondje in het

● Tony Quesada, aandachtig toeschouwer afgelopen woensdag bij de wedstrijd Ajax-Roda JC, tijdens de warming-up tussen de Kerkraadse spelers Bert Verhagen (links) en René Trost.

Foto: SOENAR CHAMID

Vondelpark. Af en toe, als ik atv heb, lukt het me nog wel eens om op een vrijdagavond bij Meerssen mee te trainen”. Aanvankelijk had Quesada veel aanpassingsproblemen bij AFC.

„De mentaliteit is in Amsterdam toch heel anders dan in Limburg. Bij Meerssen is het veel gezelliger. De eerste vier weken heeft hier niemand iets tegen mij gezegd. Nu valt het wel mee,

maar bij AFC is iedereen toch veel meer op zijn eigen gericht”.

Zijn spel lijkt niet onder de betrekkelijk weinige trainingsarbeid die hij samen met zijn

ploegmakers verricht. „Ik ben een voetballer die het van zijn loopvermogen en van hard werken moet hebben. Bovendien spelen we al jaren met vrijwel dezelfde ploeg. We kennen el-

kaar door en door. Problemen hebben zich dan ook nog niet voorgedaan. Ik denk dat het ook de grote kracht van Meerssen is. We spelen al jaren samen en de as van het veld bestaat uit spelers die een behoorlijk niveau hebben”.

Toen Roda JC uit de lotingskoker rolde, ging voor Tony Quesada een wens in vervulling. „De meeste jongens hoopten op Ajax of PSV. Ik vind Roda JC het beste wat we konden treffen”. Waarom hij dat vindt? „Tegen Ajax en PSV zijn we kansloos. Tegen Roda geef ik ons weldegelijk een kans. We hebben de laatste drie wedstrijden in de competitie gewonnen en zijn goed in vorm. Ik denk dat Roda best bang is voor ons. Zij hebben natuurlijk veel te verliezen. Wij hebben alleen maar wat te winnen. We moeten alleen voorkomen dat zij snel scoren. Als dat toch gebeurt, loop je het risico tegen een fikse nederlaag aan te lopen”.

Het duel, dat om 14.00 uur begint, is al wekenlang het gesprek van de dag in het stadje vlak boven Maastricht. Extra tribunes hebben de capaciteit van het terrein verhoogd tot een kleine 3000 mensen. Dat aantal bezoekers zal morgen ook getuige zijn van de strijd tussen de beste amateurclub en profclub van Zuid-Limburg. „Het leeft geweldig”, heeft Tony Quesada ook al ervaren. „En dat is natuurlijk ook in ons voordeel. De meeste mensen die zondag komen kijken zullen toch op de hand van ons zijn en ons fel ondersteunen”. Ook binnen de spelersgroep is het thema Roda JC al meerder keren aangetoet. „Erik Smeets en Rob Coumans hebben nog niet zo lang geleden in het C-team van Roda JC gespeeld. Verder is Robert Smeets een supporter van Roda JC. Dus er spelen genoeg sentimenten mee”.

Tony Quesada zag woensdag met eigen ogen hoe Roda JC in De Meer Ajax zeker in de eerste helft het vuur na aan de schenkel legde. „Maar dat is voor Meerssen geen nadeel. Voor Roda JC is het verschil toch wel erg groot. Woensdag nog tegen een topclub als Ajax en zondag tegen een amateurclub. Dat is zeker in ons voordeel. Ook al is van onschatting niet direct sprake; ik weet wel dat het toch mee. Woensdag stond Michel Boerebach nog tegen een wereldtopper als Jan Wouters. Morgen moet hij het tegen mij opnemen....”.

door

ivo op den camp

kon ik overgeplaatst worden van Maastricht naar Amsterdam”.

Sevilla

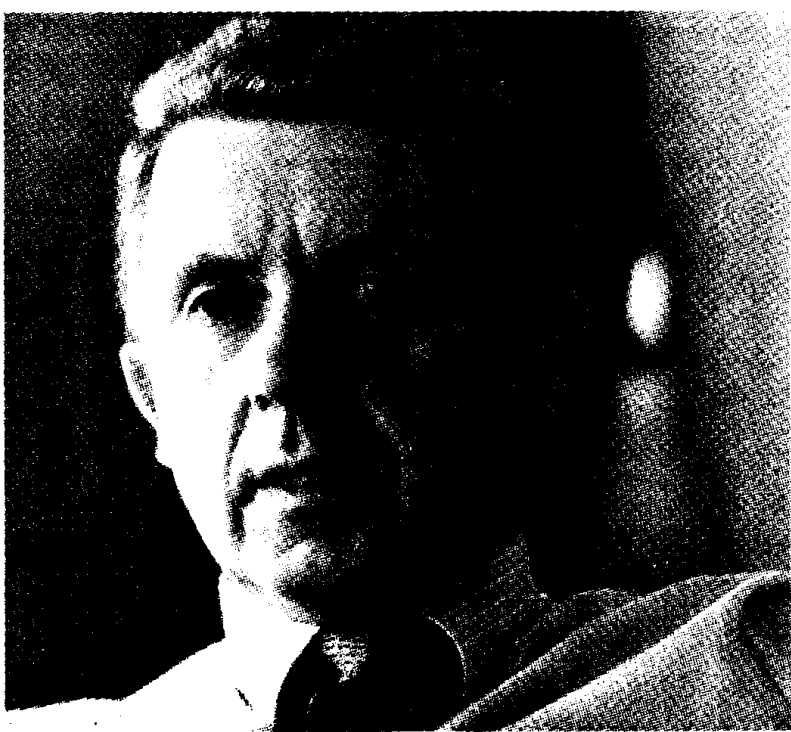
Een verhuizing, die de zoon van een Spaanse vader en een raschte Maastrichtse moeder er niet van weerhouden heeft bij hoofdklasser SV Meerssen te blijven voetballen. „Ik heb even overwogen te stoppen met voetballen, maar mijn vrouw heeft me dat al gauw uit mijn hoofd gepraat. Ik wilde niet graag het contract met de andere jongens bij Meerssen en met mijn vrienden in Maastricht verliezen. Vanwege het voetbal kom ik nu elk weekende naar het zuiden. De meesten verklaarden me voor gek, maar ik vind het best prettig regelmatig mijn familie en vrienden te zien”.

LASNE - Als zoon uit een eenvoudig Helmonds arbeidersgezin heeft Hein Verbruggen (50) het ver geschopt. Nadat hij zijn studies had afgerond ging hij op 23-jarige leeftijd op zoek naar werk. Met Nijenrode op zak was het voor hem geen enkel probleem om in de marketing een geschikte job te vinden. Na enkele omzwervingen trad Hein Verbruggen, die inmiddels in Brussel woonde, in dienst bij smulfabrikant Mars en kreeg de Belgische markt in handen. We schrijven 1969. Mars België besloot op dat moment toevallig de volgende twee jaar een wielploeg te sponsoren met de gebroeders De Vlaeminck, Jean-Pierre Monseré, André Dierickx, Eddy Beugels en Jop Zoetemelk. Voor Hein Verbruggen, die sinds zijn kinderjaren verknocht is aan het cyclisme, maar nooit de gelegenheid kreeg zelf coureur te worden, werd meteen de basis gelegd voor een carrière op bestuurlijk vlak. Na zijn activiteiten als verantwoordelijke man van de ploeg Mars-Flandria, trad hij op verzoek van Eddy Beugels toe tot de profsectie van de Koninklijke Nederlandse Wielrenunie. Later werd hij gekozen tot lid van de FICP, de profsectie van de UCI, het hoogste internationale wielersportorgaan. In 1984 werd Hein Verbruggen voorzitter van de FICP.

„De Tour heeft zeer prijsopdrijvend gewerkt.”

„Doping is een stuk criminaliteit in de sport”

„Als ik geen UCI-voorzitter word, stop ik”

Kopman Hein Verbruggen, groot verzet achter groene tafel

Wielercarrière zonder fiets

Sindsdien staat hij aan de basis van voor deze conservatieve tak van sport revolutionaire vernieuwingen. Een rol waarin hij geliefd, maar ook vaak verguisd is. Hein Verbruggen wil nu op het hoogste trapje van de wielersportladder terecht komen: het voorzitterschap van de UCI. Op vrijdag 29 november bindt de Nederlandse bobo met zijn Italiaanse tegenkandidaat Omini tijdens het congres in Berlijn de strijd aan. Mocht hij onverhoopt niet in zijn opzet slagen, dan gaat hij verloren voor de wielersport. „Dan hou ik er aan het einde van mijn ambtsperiode in 1993 mee op,” verklaart hij. Indien hij tot hoogste baas wordt gekozen is hij de eerste Nederlandse voorzitter in de 92-jarige geschiedenis van de UCI. We zochten hem op in zijn woonplaats Lasne, onder de rook van Brussel. Hein Verbruggen op de praatstoel.

Business Consulting staat op het naambordje van zijn huis. Sinds 1975 is Hein Verbruggen als bedrijfsadviseur zelfstandig ondernemer. „Ik adviseer bedrijven op het gebied van marketing en internationale contacten, vooral export,” verduidelijkt de vlotte zakenman. „Ik heb een aantal klanten en wanneer die hele specifieke opdrachten hebben, help ik ze daarbij. Vooral op zakelijk- en marketinggebied. Ik ben bijvoorbeeld vaak betrokken bij acquisities. Het ene bedrijf fuseert met het andere, bedrijven kopen elkaar. Ik ben vaak betrokken bij bemiddeling wanneer bedrijven in het buitenland agenten zoeken. Dat soort dingen ondermeer. Vooral adviserende functies. Waanzinnig interessant werk. En daar ben ik ook veel mee bezig.”

Niettemin kan Hein Verbruggen voldoende tijd voor zijn functie als voorzitter van de internationale profwielersportbond vrijmaken. „Ik ben zelfstandig en werk zonder personeel. Als ik een rapport moet maken, kan het mijn klant niets schelen of ik dat op vrijdag, zaterdag, of zondagochtend doe. Ik heb een hoge mate van vrijheid. Dit werk als voorzitter van zo'n internationale club kun je niet meer doen als je ergens in dienst bent. Bovendien is het zo, dat als je een keuze moet maken, het werk voor gaat. Het wielrennen is en blijft een hobby. Ik verdien er niks mee. Mijn bedrijf gaat dus voor. Ik heb een goede werkdiscipline. En in de weekenden ben ik altijd bezig. Ik vervul nog verrassend weinig representatieve taken. Ik ben pas naar Australië geweest om een koers te rijden, terwijl ze me al vier jaar hadden gevraagd. Columbia is een groot land, maar ik heb er de tijd nog voor gevonden om erheen te gaan. En in de Tour de France zie ik slechts één dag en dan piek ik nog ergens in een weekende. Als alle uitnodigingen accepteer, ben ik twee maanden van een jaar onderweg.”

Verbruggen heeft het geluk dat een vrouw voor de volle honderd procent achter zijn functie als wielersportbestuurder staat. „Marijke heeft er meestal geen moeite mee. Ze is absoluut niet wielermind. Ik denk dat dat ook beter is. En mijn twee zonen van achttien en zestien, Martijn en Rogier, zijn ook niet geïnteresseerd in wielrennen. Voetballen is hun sport. Ze vragen wel eens naar het wielrennen om mij een plezier te doen. Ik denk dat dat beter is. Het is geen wielersportfamilie. Ik wel, zij niet. Ik heb nooit gekoerst. Had het wel willen doen. Maar die studie en zo. Het is er gewoon op de een of andere manier nooit van gekomen. Ik heb er spijt van gehad, want ik sport graag.

Dit werk is misschien wel een compensatie.”

Hein Verbruggen is vrijwel elke dag met sport in de weer. Hij nam twee weken geleden zelfs deel aan de Marathon van New York. „Voor de eerste keer van mijn leven heb ik een marathon gelopen. Met het gezin nemen we elk jaar deel aan de halve marathon van Brussel. Maar New York is toch wat anders. Fantastisch. Mijn streeftijd was vier uur en ik deed er vier uur en eenendertig seconden over. Ontzettend jammer. Maar ik kon het niet halen. Het was een hele belevenis.”

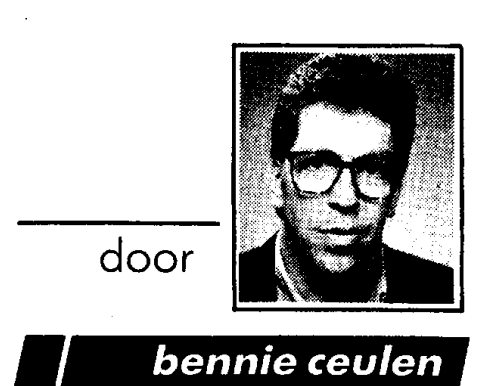
Hoewel Hein Verbruggen een fanatiek hardloper is, klopt zijn hart voor de wielersport. Sinds hij in 1984 voorzitter van de Internationale Profwielersportbond werd, stond hij vaak op de barricaden. „Toen ik voorzitter werd, liep ik al bijna tien jaar mee in de profwielersport. Ik was in 1979 reeds begonnen met me druk te maken over bijvoorbeeld doping. Wat ik wel in de gaten had waren alle dingen die mis waren. De oplossingen heb je dan echter nog niet. De FICP? Er was helemaal geen organisatie; geen personeel. De secretaris, de heer Conter, had gewoon een baan. Nu nog. Er moest dus geprofessionaliseerd worden. Daar zijn we nog mee bezig. De commercie sloopt te veel in de sport. Het werd allemaal te stiel. Een koers werd soms verkocht. Als dat te veel gebeurt, gaan de mensen er doorheen kijken. En zeker de Nederlandse pers, die zich toch altijd verplicht voelt om daarover te schrijven en te laten blijken dat ze weet hoe het spel in elkaar zit. Voortdurend werd geschreven van: ze spraken met elkaar, er werden afspraken gemaakt en Jan Raas regelde het met Hinault. Daar wordt nu niet meer over geschreven. Ik vond het een gigantische levensbedreiging van de wielersport, dat stereotype wedstrijden winnen. Iedereen wist wat er gebeurde. Dat zijn dingen die niet altijd voorkwamen, maar te veel.

Wij moeten onze sport verkopen aan de consument. Als die consument niet geïnteresseerd is, hebben we ook geen sponsors en kan het wielrennen niet bestaan. Enkel via hen komt het geld in de sport. Daarvoor heb je kijkers nodig. Heb je die niet, heb je geen sponsors. Heb je geen sponsors, heb je geen geld. En dus geen wielrennen. Hoe krijg je kijkers? Door een goed product aan te bieden. Je mag de mensen niet belazeren, want dat is dodelijk voor de wielersport. En sponsors komen af op kijkcijfers. Die vragen: hoeveel mensen staan langs de route van de Tour? Dertien miljoen, fittit. Daar komen ze op af. Wielrennen is marketing. Het is een product dat je moet verkopen. De renners moeten voor kwaliteit zorgen door er een goede koers van te maken.”

In zijn betoog stuit Hein Verbruggen automatisch op het aloude dopingprobleem. „Doping is de slechtste kwaliteit die je aan je product kunt geven. Combines en zo moeten er zijn in de wielersport; er moet altijd iets mysterieus blijven. Een renner kan nooit elke koers winnen. Zeker niet alleen. Hij heeft dus hulp nodig. En daarvoor worden wel eens combines gevormd. Dat is inherent aan het cyclisme. Dat is ook de jus, maar het wil niet zeggen dat de koers verkocht wordt. Belangrijk is dus de kwaliteit van het product en dat moet eerlijk zijn. Daarom moesten we iets vinden dat de animo terugbracht. Waardoor er weer rechtuit gereden zou worden. En elke renner voortaan zou denken: ik kan wel honderdduizend frank pakken door de koers te verkopen, maar aan het einde van het jaar snij ik in mijn eigen vlees. De invoering van het FICP-puntensysteem was de oplossing.”

Hein Verbruggen geeft toe dat hijzelf niet had gedacht dat de impact van het FICP-systeem zo groot zou zijn. „Het was een gouden greep. Het idee bestond al. Het magazine Velo had het. Jean-Marie Leblanc begon er

mee. En de wereldbeker bestond ook. Al jaren. Maar ik begreep dat je een competitie-element moest invoeren tussen ploegen. Ik zat te denken: als je nou eens die grote wedstrijden pakt. Je vindt een systeem zodat die ploegen echt moeten knokken om mee te mogen doen. Dat hebben we gedaan. Het was wel heel moeilijk dat aan organisatoren te verkopen, want die maken eigenlijk de dienst uit. Die beslissen zelf wel wie er aan hun koersen meededen. Met name Torriani heeft na de invoering van de wereldbeker gedreigd - en dat dreigement ook gedeeltelijk hard ge-

door

bennie ceulen

maakt - de Nederlandse ploegen te boycotten. Omdat ik toevallig voorzitter van de FICP ben. Hij zei wel dat het niet zo was. Het is overigens gemakkelijker geworden bij de komst van Jean-Marie Leblanc als Tourdirecteur. Hij staat veel meer open voor dat soort dingen en ziet de voordelen ervan. Torriani is nog altijd kwaad op me. Hij kan me wel vreten. Hij zegt het nooit tegen mij, maar zet het wel in de krant in Italië. Als hij me ziet, vindt hij me geweldig en is het van: we moeten dit en dat doen. Onzin. Hij staat me te bedonderen.”

Hein Verbruggen maakt duidelijk dat zijn profsectie het FICP-klassement en de wereldbeker aan elkaar hebben gekoppeld en dat aan de hand van het totaal aantal punten

per ploeg de deelnemers bepaald worden. „En daar gaan we mee door. Wij bepalen via het reglement de deelname van de wereldbekerkoersen. Jean-Marie Leblanc heeft daaraan de Tour de France gekoppeld. Daardoor werd het klassement plots veel en veel belangrijker. Eigenlijk te snel te belangrijk. De Tour heeft daarmee zeer prijsopdrijvend gewerkt. Dat corrigeert zich nu allemaal.”

Hein Verbruggen en zijn volgelingen werden vaak ook met kritiek overladen. „Wielrennen is een verschrikkelijk conservatieve wereld. Een groot gedeelte van de pers loopt daarin voorop. Zelfs jonge journalisten worden redelijk snel geïndoctrineerd. Ze krijgen het in hun kop en redeneren van zo is het en niet anders. Als je door dit systeem meer animo kan krijgen, meer vlam en kleur, wat interesseert het mij dan of een ploegleider het moeilijk krijgt om zijn renners naar de ploegdiscipline te schikken? Het is toch zijn werk. Ik neem afstand van al die kritiek. Voor mij is het hobby, voor de journalisten werk. Ik heb er geen enkele voordeel bij. Je ziet hier niks in huis wat met wielrennen te maken heeft. Er staat beneden een fiets en die ik heb ik ook nog betaald. Begrijp je wat ik bedoel? Ik kan er volkomen neutraal en objectief over praten. Ik lig dus niet wakker van kritiek. Ik benemoei nooit met de discussie over het geven van het aantal punten per wedstrijd. Dat doet de technische commissie. Natuurlijk krijg ik daar veel kritiek op. Van de Spanjaarden bijvoorbeeld. Ik ben vermoord in Spanje. De Spaanse wedstrijden kwamen allemaal tekort. Totdat ik er hardstikke genoeg van kreeg. Ik begon alles uit te rekenen. Blijken ze in Spanje veel meer punten te krijgen dan waar ook ter wereld. Intussen staan de kranten er vol van en word je in Spanje afgeschilderd als boeman. Wat hebben we na drie jaar FICP-klassement eigenlijk voor eer-

„Ik ben vermoord in Spanje. De Spaanse wedstrijden kwamen te kort. Totdat ik er hardstikke genoeg van kreeg”

Foto's Christa Halbesma

lijke kritiek gehad? Allemaal doemdenken. En dat blijkt achteraf: what is the problem?”

Toch wil of kan Hein Verbruggen geen balans opmaken of beweren dat het cyclisme de afgelopen jaren een beter imago heeft gekregen. „Dat kun je nooit concluderen,” vindt hij. „Stel dat het imago van de wielersport intussen terug is gegaan, bijvoorbeeld door de dopingproblemen. Was het wonderbaarlijke wereldbekersysteem niet geweest, dan hadden we hier niet gezeten. Dat systeem heeft wellicht voor de juiste balans gezorgd. Als ik naar het sportieve element terugkijk en zie bijvoorbeeld dat met name de Nederlandse pers niets meer schrijft over combines, het verkopen van koersen en zo, denk ik dat het in elk geval niet negatief heeft gewerkt.”

Maar er zijn volgend jaar minder ploegen, minder sponsors? „Is het ook niet zo dat toevallig de Tour de France en de wereldbekerwedstrijden een enorme uitstraling hebben gekregen. Wielrennen is een sport die goed op de televisie overkomt. Daarbij steekt de Tour als wielerevenement boven alles uit. De covering van de Tour door tv is enorm. Dat maakt dat een sponsor automatisch in de Tour de France present wil zijn. Daar waar Levitan vijftien jaar geleden problemen had om voldoende ploegen te vinden - we hebben oit Tour de Frances gehad met slechts honderdtwintig deelnemers - nu is iedereen meedoend. Dat heeft niks te maken met de wereldbeker, maar met het feit dat die Tour uren en uren in beeld komt. Dus de drang van de ploegen om er aan deel te nemen is zeer groot.”

Volgens Hein Verbruggen wordt belang van de Tour te groot. „Luut. Dat is een van de grootste ren, die we hebben binnen de sport. Dat zie je ook onmiddellijk van de huidige kalendersamenstelling. Na de Tour stort iedereen in de We houden het dan net nog even tot de wereldkampioenschap. Daarna zijn de renners afgeke. Nu is het zo, dat je na de Tour aansprekende evenementen hebt. Wielersport speelt zich af op een groot gedeelte af in maanden. Dat is jammer. We moeten dus iets doen aan de kalendersamenstelling. Ook als renner ben je gemotiveerd om nog verder te gaan. Waar moet je je als Le Mond voor omdraaien na de Tour? De de van Catalonië of zolets? De wint vorig jaar Milaan-Sanremo riani verwacht dus dat hij dit Milaan-Sanremo rijdt. Belang koers in Italië. Hij moet in vorm. Die moet er dus op 17 maart. Die moet er tijdens de Giro steeds staan, want die moet hij de tifosi winnen. Bugno wil ze vorm zijn tijdens de Tour de France. Dat wil hij ook tijdens het WK. je van hem toch niet verlangen hij dat nog is in de Ronde van Lombardije. Dat kan toch niet. Er maar eentje geweest die dat wel Eddy Merckx. Je kunt van een ner niet verlangen dat hij van maart tot 17 oktober in topvorm is. Zo'n Bugno zegt dus: wat heb ik te winnen. Ik heb de Giro gered. ben tweede geworden. In de ben ik als tweede geëinigd, wereldkampioen en heb mijn wereldkerklassieker op zak. Perfect set. Moet je dan nog twee maanden vorm blijven voor een loterij Ronde van Lombardije?”

Verbruggen: „Je moet wennen het idee dat het wielrennen als een bepaalde economische wertertegenwoordigt. Een markt. elke sport. Bepaalde inkomsten men van sponsors. Die sponsortalen in relatie tot de reclame. nuen. Als het produkt wielren heel veel op tv komt. De sport betalen daarvoor een pak geld. sport kan zich maar 500, 600 bero wielrenners permitteren. Nu dus dat Weinmann, wat een Zwitserse sponsor is, geen internationale ploeg kan betalen. Die schieters vallen dus af. Moet ook selectie zie je nu, want doordat Le Mond veel op televisie komt, langt hij drie miljoen dollar van Dan wordt geschreven dat de ploeg ploegen duur maken. Een dorendenering. De waarde van de die op de tv komt maakt het wielren duur. En terecht.”

Hein Verbruggen wordt te vaak de dopingproblematiek gecor. teerd. „Doping is een groot probleem in de sport. Wij hebben het in een dopingsport te zijn. De sporten houden zich heel verstandig. Wij hebben dat imago doen er te weinig aan. Als ik de ciële statistieken van het Internaal Olympisch Comité erbij kijkt, blijkt dat van alle controles de er eenderde voor zijn reke. neemt. Daarvan is één procent tief. Van alle andere sporten sa dus tweederde, is twee procent tief. Duidelijke cijfers. De sport komt er zeer goed uit. Dat is voor de journalistiek ook nog soort paranoia geworden. Dat is probleem waarmee we als UCI ten.”

Nu komt daar wel weer de P affaire overheen. „Ja, ja. Wat in Tour gebeurde, is catastrofaal. moet toegeven dat wij als UCI o zaak heel slecht verkopen. Het pingprobleem is niet definitief o lossen. Dat is een stuk criminal in de sport. En criminaliteit kun ook niet oplossen. Wel beperken iets aan doen.”

Hein Verbruggen ontkent dat hij rol speelde in de onlangs door KNWU aan het adres van PDM gte beschuldigingen. „Ineens was alles geplaatst tegen het licht. mijn kandidatuur voor het voors terschap van de UCI. Onzin. Wa met de brief van PDM is gebeu. De voorzitter van de medische missie heeft aan het hoofdbes verslag uitgebracht. Daarop is be ten een brief te schrijven naar P. Ik ben erbij geweest, alleen als seur internationale zaken, maar niets met die brief te maken. Ik niet eens om advies gevraagd. vind het een goede zaak. Ik vind de KNWU tot taak heeft een bel rijke ploeg als PDM van zijn st punt op de hoogte te brengen. de KNWU ligt aan de basis van problemen, maar de PDM-ploeg.

Hein Verbruggen beweerde nooit de voorzitterspost van de te ambiëren. „Ik had die amb ook niet. Er is veel veranderd bin de UCI. De voorzitterfunctie, voorheen nagenoeg symbolisch, krijgt veel meer inhoud. De hele ganisatie moet in een bureau o gebracht worden. In Geneve, moeten veel dingen gebeuren op ganisatorisch vlak. Dat trekt me. Dat werk ligt in het verlengde w dat ik beroepsmatig doe. Orga tie, adviezen op het gebied van keting, enzovoorts.”

Hein Verbruggen heeft één con rent, de Italiaan Agostino Om Eerder heeft de Nederlandse ka daat aangegeven dat het binnen de hoogste wielersportorgaan steeds strijd is tussen Noord- en Zuid-Eu pa. Hoe heeft hij zich daartegen wapend? „Noord en zuid zal ze wel spelen. Maar van de andere k Omini en ik zijn al zolang werkz binnen de UCI, dat ik denk dat meeste stemmers ons op basis v het geleverde werk kunnen beo len. Het is nog geen gelopen koers.

Vrijdag 29 november valt de bes sing.

Regisseur Dick Maas leert klok kijken op set van 'Flodder'

● Beelden van de opnames in Manhattan voor 'Flodder in Amerika', de filmkomedie die komende zomer uitkomt.

Foto's: VICTOR ARNOLDS

Zelfs het Vrijheidsbeeld valt van zijn voetstuk. Ook Wall Street krijgt klappen.

Logisch. De familie Flodder is 'in town'.

Vijf woelige weken was Manhattan het decor van 'Flodder in Amerika', het te verwachten vervolg op Nederlands meest succesvolle komedie 'Flodder' uit 1985. Een zotte film, te zien in de zomer van 1992.

Hollanders opnieuw aan de Hudson, een bijna niet te filmen ervaring. Regisseur Dick Maas heeft er leren klok kijken. Nelly Frijda vecht er tegen haar slonzig imago als ma Flodder. Huub blijkt niet zo stapel op de New Yorkers. Tatjana Simic huilt er stil om Joegoslavië. En toch heeft Flodder er zijn draai gevonden.

Bericht van de set in Manhattan.

Hollandse hillbillies aan de Hudson

En weer moet de goud gespoten Cadillac, kenteken JAK 397, plankgas voorbij Puffy's Tavern, een biercent op de hoek van Harrison Street-Hudson Street. De scène past in een woeste achtervolging van Huub Stapel, Tatjana Simic en René van 't Hoff door drie getergde negers in een blauwe Ford.

De werkelijkheid smoelt saai. Van de negers geen spoor, die late vrijdagmiddag. Is ook niet nodig. Dick Maas regisseert de aandacht op de randcrimineeltjes van ma Flodder, die in hun dorstige Cadillac door Manhattan raggen.

Nelly Frijda leunt, uiteraard buiten beeld, tegen de pui van Puffy's Tavern. Alsof het haar kroost niet is. Zo kijkt ze. Van een meegebracht krante-artikel dat Sara Leeftang, de pr-lady van First Floor Features, laat rondgaan, fleurt Frijda niet op.

Een ochtend later, bij een dubbele espresso en twee snotzachte eieren, verzucht Nelly: „Het blijft moeilijk wennen, die lelijkheid van ma Flodder. Telkens als ik een foto zie, ben ik me bewust van de vergaande lelijkheid." Haar zachtblauw gelensde ogen lachen even. „Geen regisseur kan ooit zeggen dat Nelly Frijda niet lelijk durft te zijn."

Wereldberoemd in Nederland, dat is ze buiten kijf. Niet dank zij haar puike prestaties op het toneel of op de buis. Maar ma Flodder, die rookt, drinkt, vecht en loopt als een bootwerker, bezorgde haar in 1986 &r ofwel roem en rijkdom.

Vijf jaar later opnieuw in de Boerenbondlaarzen van ma Flodder? Geen probleem, zo veronderstel ik.

„Wacht even. Ik heb niet meteen ja gezegd. Ik aarzeld, omdat je dan wel zeker weet dat je tot aan je doodsbet van iedereen sigaren krijgt aangeboden. Bovendien zal geen regisseur in Nederland me de komende vijf jaar een serieuze rol aanbieden. Opnieuw zal ik voor za-

zalen spelen waar ik het publiek 'daar heb je ma Flodder, flodder, flodder...' hoor fluisteren. En dat terwijl je een tragische rol speelt. Net wat je zegt, ik zit met een gouden ketting vast aan deze rol."

Beroemd van Dokkum tot Doenrade. In New York krijgt ze bijna evenveel bekijks als het Vrijheidsbeeld. Toch is Frijda er niet gelukkig mee.

„Omdat ma Flodder, zoals ik al vreesde, er niet op vooruit is gegaan. Tot nu toe is de grove kant van haar alleen maar versterkt. Het mens is nog meer cartoon geworden. Meer platte lol dan in de eerste film. Natuurlijk heb ik daar regisseur Dick Maas over aan de jas getrokken. Tot op heden nagevoel zonder resultaat. Alleen mijn protest tegen de scène waarin ma Flodder in haar kruis moet krabben, heeft mogen baten. Maar ik blijf het moeilijk vinden dat ma Flodder continu drinkt en vecht." Bestelt nog een dubbele espresso. En vervolgt: „Natuurlijk wist ik dat het weer plat zou worden. Toch hoop je dat je aan dat mens artistiek zo'n draai kunt geven, dat er ook zachte kanten aan komen. Nu 'ijzerenheid' ze maar door. Hopelijk krijg ik straks op de set in Nederland de ruimte om tegenkleur te geven. Bijvoorbeeld door ma Flodder wat liefde bliken te laten werpen. Dan is ze minder plat. In de eerste film is me dat gelukt. Zelfs met zoveel succes dat de film in de volksmond Ma Flodder heet. Begrijp me goed, ik wil geen grotere rol. Dat de aandacht nu meer naar Johnny (Huub Stapel) gaat, deert me niet. Tegen Dick Maas heb ik dan ook gezegd: hier staat een actrice die vecht voor de kwaliteit van haar werk en geen actrice die een grotere rol wil. Dat begreep ie, geloof ik."

Of ze Dick Maas, door menigeen opgetild als de 'Steven Spielberg der Lage Landen', soms niet kan lijden? „Dick is een absolute vakman. Aar-

dig? Nee. Arrogant? Zeer. Hij weet niet met mensen om te gaan. Als je veertig bent, kun je je toch niet blijven rekmitteren dat iedereen maar rekening houdt met hoe jij bent."

Als doorrookt actrice heeft ze niet diep hoeven te bukken om de rol van Ma Flodder op te rapen. Gewoon die soepjurk aan. Eenmaal in de laarzen, klost ze zo weg. Dat lompe loopje komt omdat de laarzen haar net iets te groot zijn.

Hoek Washington Street-West 13th Street, vlak tegenover Nebraska Meat. De stoep glibbert van het kadavervocht. Op zaterdag gillen er geen varkens in de slachthuizen aan de rand van Manhattan. De ranzige wijk is dan een prima lokatie voor de al dagen durende achtervolging van stoere Johnny (Huub Stapel), zijn rondborstige zusje Keesie (Tatjana Simic) en Kees (René van 't Hoff), de schlemiel van de familie Flodder. Nelly Frijda is op 'hold' ofwel op roepbaar. Wat in de praktijk neerkomt op een dagje stadtren. Huub, Tatjana en René drentelen weer werkeloos rond. Omdat er nu echt gescheurd wordt, zitten hun dubbelgangers in de afgejakkerde gouden Cadillac, waarvan er nog twee op de set staan. Cameraman Marc Felperlaan zit vastgesjord op de achterklep van een pick-uptruck. Voorin de bak kijkt Dick Maas naar een monitor. Hij volgt hoe een van de drie negers/stuntmannen, hangend uit de Ford vuurt op de 'assholes from Holland'. Na elke opname snelt een nuchtere kapper toe om het torenhoge negro-kapsel in de krul te houden. Later die middag mogen ook de dubbelgangers van de set af. Vanaf de open truck wordt door een assistent beurteelings met hondevoer, blikjes bier en pakken volle melk naar de blauwe Ford gesmeten. Straks in de bioscoop lijkt het alsof Kees met boodschappen smijt. Tegen de avond, als Manhattan oplicht als een bordeel met Kerstmis,

keert eenieder van 'Flodder' terug naar het hotel. Tatjana Simic zit voorin het transportbusje. En zingt mee met Sinatra over New York, de stad zonder slaap.

Een dag later, met een ijskoude cola binnen handbereik, ontboezemt Tatjana haar stil verdriet om Joegoslavië, het land van haar jeugd. „Ach, dat meezingen gisteravond in de auto is mijn manier om af te reageren. Ik ben namelijk ontzettend bezorgd over het lot van Gonzala, mijn zus die in de buurt van Zagreb woont. Maar van wie we al vijf maanden taal noch teken hebben vernomen. Zelfs mijn moeder die ook in Joegoslavië woont, heeft

door

hans toonen

al die tijd niks van haar gehoord. Haar man is een Serviër, over wie ik via mijn moeder niet zulke leuke dingen weet. Net als menig andere Serviër is hij bij de politie. Vindt dat we ons onnodig ongerust maken. Maar sinds vijf maanden weten we wel niet waar zij met haar twee kindjes is. Inderdaad, eigenlijk overschaduwt het ongewisse lot van mijn lievelingszus mijn droomwens: filmen in New York. Overdag op de set laat ik daar niks van merken. Dan lach ik, maar 's avonds durf ik te huilen."

Zestien is Tatjana als ze in Nederland komt om er blijven. Werk vindt ze snel. Als fotomodel, wat heet. Daarna als zangeres. Een vlotte meid die dank zij haar natuurlijke uitstraling in de smaak valt bij Dick Maas en Laurens Geels, de twee filmmakers van First Floor Features, en producen-

ten van 'Flodder'. Vooral om als zangeres naamsbekendheid te krijgen, pakt de Kroatische de filmrol aan. Even later is ze meer bekend als Keesie, het draaikontje uit 'Flodder', dan als zangeres van 'Baby Love'. Tatjana, nu 28 en het boegbeeld van 'Flodder in Amerika', verzucht: „Zeker anderhalf jaar lang heb ik last gehad van Keesie. De laatste jaren kent en waardeert jeugdige Nederland me gelukkig ook als Tatjana, de zangeres." Dat ze zich regelmatig moet verantwoorden voor haar erotische rol, steekt haar. „Waarom word ik meteen voor dom blonde versleten. Als Huub Stapel een erotische rol speelt in bijvoorbeeld 'De Onfatsoenlijke Vrouw', durft geen journalist hem voor dom uit te maken. Ik ben gewoon een spontane meid, die de pest heeft aan moeilijke doen."

Zipt haar cola op. En wil Manhattan in om wat cadeautjes te kopen. Voor haar zoekgeraakte zus in Joegoslavië.

Zondag in Broad Street. In dit ravijn van glas en beton zit het driel negers nog steeds bovenop de achterbumper van de gouden 'koets' van Flodder, de Hollandse hillbillies. Midden op straat, schuin tegenover de North State Bank ('where you get bucks for your business') heeft Dick Maas wegwerkers neergepoot, druk in de weer met een roodwit geschilderde pijp op een put van de ondergrondse. In volle vaart moeten de opgejaagde dubbelgangers van Huub, Tatjana en René op hen inrijden. De echte helden zien vanaf het trottoir hun gekloonde collega's voorbij scheuren. Tegen half een is het 'cut'. En de hoogste tijd voor de lunch in een vlakbij gelegen Mexicaans restaurant. In Nederland zou Dick Maas nog even hebben doorgedraaid. Maar dit is New York, waar 'money talks'. Waar Maas en Geels, de durfals van Almere, klok hebben

leren kijken. Elk kwartier dat je te laat aan tafel schuift, kost zeven dollar boete per werknemer op de filmset. Deze zondag lopen er tweehonderd rond op en nabij Broad Street. Hen iets te laat laten lunchen, komt opgeteld neer op een geldboete van 1400 dollar. Te betalen aan de filmvakbond van New York.

Dick Maas plukt aan zijn Kuifjes-sweater. En legt uit: „Natuurlijk waren we op de hoogte van de macht van de vakbond. Zowel met het budget als het aantal draaidagen is daar rekening mee gehouden. Toch worden we nog dagelijks verrast. Meestal onaangename. Wil onze cameraman Marc een lamp laten verdraaien dan meldt hij dat bij Hoofd Licht. Die geeft opdracht aan de 'key grip' die op zijn beurt een assistent inschakelt. Intussen is de informatie verkeerd overgekomen en hangt die lamp nog niet goed. Er zelf heen lopen, is op straffe van een zware geldboete verboden. Waar ik in Nederland twee man voor inhuur, moet ik hier tien man op de loonlijst zetten. Klopt, het is de rechte werkverschaffing die je eerder in een Derde Wereldland zou aantreffen. Iedereen is ook doodsbang om zijn baantje te verliezen. Verraadt elkaar ook als iemand toch een karwei van een ander opknapt." Grijnst zuinig: „In het begin is er zelfs moeilijk gedaan over het meenemen van onze acteurs. Absurd, want juist om hen draait deze komedie. Maar wel waar."

Laurens Geels heeft nog meer voorbeelden van werkverschaffing/hebzucht. „Onlangs moesten we in een bepaalde straat apparatuur tegen een muur zetten. Om te voorkomen dat we opnieuw geld moesten betalen aan de eigenaar van dat pand hebben we onze spullen er een halve meter vandaan gezet." Omdat de Amerikanen al in de eerste week iets te 'easy' hun werkopdrachten uitvoerden, is Laurens met een honkbalknuppel even op de rand van de set gaan staan.

Ineens stond er ook zweet op de rug van de Amerikaanse crew. Geels: „Over de financiering van deze Flodder wil ik nu niet meer kwijt dan dat het een slijtageslag is geweest. Zeven jaar geleden zouden we dit niet hebben aangedurfd. Je moet er voor naar school zijn geweest." En naar de bank. Een wonderige woensdag met Maas aan de Hudson. Nog altijd zitten de drie negers achter de gekloonde trio aan. Een karretje met hot dogs wordt in de prak gekajkerd. Dan stuiven de Cadillac en de Ford in op een okselris groepje aerobic-meiden.

Huub Stapel, 37 en nog altijd in de lift, heeft ook bij deze scène het nakijken. Duwt de gebleekte krullen recht. Vijf weken New York, het is hem aan te zien. „Deze stad vreet aan je. Omdat het onrecht in je gezicht wordt gegooit. Om maar te zwijgen van de hypocrisie van de Amerikanen. Op weg naar een diner ten bate van een ziekenhuis, ergens in Afrika, kijken de rijken niet of nauwelijks om naar hun eigen daklozen. Daar kan ik me stevig over opwinden." Over zijn Johnny allerminst. Een herhalingsoefening, meer is het niet. „Zo gauw ik dat rode jackie aan heb en mijn haren geboldeerd dan ben ik Johnny, de ritseelaar." Dat typische loopje – kontje hangt naar achter, knieën iets uit elkaar – heeft ie afgekeken in Venlo. Van snelle stoep-sjacheraars die aan Duitsers horloges proberen te verkopen.

May Flower Hotel, hartje Manhattan, zaterdagavond. De familie Flodder checkt uit. De schokbrekers van de gele taxi's kreunen onder de cadeaus, made in de USA. Nelly Frijda draagt een zonneklep. Goudbestikt. Dus niet besteed aan ma Flodder.

AD BLIJLEVENS: 'Ik ben geen man van conflicten'

De procedure om een nieuwe rector voor de Universiteit voor Theologie en Pastoraat aan te trekken is reeds gestart.

„Op zich zou ik kunnen worden herkozen,” zegt de fungerende rector, prof. dr Ad Blijlevens. „Maar voor mij is het goed geweest. De laatste jaren waren tropenjaren. Toen ik goed en wel rector was, begon de fusie te spelen.”

Ad Blijlevens was de vijfde rector van de UTP. Piet van de Baar opende de rij. De wereldheer was het slechts één jaar; zijn opvolger, Sjang Bosch, negen jaar. Rogier van Rossum van de paters der H.H. Harten en Ton Reijnen van de paters redemptoristen hielden het zes jaar uit.

Ad Blijlevens werd in 1930 in Made-Drimmelen geboren. Hij trad in bij de Congregatie van de Allerheiligste Verlosser en werd in 1955 tot priester gewijd. De redemptorist gaf volksmissies en retraites vanuit Amsterdam en Roosendaal en studeerde vervolgens aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen dogmatiek. Schillebeeckx was zijn leermeester. Na zijn doctoraal examen, waarvoor hij cum laude slaagde, verving drs Blijlevens een half jaar een confrater aan het groot seminarie in Echternach.

Aan de universiteit van Münster zette drs Blijlevens zijn studie liturgiewetenschappen voort. Onder zijn professoren bevond zich ook dr Joseph Ratzinger, nu prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer. „Toen gaf Ratzinger heel goede cursussen. Nu behoort hij tot de conservatieve vleugel.”

Blijlevens promoveerde op een proefschrift over 'het gebed als lofprijzing in leer en praktijk van de kerk'. Promotor was prof. dr Kees Bouman, diaken van de Byzantijnse ritus; copromotor prof. dr Ed Schillebeeckx. „Een aantal docenten was niet zo gelukkig met de dissertatie. Van der Ploeg bleef weg, omdat de promotie op Allerheiligen plaatsvond.”

Inmiddels gaf Blijlevens reeds les aan de HTP in Heerlen. Als prorector woonde hij enkele vergaderingen met mgr Gijsen bij. „De vergaderingen waren niet onvriendelijk. Leek het dat we tijdens de vergadering dicht bij elkaar stonden, achteraf bleek dat het niet zo was.”

Blij is Blijlevens 'dat mgr Gijsen geen veto over het voortbestaan van de UTP als instroomlocatie van de KUN heeft uitgesproken'.

Voor het overige heeft de rector van de jubilerende UTP geen commentaar op de bisschop en diens beleid. „Ik ben geen man van conflicten.”

• Prof. Ad Blijlevens: 'Niet uit op conflicten'.

Foto: KLAUS TUMMERS

Op 22 november viert de Universiteit voor Theologie en Pastoraat (UTP) in Heerlen haar 25-jarig bestaan. Per 1 januari 1992 wordt de UTP instroomlocatie van de theologische faculteit van de Katholieke Universiteit van Nijmegen (KUN). Dat houdt in dat UTP-studenten na hun derde studiejaar college in Nijmegen lopen en daar ook afstuderen.

„Ondanks de fusie en de afslanking die het gevolg van die fusie is, hopen wij toch een vitaal theologisch pastoraal centrum te blijven,” herhaalt de rector van de UTP, professor dr Ad Blijlevens (61), zoals een goed docent betaamt.

Na de Nederlandse bisschoppenconferentie, op 10 en 11 juni, leken de dagen van de UTP geteld. De bisschoppen gaven het curatorium van de Universiteit voor Theologie en Pastoraat in Heerlen en het college van bestuur van de Katholieke Universiteit van Nijmegen 'dringend in overweging' om 'alsnog te komen tot concentratie van beider theologische instellingen op één plaats, te weten: Nijmegen'.

Echter: op 15 oktober stemde de Nederlandse bisschoppenconferentie, onder voorwaarde, in met de 'invoering van een instroomlocatie in Heerlen als experiment.' Na vier jaar zou het experiment worden geëvalueerd en de continuïteit van de instroomlocatie nader worden bezien.

Tussentijds was in Rome uitvoering over de kwestie gesproken; laatstelijk op 16 september. Van Nederlandse zijde namen aan dat gesprek met de Congregatie voor de Katholieke Opvoeding deel: kardinaal Simonis als grootkanselier van de KUN, mgr Möller als vicekanselier van de KUN, mgr Gijsen als bisschop van het bisdom waarin de UTP is gelegen, mgr Ter Schure als bisschop van het bisdom waarin de KUN is gevestigd, drs Van Luin als secretaris-generaal van de Nederlandse bisschoppenconferentie en mgr Backis als prae-nuntius in de Nederlandse kerkprovincie.

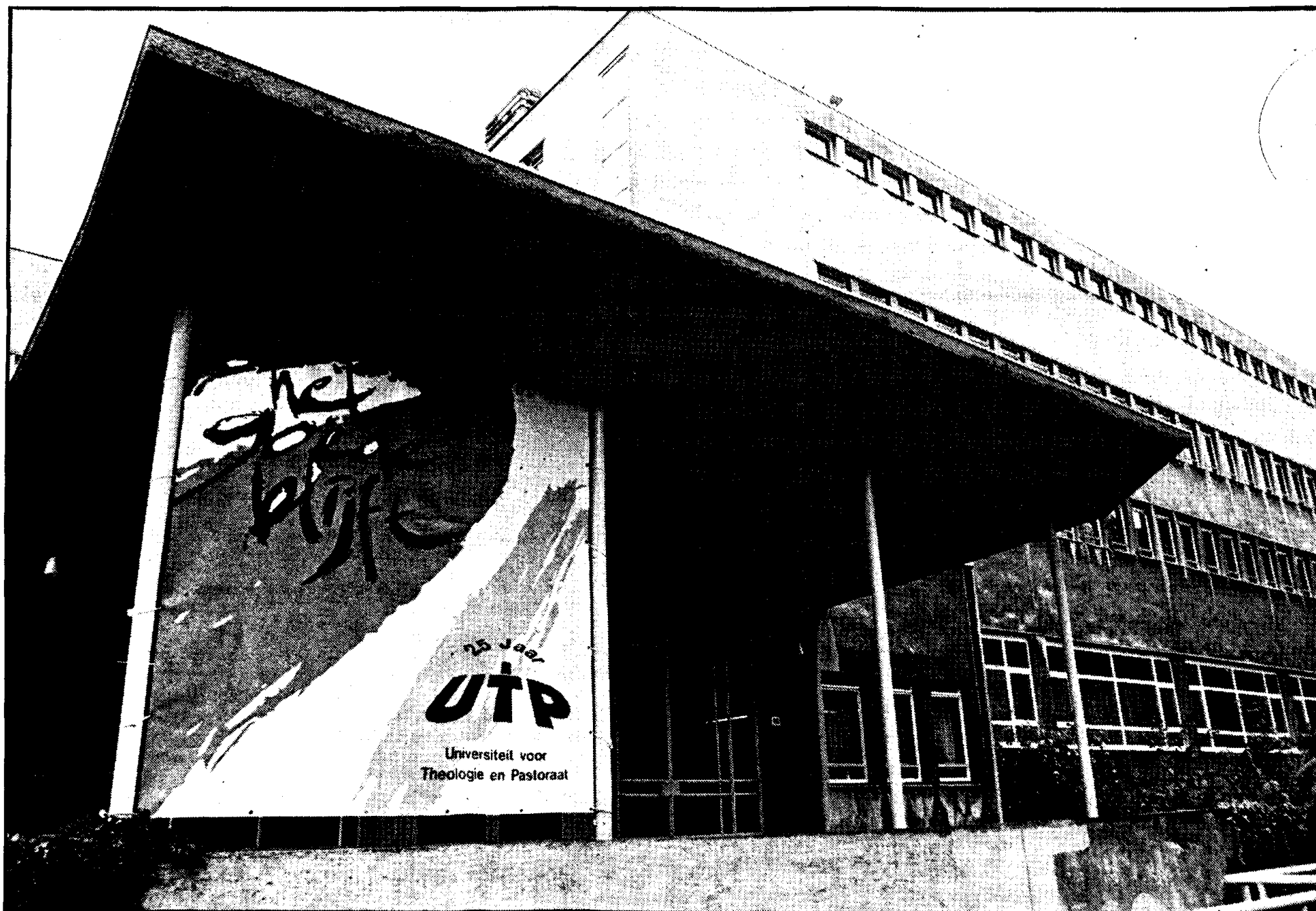
„Gebleken is dat naar aanleiding van dit overleg onderling beraad in de komende bisschoppenvergadering noodzakelijk is,” was de enige mededeling die hierover naar buiten werd gedaan. Uitvoeriger was het secretariaat van het rooms-katholiek kerkgenootschap in Nederland in zijn berichtgeving over de bisschoppenconferentie, die medio oktober werd gehouden.

„De bisschop van Roermond heeft dusdanige bezwaren ten aanzien van de theologische en kerkelijke opvattingen die aan de vernieuwde theologische faculteit ten grondslag liggen dat het naar zijn oordeel geloofsmatig niet veilig is aan deze instelling theologie te studeren,” heette het in het perscommuniqué.

Toch wilde mgr Gijsen de fusie tussen de UTP en de theologische faculteit van de KUN niet blokkeren. Was in Rome druk op hem uitgeoefend?

Rector Blijlevens moet het antwoord schuldig blijven. „Mgr Gijsen heeft met gewetensvragen

UTP hoopt vitaal theologisch pastoraal centrum te blijven

• Het gebouw van de UTP in Heerlen – architectuur van Peutz – met de veelzeggende aankondiging van het jubileum.

gezet. Dat is duidelijk. Anderzijds heeft een meerderheid van de Nederlandse bisschoppen haar fiat aan het experiment willen geven. En aangezien de laatste tijd de communio-gedachte onder kerkelijke leiders sterk wordt beklemtoond, heeft mgr Gijsen niet tegen die communio-gedachte willen ingaan, ook al ziet hij in het opgaan van de UTP in de theologische faculteit van de KUN geen heil.”

De UTP blijft voor de bisschop van Roermond een steen des aanstoots, zoals dat eerder de Hogeschool voor Theologie en Pastoraat (HTP) was. (Op 1 september 1987 is die naam gewijzigd.) Volgens mgr Gijsen wordt aan de UTP in Heerlen de leer van de kerk niet naar behoren gedoceerd en laat de spiritualiteit er te wensen over. Daarom richtte hij in eerste instantie een eigen convict en vervolgens een eigen seminarie op. Afgestudeerden van de HTP en de UTP wordt en benoemt hij eerst na aanvullende studies en een aanvullende spirituele vorming.

Rector Blijlevens bestrijdt dat in Heerlen niet volgens Romeinse richtlijnen zou worden gedoceerd en dat aan de spiritualiteit onvoldoende aandacht zou worden besteed. „Vanaf het begin is er een convict geweest voor studenten die priester willen worden. Veel waarde is altijd aan de studenten-pastoraal gehecht. Nog altijd wordt op collegedagen, van dinsdag tot en met vrijdag, eucharistie gevierd

en gaan op maandag lekendocenten in een gebedsdienst voor. Zelf heb ik jaren spiritualiteit gegeven. Pastores uit het veld werden uitgenodigd om over hun ervaringen te spreken. Inmiddels heeft spiritualiteit als vak nog meer body gekregen, doordat het Titus Brandsma-instituut de cursus verzorgt.”

Van de 750 studenten die de afgelopen 25 jaar aan de HTP en UTP

door

Jan van Lieshout

studeerden, werden er 82 tot priester gewijd. Anderen werden pastoraal werker of werkster, want ook vrouwen werden vanaf 1969 toegelaten. (Gea Soentjens uit Vaals was de eerste vrouwelijke studente.) Weer anderen gaven catechese of bekleeden diaconale of diocesane staffuncties. Ook zijn er die straat-hoekwerk of opbouwwerk verrichten en het opnemen voor groepen die in de huidige samenleving in de knel zijn geraakt.

„Buitengewoon jammer,” vindt rector Blijlevens, „dat er voor pastoraal werkenden in het bisdom Roermond geen plaats is. Het heet dat er nog voldoende priesters zijn.

Uit de brochure van vicaris Punt, waarvan wij onlangs tien exemplaren hebben gekocht, blijkt echter dat ook het bisdom Roermond met een toenemend tekort aan priesters kampt.”

De terugloop van priesterroeping lag in 1966 ten grondslag aan het besluit van de toenmalige bisschop van Roermond, mgr Piet Moors, om met de besturen van de paters der H.H. Harten, de redemptoristen en de Sociëteit van de Afrikaanse Missiën in Heerlen een hogeschool voor theologie en pastoraat op te richten.

De HTP lag in een spervuur van kritiek, toen dr Jo Gijsen in januari 1972 tot bisschop van Roermond werd benoemd.

Blijlevens: „Ook mgr Gijsen was van mening dat de cursussen aan de HTP onvoldoende waarborg voor een priesteropleiding waren. Niet de gehele leer werd er gedoceerd. Om de Congregatie voor de Katholieke Opvoeding hiervan te overtuigen werden zelfs cursussen ontvreemd. Een van de studenten werd in de repro-centrale op heterdaad betrapt. Maar moet dat allemaal in de krant? Het curatorium ontzenuwde alle aanklachten. Rome is er nooit op teruggekomen.”

Geestverwanten van mgr Gijsen bleven Katholieke Instellingen voor Wetenschappelijk Theologisch Onderwijs (KIWTO's), waaronder

de UTP, verketteren. Voor hen waren het 'abortusklinieken voor priesterroeping'. Vanwege de gehuwde priesterdocenten en vanwege het andere geslacht.

Rector Blijlevens vindt de vergelijking 'schandelijk'. „Onder de docenten van de UTP zijn geen gehuwde priesters. Wel gehuwde leken, onder wie ook vrouwen. Voorts is plusminus een derde deel van de 160 studenten, die de UTP momenteel telt, van het vrouwelijk geslacht. Ik vind dat een groot goed. Het leert jongens een houding te bepalen ten aanzien van de affectieve kant van hun bestaan.

Ook leren studenten in een open milieu als student leven, met alle beperkingen van dien. Ze moeten hun eigen kostje zien op te scharen; zelf voor huisvesting zorgen om tot een bepaalde levensstijl te komen.

De opleiding legt grote nadruk op de verhouding theorie en praxis. We kozen nadrukkelijk voor een band met het gewone leven. Anderen zoeken gesprekspartners in de academische wereld, wij in het pastorale veld onder de gewone mensen.

Ook stimuleren wij de belangstelling voor de Derde Wereld vanuit een theologisch en pastoraal perspectief. Wij zijn de enige opleiding met een uitgebalanceerde stagebeleid voor de Derde Wereld.”

Die specifieke inbreng werd in vele rapporten van velerlei commissies onderkend. Toch vond de verkenningcommissie voor de godgeleerdheid onder voorzitterschap van prof. dr Luchsius Smits, oud-hoogleraar aan de theologische faculteit in Tilburg, die in 1987 in opdracht van de regering naging of het handhaven van dertien theologische faculteiten in Nederland verantwoord en doelmatig was, de UTP op het gebied van onderzoek en publicaties 'zwak'. De commissie Smits adviseerde het aantal theologische faculteiten in te krimpen en de UTP tot HBO-instelling om te bouwen.

Een bisschoppelijke commissie onder voorzitterschap van mgr Hub Ernst, de bisschop van Breda, verwierp die suggestie. Zij stelde voor om Amsterdam in de theologische faculteit van Utrecht en Heerlen in de theologische faculteit van Nijmegen of Tilburg te laten opgaan. Haar wil geschiedde, zij het dat de UTP per 1 januari 1992 instroomlocatie van Nijmegen wordt.

Blijlevens: „Dat betekent dat alle personeel van Heerlen per 1 januari 1992 door Nijmegen wordt overgenomen. Zodra het onderwijs- en onderzoeksprogramma is vastgesteld, wordt een formatieplan opgesteld. Docenten worden door de grootkanselier gescreend. Voor gehuwde priester-docenten zal een passende oplossing worden gezocht. Bovenstaand personeel wordt op wachtgeld gesteld.

Studenten die pas zijn begonnen, mogen, als ze dat willen, in Heerlen afstuderen. In Nijmegen zullen de colleges bovendien zo worden georganiseerd dat de studenten er slechts één tot anderhalve dag college hoeven te lopen, zodat ze hier kunnen blijven wonen.

Religiestudies zijn vooralsnog buiten de theologische faculteit gehouden. Ook de postacademische cursussen voor pastores gaan gewoon door. Voorts blijft het Theologisch Katechetisch Instituut aan de UTP verbonden en zetten wij onze samenwerking met het Open Theologisch Onderwijs, waarin ook de Nederlands Hervormde theologische faculteit van de universiteit van Groningen, de Vrije Universiteit van Amsterdam en de protestantse theologische faculteit van Brussel participeren, voort.

Behouden blijven ook de bibliotheek en het katechetisch en liturgisch documentatiecentrum. Bovendien willen we in het kader van de missionaire oriëntatie een instituut oprichten waar onderzoek wordt verricht en van waaruit pastores en andere belangstellenden alle gewenste service wordt verleend.

Kortom: we hopen een vitaal theologisch pastoraal centrum te blijven; op een eigen manier, met een eigen kleur te kunnen blijven werken aan een uitdagende kerk en aan een samenleving waarbinnen de kerk iets kan betekenen voor de zin van het leven van heel concrete mensen.” Aldus prof. dr Ad Blijlevens.

ander-

Zijds

Thijs

Je hebt van die momenten dat iets in je knapt. Afgelopen maandag had ik er een, 's avonds om een uur of tien.

Eerst moet ik bekennen dat ik de naar RTL4 zat te kijken, en waar het programma KLASgenote Voorwerp van de discussie was. Ik heb bijna mijn hele kiezerslevens mijn stem uitgebracht op de Partij van de Arbeid. Bij de laatste Kamerverkiezingen ging mijn stem zelfs naar de huidige fractievoorzitter van de partij. Dit voor mij een symbool was van de 'normalisering' van Limburg, een man die ook hoop schiep op een toekomst voor de provincie in een andere rol als die van de clown, de risee van Nederland. Niet in de bekende rol van lobbyist.

'Limburgs Kamerlid', maar gewoon, omdat hij toonde dat ook een Limburger een normaal sociaal-democraat kon zijn. Wat dat begrip tegenwoordig ook mag inhouden. De uitzending van RTL4 kwam op een moment dat bij mij de grote twijfel aangaande de Partij van de Arbeid al duchtig had toegeslagen. Waarom heeft die partij zich laten opzadelen met zo'n onwaarschijnlijke reeks mallothe als kopstukken – ik noem Maarten van Traa, ik noem Jan Schaefer, ik noem Marianne Sint en ik noem vooral het ei dat nu voorzitter is van de schegbeeld van de politiek formatie zou moeten worden, Felle Rottenberg. Wat een verwantenheid, wat een oorverdovend gedreun op holle vaten, wat een angstvalligheid te elke prijs te vermijden iets te zeggen dat inhoud heeft.

Bijvoorbeeld in antwoord op de vraag: wat is tegenwoordig nog de sociaal-democratie? Thijs Wöltgens vormde daar tot nu toe, en eigenlijk nog steeds, een uitzondering op. Een intelligente 'gewoon' overkomende man die het goed zou doen tussen andere gewone mensen, een verstandig politicus die misschien wel te onthand staat te kijken naar het geharrewar en geplukhaar in zijn door wervelstormen geteisterde partij. Een man ook, dacht ik, die durfde te zeggen waar het of stond, ook als die waarheid minder aangenaam zou overkomen desnoeds zelfs bij de eigen achterban.

En toen hoorde ik de politieke leider van de Nederlandse sociaal-democratie zeggen, dat hij hoopte dat er een hiernamaals was dat hij weliswaar een beetje 'agnost' was, maar niettemin toch 'katholiek' begraven zou willen worden, die op de vraag of hij zich 'nog katholiek' voelde niet eens met ja of nee durfde antwoorden. Of minstens de wedervraag stelde: wat bedoel je daar precies mee? Nestgeur, daar bleek het mee te maken te hebben. Kan ik hier ergens even overgeven?

Let wel: wat mij betreft moet iedereen voor zichzelf weten hoe hij over godsdienstige zaken denkt, zolang ik maar niet gedwongen ben met deze of gene mee te geloven. Het uitgangspunt blijft daarbij, dat ik niets geloof dat niet aangetoond kan worden; dat is zelfs een belangrijke voorwaarde voor het naar behoren verrichten van de arbeid waarvoor ik betaald wordt.

Wat dat betreft valt Thijs Wöltgens weinig te verwijten: hij moet het vooral allemaal zelf weten. Maar ik heb altijd gevonden dat ik moest stemmen op een partij waarvan de sfeer me beviel. Ik bedoel: met de mensen op wie ik stemde zou ik me desnoeds ontspannen in een café moeten kunnen voorstellen. Dat had ik dus niet met het CDA, omdat ik het vermoeden had altijd een rondje teveel te moeten betalen; niet met de VVD, omdat ik geen geld genoeg zou hebben om alle dure drankjes te bekostigen, niet met D66, omdat ik niet zo gek ben op alcoholvrij bier. En nu dus ook niet meer met de Partij van de Arbeid, omdat ik blijkbaar alsnog op zondagmorgen na de Hoogmis bier moet drinken in een café waar het stinkt naar nestgeur.

Wie weet er nog een leuke partij voor me?

sante bruin

Castratie. Het idee alleen al doet de meeste mannen huiveren. Voor sommigen echter is het verwijderen van de geslachtsdelen een enorme opluchting. Zij zijn transseksueel; mannen die van binnen vrouw zijn en dus niet in een 'passend' lichaam zitten.

Transseksualiteit komt zowel bij mannen als vrouwen voor en is nog steeds een gevoelig onderwerp in Nederland. Prof. Louis Gooren, uit Limburg afkomstig, is sinds 1988, als eerste in de wereld, hoogleraar transseksuologie; hij is verbonden aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Hij staat aan het hoofd van het 'genderteam', een groep van artsen en verpleegkundigen die het hele proces van uiterlijke en innerlijke transformatie van transseksuelen begeleidt. Op deze pagina een gesprek met hem. 'Iemand die het gevoel heeft in het verkeerde lichaam te zitten, die lijdt.' Maar om te beginnen een 25-jarige Maastrichtse die zich drie jaar geleden door het genderteam liet 'ombouwen' tot vrouw en een nieuw leven begon. Zij koos voor de symbolische naam Diana: licht aan het eind van een donkere tunnel.

● Prof. Louis Gooren: Ik ben in de eerste plaats arts.

M/V of Sekse naar keuze

Ze ziet er prachtig uit. Lange bruin-rode haren, hoge jukbeenderen en een slank figuur. Uit haar heldere ogen straalt de levenslust. Ze hoeft haar vrouwelijkheid niet te onderstrepen met uitdagende kleding zoals de meeste transseksuelen graag doen. Ook in een wijde broek en trui wordt deze bijna afgestudeerde ontwikkelingspsychologe door veel mannen steels nagekeken. Foto's van haar vroegere gedaante heeft ze niet. Haar oude naam doet niet er niet toe. Voor haar telt alleen het feit dat ze er eindelijk zo uitziet, als ze zich al jaren voelt.

Zelfmoord

„Mijn vader had de gewoonte interessante stukjes uit de krant voor te lezen. Ik was vier toen hij het bericht van de eerste transseksuele operatie voorlas. Vanaf dat moment kon ik benoemen wat er met mij aan de hand was,” vertelt Diana. „Het is heel moeilijk uit te leggen hoe het voelt om in het verkeerde lichaam te zitten. Als je in de spiegel kijkt walg je van jezelf. Wanneer je wordt aangesproken met 'jongen' of 'meneer' krimp je in elkaar. Ze pestten me op school omdat ik banger was dan de meeste jongens. Bovendien had ik altijd al lang haar. Een strenge katholieke opvoeding waarin vrijwel alles volgens een bepaald patroon moest verlopen en waarin weinig ruimte was voor vrijheid, zorgde ervoor dat ik er niet over durfde te praten. Ik was voortdurend depressief en heb verschillende zelfmoordpogingen ondernomen. Maar mijn omgeving hield me zo goed in de gaten dat er nooit één gelukt is. Voor mij was het leven in mijn toenmalige gedaante een hel.”

Diana werd op 8 juni 1988 geopereerd. Bij haar werden de penis en ballen verwijderd en een neo-vagina gemaakt.

Sluitstuk

Bij een transformatie van vrouw naar man worden de baarmoeder en de borsten verwijderd. Vervolgens wordt uit een stuk huid van de buik of arm de benodigde penis geconstrueerd. Een dergelijke operatie is het sluitstuk van de hele transformatie, die gemiddeld twee jaar in beslag neemt.

Jaarlijks vinden honderden mensen de weg naar het VU in Amsterdam. In Nederland is één op de twintigduizend mannen en een op de vierenvijftigduizend vrouwen transseksueel. Moest men vroeger genoegen nemen met het spelen van een rol die bij het andere geslacht paste – vrouwen gingen vaak bij de marine of de politie werken, mannen in de verpleging – tegenwoordig kan men vrijwel helemaal van geslacht veranderen. Gebrek aan geld is geen hindernis, want alle medicijnen, begeleiding en operatieve ingrepen worden betaald door het ziekenfonds.

Prof. Gooren over zijn uitzonderlijke positie als hoogleraar transseksuologie: „Ik ben in de eerste plaats arts. En iemand die het gevoel heeft in het verkeerde lichaam te zitten, die lijdt. Vaak is men depressief en wil zelfmoord plegen. Als je zo iemand kunt helpen de kwaliteit van zijn leven te verbeteren, dan is dat net zo dankbaar als iemand met buikkramp genezen, zegt de endocrinoloog (hormoondeskundige), internist en hoofd van de afdeling andrologie van het VU. „Natuurlijk is er op

deze afdeling geen sprake van een normale gang van zaken. We worden omzwermd door pers en geïnteresseerden uit binnen- en buitenland. Gisteren was hier nog een Amerikaanse tv-ploeg. Die keken hun ogen uit. Voor mij is het maar een deel van mijn werk, dat ik net zo normaal vindt als het behandelen van de groeiproblemen van een jongen uit bij voorbeeld Simpelveld.”

Gooren is geboren in het Noordlimburgse Wanssum. „Het geloof en de ethische waarden waarmee ik ben opgegroeid heeft mij nooit weerhouden om dit werk te doen. Ik denk er vrijwel niet over na. Deze mensen moeten geholpen worden en ik doe dat zo goed als ik kan. Thuis ben ik opgegroeid met het principe dat iedereen zijn eigenaardigheden heeft en dat je die moet respecteren. Mensen zijn te gecompliceerd om snel te beoordelen. Maar natuurlijk kan ik wel eens geïrriteerd raken door het gedrag van een transseksueel. Het zijn soms heel lastige en ongeduldige mensen, die zo snel mogelijk geopereerd willen worden. En het zijn natuurlijk altijd mensen met problemen.” Toch klinkt er regelmatig een

klaterende lach op de afdeling, want ondanks het gehaast en gezeur maakt men daar de patiënten met veel plezier een stuk gelukkiger.

Test

Wie zich bij het 'genderteam' aanmeldt, heeft een lange weg te gaan. Eerst volgt er een lichamelijk onderzoek bij de endocrinoloog.

door

angeli poulsen

Daarna worden er drie tot zes maanden lang intensieve gesprekken gevoerd en testen afgenomen bij de psycholoog of psychiater. Als er daarna wordt besloten tot het begin van een hormoonkuur, dan moet de patiënt ook beginnen met de 'real-life'-test. Hij of zij moet dan minimaal

achtien maanden lang leven in de gewenste geslachtsrol.

Het uiterlijk en de stem moeten worden aangepast. Maar je moet ook je nieuwe identiteit aan je omgeving kenbaar maken.

Familie, vrienden en collega's moeten je nieuwe naam en uiterlijk accepteren en de patiënt moet wennen aan de verandering van sociale rol. Kinderen krijgen dan bijvoorbeeld te maken met twee mammi's in plaats van een hetero ouderpaar. Ouders krijgen een 'ander' kind en echtgenoten meestal een bedgenoot van hetzelfde geslacht.

„Het moment dat ik moest kiezen tussen het heren- of damestoilet was voor mij bepalend. Met vrouwen op een toilet en niet herkend worden als man. Verder had ik er niet zo'n moeite mee. Ik zag er altijd al heel vrouwelijk uit met lange haren en een lijntje onder mijn ogen. Ik ben van studierichting veranderd en heb iemand in vertrouwen genomen om mijn naam op de collegekaart te laten veranderen. Want dat is dus ontzettend lastig, al dat papierwerk. Paspoort, rijbewijs, bankpasje, geboortebewijs en ga zo maar door. Alles moet

veranderd worden. Echt een rompslomp van jewelste, waarvoor ik maar een advocaat heb ingehuurd die dat allemaal kan regelen. Je geboortebewijs veranderen ze overigens niet, je krijgt er alleen een aantekening op. Verder heb ik mijn vrienden en familie ingelicht, om een pijnlijk moment,” verzucht Diana.

Marialegioen

Dianas ouders zijn streng katholiek. Haar moeder is lid van het Marialegioen. Ze waren dan ook behoorlijk geschokt toen hun kind vertelde voortaan als vrouw door het leven te willen gaan. Diana: „Mijn moeder moest opeens kiezen tussen het geloof, dat haar al jaren houvast bood, en haar eigen kind. Daar heeft ze het behoorlijk moeilijk mee gehad, net als de rest van het gezin. Ze heeft nu een soort tussenoplossing gevonden waar ze mee kan leven. Ik heb nu een goede band met mijn familie, al kom ik bijna nooit meer in Limburg. Men denkt daar zo bekrompen over alles wat afwijkt van het 'gewone', dat ik er nooit geaccepteerd zal worden. Als ik door de buurt loop, zie ik de gordijntjes driftig bewegen. Ik voel me dan net zo'n kermisattractie.”

„Vaak hebben transseksuelen heel hooggespannen verwachtingen van hun nieuwe leven,” vertelt Gooren. „Meestal valt dit in de werkelijkheid behoorlijk tegen. Neem een fabrieksdirecteur die een eigen bedrijf heeft. Wanneer hij plotsklaps een vrouw wordt zal een groot deel van zijn omgeving dat niet accepteren. Ook klanten niet. En dan ben je wel een mooie vrouw geworden, maar je bent gescheiden, je bedrijf is failliet en je familie wil je niet meer zien. Transseksuelen betalen een hoge prijs voor hun transformatie. Daarom moet het gevoel ook wel echt zijn. Na de operatie is er ook geen weg meer terug. Het is zo absurd om je vrouw te voelen in een mannenlijf of omgekeerd, dat het niets met perversiteit te maken heeft. Travestieten kleden zich anders omdat het hen seksueel opwindt. Transseksuelen zijn gewoon fundamenteel anders dan hun uiterlijk aangeeft,” verklaart Gooren.

Borsten

Door stevige hormooninjecties kan er al veel aan het lichaam veranderen. Diana kreeg borsten, rondere heupen en haar spierkracht nam behoorlijk af. Het

spul was zelfs zo sterk dat de teelballen zich weer terugtrokken in het lichaam. Vooraf werd ze gewaarschuwd voor depressiviteit als bijwerking, en Diana zat inderdaad dagen te huilen zonder enige reden. „Ik was op mijn twintigste weer in de puberteit, tegelijk met mijn zusje van dertien. Konden we lekker de borstmaat vergelijken,” lacht Diana. Later heeft zij haar borsten nog laten vergroten door de plastisch chirurg.

„Niemand durft te vragen hoe dat nu seksueel zit,” lacht ze. „Ik kan wel vertellen dat ik geslachtsgemeenschap kan hebben net als iedere andere vrouw. Zelfs klaarkomen behoort tot de mogelijkheden, omdat ze bij de operatie de zenuwen omleiden. Het enige dat ik mis is de mogelijkheid om kinderen te krijgen. Maar het is natuurlijk wel een voordeel om nooit menstruatiepijn te hebben,” aldus Diana. Vrouw-man transseksuelen kunnen na de operatie geen erectie krijgen. „Maar,” verkondigt professor Gooren flintjes, „seksualiteit bestaat uit meer elementen dan alleen de gemeenschap. De meesten trouwen na hun operatie en bouwen weer een heel nieuw leven op. Vaak adopteren ze ook kinderen.”

Waar weinig mensen rekening mee houden is het feit dat na de operatie de hele sociale omgeving van de transseksueel verandert. Diana vertelt: „In de trein stond een oudere man voor me op en bood zijn zitplaats aan. Ik wist niet wat me overkwam. Maar van de andere kant is het begrip 'ongewenste intimiteiten' mij nu ook niet meer onbekend. Toen ik op mijn werk lastig werd gevallen door een man, was ik eerst verbaasd en vervolgens nam ik hem in een schouderworp. Ik ben namelijk wel nog sterker dan de gemiddelde vrouw. En ook bij oneerbare voorstellen of een heus huwelijksaanzoek moet ik wel even slikken. Het is wennen opeens behandeld te worden als een vrouw. Je hele denkpatroon moet veranderen.”

Vriendjes

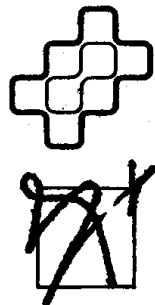
Diana heeft twee keer een vriend gehad sinds haar gedaantewisseling. „Misschien heb ik geluk gehad, maar tot nu toe is er nog niemand geschokt weggevlucht. Mijn laatste vriend vond mij zelfs juist veel 'specialer' daardoor. Het is in de westerse landen nog steeds een vreemde situatie – transseksuelen worden in Thailand vereerd als waren ze van goddelijke afkomst. Je hebt natuurlijk een ontzettende persoonlijkheidsontwikkeling doorgemaakt en hebt ervaring met denken en reageren vanuit twee geslachten. Eigenlijk is dat toch heel bijzonder,” vindt Diana.

Als vrouw vindt ze het niet noodzakelijk haar mannelijk aandoende hobbys te laten varen. „Ik heb mijn eigen versterker gebouwd en ook met motoren van auto's kan ik aardig overweg. Soms valt het mensen ook op dat ik zo sterk ben. Met verhuizen til ik makkelijk dozen met boeken. Maar het is nog niemand spontaan opgevallen dat ik er vroeger uiterlijk een man was.

„Sommige dingen verloor je niet,” zegt ze grinnend terwijl ze zich omdraait en met twee vingers in de mond een fietser schel nafluit. Bij het omkijken valt hij bijna op de stang.

● Diana: Nog nooit is iemand geschokt weggevlucht.
Foto: DIJKSTRA

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek Stichting Bejaardencentrum Beek

Ten behoeve van 'Project groepsverzorging in verzorgingshuis' Franciscus te Beek, zoeken wij

ziekenverzorgende groepsverzorging

Vakaturen: HT G 08

De groepsverzorging betreft een project onder supervisie van het verpleeghuis St. Jansgeleen. Het team bestaat uit een hoofd, 2 ziekenverzorgenden en een medewerker. Zij verzorgen en begeleiden een groep bewoners in het verzorgingshuis. De groepsverzorging richt zich hierbij op bewoners, welke niet meer kunnen functioneren binnen het bestaande aanbod van activiteiten van het verzorgingshuis en welke nog niet toe zijn aan opname c.q. dagbehandeling in het verpleeghuis. Het project kent vooralsnog een looptijd van 5 jaar. De ziekenverzorgende groepsverzorging krijgt, als medewerker van de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek, een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

functie-informatie:

- observeert en begeleidt zelfstandig een groep p.g.-bewoners;
- voert groepsactiviteiten uit;
- verricht overige begeleidende en verzorgende werkzaamheden.

Het betreft 2 functies van 35%, waarvan de werktijden zullen zijn van 17.00 tot 21.00 uur in een rooster van 7 dagen werken en 7 dagen vrij. Het is ook mogelijk om een deel van dit rooster in te vullen.

functie-eisen:

- diploma ziekenverzorgende;
- ervaring met p.g.-bewoners;
- goede contactuele eigenschappen.

arbeidsvoorwaarden: De arbeidsvoorwaarden zijn conform CAO-Ziekenhuiswezen. Salarisering vindt plaats conform FWG-functiegroep 35 (min. f 2.517,- max. f 3.462,-).

inlichtingen: Dhr. T. Ekkerink, hoofd verplegingsdienst verpleeghuis St. Jansgeleen, tel. 046-783333 toestel 3453 of Mevr. A. Bastiaans-Broekhof, adjunct-directeur Huize Franciscus Beek, tel. 046-374777.

Alle functies staan in principe open voor zowel mannen als vrouwen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan:
Dienst Personeel en Organisatie
Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
Postbus 5500, 6130 MB Sittard

In de linker-bovenhoek van brief en enveloppe het vakaturnummer vermelden.

SEKTORHOOFD-TECHNIEK (HTS'er Werktuigbouw)

Roermond Papier B.V. is een zelfstandige werkmaatschappij van Recycled Paper Europe B.V. Van deze holding zijn de aandelen ieder voor 50% in handen van Bühlmann-Tetterode en K.N.P. De twee zusterondernemingen zijn: Smith Stone & Knight Ltd. in Birmingham (Engeland) en Zülch Papier GmbH (Duitsland). Roermond Papier B.V. is door de jaren heen steeds gegroeid. Momenteel produceert Roermond Papier B.V. op jaarbasis, met 350 medewerkers en 3 papiermachines in volcontinuïteit, 365.000 ton papier en heeft een goede winstcapaciteit.

De functie:

- Het doen van voorstellen tot verbetering en m.b.t. onderhoud.
- Onderhoudsengineering aan machines en apparatuur.
- Het budget van zijn sector.
- Het opstellen en uitvoeren van onderhoudsschema's.

Hij overlegt met de afdelingen Productie, Engineering en het Technisch Bureau en maakt deel uit van het technisch team.

Functie-eisen:

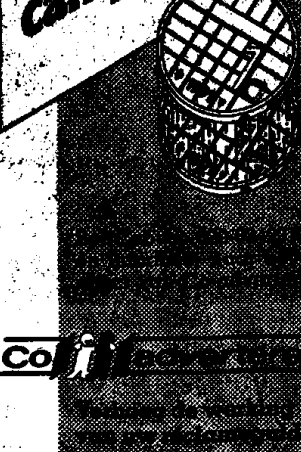
- Betrokkene moet kunnen communiceren met personeel van sterk verschillend niveau en aard. De volgende persoonskenmerken vinden wij belangrijk: klantgericht, zelfstandig, initiatief.
- Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure.

Arbeidsvoorwaarden: daarbij rekenen op een uitstekend en concurrerend arbeidsvoorwaardenpakket.

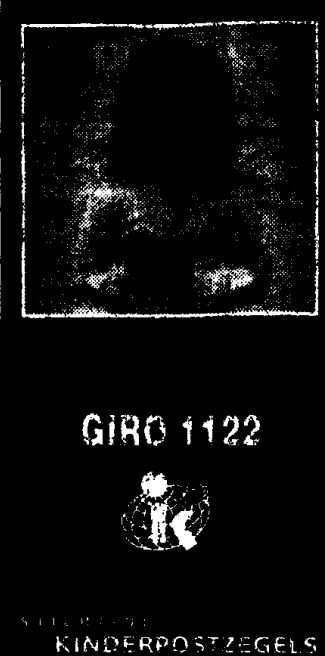
Algemeen: van een curriculum vitae, binnen 10 dagen te richten aan:
Roermond Papier B.V.
Afdeling Personeel & Organisatie
Postbus 1225
6040 KE Roermond.

**Roermond
Papier**

Hoe komt
een detaillist
aan sponsors
voor zijn
reclame-
campagne?

HELP KINDEREN
OVERAL TER
WERELD

Ministerie van WVC
Directoraat-Generaal voor de
Volksgezondheid
Staatstoezicht op de
Volksgezondheid
Geneeskundige Inspectie
van de Volksgezondheid
voor Limburg

Algemeen administratief medewerker v/m

vacaturnummer VI-2646/1172

De Geneeskundige Inspectie bestaat uit een centrale dienst (de Geneeskundige Hoofdspectie), waar ongeveer 70 personen werkzaam zijn en tien periferie diensten (Regionale Geneeskundige Inspecties) met een personeelsbestand van 90 medewerkers.

De taken en bevoegdheden van de Geneeskundige Inspectie zijn in de Gezondheidswet omschreven. De belangrijkste taak is toezicht houden op de kwaliteit van de gezondheidszorg. Daarbij let de Inspectie ondermeer op de naleving van een aantal wettelijke regels. Voorts geeft de Inspectie, vanuit haar toezichthoudende taak, advies over aangelegenheden op het gebied van de gezondheidszorg, zowel aan de verschillende overheden als aan belanghebbende instanties en personen. Ook behandelt de Inspectie klachten over de zorgverlening.

De Geneeskundige Inspectie van de Volksgezondheid voor Limburg bestaat uit een geneeskundig inspecteur (hoofd van dienst); een inspecteur, arts; een adjunct-inspecteur, verpleegkundige; een bureau manager en vijf administratief medewerkers.

Functie-informatie: De medewerker voert secretariële taken onder meer in: notuleren, bewaken van de voortgang van besluiten en actiepunten, verrichten administratieve onderzoeken, gegevensaggregatie, onderhouden van interne en externe contacten, tekstverwerking en telefoonbehandeling. Het accent van de functie ligt op het uitvoeren van post- en archiefwerkzaamheden, geautomatiseerde postregistratie, dossiervorming, voortgangs- en afdoelingscontrole en het jaarlijks schonen van het archief.

De algemeen administratief medewerker verricht verder overige voorkomende kantoor- of receptie-taken. De functie is afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring.

Functie-eisen:

- MAVO/HAVO of hiermee vergelijkbare opleiding;
- kennis van en ervaring met tekstverwerkende en geautomatiseerde systemen (o.a. WP 5.0);
- goede contactuele eigenschappen;
- een flexibel/klantgerichte instelling;
- in het bezit zijn van een op archiefwerk gerichte opleiding of de bereidheid een dergelijke opleiding te volgen.

Salaris: max. f 3.175,- bruto per maand (schaal 6 BEPA). Inschaling is afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring.

Inlichtingen m.b.t. de functie bij de bureau manager: mevrouw M. Hensels, telefoon 043-213861, buiten kantoor 043-618647.

Inlichtingen omtrent de sollicitatieprocedure bij: mevrouw D. v.d. Meijden, tel. 070-3406828.

Het ministerie van WVC streeft naar een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen. Ook wil het meer leden van etnische minderheden en gehandicapten in dienst nemen. Daarom wordt ieder uit deze prioriteitsgroepen verzocht te solliciteren.

Uw sollicitatiebrief kunt u, onder vermelding van het vakaturnummer richten aan het hoofd van de Personeelsafdeling Welzijn, binnen 14 dagen na verschijning van dit blad.

Ministerie van
Welzijn,
Volksgezondheid en
Cultuur

Personeelsafdeling
Volksgezondheid

Postbus 5406
2280 HK Rijswijk

tempo-team uitzendbureau

INDUSTRIE

Productie-medewerkers m/v

voor diverse bedrijven in Limburg. De werkzaamheden zullen veelal plaatsvinden in ploegdienst. Bent u bij voorkeur in het bezit van een LBO-diploma en wilt u snel aan de slag? Kom dan maandag direct langs op 1 van de onderstaande vestigingen

Informatie:
045 - 27 38 35, Nicole Offermans
Brunssum, Lindeplein 15
045 - 75 61 56, Mariëtte Schutgens
Geleen, Rijksweg Zuid 1a
045 - 71 83 66, Germaine Petit
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat
045 - 48 58 66, Mariëtte Muljens
Kerkrade, Gruppelstraat 35
043 - 21 05 51, Renée Smets
Maastricht, Noendestraat 3
04750 - 3 36 49, Mariëtte Heyligers
Roermond, Wilhelmusplein 10
046 - 51 42 22, Jeanette Vaessen
Sittard, Rosmolendstraat 4

Vanuit 60 vestigingen en met behulp van 3.200 mensen levert de TRN Groep haar complete financieel-zakelijke dienstverlening. In mondiaal verband is de TRN Groep aangesloten bij DRT International, een van de grotere organisaties voor financieel-zakelijke adviezen ter wereld.

Met 60.000 mensen in meer dan 100 landen. In de TRN Groep werken samen: registeraccountants (TRN Nederlandse Accountants Maatschap de Tombe), belastingadviseurs (TRN Begbeyn & Sneepe Melse), accountants-administratieconsulenten (TRN Van der Laan & Stebesma) en organisatieadviseurs (TRN Management Consultants). De TRN Groep opereert in Limburg onder de naam TRN Bakker & Versteegh.

DE TRN GROEP HEEFT MEER TE BIEDEN ALS U EEN ERVAREN BELASTING- ADVISEUR M/V BENT.

Onze groeiende fiscale praktijk in Venlo heeft een zeer gevarieerd cliëntenbestand. Dat biedt u als professional meer mogelijkheden uw kennis en ervaring in te zetten.

Als fiscalist werkt u zelfstandig, 'alsook in multidisciplinair verband, waardoor het mogelijk is om iedere cliënt maatwerk te leveren. In uw functie richt u zich op de advisering, begeleiding en planning van fiscale zaken van ondernemingen, non-profit organisaties, vrije beroepsbeoefenaars en particulieren. In voorkomende gevallen staat u uw cliënten bij in het overleg met de fiscus en stelt u bezwaar- en beroepschriften op.

U bent een man of vrouw met een universitaire opleiding in fiscaal recht aangevuld met de beroepsopleiding van de N.O.B. U hebt drie à vijf jaar praktijkervaring. Hierdoor bent u bekend met de bedrijfsvoeringen van diverse branches. U hebt een brede maatschappelijke belangstelling, u bent goed op de hoogte van de ontwikkelingen in de fiscale wetgeving en hebt wat dat betreft 'een vooruitziende blik'.

Wij bieden u een uitstekende honorering en een modern pakket secundaire arbeidsvoorwaarden. De omvang van onze organisatie en ons groeiende cliëntenbestand staan garant voor goede carrière-perspectieven.

Uw schriftelijke sollicitatie met curriculum vitae kunt u richten aan TRN Bakker & Versteegh t.a.v. de heer H. J. J. Biemans, Postbus 3060, 6202 NB Maastricht. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer mr. G.J.J. Biemans, telefoon 077 - 54 2800.

TRN Groep

S A M E N I N Z A K E N

He'lo

In onze vestiging te Hoensbroek (Schiffers Food B.V.) worden met moderne produktiemiddelen limonades geproduceerd voor zowel de Nederlandse als buitenlandse markt.

Ten behoeve van de Technische Dienst zoeken wij een onderhoudsmonteur die opgeleid wil worden.

ONDERHOUDSMONTEURS (M/V)

tot een volwaardige kracht binnen deze dienst. Hij zal meewerken aan preventief onderhoud en revisies van de apparatuur en in staat zijn storingen op te lossen. Hij ressorteert onder de Chef Technische Dienst.

Functie-eisen:

1. Minimaal LTS-opleiding machine-bankwerken, aangevuld met praktijkgerichte cursussen of gelijkwaardige scholing.
2. Enkele jaren ervaring als onderhoudsmonteur is een pré.
3. Leeftijd tussen 20 en 30 jaar.
4. Bereidheid tot het werken in drieploegen dienst.

Arbeidsvoorwaarden

Hero kent voor bovenstaande functie een uitstekend pakket arbeidsvoorwaarden. Daarin wordt rekening gehouden met de aard van de functie en de capaciteit en ervaring van de kandidaat.

Procedure

Hebt u voor deze functie belangstelling, stuur dan binnen 2 weken uw sollicitatiebrief met curriculum vitae.

Voor de bevrijdingskinderen is het vijf voor twaalf

Door de NCRV-serie 'De zomer van '45' staan de kinderen die geboren zijn uit een relatie van buitenlandse soldaten en Nederlandse meisjes weer sterk in de belangstelling. In het noorden van ons land waren het vooral Canadezen die er direct na de bevrijding een meisje vonden, in onze omgeving Amerikanen. Wolfgang Oude Aost uit Apeldoorn van de vereniging van Canadese Bevrijdingskinderen vermoedt dat er in Limburg honderden bevrijdingskinderen leven. Als gevolg van de televisieserie komen er bij de vereniging, die inmiddels niet alleen voor Canadese bevrijdingskinderen werkt, maar ook voor Amerikaanse, veel aanvragen voor hulp binnen. Ook de 46-jarige Maria uit Heerlen is sinds twee jaar lid van de vereniging. Zij zoekt haar vader, een Amerikaanse soldaat, die ze alleen maar kent van een foto.

Ze vertelt van haar pogingen haar vader te vinden en haar moeder Johanna weet nog precies hoe het allemaal begon.

Op de kast in woonkamer staat een klein wit lijstje met daarin het wat wazige portret van een Amerikaanse soldaat. „Dit is mijn vader,” zegt Maria (46 jaar) en ze zet het lijstje midden op tafel. Ze zou zo ontzettend graag eens met hem praten, hem willen zien, vastpakken. Maar ze kan hem niet vinden, daar in het verre Amerika. Een zoektocht die nu al meer dan 25 jaar duurt en door haar moeder (en inmiddels ook dochters) intensief wordt ondersteund, heeft nog geen resultaat gehad. „En het is vijf voor twaalf,” zegt ze. „Hij is al 72 jaar, dus we hebben nog maar weinig tijd om hem te vinden.”

Maria's moeder, de inmiddels 69-jarige Johanna, ontmoette direct na de oorlog de Amerikaanse soldaat Pat Devenery. Ze herinnert zich die tijd nog levendig. „Mijn moeder was al jong overleden en ik zorgde thuis voor de kinderen. We mochten gebruik maken van de schoolkelder van de staatsmijn die dicht bij ons huis lag, als er gevaar dreigde. Bij de ingang van het mijnsterrein stond hij naar ons te kijken als ik met de kleintjes de schoolkelder opzocht. Op een gegeven moment sprak hij me aan en zei: 'You are a Dutch girl?'. Ik heb toen hevig nee geschud en gezegd: 'Nee, ik ben Hollandse'. Hij vond mij aardig en ik hem ook. Als mijn vader thuis was, mocht hij bij ons thuis komen. Dat deed hij ook. Ik was toen 22 jaar. We hebben zeven maanden verkerend gehad. Het was mijn eerste liefde en mijn grote liefde.”

Tranen komen bij de door het leven getekende vrouw in de ogen als ze terugdenkt aan de tijd met haar Amerikaanse vriend. „Opeens vertelde hij dat zijn legeronderdeel verder moest trekken, Duitsland in. Ik had nog een foto van ons laten maken, want ik wilde per se een herinnering aan hem hebben. Als hij dan zou sneuvelen in Duitsland kon ik tenminste aan ons kind laten zien wie haar vader was. Hij had me ook het adres van zijn ouders in New York gegeven. Ik zie me nog in de deuropening staan met al die kleintjes om me heen – we waren met z'n tien thuis – toen hij met een grote jeep richting Duitsland vertrok.” Nu, 47 jaar na dato, voelt zij nog het verdriet van dat afscheid.

Een goede maand later kwam hij nog eens terug. Geleerd in Aken stak hij de grens over om zijn meisje op te zoeken. „Wat was ik blij, dat ik hem nog een keer zag. Dat was voor mij het bewijs, dat hij werkelijk om me gaf. Daarna moest het leger verder Duitsland in en hebben we niets meer van hem gehoord.” Maar van Pat Devenery ouders hoorde Johanna wel. Ze schreef een brief toen de kleine Maria geboren was. Uit Amerika kwam antwoord in de vorm van een zending kleertjes voor het kind en een brief waarin de Devenerys hun blijdschap toonden over de geboorte van hun eerste kleinkind.

Johanna's kind groeide op in hetzelfde gezin waar zij was opgegroeid. Haar vader had gezegd toen hij vernam dat ze zwanger was: „Waar tien kinderen opgevoed kunnen worden, kan de elfde er ook nog bij.” Zo bleef Maria in vertrouwde omgeving. „Het waren voor mij de gelukkigste jaren van mijn leven. Ik was bij mijn vader, mijn dochtertje groeide voorspoedig op en uit Amerika kwamen dozen met kleertjes en andere goederen die we goed konden gebruiken.”

Underschept

Op oudejaarsdag 1949 trouwde Johanna met een Nederlandse man. En vanaf die dag begon een vreselijke periode in haar leven. Haar man ontvoerde zich als een huistiran. Hij wilde volledige controle over zijn vrouw en haar dochter. Ze mochten niets zonder zijn toestemming. Contact met Amerika werd verboden. De foto van haar Amerikaan bracht ze naar een vriendin, „anders had mijn man hem zeker verbrand”. Haar man onderschepte ook de brieven uit New York. „Daar wisten wij niets van. Mijn vader is met die brieven naar een tante van mij gegaan en samen hebben ze een brief in het Engels opgesteld en naar Amerika gestuurd, waarin gezegd werd dat verder contact niet meer op prijs werd gesteld. Van toen af aan hebben we niets meer vernomen,” zegt Maria.

Pas in 1976 kwam Maria er achter dat er nog brieven uit Amerika waren gekomen na het huwelijk van haar moeder en haar stiefvader.

● De bevrijding op 18 september 1944 in Brunssum, waar de bewoners van de Dorpstraat zich bij een Amerikaanse tank lieten fotograferen.

„Wij dachten altijd, dat door het huwelijk de verwijdering was ontstaan. Ik heb mijn moeder ook nooit gevraagd naar de oorzaak daarvan. Ik ben dat te weten gekomen toen ik mijn tante daarover aansprak. Zij wist ook nog wat in die laatste brief uit Amerika gestaan had: de ouders van Pat Devenery wilden mij adopteren, want hun zoon was zwaar gehandicapt teruggekomen uit de oorlog en zou niet meer in staat zijn kinderen te verwekken. Ik was hun enige kleinkind.”

Maria vertelde dat aan haar moeder, die na het overlijden van haar man (mijn tweede bevrijding) bij haar in huis was komen wonen. Het vergrootte de pijn. „We hebben een rotlevens gehad. We zijn geslagen en vernederd. Ik weet niet waarom mijn stiefvader dat deed, maar het heeft wel het verlangen gevoeld mijn echte vader te ontmoeten.”

Zoektocht

Maria stelde alles in het werk om achter het verblijfsadres van haar vader te komen. „We hadden een foto en we hadden zijn naam. We wisten ook dat het Rode Kruis zijn adres had, want de eerste dozen met kleren uit Amerika werden via het Rode Kruis bij ons afgeleverd.

Maar het Rode Kruis bleef maar zwijgen. Zelfs een brief via de toenmalige koningin Juliana hielp niet.” Brieven aan de Nederlandse ambassade in Amerika en aan de Amerikaanse ambassade hiër brachten haar ook geen steek verder. Het ministerie van Defensie in Amerika werd aangeschreven, organisaties van veteranen, Nixon, Carter, Bush, de FBI, de politie in New York, het Leger des Heils, etc. „Ik had op een gegeven moment een hele stapel papieren en overal stond op 'sorry, we kunnen U niet helpen'.” Maria en haar man spendeerden een keer 500 gulden van hun vakantiegeld om een privé-detective in te schakelen. Maar ook deze kon niet helpen.

Maria's moeders was zelfs bereid zich onder hypnose te laten brengen om zo de tijd weer te beleven dat zij verkerend had met Pat Devenery. Opzet was dat zij zich het adres zou herinneren van de ouders van Pat. Dat lukte: „Springfield New York City”, daar moest hij te vinden zijn. Maar wat er ook geprobeerd werd, het lukte niet contact met hem te krijgen.

„Ik weet zeker dat het Rode Kruis weet waar hij is. Ik weet ook zeker dat er een Springfield is in New York, maar op één of andere manier komen we er niet doorheen. Niemand wil ons helpen. Ik denk

dat ik er naartoe moet om zelf ter plekke te gaan zoeken,” zegt Maria teneinde raad. Een tijdje geleden was ze niet meer in staat verder te zoeken. Ze stond op het punt alle papieren en foto's te verbranden. Veel papieren gingen inderdaad in vlammen op, maar haar moeder kon de foto's redden.

Momenteel heeft ze weer enige hoop, omdat de Vereniging van Canadese Bevrijdingskinderen een handje helpt en er meer belangstelling ontstaat voor de situatie van de oorlogskinderen. Onder andere is in Amerika een uitspraak gedaan door het Hoog Gerechtshof, dat 'war babes' recht hebben op informatie.

„Dat klopt,” zegt Wolfgang Oude Aost (46 jaar) van de Vereniging van Canadese Bevrijdingskinderen. Hij woont in Apeldoorn en heeft in oktober 1989 zijn vader gevonden in Amerika. „Dat was moeilijk. In Canada is er een goede vorm van samenwerking. Onze vereniging heeft daar instellingen bereid gevonden samen te werken. Gegevens worden vrij snel uitgewisseld. Via allerlei kanalen kunnen personen opgespoord worden. In Amerika is dat anders. Je moet eigenlijk de naam van de gezochte persoon hebben en het registratienummer, dan word je bij het 'National Personal Record Center'

geholpen. Heb je het nummer niet, dan wordt het moeilijker en moet je via boeken over het legeronderdeel waarbij de man hoorde of ont-schepingsberichten proberen achter het nummer te komen.”

Maar ook al weet je naam en nummer, dan nog is het een hele stap om echt op zoek te gaan. Oude Aost weet er alles van. Hij groeide op bij zijn moeder en grootouders. Als puber kreeg hij van zijn moeder het adres van zijn vader samen met een foto. Pas toen zijn moeder in 1974 was overleden ging hij echt op zoek naar zijn Amerikaanse vader die in een gehucht in West-Virginia moest wonen. In oktober 1989 was hij zover dat hij er naar toe ging. „Twintig jaar lang had ik brieven geschreven, nooit kwam er antwoord. Toen zat ik op eens in een huurauto in de straat waar hij woonde. Het hart klopte in mijn keel, ik was ontzettend bang dat hij me niet wilde kennen, niets met me te maken wilde hebben. Er kwam iemand uit het huis en ik wist meteen, dat is mijn vader. Ik ben naar hem toe gegaan en heb me bekend gemaakt. Die man was enorm beschaamd. Hij werd opeens geconfronteerd met een zoon uit Nederland en dat was voor hem ook een heel vreemde ervaring.”

Niets van twee in elkaars armen vallende huiltende mannen, nee niets daarvan. Heel langzaam zijn ze een ontdekkingsstocht gestart

● Pat Devenery, de Amerikaanse soldaat die – zoals zoveel van zijn makkers – direct na de bevrijding een relatie kreeg met een Limburgs meisje.

naar elkaars geschiedenis. „Ik had een hele lijst met vragen die ik hem wilde stellen. We hebben de volgende dag afgesproken om ergens koffie te gaan drinken en te praten. Ik was toen weer bang dat hij niet zou komen, maar hij was er en we hebben zitten praten.”

„Hij bleek nooit getrouwd te zijn geweest. Hij leefde in alle eenvoud in zijn huisje, had slechts het hoogstnodige en voelde zich gelukkig met zijn eenvoudige levenswijze. Waarom hij nooit antwoord had gegeven op de brieven? Ach, hij wist wat er gebeurd was, maar hij schaamde zich en wilde er eigenlijk niet meer aan herinnerd worden. Maar geconfronteerd met zijn zoon en diens vrouw, zag hij dat die schaamte ten onrechte was en dat er in Nederland naar verlangd werd met hem in contact te komen. Hij heeft nu opeens familie. „En ik was helemaal gelukkig toen mijn vader aan het eind van de week die wij in Amerika waren tegen een bekende zei: 'Look, this is my son'.”

Oude Aost is ontzettend blij zijn vader gevonden te hebben. Dit jaar zijn hij en zijn vrouw en de twee kinderen naar Amerika geweest en hebben hem bezocht. Er worden nu zeer geregeld brieven geschreven over en weer. „Je bent gedreven om je vader te vinden. Je wilt dat weten. Dat zie je in die televisieserie 'De zomer van '45' ook. Een ongekende drang doet je constant zoeken. Zonder te weten wie je vader is ben je niet compleet.” Door zijn ervaring met het zoeken op Amerikaans grondgebied, vervult Oude Aost een waardevolle functie binnen de Vereniging van Canadese Bevrijdingskinderen. Hij neemt de Amerikanen voor zijn rekening. „Het is nu een soort hobby van me geworden om andere mensen te helpen sporen naar hun vader daar in het verre Amerika. We hebben inmiddels ook wat contacten met Amerikanen die willen helpen en we kennen de weg.”

Of voor Maria uit Heerlen ooit het geluk is weggelegd van het vinden van haar vader? „Ik blijf zoeken. Ik houd er ook rekening mee dat hij al overleden kan zijn. Dan wil ik naar zijn graf of tenminste een foto van zijn graf zien. Maar ik blijf hopen dat ik hem nog kan vinden, dat ik de gelegenheid krijg hem te ontmoeten. Maar de tijd wordt krap...”

wim dragstra

(De namen van beide Limburgse vrouwen zijn om privacy-redenen veranderd. Het adres van de Vereniging van Canadese Bevrijdingskinderen is: Postbus 3207, 5203 DE 's Hertogenbosch.)

Een psycholoog komt op straat een collega tegen, die altijd de spot drijft met zijn droomduiderij.

Zo ook dit keer. Al van verre begint hij te roepen: „En, hoe gaat het? Nog altijd dromen aan het duiden? A propos, ik heb onlangs een idiote droom gehad. Betekent die ook wat?”

De stofzuiger van de geest

De droom die de collega vertelt is de volgende: „Via een steile gletsjerhelling beklim ik een hoge berg. Het weer is prachtig, en hoe hoger ik kom, hoe beter ik me voel. Mijn gevoel van gelukzaligheid is zo groot als ik de top bereik, dat ik verder het heil in zou willen gaan. Dat kan ik nu ook doen en ik stijg op, de lucht in. Dan word ik wakker met een gevoel van extase. En vertel me nou maar eens wat dit betekent.”

Het antwoord van de psycholoog is: „Beste collega, ik weet dat u het bergbeklimmen toch niet kunt laten, dus bind ik u op het hart in ieder geval nooit alleen te gaan. Neem altijd gidsen mee en volg hun instructies heel precies op.”

De reactie van de collega is een spottend, „Onverbeterlijk”, waarna hij vrolijk fluitend doorloopt.

Twee maanden later wordt hij in z'n eenheid door een lawine bedolven, maar op het laatste moment door een hulppatroutille uitgegraven. Drie maanden daarna komt zijn einde. Op een tocht zonder gids met een jongere vriend stapte hij, zoals door iemand anders van verder weg wordt waargenomen, bij het af dalen van een helling letterlijk in de lucht, raakt in zijn val de lager wachtende vriend en beiden storten ze de diepte in. Met de cynische woorden 'Dat was nog eens een extase' sluit de dromenduidende psycholoog, die niemand minder was dan de befaamde Carl Gustav Jung, zijn

verslag van deze gebeurtenis af.

Kunnen dromen inderdaad fingerwijzingen naar de toekomst bevatten? Zitten er in dromen aanwijzingen naar zaken die zich in ons leven aan het voltrekken zijn, maar waarvan we ons nog niet bewust zijn? In de bijna honderd jaar die sedert de publicatie van Freud's meesterwerk 'Die Traumdeutung' in 1900 zijn verstreken, en in de bijna 40 jaar dat er in laboratoria droomonderzoek wordt gedaan, zijn deze vragen nog nooit afdoende beantwoord.

Er zijn mensen – zoals Francis Crick die de Nobelprijs ontving voor zijn werk over onze erfelijkheidsstof het DNA – die menen dat de droom voor al een soort van stofzuiger voor onze geest is. Eenvoudig gezegd komt zijn theorie hier op neer: allerlei indrukken en associaties die we gedurende de dag hebben opgedaan en die nutteloos of bizar zijn, worden door de droom uit onze hersenen worden uitgewist. Zo hebben we voor de volgende dag weer voldoende schone hersenruimte om nieuwe indrukken op te doen.

Zo op het eerste gezicht geeft deze theorie aardig antwoord op een aantal vragen. Eén daarvan is waarom zoveel dromen inderdaad een volstrekt bizarre of onlogische inhoud hebben. Een tweede is waarom mensen die een aantal nachten niet hebben kunnen dromen – de droomactiviteit tij-

dens de slaap wordt onderdrukt met behulp van bepaalde stoffen – op den duur steeds verder gaan denken en zelfs heuse hallucinaties kunnen krijgen. Niet dromen is blijkbaar slecht, omdat je je psychische afval dan niet kwijt kunt. Maar over je dromen blijven nadenken is dan natuurlijk ook slecht, want daarmee houd je psychisch afval vast dat je juist moet zien kwijt te raken. We moeten dromen om te vergeten.

Maar de theorie heeft ook een ingebouwde zwakte. Of associaties of indrukken bizar of nutteloos zijn, is natuurlijk geen objectief gegeven. Dat kan van persoon tot persoon verschillen. Logisch gezien moet er dus ergens in onze geest een soort van loketbediende zitten die de aangeboden stukken bekijkt en in één van twee bakken gooit – één met de sticker 'Afwijzen' en één met de sticker 'Bewaren'.

Als het ongeveer zo gaat als Crick denkt, dan is de droom niet alleen een schoonmaker maar ook een regisseur die ervoor zorgt dat de wereld zoals we die zien in onze geest – in onze innerlijke cinema – zo veel mogelijk in de pas gaat lopen met of geordend wordt naar hoe de wereld er uitziet zoals we die met onze zintuigen waarnemen.

Het verschil tussen het binnen- en buitenbeeld kan op twee manieren worden weggewerkt. De ene manier is de binnenwereld veranderen – asso-

ciaties opruimen. De andere is de buitenwereld veranderen – droombeelden in de wereld van alledag tot werkelijkheid maken, realiseren. Je kunt het ook zo zeggen: dromen kunnen ofwel de betekenis hebben van 'vergeet nou maar, laat nou maar' of juist 'vergeet nou niet om...'. Het grote probleem is natuurlijk uit te maken wanneer het ene of het andere aan de orde is. Hoewel, er is vrijwel altijd reden om dromen niet te vergeten die iets te maken lijken te hebben met problemen die we in het dagelijks leven ervaren. Ik behandelde ooit een 30-jarige jongeman die zich had aangemeld vanwege wat hij noemde 'het luk niet in relaties'. Hij was in alle opzichten, uiterlijk en houding, een echt macho-type. Vroeg of laat knapten de meeste meisjes, met wie hij iets had gehad, af op zijn weinig tedere, dominante manier van doen.

Een typische fantasie van hem was dat hij op een dag als een lonely cowboy de woestijn in wilde trekken, maar dat allerlei vrouwen, aan zijn schouders en leren jack trekkend, hem smeekten toch alsjeblift te blijven. Op een dag vertelde hij me dat hij een rare droom had gehad: „Ik lig”, zei hij, „helemaal bloot aan de rechterkant in een reusachtig groot wit bed. Helemaal aan de andere kant van het bed ligt een jonge vrouw, eveneens naakt, waarin ik vagelijk de vriendin van een vriend herken. Ik snap dat niet, want ik val helemaal niet op

haar. Op een bepaald moment wil ik toch naar haar toe kruipen, maar dat gaat niet en ik hoor een soort van stem die dat ook verbiedt. Maar op een of andere manier, na heel veel gedraai en geworstel, lukt het me toch om langzaam naar haar toe te schuiven. Zij komt ook naar mij toe, en in het midden van het grote bed stoten we op elkaar en omhelzen elkaar. Ik voel me dan heel erg goed, maar ook shaky, haast verdrietig. Dan word ik wakker met het lijkt wel tranen in mijn ogen.”

Meteen daarna zegt hij nog een keer tegen mij: „Ik snap er niks van, want ik zie echt niks in die vrouw.” Ik probeer hem dan duidelijk te maken dat de droom mogelijk een uiting is van het feit dat er in zijn geest een te grote afstand is tussen zijn mannelijke (macho) en vrouwelijke (emotionele, tedere) kanten of schema's. In die zin is dat ook een vingervijzing dat meer contact tussen beide kanten hem weliswaar emotioneel kwetsbaarder maakt, maar hem ook een 'beter' gevoel geeft. Hij huilt zich een tijdlang in zwijnen en zegt dan, alsof er een mantel in zijn hoofd doorklapt: „Het punt is dus in wezen dat ik in de vrouw in mezelf niks zie.”

Kortom: wat de ene keer stof is voor de stofzuiger, is de andere keer stof tot nadenken.

rené diekstra
hoogleraar psychologie

Verantwoording enquête

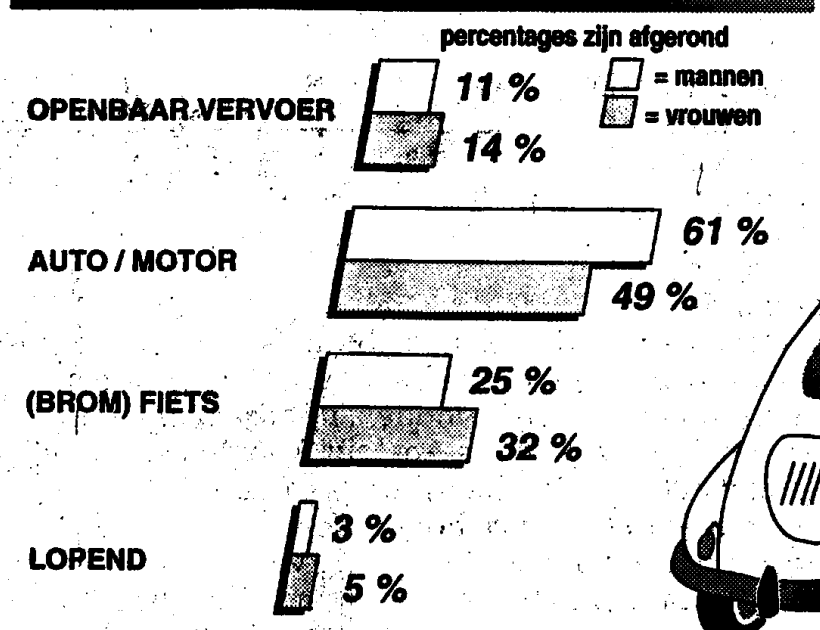
De verhalen op deze pagina zijn gebaseerd op de resultaten van de enquête 'De Staat van het Land', een nationaal opinie-onderzoek waar tienduizenden lezers van vijftien regionale dagbladen, waaronder het Limburgs Dagblad, het afgelopen voorjaar aan hebben deelgenomen.

De enquête is opgezet en uitgevoerd

door de Gemeenschappelijke Pers Dienst (GPD) in Den Haag, in samenwerking met de Rijksuniversiteit Leiden en de Erasmus Universiteit in Rotterdam. De resultaten zijn verwerkt onder leiding van de Leidse psycholoog prof. dr. R. Diekstra en de Rotterdamse econoom prof. dr. B.M.S. van Praag.

Alle genoemde cijfers en conclusies komen voort uit antwoorden op vragen over de periode vóór Pinksteren 1991. Volgens de beide wetenschappers is er echter geen reden om aan te nemen dat de resultaten op dit moment niet meer zouden gelden. Doordat de gegevens zijn 'geschoond' en gewogen kunnen ze in belangrijke mate representatief worden genoemd voor de Nederlandse bevolking.

HOE GAAT U NAAR UW WERK?

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

Enquête 'De Staat van het Land' toont aan: Nederland wil minder werken

Nederland wil minder werken. Niet omdat het werk niet bevallig is, integendeel, de meeste landgenoten zijn goed te spreken over hun werksituatie. Maar men wil tijd voor andere zaken. En men is best bereid evenredig loon in te leveren voor een kortere werkweek.

De vakbeweging heeft het dus nog niet zo verkeerd gezien. In arbeidsduurverkortingen om werklozen te helpen heeft men zijn geloof verloren. Maar vrije tijd omwille van een prettiger leven is een diepgevoelde wens in vrijwel alle lagen van de bevolking. De werkgevers mogen dan weinig voelen voor discussies over korter werken, als ze hun werknemers serieus nemen, zullen ze er toch aan moeten geloven. Want die werknemers willen in meerderheid op naar de 32-urige werkweek.

Het is een van de opvallendste conclusies uit de enquête 'De Staat van het Land', die deze keer onder meer de vraag aan de bevolking heeft gesteld: hoe vaak zou u willen werken? Het antwoord is: minder. Maar hoe vaak minder? Dat is de vraag die de ondervragden zou moeten beantwoorden. Maar de meeste Nederlanders antwoorden dat ze minder willen werken. En dat is niet verwonderlijk. In de enquête werd namelijk gevraagd of men bereid was tot overredelijke inlevering van loon.

Nu is die bereidheid om in te leveren niet bij iedereen even groot. Het heeft geen verbazing te wekken dat goedbetaalde werknemers eerder bereid - en in staat - zijn om in te leveren dan bij laagbetaalde ongeschoolde werknemers.

Wat wel op de licht van belangstelling verdient, is dat de bereidheid om in te leveren van loon niet bij iedereen even groot is. Het hoogst op de ladder staan directieleden van ondernemingen. Maar liefst driekwart van hen zou graag korter werken, ook al betekent dat een inkomensdaling.

Zeggenschap

De vakbeweging heeft het dus nog niet zo verkeerd gezien. In arbeidsduurverkortingen om werklozen te helpen heeft men zijn geloof verloren. Maar vrije tijd omwille van een prettiger leven is een diepgevoelde wens in vrijwel alle lagen van de bevolking. De werkgevers mogen dan weinig voelen voor discussies over korter werken, als ze hun werknemers serieus nemen, zullen ze er toch aan moeten geloven. Want die werknemers willen in meerderheid op naar de 32-urige werkweek.

De vakbeweging heeft het dus nog niet zo verkeerd gezien. In arbeidsduurverkortingen om werklozen te helpen heeft men zijn geloof verloren. Maar vrije tijd omwille van een prettiger leven is een diepgevoelde wens in vrijwel alle lagen van de bevolking. De werkgevers mogen dan weinig voelen voor discussies over korter werken, als ze hun werknemers serieus nemen, zullen ze er toch aan moeten geloven. Want die werknemers willen in meerderheid op naar de 32-urige werkweek.

De vakbeweging heeft het dus nog niet zo verkeerd gezien. In arbeidsduurverkortingen om werklozen te helpen heeft men zijn geloof verloren. Maar vrije tijd omwille van een prettiger leven is een diepgevoelde wens in vrijwel alle lagen van de bevolking. De werkgevers mogen dan weinig voelen voor discussies over korter werken, als ze hun werknemers serieus nemen, zullen ze er toch aan moeten geloven. Want die werknemers willen in meerderheid op naar de 32-urige werkweek.

geëitje werken, vooral vrouwen, hun baanje beschouwen als 'iets erbij'. Vrouwen vinden hun werk niet zo belangrijk als mannen, zo blijkt uit de enquête. Het belang dat de meeste Nederlanders aan werk hechten is groot. Maar liefst 85 procent vindt werk 'belangrijk' of 'erg belangrijk'.

Opmerkelijk is wel, dat dit belang afneemt naarmate men ouder wordt. Zo vindt bijna een kwart van de mensen boven de 55 jaar werk niet of niet zo belangrijk. De Vot komt voor hen dus niet ongekend.

Inleveren

De Nederlanders aan hun baan hechten niet alleen, maar ook aan het loon. Het is niet verwonderlijk dat de meeste Nederlanders bereid zijn om loon in te leveren als daarmee de arbeidsduur behouden blijft. Veel meer mensen zijn daartoe bereid dan op grond van antwoorden van de vakbeweging zou verwachten.

Slechts in uiterste nood grijpen vakbonden naar dit middel - zoals het VVD - maar misschien kunnen ze het hun leden eens vaker voorleggen.

Die bereidheid hangt overigens wel samen met het soort werk dat de mensen verrichten. Zo wil meer dan de helft van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van geen inleveren weten. Hetzelfde geldt voor lagere employés. Middelbare en hogere employés, managers, zijn in meerderheid wel bereid tot een loonvermindering.

Gezien de werkdruk van deze sociale zekerheidsproblemen is deze uitkomst misschien niet te verwonderen. Een hogere employé die in de privésector werkt, moet meestal nog talloze zaken doen met een ongeschoolde werknemer. Het verschil tussen loon en minimumloon kan daarbij oplopen tot wel 50 procent. Het is niet verwonderlijk dat de meeste Nederlanders bereid zijn om loon in te leveren als daarmee de arbeidsduur behouden blijft.

Overigens worden veel kranke mensen de vraag naar loon inleveren niet gesteld. Het is niet verwonderlijk dat de meeste Nederlanders bereid zijn om loon in te leveren als daarmee de arbeidsduur behouden blijft.

Overigens worden veel kranke mensen de vraag naar loon inleveren niet gesteld. Het is niet verwonderlijk dat de meeste Nederlanders bereid zijn om loon in te leveren als daarmee de arbeidsduur behouden blijft.

Overigens worden veel kranke mensen de vraag naar loon inleveren niet gesteld. Het is niet verwonderlijk dat de meeste Nederlanders bereid zijn om loon in te leveren als daarmee de arbeidsduur behouden blijft.

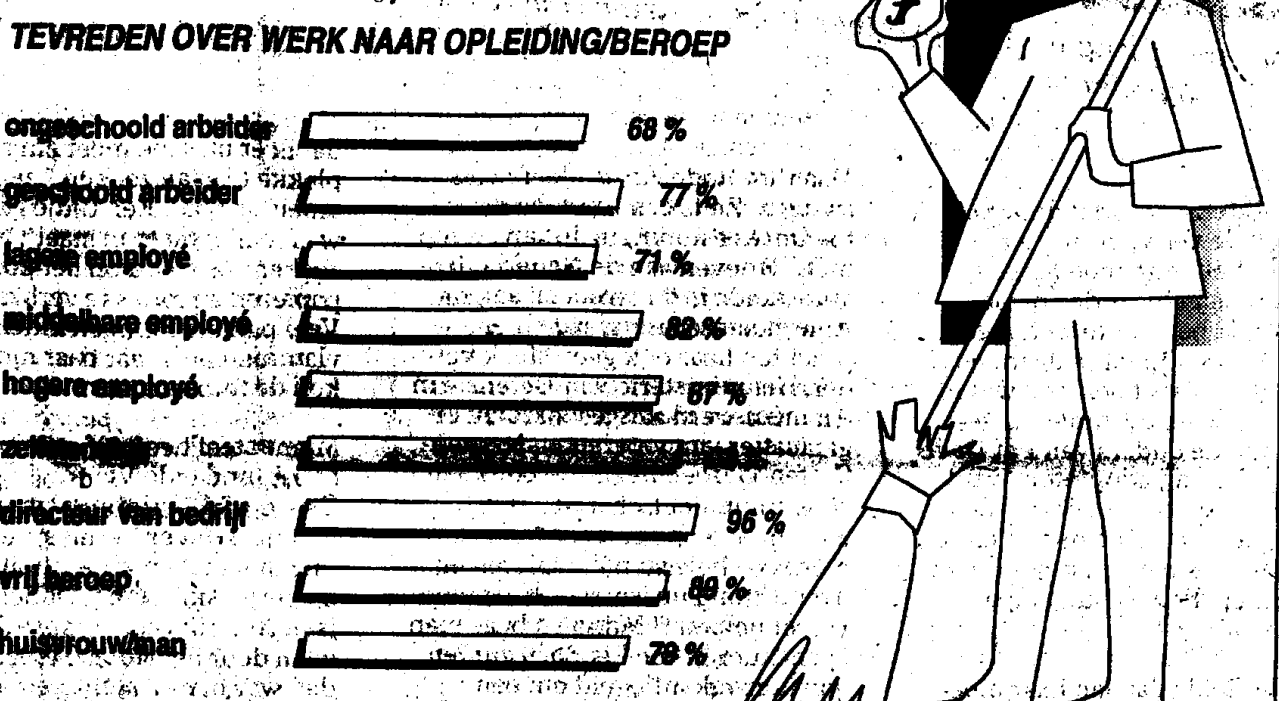
Overigens worden veel kranke mensen de vraag naar loon inleveren niet gesteld. Het is niet verwonderlijk dat de meeste Nederlanders bereid zijn om loon in te leveren als daarmee de arbeidsduur behouden blijft.

DE STAAT VAN HET LAND

BENT U TE VREDEN OVER DE RIJKEID VAN UW WERK?

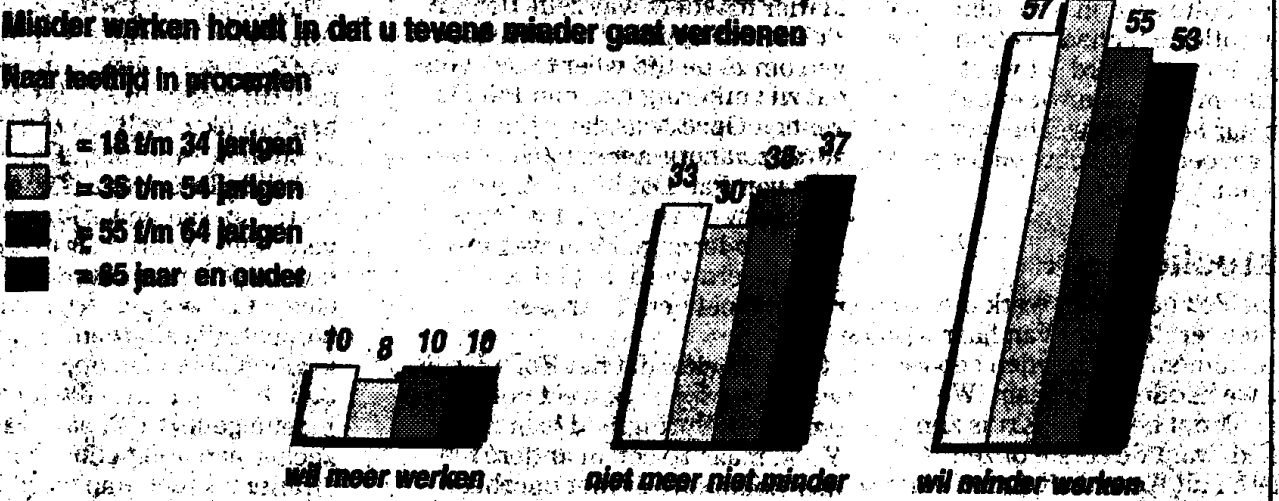
JA zegt 84% van alle ondervraagde mannen
zegt 81% van alle ondervraagde vrouwen

TEVREDEN OVER WERK NAAR OPLEIDING/BEROEP

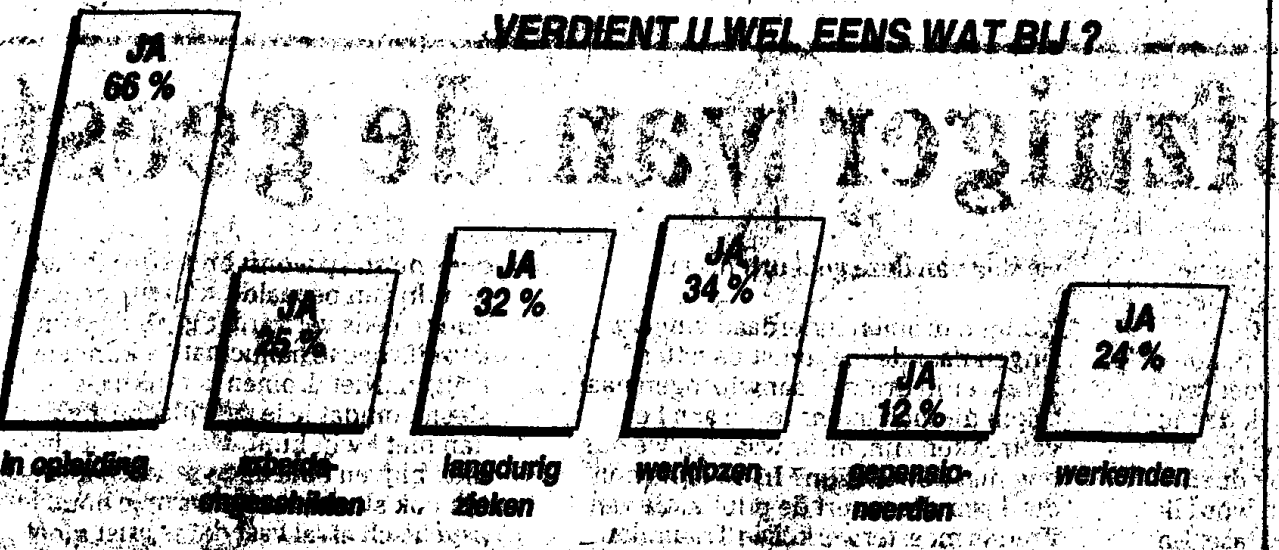

ZOU U MEER OF MINDER WILLEN WERKEN?

Minder werken houdt in dat u tevens minder gaat verdienen

VERDIENT U WEL EENS WAT BIJ?

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

© GPD-enquête 'De Staat van het Land' 1991

Liever de fiets dan de bus maar de auto spant toch de kroon

Als minister Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat het autoverkeer daadwerkelijk wil terugdringen, zal ze toch iets moeten ondernemen tegen het fenomeen 'lease-auto'. Die conclusie dringt zich op na bestudering van de enquête-resultaten over het woon-werkverkeer. Maar liefst twee op de drie mensen die bij een zelfstandige onderneming werken pendelen per auto van huis naar werk, om precies te zijn 63,8 procent. In de ambtenarij, waar - zoals wij weten - geen lease-auto's worden verstrekt, ligt dat gehalte aanzienlijk lager. Slechts 49,4 procent van alle overheidsdienaren gaat met de auto naar het werk. In totaal gaat meer dan de helft van de werknemers (56,9 procent) per auto of motor naar de 'baas'.

Nog altijd twee keer zoveel mensen gaan per fiets of bromfiets naar het werk als per openbaar vervoer, zo blijkt voorts. Fietsen en brommers zijn vooral populair bij geschoolde en ongeschoolde arbeiders, alsmede bij zogenaamde 'lagere' employés. Zelfs een kleine tien procent van de directeuren van bedrijven gaat per fiets of brommer naar de werkplek. In zijn algemeenheid maken meer vrouwen dan mannen gebruik van het stalen ros.

Het zal overigens geen verbazing wekken dat juist de beter betaalde werknemers in meerderheid de auto nemen. Maar liefst tachtig procent van de directeuren reist per automobiel van huis naar werk.

Dit percentage neemt af naarmate het salaris afneemt. Opmerkelijk is, dat zowel geschoolde als ongeschoolde arbeiders vaker voor de auto kiezen dan 'lagere' employés. De laatste zijn met een score van bijna 20 procent de grootste fans van het openbaar vervoer.

Geen zwartwerkersparadijs Borreltafelpraat sterk overdreven

Aan de borreltafel wordt Nederland veelvuldig afgeschilderd als een zwartwerkersparadijs. Vooral uitkeringsgerechtigden zouden er zo veel bijkruisen dat ze wel gek zouden zijn om een gewone baan te zoeken. Iedereen kent wel iemand in zijn omgeving... en dan volgen de sterke verhalen elkaar in hoog tempo op.

Waarom, uit de enquête blijkt dat de wereld niet zo simpel is elkaar steekt. De meeste Nederlanders houden er geen bijverdiensten op na, ook uitkeringsgerechtigden niet. Natuurlijk zijn er in ons land mensen die er wel bijkruisen, gemiddeld gesproken een op de vier, maar hun aantal is niet zo omvangrijk als vaak wordt vermoed.

Slechts een categorie springt er uit: scholieren en studenten. Twee van de drie mensen die een opleiding volgen hebben een bijbaantje. Dat betreft niet zozeer 'klusjes' of huishoudelijk werk, als wel parttime banen van allerlei aard buitenshuis.

Beide cijfers liggen de verhouding precies omgekeerd: twee van de drie uitkeringsgerechtigden en twee van de drie mensen die op de arbeidsmarkt zijn, hebben geen bijbaantje. Het is niet verwonderlijk dat de meeste Nederlanders niet zo omvangrijk als vaak wordt vermoed.

De rest doet betaald werk buitenshuis. Overigens heeft dit bijna driekwart zwart werk te zijn.

Ook is niet gezegd dat deze werklozen in strijd handelen met de wet. Het Wetboek van Arbeid en de Algemene Bijstandswet bieden werklozen ruimte voor bijverdiensten, waarvan de uitkeringsgerechtigde een (klein) deel zelf mag houden.

Ook langdurig zieken kunnen meer dan gemiddeld bij. Bijna 32 procent beschikt over bijverdiensten. Bij arbeidsongeschikten ligt dit percentage alweer lager, een kwart van de mensen met een wettelijke verplichting werkzaamheden tegen betaling.

Domein

Klussen en andere bijbaantjes zijn niet het exclusieve d van uitkeringsgerechtigden. Integendeel, in verschillende studies is op gewezen dat mensen met werk veel makkelijker aan bijbaantjes komen dan mensen die hele dagen thuis zitten. De enquête staat die bewering op zijn plaats.

Het aantal geschoolde arbeiders dat erbij klust is groter dan het aantal zieken en wao'ers dat bijverdiend en ongeveer even groot als het aantal werklozen met een wettelijke verplichting.

Ook de zogenaamde 'vrije beroepen' scoren hoog, ongeveer de helft heeft een bijbaantje. Ongeschoolde arbeiders verdienen veel minder bij, evenals lagere employés. Hetzelfde geldt op de ranglijst eindigen directeuren van bedrijven. Slechts vijftien procent van hen verdient geld met een bijbaantje.

Over het algemeen blijkt dat mannen meer bijverdienden dan vrouwen. Dit geldt ook voor de leeftijd. Met het aantal bijbaantjes neemt het aantal bijbaantjes af. Slechts twaalf procent van de gepensioneerden verdient op een of andere manier nog iets bij.

yvonne.zonderop

Geneesmiddelen zijn te duur; veel geneesmiddelen zijn overbodig; er zijn te veel vrijwel identieke geneesmiddelen die elkaar ten gevolge van de ontwikkelingskosten nog duurder maken. Intussen kijkt menig een reikhalzend uit naar nieuwe middelen tegen Aids, bijvoorbeeld, maar ook tegen griep, tegen allerlei allergieën, tegen kanker, tegen hart- en vaatziekten. De farmaceutische industrie heeft de weinig benijdenswaardige rol voor veel van die problemen de zwarte piet

te mogen ontvangen. En vaak niet geheel ten onrechte; met name de afgelopen decennia hebben meerdere firma's hun best gedaan het werk van de concurrentie nog eens over te doen en zijn er vele soorten 'me-too-drugs' ontwikkeld, gewoon om een graantje mee te pikken van een markt, die men eerst door diezelfde concurrent had laten exploreren en openen.

STANDPLAATS:

Paris
Hans Gertsen

Smaken

Het is dit jaar precies tweehonderd jaar geleden dat ene Marie Harel, een eenvoudige boerin uit een gehucht in Normandië, een nieuw soort kaas uitvond. Een klein, rond kaasje, bedekt met een laagje schimmel. Bescheiden als ze was, gaf ze het produkt niet haar eigen naam, maar dat van haar dorp, Camembert. Het gevolg: Marie Harel is vergeten, Camembert wereldberoemd.

Camembert is een zachte, licht onwelriekende, maar uitstekend smakende schimmelkaas. Een typisch Franse kaas, een van de ruim 340 verschillende soorten die er anno 1991 in Frankrijk gemaakt worden. Maar haalt de Camembert 1993? Dat is een vraag die heel wat Franse smulpapen zich sinds enkele weken verontrust stellen. Want ergens in het Brussels schijnt een club Eurocrasen een achterbakse aanval op het symbool van de Franse kaas aan het voorbereiden te zijn.

De Europese Commissie wil op korte termijn de hygiënische regels voor de productie van kaas die van 'lait cru', ongepasteuriseerd, wordt gemaakt drastisch aanscherpen. Niet alleen de Camembert dreigt daarvan de dupe te worden, maar ook de Cantal, de Reblochon, de Munster, de Saint-Marcellin en tientallen andere typisch Franse kazen. Het beoogde lagert af de vernaamdelijkste Brusselse ambtenaren hun zin krijgen.

Het uitlekken van de Brusselse plannen heeft in Frankrijk onmiddellijk tot een storm van protest geleid. 'De kaasoorlog is uitgeroepen', zo kopte het blad Le Parisien, met vier van een beetje sensatie. 'Europa valt onze kazen aan'.

Volgens veel Fransen zijn de Brusselse plannen helemaal niet ingegeven door bezorgdheid over het welzijn van de Europese consument, maar zit de machtige Noord-europese kaaslobby er achter. Die zou maar wat graag zien dat zo'n tien procent van de totale Franse kaasproductie de nek omgedraaid wordt om het daardoor ontstaande gat in de markt op te kunnen vullen met hygiënisch perfecte, maar helaas vrijwel smakeloze kazen.

Typisch Hollandse kazen als Gouda en Edammer hebben in Frankrijk een bevoorrecht deel van de markt veroverd, maar voor de Fransen zijn dat toch vooral 'kinderkazen'. Goed voor op de boterham van de jeugd, maar verder niet. Na een goede maaltijd hoort er Roquefort, Camembert, Brie of Cantal geserveerd te worden. Wie daar iets aan wil veranderen, komt tegen de Franse gastronomieleiders en daarmee aan de Franse ziel. 'Vandaag komen ze aan onze kazen, morgen beweren ze ook nog dat onze wijn niet deugt', aldus een beroemde Franse kok.

Of de soep straks echt zo heet wordt opgediend, is nog maar de vraag. De verenigde Franse producenten van kaas van ongepasteuriseerd melk hebben hun lobby ook in werking gesteld en de Franse regering heeft toegezegd te zullen waken voor aanvallen op de Franse kaascultuur. Tegen het harmoniseren van de Europese markt heeft niemand bezwaar. Maar laten ze het in Brussel vooral niet in hun hoofd halen om de Fransen ook nog hun smaken voor te gaan schrijven. Want er mag op Frankrijk veel aan te merken zijn: één ding staat vast op het gebied van smaak hoeft niemand de Fransen de les te lezen.

Farmaceutische industrie móet de kosten opjagen

De introductie van Zocor (simvastatine) een produkt dat het cholesterolgehalte van het bloed kan verlagen, heeft de discussie losgemaakt over de vraag, of het wel ethisch verantwoord is grote delen van de bevolking voor de rest van hun leven een duur geneesmiddel te laten slikken, alleen om een ongezonde levenswijze te kunnen voortzetten. Die discussie is nog lang niet afgelopen, hoe wel het onwaarschijnlijk is dat er een sluitend antwoord zal worden gevonden. En wel een antwoord dat zodanig op tijd komt dat het ook een helder licht laat schijnen op een vloedgolf aan nieuwe geneesmiddelen die alleen al het komende decennium over ons zal worden uitgestort.

Want als het erbij was gebleven dat we voor de cholesterolremmer een ethisch verantwoord beleid moesten bedenken was er weinig aan de hand. Maar als er nu een geneesmiddel op de markt komt tegen hoge bloeddruk - een markt waarop al de nodige uitstekend werkende produkten voorhanden zijn - een middel dat bewezen heeft ook nog eens de schade aan het hart door een eventueel infarct drastisch te kunnen beperken; of een geneesmiddel dat de schade door een beroerte, onacht of die werd veroorzaakt door een bloeding of een verlamming kan beperken, dan tot nu toe werd geacht, wat dan? Niet doen?

Wie vertelt het al die miljoenen mannen van boven de vijftig die problemen hebben met urineren, dat ze een pil moeten slikken? Of dat een oplossing voor hun probleem kan zijn? Wie neemt de beslissing dat we geen last moeten hebben aan een fractuur van een heup of een andere botten? Of dat vrouwen in de overgangleeftijd maar 'de pil' moeten blijven slikken om osteoporose te voorkomen terwijl er een middel in het verkieft ligt dat ook werkt, zonder gebruik van hormonen?

Ander een voorbeeld: bepaalde middelen (angiotensine-remmers) tegen hoge bloeddruk hebben soms als hinderlijke bijwerking een voortdurende droge hoest. Het kost weliswaar tientallen miljoenen een middel te ontwikkelen dat die bijwerking niet heeft - maar moet het werk er aan nu door gaan, of niet? En nog een: veel zware chemotherapeutische middelen tegen kanker hebben spectaculaire bijwerkingen, zoals hevige braken. Als er nu een middel wordt gevonden dat die bijwerking tegengaat waardoor de chemotherapie beter werkt, moet het dan maar niet op de markt komen? Of wel, ook als het duur is?

Klaar
Nummer 4 op de wereldranglijst van farmaceutische fabrikanten in de wereld, de Amerikaans-Britse firma SmithKline-Beecham (SB), 3,7% wereldmarktaandeel, omzet ruim 7 miljard gulden, nummer 5 in Nederland; 5% marktaandeel, omzet ruim 100 miljoen heeft een deel van die produkten klaar. Een ervan zal binnenkort na België ook

in Nederland worden geïntroduceerd, aan een veertigtal andere wordt gewerkt. Het antwoord van deze industrie op de boven gestelde vragen luidt dan ook duidelijk: doorgaan, natuurlijk. SB, met hoofdkantoor en uitgebreide onderzoekslaboratoria in Philadelphia, komt er rond voor uit: 'het is ons doel te zorgen dat onze aandeelhouders de door hen verwachte rendement zien van het geïnvesteerde kapitaal'. En dus wordt er, bijvoorbeeld, nog even gearzeld voor een vaccin tegen malaria op de markt komt - het is een produkt waaraan grote behoefte bestaat in de wereld, maar helaas zitten de meeste klanten daarvoor in de Derde Wereld en die kunnen niet betalen.

SmithKline is de afgelopen jaren gebukt gegaan onder te grote voorspoed, zou je kunnen zeggen. Het bedrijf leunde teveel achterover door het enorme succes van Tagamet, een geneesmiddel voor maagzweren dat operatie voor deze aandoening vrijwel overbodig heeft gemaakt en erop heeft geleid dat er zelfs bijna geen chirurgen meer te vinden zijn die de operatie kunnen uitvoeren. Het gevolg van het succes was een verminderde neiging om door te gaan met onderzoek, en de afgelopen jaren heeft de firma dan ook relatief weinig nieuwe middelen geïntroduceerd. Dom, naar inmiddels is gebleken.

Voor de Amerikaanse zachte Tagamet voor 50 procent van de omzet, in 1990 moet dat nog 17 procent zijn, en niet minder dan de omzet van dat produkt dan toch hoger blijven; momenteel zet SB er nu 1 miljard dollar mee om. De nieuwe produkten die de Amerikaanse markt op de markt brengen, krijgen in 1991 een kwart van de omzet, vergeleken met de omzet van de andere twee van de ondernemingswijze georganiseerd, de groeiscijfers.

Wie in deze branche niet snel genoeg verder ontwikkelt ontdekt op zekere dag dat zijn produkten overduidelijk zijn ingehaald door die van anderen. Dus, omdat je weet dat je niet achterover kunt leunen omdat je een 'blockbuster' hebt, moet je ook dan blijven zoeken. Daarvoor moet je de beste mensen om je heen verzamelen, en die mensen moeten gemotiveerd blijven doordat ze aan iets tastbaars werken; zoals Ralph E. Kristoffersen, vice-president van SB en directeur van de afdeling Onderzoek en Ontwikkeling het uitdrukt: je moet zorgen dat de pijplijn van onderzoek goed vol blijft, dat je altijd zorgt dat je beschikt over een 'kritische massa' van mensen die volledig op de hoogte zijn van de laatste stand van zaken op medisch wetenschappelijk gebied, dat je mogelijkheden van relevante biomedische vernieuwing, dat je ook technologisch oppeil blijft. 'En vooral dat je weet wanneer je moet stoppen met zoeken in een bepaalde richting', zegt hij.

Daarna komt ook een stuk immateriële motivatie van de hoek komt kijken: 'Je kunt het wel vergeten als je mensen gaan kijken aan het 'niet uitgeroepen' syndroom.' Met andere woorden: al die nerveuze wetenschappelijke toppers

moeten ook de kans krijgen te weten, willen ze gemotiveerd blijven om door te gaan. SB heeft vijf divisies: Geneesmiddelen, Diagnostica, Ontwikkeling en Onderzoek, die allemaal opereren volgens een strikt schema waarvan evaluatie een kenmerkend onderdeel is.

Kristoffersen noemt op dat hij aan medisch moeds ziet aankomen, de luisteraar loopt het water in de mond: men begint de aarde van het immuнологisch systeem te bestuderen - 'het was een zwart gat', maar die gaat nu open - 'evenals de fijne knepen van de neuroanatomie, waarbij de ziekte van Alzheimer genoemd kan worden; de komende jaren zullen alle genen in kaart gebracht worden, en de genen gevonden die wellicht in gunstige zin 'gewijzigd' kunnen worden; in toenemende mate zullen vaccins worden gemaakt tegen virussiekten. Kristoffersen voegt er wel met Amerikaanse openhartigheid aan toe: 'Onderzoeksbazen zijn van nature optimist, houdt daar rekening mee'.

In het algemeen kan worden gezegd dat de farmaceutische industrie steeds dieper in de toekomst het wetenschappelijk onderzoek aanpak, en dat steeds meer geneesmiddelen ontwikkeld zullen worden die daar rechtstreeks op aangrijpen. Vaak zullen dat produkten zijn die tot stand zijn gekomen door biotechnologisch ingrijpen. Niet alleen in de produkten zelf, maar ook ten behoeve van steeds betere productieprocessen, waarbij het deel is steeds verder, produkten en steeds stabilere moleculen te produceren.

Verfijning zien we ook op het gebied van de toediening, zoals 'targeting' ('targeting') van een bloed-drukverlagend middel uitsluitend op de bloedvaten in de nieren.

Veel wordt verwacht van de toediening door middel van de 'spuitbus' (aerosolen) waarmee de onweg via lever en bloedsomloop grotendeels vermeden wordt -

daar worden veel geneesmiddelen grotendeels afgebroken nog voor zij effect hebben geortoord.

Het wordt er nu al een beetje eenvoudiger op, en daardoor is de periode waarin een produkt van 'idee' tot concreet middel gereed is voor de markt steeds langer geworden. In Engeland duurde het 30 jaar geleden gemiddeld drie jaar, nu al twaalf jaar tussen het eerste idee en de toelating op de markt. In Amerika is die periode nog langer. Kristoffersen: 'En het leest veel beter dat je een middel tegen den blinde ingeeft. Het komt geregeld voor dat je voor 75 miljoen een fabrieksgebouw neerzet zonder dat je weet of het ooit iets zal opleveren'.

De hele periode na vaststelling dat aan een bepaald produkt gewerkt zal worden tot de introductie op de markt, soms een periode van 12 tot 14 jaar, kost per produkt 230 miljoen dollar. Als het dan daadwerkelijk wordt geïntroduceerd moet dat geld in drie tot vijf jaar worden terugverdiend, want daarna vervalt het octrooi en mag iedereen het produkt maken. Overigens zit in die lange ontwikkelingsperiode een aantal vaste momenten ingebouwd, waarop de hele operatie kan worden afgeblazen:

Robert Ruffolo, directeur van de afdeling farmacologie van SB ziet voorlopig maar één klein probleem: 'Wij hebben inderdaad zoveel in de pijplijn zitten dat we niet weten of we het allemaal wel tegelijk tot een goed einde kunnen brengen. Het is natuurlijk een leuke uitdaging, en ik besef goed dat we dat nu hebben voortzetten, maar we hebben gemaakt acht miljoen leunen toen we eenmaal een middel hadden dat gold voor ons geldende'.

Een ding is duidelijk: voor de farmaceutische industrie is het nu twee grote rechtvaardigheden, de noodzaak om winst te maken en de noodzaak volstrekt granteerde bewijzen voor je gelijk te vinden, tegenover de concurrentie, tegenover de rest van de medische wetenschap, maar vooral tegenover de onwaarschijnlijk strenge elzen van de Amerikaanse Food and Drug Administration, de FDA, die uiteindelijk de introductie op de voornaamste markt, de Amerikaanse, moet goedkeuren.

Maar je hoeft bij de farmaceutische industrie niet aan te kloppen voor de oplossing voor het probleem van de kosten van de gezondheidszorg. Daarvoor ben je daar gewoon aan de verkeerde kant van de pijplijn.

door sante brun

Voorzover valt na te gaan heeft RaRa, dan wel hun sympathisanten, de volgende aanslagen geclaimd, cq is hun betrokkenheid aangetoond:

1984

* 10 februari 1984, inbraak in het consulaat van Marokko in Amsterdam. Bij deze gelegenheid werden officiële stempels en documenten meegenomen;

* september 1984, bomaanslag Van Heutz-monument in Amsterdam;

1985

* januari 1985, brand bij de internationale oliehandelaar John Deuss in Berg en Dal, schade 1,5 miljoen;

Bom- en andere RaRa-aanslagen

* 17 september 1985, brand Makro Duivendrecht, schade 48 miljoen;

1986

* 9 juli 1986, brand bij de Koninklijke Emballage Industrie Van Leer bv in Amstelveen, schade 750.000 gulden;

* 21 augustus 1986, brandstichting schotelantenne van de PTT in Amsterdam;

* 21 augustus 1986, bomaanslag kantoor van de stichting Olympische Spelen in Amsterdam;

* 18 december 1986, brand Makro

Duiven, schade 49 miljoen;

* 18 december 1986, opnieuw brand Makro Duivendrecht, schade 100.000 gulden;

1987

* 10 januari 1987, brand Makro Nuth, schade 39 miljoen;

* 19 juni 1987, brandstichting Shell-pompstation in Nieuwegein, schade 35.000 gulden;

* 26 juni 1987, brandstichting in Alphen aan den Rijn bij een olie-onderneming en gasbedrijf, doch-

teronderneming van Shell, schade 550.000 gulden;

1988

* 25 januari 1988, poging tot brandstichting bij drukkerij Elba Schiedam;

* 7 maart 1988, vernieling bij Shell Amsterdam;

* 7 maart 1988, vernieling bij Shell Muiden;

* 11 april 1988, vernieling bij Shell Almere-Haven;

* 24 augustus 1988, brand bij Phi-

lips Amsterdam, schade 500.000 gulden;

* 21 september 1988, vernieling Shell Nieuwegein;

1989

* 16 april 1989, brand bij Shell Hilversum, 1,5 miljoen gulden;

* 17 april 1989, vernielingen bij Shellstations in Nieuwerkerk aan den IJssel, Leiderdorp, Waddinxveen, Leiden, Hazerwoude, Rieuwijk en Bodegraven;

* 19 april 1989, vernielingen bij

Shell Hoofddorp, Aalsmeer en Nieuw-Vennep;

1990

* 18 maart 1990, aanslag marechaussee-kantoor Arnhem;

* 18 maart 1990, aanslag marechaussee-kantoor Oldenzaal;

* 26 maart 1990, bomaanslag ministerie van justitie, Den Haag;

* 26 maart 1990, brand op Byzantium-complex Amsterdam;

1991

* 13 november 1991, bomaanslag woning staatssecretaris Kosto Groot-Schermer;

* 13 november 1991, ministerie van binnenlandse zaken Den Haag;

Twintig tot dertig personen voeren in ons land actie onder de naam RaRa. Groter is de groep potentiële daders dan ook niet, die woensdag de bomaanslagen pleegde op de woning van staatssecretaris A. Kosto van justitie en het ministerie van Binnenlandse Zaken. En hooguit drie personen hebben de feitelijke aanslag op hun geweten, weet directeur A. Docters van Leeuwen van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD). Hij kent zijn pappenheimers. Hij heeft ze alleen nog niet aan een touwtje, wilde hij de vaderlandse pers eerder deze week laten geloven. Maar als de daders bekend zijn en ook hun vergripen, dan moet het toch mogelijk zijn volgende week een groep verdachten in de kraag te vatten? Of duurt het langer om te bewijzen dat 1 en 1 ook werkelijk 2 is?

Justitie heeft vrij spel in onderzoek tegen aanslagen RaRa

Waar verstoppen de bommenmakers van RaRa zich? Welke nieuwe plannen hebben deze 'links-radikalen'? Hoe groot is de groep, die de bomaanslagen van woensdagochtend heeft geclaimd? Als de BVD inderdaad weet wie deze terreurdaden op z'n geweten heeft, waarom worden die criminelen dan niet aangehouden?

Vraagtekens in overvloed en frustraties alom bij politie- en justitie-functionarissen sinds Nederland woensdag werd opgeschrikt door het anonieme geweld van een groep misdadigers die zich achter de naam RaRa verschuilt. Tientallen rechercheurs zullen de komende dagen gaan proberen de ongrijpbare terroristen te grijpen maar de kans dat ze daarin op korte termijn slagen, lijkt niet groot.

Ze weten misschien wel waar te zoeken, maar bewijs de misdaden maar eens. De afgelopen jaren is er zoveel merendeels vergeefse politieke energie gestoken in het voor de rechter brengen van de mensen achter RaRa, dat een nieuwe poging niet bepaald onder een gelukkig gesternte begint.

Over de strategie van het politieteam, dat de komende dagen zal worden geformeerd, valt in dit stadium uit officiële bron bitter weinig te vernemen. Iedereen zwijgt krampachtig sinds BVD-chef Docters van Leeuwen woensdagmiddag op een persconferentie te kennen gaf dat hij zoekt binnen de twintig à dertig leden van de harde kern van de terreurgroep RaRa. Voor iedereen, ook al heeft hij of zij slechts zijdelings met de zaak te maken, geldt inmiddels een zwijgplicht. „Een beslissing van de minister”, zoals een woordvoerder van minister Dales van binnenlandse zaken meldt. Dat overkwam bijvoorbeeld de docenten van de vakgroepen tactiek en techniek van de Rechercheschool Zutphen. Op de vraag van journalisten of die een kort college in algemene recherche-technieken mochten ondergaan, volgde een vanuit Den Haag gedictieerd spreekverbod.

Hetzelfde gebeurde met gepensioneerde politiecommissaris van Rotterdam J.A. Blaauw. Hij wilde best wat vertellen over de wijze waarop hij in de jaren zeventig het onderzoek leidde naar de bomaanslagen tegen de Nederlandse Gasunie in Ommen en in Ravenstein, gepleegd door de Palestijnse terreurgroep Zwarte September. Wegens een krakende telefoonlijn werd het gesprek even onderbroken. Met een daarna was zijn telefoon in gesprek en toen Blaauw na twee minuten weer opnam, was zijn reactie: „Ik wil het onderzoek niet voor de voeten lopen. Alles wat ik nu zeg wordt in verband gebracht met de RaRa en dat wil ik niet. Als de RaRa niet deze belangstelling had gekregen, had u mij niet gebeld. Belt u maar naar Den Haag als u meer wilt weten.” In Den Haag is politievoorlichter Sijf van

Woensel de enige die namens het landelijke politieteam wat mag zeggen. Hij heeft echter niets te zeggen. „Bovendien maken we de vijand niet wijzer dan hij is,” zegt hij resoluut.

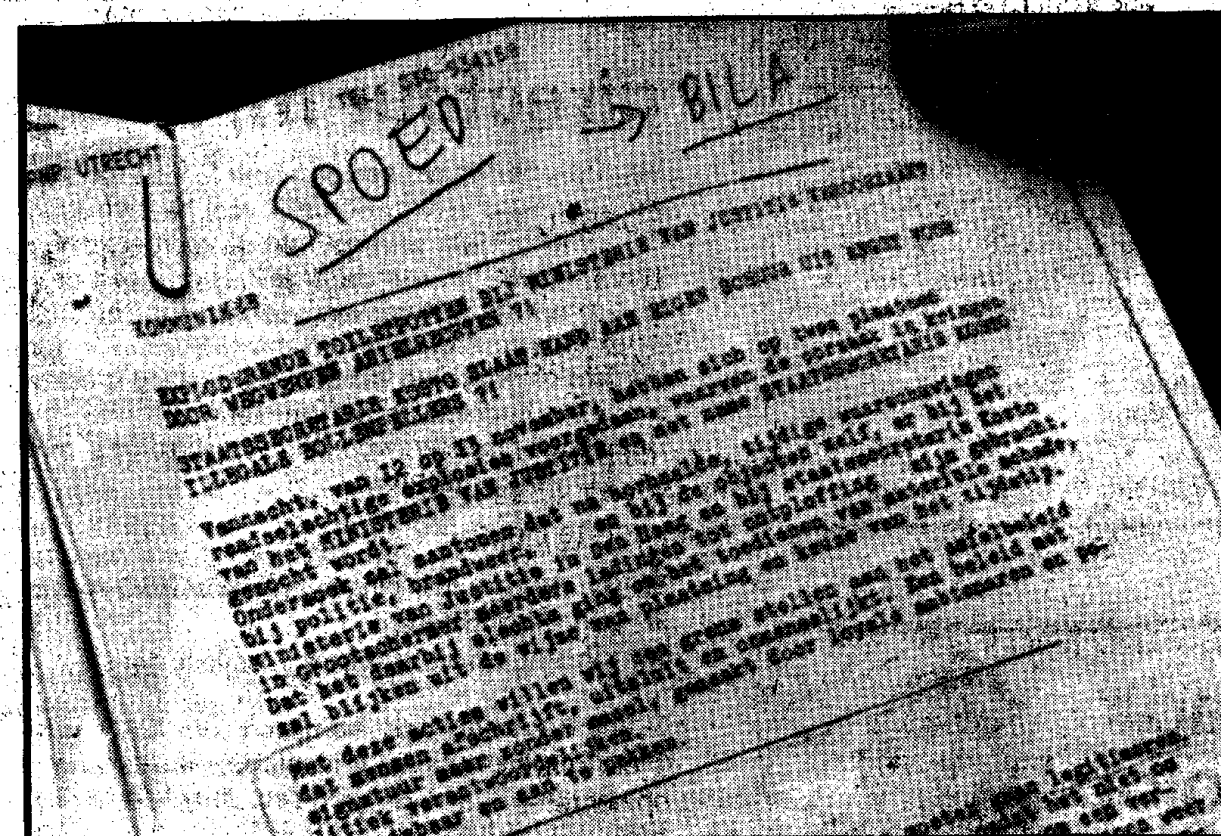
Konfrontatie

Niet alleen overheidsinstellingen doen er het zijne toe. Ook in kringen die volgens de BVD mogelijk iets meer weten van de RaRa is de operatie 'mond houden' in volle gang. „Als u meer wil weten over de RaRa, moet u het blad Konfrontatie maar eens lezen,” zei Docters van Leeuwen. De ochtend na de aanslag was de redacteur van het onafhankelijk links-radicaal maandblad Konfrontatie (oplage 7000 exemplaren) nog bereikbaar.

„Half Nederland zit achter de jongens van RaRa aan,” grapt hij toen nog, na de (vergeefse) vraag onzijdig wie de auteurs waren van het tamelijk unieke interview met RaRa-mensen in het jubileumnummer van Konfrontatie. Toen in de namiddag de publiciteit losbarstte, koos hij bliksemsnel voor de automatische telefoonbeantwoorder.

Aangezien de rijen ferm gesloten zijn, is het des te opmerkelijker dat uitgerekend BVD-directeur Docters van Leeuwen een persconferentie gaf om zijn licht te laten schijnen over de RaRa-zaak. Normaliter wijst de man vrijwel elke aanvraag voor een interview af.

„Het is natuurlijk een prachtige prestatie van de BVD om voor de televisie te zeggen: wij weten wie het zijn. En ik acht het waarschijnlijk dat ze het ook echt weten. De vraag is echter, wat kunnen ze met die informatie. Ik vermoed dat ze er op illegale en slinkse wijze aan gekomen zijn,” zegt Jacco Boek, docent strafrecht aan de Leidse universiteit.

gaten te houden. Docters van Leeuwen kan dan misschien niet bij ze binnen kijken, maar zo nu en dan op straat volgen, kan best. En dan moet het zeker te observeren zijn als er een bom bij Kosto of bij Binnenlandse Zaken wordt neergelegd. Maar of de BVD nu gelijk heeft of niet met hun mededeling dat ze de daders kennen, die lui schrikken zich natuurlijk rot. En dan is het wachten op hun reactie.

Recherche-onderzoek

Boek heeft in 1988 de rechtszaak tegen de RaRa-verdachte Rene R. nauw gevolgd. Na twee jaar recherche-onderzoek en vele RaRa-aanslagen hield Justitie in eerste instantie tien mensen aan. Op één na werden ze al snel bij gebrek aan bewijs vrijgelaten. Alleen Rene R.

is veroordeeld tot twaalf maanden cel voor het leggen van een brandbom bij paspoortdrukkerij Elba in Schiedam. Het zure voor Justitie was, dat ze veel meer bewijzen had tegen de verdachte, maar de manier waarop die verzameld waren tijdens een huiszoeking in diens Amsterdamse woning kon niet door de beugel, volgens de rechtbank. „Een blunder van de eerste orde,” noemt Boek dat.

Hij pakt de stukken uit die tijd er nog eens even bij. Destijds heeft hij met extra veel interesse gelet op de bewijsvoering van Justitie. Samen met de Wetboeken zegt dat het nodige over de tactieken die opsporingsinstanties waarschijnlijk ook nu weer gebruiken in de strijd tegen de radicalen. In weerwil van wat vaak wordt gesteld, blijkt dat Justitie vrijwel onge-

perkt is in zijn mogelijkheden criminalen van deze aard aan te pakken. En van die mogelijkheden wordt drifig gebruik gemaakt, spreekt uit de processtukken.

Daarbij kan de politie alle methoden zonder problemen toepassen op mensen op wie (nog) geen enkele specifieke verdenking rust. „Welke? Ga zelf maar na wat voor tactieken er zijn: telefoons af luisteren, schaduwen, richtmicrofoons om in gebouwen gesprekken te kunnen volgen, praten met informanten en tipgevers of infiltreren in bewegingen. Er wordt allemaal gebruik van gemaakt en later is daar niets meer van terug te vinden in de processen-verbaal. Justitie heeft zich namelijk helemaal niet te verantwoorden voor die manier van werken. De wet maakt dat mogelijk. In het geval van Rene R.

Op 10 januari 1987 brandde de Makro in Nuth grotendeels af. Daders: RaRa.

Foto: FRITS WIDDERS HOVEN

De boodschap waarmee RaRa via het ANP in Utrecht de bomaanslagen in Groot-Schermer en Den Haag opeiste.

wist de politie een link te leggen tussen de brandbom bij Elba en zijn persoon. Hoe? dat blijft tot op de dag van vandaag onduidelijk,” aldus Boek.

Inlichtingendienst

De docent strafrecht legt uit dat in normale politie-onderzoeken (waarbij de dader van een misdrijf onbekend is) de rechter-commissaris een gerechtelijk onderzoek start tegen een onbekende dader. Komt er aanwijzingen over de dader, dan volgt een onderzoek op naam. De gegevens uit het eerste onderzoek, waaruit blijkt hoe de politie op de naam van 'n verdachte komt, blijven dan bij de processtukken. Daarop is één uitzondering en die wordt in de RaRa-zaak gebruikt.

Boek: „Een onderzoek op naam start pas als er aanwijzingen tegen die persoon zijn. Als die aanwijzingen verkregen zijn via de Criminele Inlichtingendienst (CID), dan hoeft de rechter-commissaris niet te weten wat de informatie is of hoe de politie er aan komt. Er wordt dan gewoon een onderzoek gestart.”

Boek heeft sterke aanwijzingen dat die methode in het geval van Rene R. is gebruikt. „Bij Elba is de brandbom tijdig ontdekt, omdat er een alarm af ging. Razendsnel wist de politie vervolgens de brandbom te vinden en nog sneller was de Explosieve Opuimings Dienst (EOD) er om het projectiel onschadelijk te maken. Dat is geen toeval. Ik vermoed dat de politie op basis van eerder verkregen informatie wist, dat de verdachte die bom zou leggen. Ze zaten gewoonweg op een heterdaadje te wachten.”

„Want hoe verklaar ik anders dat de politie er in is geslaagd Rene R. te koppelen aan de brandbom,” zegt Boek. „Ze vonden weliswaar een vingerafdruk, maar als je niet bij de politie geregistreerd staat, is een afdruk waardeloos. En ze hebben aan de pompbediende van het Texaco-station in Amsterdam, die de jerrycans aan de verdachte verkocht, een foto van de persoon laten zien. Hoe kwamen ze erbij juist die foto te tonen? Dat blijkt nergens uit.”

De conclusie van Boek luidt dan ook: Justitie volgt ook nu weer de RaRa-verdachten op alle mogelijke manieren en probeert ze, bijvoorbeeld via de persconferentie, te provoceren. Vanzelf komt er dan een nieuwe actie waarbij nauwgezet wordt toegekeken. Op basis

van die informatie wordt vervolgens een gerechtelijk vooronderzoek gestart tegen de verdachten. Hoe de politie aan al die wijsheid is gekomen om juist tegen dat handjevol mensen een onderzoek te starten, blijft voor altijd een raadsel.

Vraag

Want zelfs op de meest openhartige momenten blijft de politie vaag doen over de precieze tactiek die in de RaRa-zaken tot nu toe is gevolgd. Zo'n openhartig moment deed zich in 1988 voor, toen het weekblad Vrij Nederland sprak met hoofdinspecteur Herman van Hoogen, destijds leider van het Landelijk Coördinatieteam (LCT) inzake RaRa.

Van Hoogen verklaart dat de bomaanslag bij Elba bestaande verdenskingen tegen verdachten bevestigde. Dat bracht het onderzoek in een stroomversnelling. „Natuurlijk zou ik graag een heterdaad gehad hebben, maar het is er niet van gekomen en we hebben er ook niet op gewacht. We hielden de doelgroep al maanden in het oog, dan worden je analyses door de vondst van een vingerafdruk bevestigd, dus waarom zou je dan nog langer wachten?”

Tot zover geen raadsels. Maar als Vrij Nederland wil weten waarom er na de vondst van de vingerafdruk bij Elba 2,5 maanden is gewacht met de arrestatie van Rene R., geeft Van Hoogen niet thuis. „Werd er toch gewacht op een volgende actie, zodat heterdaad mogelijk was?”

Het is wel de meest waarschijnlijke tactiek die de opsporingsdiensten nu zullen gaan volgen. RaRa nauw volgen, desnoods maanden en maanden en wachten totdat ze weer in actie komen. Het is voor de politie de enige manier om aan bewijzen te komen.

De BVD heeft geduld, dat heeft ze al eerder bewezen. Het eerste RaRa-onderzoek duurde twee jaar. Misschien dat de opsporingsdiensten de uitspraak van hun Duitse collega's in gedachten houden. Het toenmalig hoofd van de Bundeskriminalamt, Herold, adviseerde begin jaren tachtig de terroristen in de RAF zich maar aan te geven. „Want, dat mag men wel zeggen, we krijgen ze toch allemaal te pakken...”

dolf rogman
jan van kooij

Bonnetje voor bommelding

Prins of Duit, schor of normaal? Ambtenaren van het ministerie van Sociale Zaken wordt verzocht het te vullen op een formulier als ze een telefoontje krijgen waarbij iemand een bomaanslag aankondigt.

Het formulier zit in een intern ministerieel document dat op het ministerie is ontstaan. Ambtenaren die zo'n telefoontje krijgen kunnen invullen of de stem van de andere kant van een vrouw, een man of een kind was. Sprak de persoon langzaam, zacht, of juist hard? Sprak de persoon in het Nederlands, Engels, Frans, Duits of anderszins? Was er sprake van een aanslag op een persoon of op een gebouw? Welke leeftijd had de beller, waren er andere personen bij?

Het is niet bekend hoeveel van deze formulieren de laatste jaren ingevuld zijn ingevuld bij de melding van het ministerie.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Carglass is wereldwijd de specialist in het monteren en repareren van autoruiten. Met in totaal 650 vestigingen wereldwijd toonaangevend en marktleider op Europees gebied. Ook in Nederland maken wij een snelle groei door. Daarom zoeken wij voor onze vestiging in Zuid-Limburg een dynamische en ondernemende:

FILIAALLEIDER

TAAK

- leiding geven aan een team van medewerkers
- verantwoordelijk voor o.a. planning en omzet in het betreffende gebied

GEVRAAGD

- commerciële instelling
- technisch goed onderlegd
- ervaring in de autobranche is een plus
- woonachtig in Zuid-Limburg

GEBOODEN

- een gedegen invulperiode
- een prettige werksfeer binnen een snel groeiend bedrijf
- aantrekkelijk salaris

Interesse? Schrijf of bel naar CARGLASS B.V., Jeroen Boschlaan 226, 6136 BS Eindhoven, telefoon 040-43 01 40, de heer G. van Stratum.

CARGLASS

BERNER

Berner Produkten B.V. is een importeur/groothandel in technische en chemische producten. Wij verkopen ondermeer bevestigingsmaterialen, gereedschappen, chemische onderhoudsproducten, magazijnwinkels en vele werkplaats- en montagebenodigdheden. Sinds 1971 werken wij met succes in de Nederlandse markt en zijn actief in de autobouw-, agrarische- en D.H.Z.-branche. Berner Produkten is een dochteronderneming van het Albert Berner-concern in Duitsland.

Het Berner-concern heeft 18 handels- en productiebedrijven in 13 landen en heeft 3.000 medewerkers. Bij Berner Produkten B.V. werken momenteel 180 medewerkers.

In onze afdeling COMPUTER-DATAVERWERKING is plaats voor een

AFDELINGSHOOFD (M/V)

evens assistent van onze programmeur.

- Vereisten:
- afgeronde HAVO/VWO-opleiding
 - ervaring met dataverwerking
 - inzicht in werkwijze en programma-opbouw van onze applicatie op het IBM-UNIX-systeem
 - zelfstandig werken
 - ervaring met leidinggeven en groepsmotivatie
 - goede contactuele vaardigheden, met name in overlegsituaties met andere afdelingshoofden
 - leeftijd vanaf 30 jaar

Bent u in staat in deze verantwoordelijke baan zelfstandig en goed te functioneren, stuur dan uw sollicitatiebrief met C.V. en recente pasfoto aan:

Berner Produkten B.V.
c.a.v. F. Jongen
Hoofd Personeelszaken
Tunnweg 105
4889 EJ KERKRADE
tel. 045-452922

Verdraaid goed in
bevestigingstechniek...

multec

uitzendorganisatie voor hoger technisch personeel

Multec zoekt voor haar vestiging Maastricht

TECHNISCH/ COMMERCEEL MEDEWERKER

HTS-opleiding
Leeftijd 25 tot 32 jaar.
Mogelijkheden tot vast dienstverband geboden.

Multec BV, Akerstraat 8-H, 6221 CL Maastricht. Tel. 043-211472.

Gemeente Heerlen

De dienst Welzijn is belast met de beleidsadviesgeving en in een aantal gevallen ook met de uitvoering van taken welke op het welzijn van de burgers betrekking hebben. Naast de directie en het daaraan gekoppelde bureau omvat de dienst de afdelingen Maatschappelijke Dienstverlening en Samenlevingsopbouw, Cultuur en Recreatie alsmede Sport en Recreatie. Deze laatste afdeling heeft zowel een beleidsadviesfunctie als een uitvoerende taak (beheer en exploitatie van alle gemeentelijke sportaccommodaties). In de sector Beheer Sportaccommodaties is de functie vacant van:

conciërge sportaccommodaties (m/v)

op afroepbasis

Taakomschrijving

Het houden van toezicht op het gebruik van de sportaccommodaties en de aanwezige materialen. Het verrichten van schoonmaakwerkzaamheden. Het verrichten van kleine onderhoudswerkzaamheden. Deze werkzaamheden dienen met een grote mate van zelfstandigheid uitgevoerd te worden.

Functie-eisen

Opleiding op LTS-niveau of ruime ervaring op een voor de functie relevant werkgebied. Bezit HBO-diploma. Goede contactuele en technische vaardigheden. Goede algemene ontwikkeling. Inzichten en doorzettingsvermogen.

Overige informatie

Op de aard van de functie wordt in de vacaturetekst gewerkt. Kandidaten dienen derhalve de bereidheid te hebben ook 'avonds en in de weekenden' te werken. Daarnaast worden kandidaten bij voorkeur in de gemeente Heerlen woonachtig zijn.

De functie is een psychologisch onderzoek. Het is een functie van de selectieprocedure. Het is een functie van de selectieprocedure. Het is een functie van de selectieprocedure.

Het beleid van de gemeente Heerlen is gericht op het behoud van het aantal in haar functies te nemen. Voor elke kandidaat wordt een individueel opproepplan opgesteld. Het opproep is een functie van de selectieprocedure. Het is een functie van de selectieprocedure.

Randstad heeft volop werk

Medewerker vers-afdeling m/v

Voor een bedrijf in Sittard, is zoekt een baan van circa 30 uur en je bent gesitueerd in flexibel ingezet. Jouw leeftijd is 18-20 jaar en je bent per direct en voor lange tijd beschikbaar. Wil je meer weten, kom dan binnen.

Medewerker frituur m/v

Voor frituur bedrijven per week. De werkdagen zijn van 06.00-12.00 uur. Het bedrijf is op zaterdag, zondag en feestdagen gesloten. Het is een combinatie van meerdere personen is mogelijk. Ervaring is niet per se noodzakelijk.

Schoonmaakmedewerkers m/v

Voor diverse opdrachtgevers in Sittard. U bent gedurende lange tijd enkele maanden per week beschikbaar. De vacatures zijn goed.

Informatie bij Afd. Tichelen, tel. 043-22 57 77, Sittard, Remmelenstraat 15.

Randstad uitzendbureau

THE WALL STREET JOURNAL EUROPE

Full time circulation assistant m/f

To assist in the circulation department of a leading financial newspaper in London. A good knowledge of languages is needed and a high level of spoken and written English is essential. Experience with WPS/MS is an advantage.

Please apply to the first instance with Curriculum Vitae to:

Martin Collins, Distribution Director, Dow Jones Publishing Co. (Europe) Inc.

Inside Cramer 35, 6411 RS Heerlen.

DE STEVENS GROEP

zoekt voor de centrale administratie een

hoofd administratie m/v

Stevens Holding B.V., met haar vijf werkmaatschappijen, is in de branche toonaangevend toeleverancier van materialen die hun toepassing vinden in de wonings-, utiliteits-, en wegenbouw en enkele bijzondere marktsegmenten.

STEVENS BOUWMATERIALIEN BV
STEVENS BOUWSERVICE BV
BOUWMARKT HEERLEN BV
BOUWMARKT SITTARD BV
PLASTAK BV
Dr. Nolenslaan 122, Sittard

die in eerste instantie verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding op de afdeling

- Taken:
- leidinggeven aan een team van 5 medewerkers
 - budgettering voor verschillende werkmaatschappijen
 - maandelijkse voortgangcijfers in vergelijking met budgetten
 - financiële administratie
 - rapportage aan directie

Eisen:

- Opleiding HEAO BE
- leeftijd 25 tot 35 jaar

- ervaring in soortgelijke functie
- grote mate van zelfstandigheid en initiatief

Geboden wordt een passend pakket van primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, afhankelijk van opleiding en ervaring.

Schriftelijke sollicitaties met curriculum vitae uiterlijk tot 1 december 1991, te richten aan:

Directie Stevens Groep,
T.a.v. de heer J.M.G. Stevens,
Postbus 172,
6130 AD SITTARD

ASSISTENT(E) ACCOUNTANT

Admacom behoort tot Koenen en Co met vestigingen in Heerlen, Panningen, Roermond, Venlo en Venray.

De organisatie is in de afgelopen negen jaar uitgegroeid tot circa tachtig medewerkers.

Het dienstenpakket omvat de disciplines accountancy, belastingen, beleidsadviesgeving, automatisering en administratieve dienstverlening.

Wij werken veelal voor middelgrote en kleine bedrijven, vrije beroepsbeoefenaren en not-proft instellingen.

Ons werkgebied ligt voornamelijk in Limburg en oostelijk Noord-Brabant.

VESTIGING HEERLEN

Vanaf heden zijn wij gevestigd in Heerlen, mede ter voortzetting van de praktijk van Huynen Accountancy B.V. Op deze Heerlense vestiging is een jong en energiek team van zeventien mensen werkzaam.

DE FUNKTIE

Er is thans behoefte aan een aanvulling met een jonge assistent(e) accountant. De functie betreft in het bijzonder de zorg voor het juiste cijfermateriaal ten behoeve van onze cliënten en het leveren van een bijdrage aan het meedelen met de ondernemers over de toekomstige ontwikkelingen.

WIE ZOEKEN WIJ?

Wij zoeken iemand die over goede contactuele vaardigheden, teamgeest, de nodige ervaring en een opleiding op MEAO of MBA niveau beschikt. Daarbij past ook de bereidheid om eventueel nodige aanvullende studies en opleidingen te volgen.

DE PERSPECTIEVEN

Voor kandidaten met een gezonde ambitie zijn er voldoende doorloopte mogelijkheden. Onze arbeidsvoorwaarden passen uiteraard geheel in de eisen van deze tijd.

WIJ NODIGEN U UIT TE SOLLICITEREN

U kunt uw schriftelijke sollicitatie richten aan: de heer J.A.M. Huynen AA, ADMACOM, Schaesbergerweg 33-B, 6415 AB Heerlen. Voor telefonische informatie kunt u bij hem terecht op nummer 045 - 723350.

ADMACOM

Beleidsadvies - administratieve dienstverlening

Behorende tot KOENEN EN CO

ZAKELIJKE DIENSTVERLENING DOOR PERSOONLIJKE AANDACHT

STICHTING KINDEROPVANG VALKENBURG

De Stichting Kinderopvang Valkenburg stelt zich ten doel professionele kinderopvang op maat voor Valkenburg aan de Geul te realiseren. De stichting beheert een kinderdagverblijf voor hele en halve dagopvang, een tweede is in oprichting. Het realiseren van andere vormen van kinderopvang is in voorbereiding.

Ten behoeve van de Stichting zoeken wij kandidaten voor de functie van

directeur m/v

Voorlopig betreft het een part-time functie van 20 uur. De directeur is verantwoordelijk voor het management van de Stichting. Hij/zij is belast met de voorbereiding en de uitvoering van het bestuursbeleid. Hij/zij heeft de algemene leiding over de kinderopvangvoorzieningen en onderhoudt de externe contacten. Verder ontwikkeling van de kinderopvang is een zeer specifieke opdracht van de directeur. De directeur is verantwoordelijk verscheidend aan het bestuur van de Stichting.

- Functie-eisen:
- een relevante opleiding op minimaal HBO niveau
 - leidinggevende ervaring
 - een enthousiaste, flexibele, creatieve geest

Salaries en rechtspositie zijn conform CAO welzijn. Inschaling is afhankelijk van opleiding en ervaring. Een psychologische test kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Nadere informatie over beide functies is te verkrijgen bij de voorzitter van het bestuur: Mevrouw Pluymaekers-van Herten, tel.: 04406-42332.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 2 weken richten tot het bestuur van de Stichting Kinderopvang Valkenburg, Sint Gerlach 35, 6301 JA Valkenburg aan de Geul.

teamleid(st)er

Voor het kinderdagverblijf Fokido te Houthem, waar 2 groepen kinderen in de leeftijd 1/4-4 jaar opgevangen worden. De teamleid(st)er is verantwoordelijk voor de goede gang van zaken in het kinderdagverblijf, geeft leiding aan de groepsvleiders en heeft voornamelijk uitvoerende taken in de groep. De teamleid(st)er is verantwoordelijk verscheidend aan de directeur.

- Functie-eisen:
- een relevante opleiding op MBO-HBO niveau
 - leidinggevende kwaliteiten
 - organisatievermogen
 - een enthousiaste, collegiale houding

Salaries en rechtspositie zijn conform CAO-Welzijn, schaal 12-19.

Stienstra Heerlen is een actieve, sterke onderneming in de onroerend-goed-sektor, waarbij de voornaamste activiteiten zijn geconcentreerd op Zuid-Nederland. De belangrijkste activiteiten op het gebied van projectontwikkeling en makelaardij, zowel in de bedrijfs- als woningsector, alsmede de beleggingsmakelaardij en hypotheekverzekeringen, zijn ondergebracht in een zwaar werkmakingschap.

Door de expanderende activiteiten in de projectontwikkeling van zakelijk vastgoed (kantoren, winkels, bedrijfshallen, hotels, etc.) moet het aanwezige team uitgebreid worden met

PROJEKTMANAGERS ZAKELIJK VASTGOED (M/V)

Taken:

- De projectmanager is verantwoordelijk voor een aantal projecten en begeleidt alle activiteiten, zowel technisch als financieel, die moeten leiden tot een verantwoord eindproduct.
- Dat betekent zelfstandig overleggen, onderhandelen en coördineren met gemeentes, architecten, aannemers, toekomstige gebruikers, etc.
- Budgetten en planningen worden door de projectmanager opgesteld en bewaakt.

Wat wij vragen en bieden:

- Opleiding of kennis op HTS- of gelijkwaardig niveau.
- Minimaal 5 jaar ervaring in de bouwsector, bij voorkeur in het uitvoerende bedrijf.

- Voldoende kennis van bouwkosten en kalkulatie
- Commerciële affiniteit en goede contactuele eigenschappen.
- Leeftijd vanaf ca. 30 jaar.
- Wij bieden de juiste man/vrouw primaire en secundaire voorwaarden in overeenstemming met het belang van de functie.

Belangstelling? Richt dan uw sollicitatie met curriculum vitae aan de directie van Stienstra Bedrijfsprojectontwikkeling B.V., Postbus 56, 6400 AB Heerlen. T.a.v. de heer M.L.H. Huijzen, met vermelding van DL 1191

STIENSTRA

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen, Tel. 045-712255*

Wanneer de discussie gaat over het openstellen van de grenzen in Europa in 1992, komt vaak de Nederlandse identiteit ter sprake. Maar wat is die identiteit? 'God, Vaderland en Oranje'? Historici hebben het daar maar moeilijk mee, zo bleek op een onlangs gehouden congres van het Nederlands Historisch Genootschap. Zie het raadseltje waarmee W. Frijhoff, hoogleraar aan de Erasmusuniversiteit te Rotterdam, het congres opende: voor ons ligt een driedelig boek met op elke omslag een schilderij van Van Gogh. Over welk land gaat dit boek? Antwoord: over Frankrijk. Het boek heet 'L'identité de la France' en is geschreven door de Franse historicus Ferdinand Braudel.

genover de emancipatie van de Katholieken. Een duidelijk protestantse geschiedschrijving moest bijdragen aan een nationaal zelfbewustzijn van de gereformeerden.

Dit ging samen met een grondige kerstening. Nederland werd in de negentiende eeuw christelijker

dan ooit. Eigenlijk werd Nederland toen pas echt calvinistisch.

Maar in de negentiende eeuw waren de katholieken ook op zoek naar een nationale identiteit. Zij zochten steeds meer hun plaats op het maatschappelijke leven en de geschiedenis hoorde daar ook bij. Dr P. Raedts van de KU Nijmegen

Op zoek naar de Nederlandse identiteit

schiet hoe veel moeite de katholieken hadden met het protestantse beeld van het nationale verleden. Want hoe zien zij aan met de Opstand als een strijd tegen de inquisitie en een katholiek vorst? Wat voor moed is er te schrijven over de negentiende eeuw waarin uitroeping van het katholieke geloof verboden was?

Middellevens

Voor een aantal vertolers moesten de katholieken verlaten kerug: een brug slaand was de honderd jaar protestantse geschiedenis heen naar de middeleeuwen, de gouden tijd van het katholieke geloof. Zo zou de naam van het Oranjerijk terug gaan tot de middeleeuwen. Volgens een katholiek schiedschrijver stamt de Wilhelmina rechtstreeks af van Karel de Grote.

De katholieken schijnen een nieuwe traditie, de herkenning op het eigen verleden veroorzaakte de Moet van een eigen historisch gezin op: allerlei heiligenlevens van mensen die en goed katholiek

en goed Nederlander waren geweest.

De katholieken en de protestanten hadden elk hun eigen beeld van het verleden, er was geen sprake van één gedeelde nationale identiteit. Dit gaf soms aanleiding tot problemen. In het kader van een beschavingsoffensief, bedoeld om de lagere klasse te verheffen, werden de volksfeesten vervangen door nationale feesten. Een nationaal feest bracht beschaving en nationaal besef bij. Maar het feest ter herdenking van de inname van Den Briel (1 april 1572) leidde tot prutst zodat in het vervolg gezocht moest worden naar minder gevoelige onderwerpen.

Paradoxaal genoeg is, volgens professor Righart van de Rijksuniversiteit Utrecht, dank zij de verzuiling een conflict vermeden. Door de verzuiling kon het nationalisme de eigen kring worden opgelost. Elke zuil schiep in feite zijn eigen Oranje-mythe.

Righart wijst erop dat zelfs na de Tweede Wereldoorlog, een door het hele volk gedeeld verleden, de verzuiling bleef bestaan, evenals de gevoeligheid voor het verleden.

Slechts op zeldzame momenten traden de verschillen op. Zo'n moment was de verloving van prinses Irene met een katholieke Spanjaard. Protestantenvonden dat als Irene zich zou bekeren tot het katholicisme, zij afstand moest doen van troonaanspraken.

Wat is nu uiteindelijk de Nederlandse identiteit? Als de historici er al uitkomen en een verschil weten te maken tussen het beeld dat we van ons verleden vormen en het verleden zelf, dan nog is het niet gemakkelijk. Om nog even terug te komen op het voorbeeld van Van Gogh. Wat wij als een groot Nederlands schilder zien, eigen de Fransen zich toe als hun nationale held.

susan aasman

Kwallen nog het best bestand tegen reis naar Mars

De kwallen hebben de reis goed doorstaan maar met de mensen en de ratten was het minder goed gesteld; de invloed van gewichtloosheid op het menselijke lichaam blijkt veel ingrijpender te zijn dan tot dusverre gedacht.

De kwallen zijn in grote lijnen de uitkomst van het uitvoerigste onderzoek naar de invloeden van gewichtloosheid op levende organismen dat ooit werd gehouden. Het onderzoek vond plaats in juni van dit jaar aan boord van de Space Shuttle Columbia; een vlucht die vooral in het teken stond van gewichtloosheidseffecten.

De bemanning van de Columbia bestond uit vijf wetenschappers en twee luchtmacht- en marinepiloten. Zij hadden gezelschap van 2000 kwallen en 30 zogenoemde laboratoriumratten. In tegenstelling tot de dieren waren de mensen gedurende de tiendaagse vlucht als het ware behangen met allerlei sensoren die hun hele lichaamsfysiologie, vooral geconcentreerd rond hart, longen, nieren, bloedvaten en hormoonproductie, van seconde tot seconde registreerden.

Een van de bemanningsleden, de dokter F. Drew Gaffney, was vlak voor de lancering via een ader in zijn onderarm zelfs voorzien van een hartkatheter.

Vóór de expeditie waren de bemanningsleden maandenlang onderzocht en getest; hun 'aardse' fysiologie was dan ook tot in de finesses bekend. De ratten en kwallen gingen mee als organisch vergelijkingsmateriaal; met name was men benieuwd naar de samenstelling van hersenweefsel van de ratten vlak na de vlucht. Deze proeven moesten meer gegevens opleveren over hoe hersenen reageren op en zich 'aanpassen' aan langdurige periodes zonder zwaartekracht. De toekomst van de ratten na de vlucht was dus niet rooskleurig.

Kortsluiting

Een van de meest in het oog lopende resultaten van de expeditie is de longfunctie onder gewichtloze omstandigheden. Onder normale (aardse) omstandigheden is het bloed meer in de lagere delen van de longen te vinden terwijl daarboven meer lucht aanwezig is. Men is er altijd van uitgegaan dat die verdeling door de aardse zwaartekracht werd veroorzaakt en dat

onder gewichtloze omstandigheden sprake zou worden van een gelijkmatige verdeling.

En dat blijkt nu juist niet het geval te zijn: de bloedconcentratie blijft ook bij afwezigheid van de zwaartekracht het grootst in de benedste helften van de longen. Dit betekent niet minder dan dat men het begrip 'longfunctie' nader zal moeten definiëren.

Een tweede, nogal onthutsende ontdekking was dat fysiologische veranderingen als gevolg van het wegvallen van de zwaartekracht zich veel sneller blijken te voltrekken dan aangenomen werd. Op één na hadden alle bemanningsleden van de Columbia te lijden van ruimteziekte.

Een van de oorzaken blijkt een discrepantie te zijn tussen wat zintuigen (zoals ogen en tastzin) aan de hersenen 'vertellen' en wat het evenwichtsorgaan, gelegen in het binnenoor, aan informatie aan de hersenen doorgeeft. De eerste 'zeft' dat er niets aan de hand is en de tweede geeft onafgebroken 'alarm' door. Een soort neurale kortsluiting dus.

Studie van de gehoororganen en het hersenweefsel van de ruimte- ratten, dat op het ARC plaatsvond, leert dat de hersenen zich wel aan kunnen passen aan de sterk veranderde omstandigheden in de ruimte, mits daarvoor maar voldoende tijd wordt uitgetrokken. Men heeft dat onder meer af uit het feit dat het aantal verbindingen ('synapsen') tussen zenuwcellen ('neuronen') in het gehoororgaan van de ratten gedurende de vlucht is van meerdert. Klaarblijkelijk paste het zenuwstelsel zich dermate aan dat meer (evenwichts)informatie naar de hersenen kon worden gestuurd.

Onderzoekers zien daarin een verheugend teken dat het evenwichtsorgaan van zoogdieren in staat is zich aan te passen aan gewichtloosheid.

Minder leuk is de ontdekking dat de toestroom van bloed naar romp en hoofd gepaard gaat met een ernstige verlaging in de aanmaak van witte en rode bloedlichaampjes. Een belangrijk soort witte bloedcellen ('lymfocyten'), die in lymfeklieren worden gevormd, is bepalend voor het menselijke afweersysteem terwijl de rode (die in beenmerg ontstaan) bij de zuurstofopname uit de longen en het verdere transport daarvan in de bloedbaan een rol van levensbelang spelen.

Beenderen, met name die van onze ledematen, groeien in de ruimte veel minder snel, hun calciumge-

halte (dat de hardheid bepaalt) neemt sterk af en dat tekort wordt op aarde maar ten dele aangevuld. Daarentegen lijken de beenderen van onze schedels in de ruimte juist in volume toe te nemen.

Nierstenen

Een andere bron van zorg is de veranderde nierfunctie in de ruimte. Onze nieren zijn in feite de filters in ons lichaam en in de ruimte blijkt die filterende werking sterk toegenomen; enerzijds door veranderingen in de nieren zelf, anderzijds door de al genoemde verlaging van het gehalte aan bloedplasma. De nieren filteren onder gewichtloze omstandigheden meer uit het bloed dan nodig is en dat doet de kans op nierstenen sterk toenemen, aldus de geleerden.

En de kwallen? Waarom gingen die eigenlijk mee?

Wel, omdat ze geen skelet maar wel een geweldig goed ontwikkeld zenuwstelsel bezitten. Om te bestuderen hoezeer je de zenuwen krijgt van ruimtereizen waren de 2000 kwallen dus bij uitstek geschikt. Het gaat om Columbuskwallen, hele kleintjes, en ze ogen nu nog net zo als vóór de expeditie. Ze zwommen ooit rond, zwommen ook in de ruimte gewoon rond, zij het dan, net als de astronauten, vaak ondersteboven, en de meeste van deze weekkwallen zwommen ook nu nog rond.

Enige tientallen van hen vielen ten prooi aan het uitbreken maar zelfs onder de hie-microscopie was er aan de weekdierjes niets ontwaars te ontdekken. Ze hebben het ruimtelijke verblijf in de ruimte verbluffend goed doorstaan.

Zwaartekracht

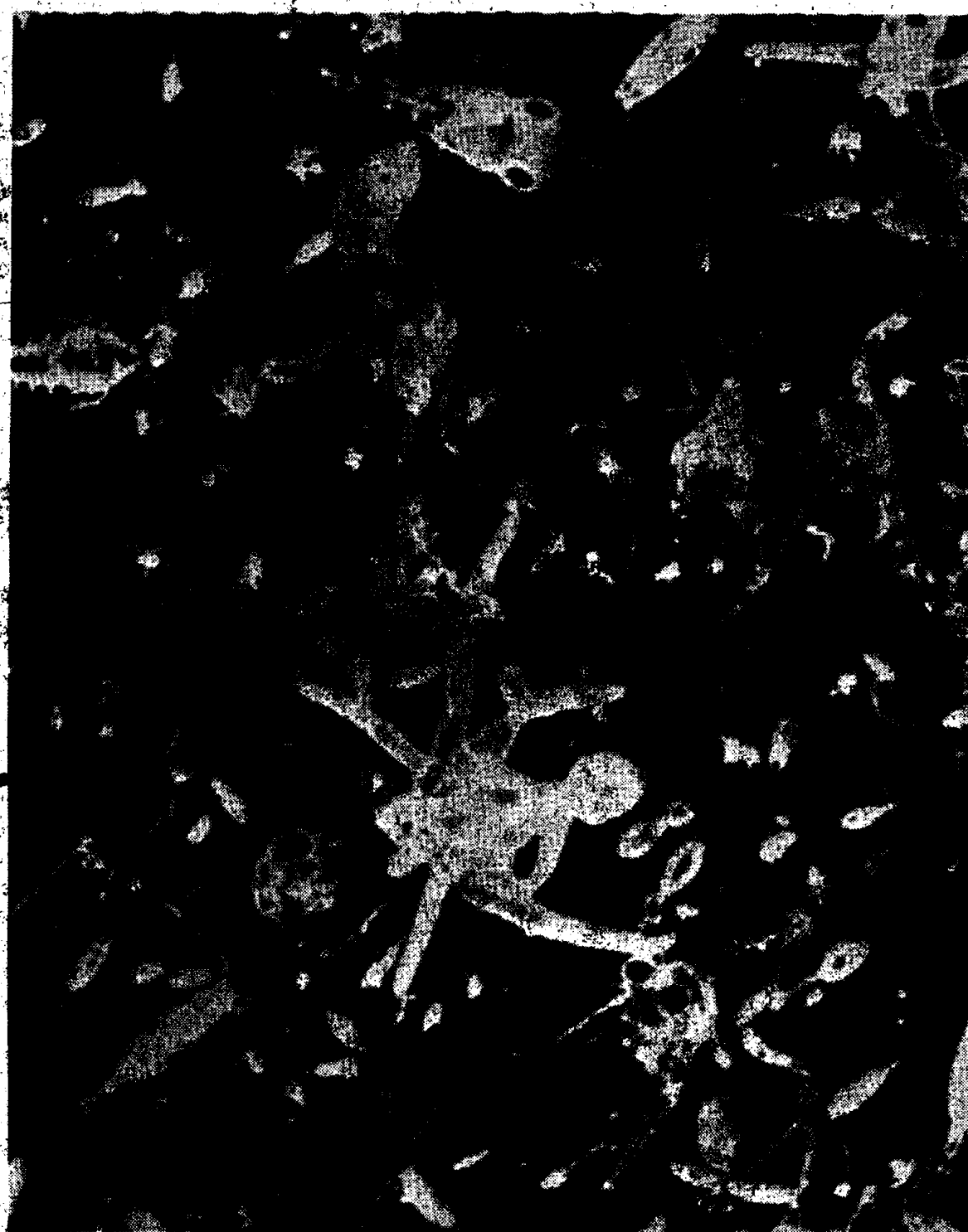
Hoe anders is dat met ons mensen. We zullen, hoe dan ook, een zwaartekrachtveld moeten simuleren. Het Laurence Young van het NASA-laboratorium heeft een reis naar en van Mars voorgesteld.

Een kunstmatig zwaartekrachtveld zou bijvoorbeeld in stand kunnen worden gehouden door de bemanningsverblijven om een bepaalde as te laten draaien. De middelpuntvliedende kracht houdt dan, afhankelijk van de draaiingssnelheid, een zekere 'zwaartekracht' in stand.

Maar een dergelijke, technisch zeer ingrijpende voorziening is geweldig kostbaar.

Kwallen lijken echter nergens last van te hebben; misschien moeten we toekomstige Marsreizigers juist uit die categorie selecteren.

ben apeldoorn

● Tientallen jaren hebben we gedacht dat fytoplankton aan de basis stond van de aardolie die wij nu uit de grond pompen. Dat er ook andere mogelijkheden bestaan hoopt een Amerikaanse geleerde nu aangetoond te hebben.

Olie ontstond anders

In bijna alle leerboeken is het te vinden: aardolie is ontstaan uit afgestorven organisch materiaal dat in lang vervlogen tijden zeeën en oceanen bevolkte.

Sinds medio oktober is van de grootste tegenstanders van deze theorie een gelukkig man.

Thom Gold, een aan de universiteit van Cornell verbonden geoloog, verkondigt al jaren dat aardolie niet op die inmiddels 'klassieke' manier ontstaat, maar als gevolg van uit de binnendelen van de aarde omhoog sijpelend methaangas. Het bevestigen van die theorie lijkt op het eerste gezicht eenvoudig: je poot een boortoren neer en gaat boren in gesteente waarin zich geen tot olie of gas geworden organisch materiaal uit de oertijd bevindt. Gesteente als graniet bijvoorbeeld.

Maar de oliemaatschappijen zetten hun peperdure boortorens toch liever neer op plekken waar de kans zo groot mogelijk is dat zich daaronder bevindt wat men zoekt: zeer zeker ooit organisch sedimentsgesteente met, als het even kan, daarin een grote olie- en/of gasvoorraad.

Maar Gold liet zich door alle kritiek niet uit het veld slaan en volgde gespannen de verrichtingen van een boorploeg van een Zweedse firma die hun kampement hadden opgeslagen nabij het Sijjanmeer, ongeveer 250 kilometer noordwestelijk van Stockholm. Dit meer markeert zo ongeveer het centrum van een ouderde, bijna 60 kilometer grote inslagkrater waar zich ooit een reuzenmeteoriet heeft begraven: de Sijjanformatie.

Volgens een door de Zweedse firma bekostigd onderzoek moest zich op niet al te grote diepten onder het kosmische liffeken een groot gasreservoir ophouden.

Men vond echter geen gas maar wel ruwe olie op een diepte van bijna drie kilometer. Niet in een omvangrijke hoeveelheid sedimentsgesteente maar, volgens de boorfirma, midden in vele kubieke kilometers dik graniet. Het is onmogelijk dat zich midden in dat harde gesteente ooit organisch materiaal heeft ophouden.

Het gesteente is afkomstig van een bijna 40 kilometer brede klomp graniet die uit diepere aardlagen langzaam omhoog werd geperst.

Zo iets, een 'intrusie' genoemd, komt op aarde op talloze plaatsen en zelfs op nog veel grotere schaal voor en vormt op zich een van de raadselen van de geologische historie van onze planeet.

De vondst lijkt Gold's theorie te onderbouwen dat aardolie afkomstig is van methaangas uit diepere delen van de aardmantel.

Onderzoekers van de universiteit van Oklahoma hebben echter een oliemonster van de Sijjanformatie in handen weten te krijgen en gevonden dat de biochemische samenstelling van de olie dezelfde is als die uit sedimentsgesteente.

„Logisch,” zegt Gold, „sedimentslagen zijn gemakkelijker toegankelijk voor gas en olie dan graniet.”

Toch houdt men rekening met de mogelijkheid van breuken en spleten in het graniet onder de Sijjanformatie en het daarin binnensijpelen van olie vanuit de omliggende sedimentslagen.

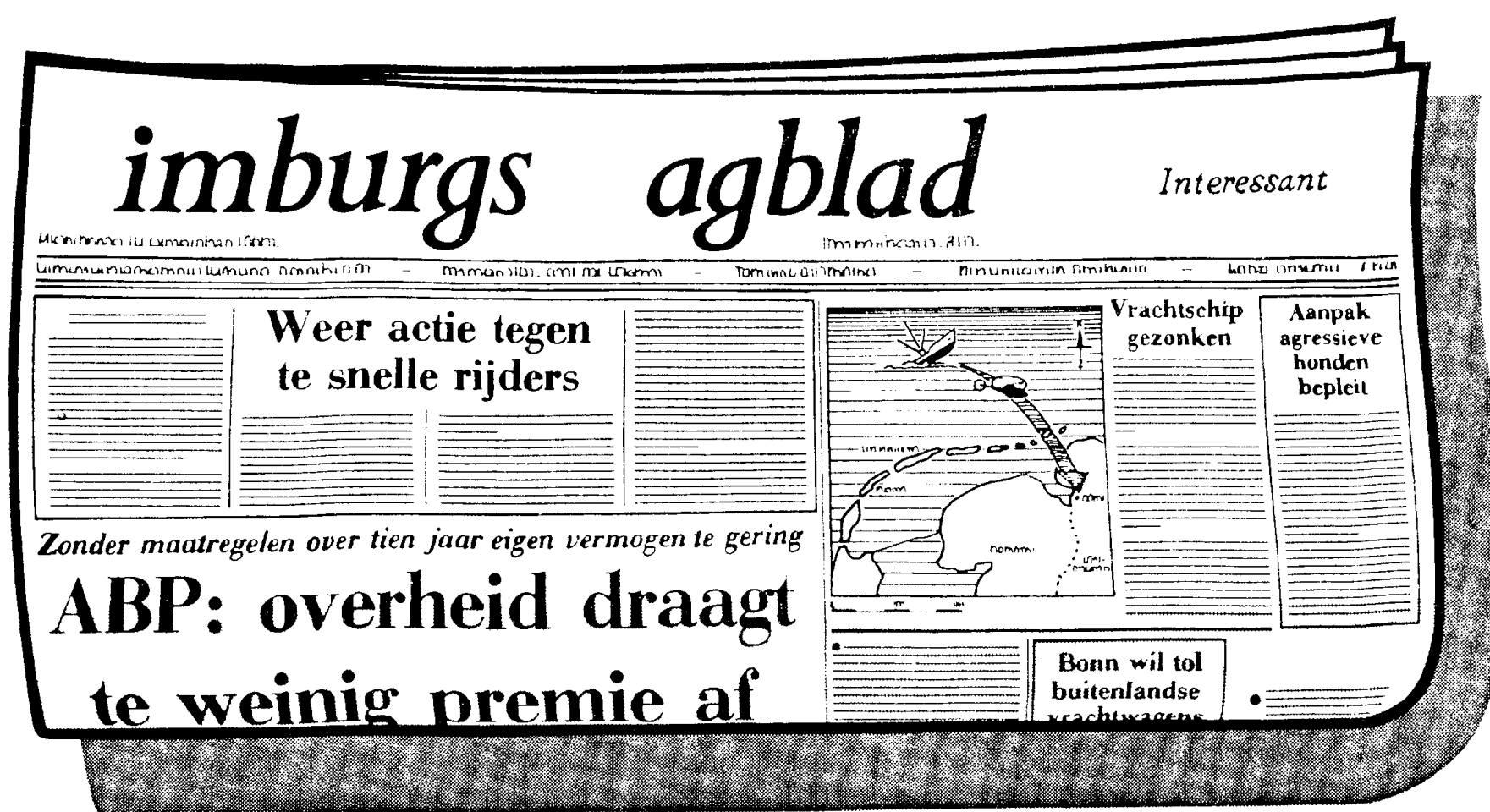
Nader onderzoek moet aantonen waar de olie precies vandaan is gekomen.

ben apeldoorn

Het staat allemaal in het Limburgs Dagblad.

Nog geen
abonnee?

De duidelijke krant.

Consumentenbond weinig enthousiast over initiatief

Gratis 06-nummer voor pech in huis

Je zoekt een elektricien, loodgieter of glaszetter die tijd heeft voor een snelle reparatie kan een tijdrovend karwei zijn. Directeur N. Tesselaar van Servicenummer Beheer BV in Haarlem is daarom deze week gestart met zijn landelijke alarmcentrale bij pech in huis en bedrijf. Via een gratis 06-nummer zoekt zijn bedrijf de dichtstbijzijnde dienstverlener uit, die vervolgens binnen vier uur voor de deur staat.

Servicenummer Beheer heeft honderd werknemers in dienst die via de computer in verbinding staan met 1200 technische bedrijven, verspreid over het land. Tesselaar zegt alleen te werken met erkende ondernemers die lid zijn van hun branche-organisatie, een maatregel die de beunhazen buiten de deur moet houden.

Als grote voordelen van zijn alarmcentrale voor lekkages, glasbreuk en inbraakschade noemt Tesselaar de standaardtarieven, de garantieregeling en de onafhankelijke geschillencommissie.

„Daar komt bij dat mensen nu zelf op goed geluk nummers uit de Gouden Gids moeten bellen om te kijken wie er beschikbaar is. Dat komt doordat de helft van de daarin vermelde bedrijven niet service- maar produktiegericht werkt. Wij werken met een selectie van dienstverleners,” stelt Tesselaar.

Het bedrijf dat werk krijgt aangeleverd van Servicenummer Beheer betaalt daarvoor 17,50 gulden, dat bedrag wordt vervolgens doorberekend aan de klant.

'Sceptisch'

Het initiatief voor deze nieuwe vorm van serviceverlening is bij de Consumentenbond met weinig enthousiasme ontvangen. Wordvoerder Frank van der Meijden legt uit waarom. „Wij staan hier sceptisch tegenover en vragen ons af wat het bedrijf meer kan bieden dan de Gouden Gids. Wij hebben begrepen dat de diensten tot 10 procent duurder kunnen worden terwijl de noodzaak daartoe niet wordt aangetoond. Een andere bedenking die wij hebben, geldt de geschillenregeling die in eerste instantie lijkt op die van de bestaande geschillencommissies.

Het verschil is echter dat daarin normaal gesproken drie mensen zitting hebben, onder wie een consumentenvertegenwoordiger. De geschillencommissie van Servicenummer Beheer bestaat uit één lid dat door het bedrijf zelf wordt benoemd.”

Erkent

Van der Meijden erkent dat aan de dienstverlening van technische bedrijven het nodige valt te verbeteren. „De meeste klachten hebben betrekking op de rekening, slecht geleverd werk en dat soort zaken. Maar ik vraag me af of dit nu de manier is om daar iets aan te doen,” aldus de woordvoerder.

(ADVERTENTIE)

VOORDEUREN

stijldeuren voor- en binnendeuren in elke maat en houtsoort. Gratis 3 mes- sing kogelscharnieren t.w.v. f 100,- bij voorkeur.

GEURTEN

HOMMERTERWEG 27, HOENSBOEK 045-212531 's maandags gesloten

Op zoek naar het oude boerenerv

De echte ouderwetse boerentuin is ongekend verdwenen. Toen het leren op de boerderij veranderde als gevolg van een steeds verdergaande mechanisatie en de boerin steeds meer van het erf kwam, werd de boerentuin steeds zeldzamer. Die had geen functie meer in de moderne bedrijfsvoering. Je had tot in de jaren zestig nog van die echt functionele boerenerven, van streek tot streek verschillend, maar binnen die streek altijd op elkaar lijkend. Een 'boerehjem' in de Friese Wouden verschilde van dat in de kleibouwstreek, de kleiweidestreek of het veenweidegebied, een Brabantse boerentuin zag er anders uit dan een in het noordelijkste Groningerland.

In 1987 is de Werkgroep Boerenerven opgericht, die studie maakt van de verdwenen boerentuin. Veel literatuur is er niet over. Er zijn nog wat boekjes uit de jaren twintig, dertig en veertig met werken voor tuinaanleg rond de boerderij, maar, zegt Rob Leopold van de werkgroep: „Zelfs de tuinen die in deze boekjes worden beschreven, zijn al historische.” En: „Willen wij er meer van weten, dan moeten we nu proberen een goede inventarisatie te maken. Straks kan het niet meer. Wij moeten het doen met de gegevens die mensen ons kunnen verstrekken. Mensen dus, die nog bewust de oude boerentuin hebben gekend. Mensen dus ook, die geboren zijn tussen 1910 en de jaren veertig. Die kunnen ons nog helpen. Jongere mensen hebben er al geen weet meer van.”

Geheugen

Het is allemaal begonnen met een Groninger boerenerv. Iemand vertelde zoveel bijzonderheden over de 'toen van grootmoe', dat de vraag rees of hij die tuin zou kunnen tekenen. De man kon tekenen en had altijd van tuinen gehouden, dus het lukte: „Binnen anderhalf uur hadden wij tot onze verbazing een bijna complete boerentuin uit de jaren twintig gereconstrueerd, compleet met beplantingsplan! De tuin van grootmoe bloeide voor onze ogen op.” Leopold: „Toen dachten we: dit is het. Mensen zouden uit hun geheugen op papier hun oude tuin of die van de burens moeten kunnen reconstrueren.”

De volgende vraag was, hoe die mensen te bereiken. Voor die 'toenaderingspogingen' worden verschillende wegen bewandeld. Zo vraagt de werkgroep in tuinbladen om medewerking en worden organisaties ingeschakeld, bijvoorbeeld de Bond van Plattelandsvrouwen, oudheidkamers en streekmusea. Zo kwamen er bij de werkgroep al verscheidene beschrijvingen binnen. De werkgroep heeft - zo blijkt uit het pamflet 'Een boerentuin van vroeger' dat iedereen kan krijgen bij de Werkgroep Boerenerven van de NCM (Sint Anthoniebreestraat 69, 1011 HB Amsterdam; vermeld in de linker bovenhoek van de envelop 'Boerenerv') - belangstelling voor de kleinste kleingheden. „Hoe was zo'n erf in een bepaalde streek opgebouwd, strooide je alle zaterdags zand op de paden, was er altijd een bleekveld, waar lag de bloementuin precies - bij de weg of naast het huis? Verder staan er vragen in over de afscheiding van bepaalde delen van de tuin en over de erfafscheiding, over hekken, heggen, boomsoorten en noem maar op.

Volgens Leopold denken veel mensen dat de dingen die zij er nog van weten, niet zo belangrijk zijn. „Ze vinden het allemaal zo vanzelfsprekend, dat ze zich niet kunnen voorstellen dat wij er belangstelling voor zouden kunnen hebben.” Het is niet nodig dat men zelf goed kan tekenen. Wie aanwijzingen kan geven over een oud boerenerv, kan iemand anders vragen daar een goede plattegrond van te maken. Ook andersom ziet de werkgroep het graag gebeuren: een tekenende tuinliefhebber gaat letterlijk 'de boer op' en interviewt mensen die zelf zo'n tuin hebben gehad, of wier 'grootmoe' er een had.

„We kunnen niet genoeg van die mensen hebben, die misschien voor ons als een soort meldpunt of verzamelpunt dienst kunnen doen. In het streekmuseum bij voorbeeld, of de oudheidkamer, de tuindersclub en noem maar op. Nogmaals, het is kort dag,” besefte Leopold, „we moeten opschieten. Er is nu nog voldoende bekend over het oude boerenerv. Over een jaar of tien kunnen we het wel vergeten.”

pieter koene de jong

• Het zoeken naar een loodgieter die snel kan komen, kan een tijdrovend karwei zijn.

Foto: CHRISTA HALBESMA

Kampen wil wijk probleemgevallen

De gemeente Kampen wil een buurt voor inwoners die elders in de stad moeilijk zijn te handhaven. Het gaat om Kampenaren die bijvoorbeeld door het houden van dieren steeds ernstige overlast veroorzaken. B en W van Kampen hebben dit bekendgemaakt.

Met het ontwikkelen van een plan voor een dergelijk wijk reageert de gemeente op het toenemende aantal structurele moeilijkheden dat zich als gevolg van overlast voordoet. In Kampen zijn volgens de gemeente op dit moment tien tot twintig van dit soort probleemgevallen. Een speciale werkgroep gaat op zoek naar een terrein van circa één hectare dat geschikt is voor de aanleg van zo'n wijk. De opzet van de buurt wordt tevens bekeken. Van ghetto-vorming zal geen sprake mogen zijn, zo hebben B en W bepaald. De notoire veroorzakers van overlast zullen desnoods via bestuurlijke dwang tot verhuizing naar de nieuwe wijk worden gemaand.

Het idee om overlastveroorzakende huurders elders te huisvesten is niet nieuw. Eind 1989 deed directeur J. de Boer van de sociale dienst in Leeuwarden op een congres in Rotterdam de suggestie om deze groep te laten verhuizen naar 'degradatie-woningen'. De Boer doelde daarmee op speciale woningen met een minimum aan comfort, waar gas en water alleen via muntautomaten te verkrijgen zijn. Ook de gemeenten Dordrecht en Bergen op Zoom hebben in het recente verleden het idee geopperd om a-sociale huurders dwingen te verhuizen.

Bollen in 'etages' planten

Het is zeker de moeite waard om het volgende experiment eens uit te voeren: bollen op verschillende diepten in een bak of in de tuin planten. In het voorjaar zullen de bloemen telkens na elkaar verschijnen zodat u er weken lang plezier van hebt.

U kunt de bloeitijden van de verschillende gewassen ook zo kiezen dat ze vrijwel gelijktijdig bloeien. De bloeitijden staan altijd op de verpakking en in de catalogus vermeld.

Wilt u de bloemen na elkaar zien verschijnen dan plant u als onderste laag de prachtige trompetnarcis Mount Hood. Dubbele vroege tulpen kunnen de tweede laag vormen, waarbij u de kleur kiest die u het meest aanstaat. Als bovenste laag neemt u botanische crocussen. Op de onderste laag komt in totaal zo'n 13 cm grond. De verschillende lagen worden telkens met een laagje grond bedekt. U dient er wel op te letten dat de bollen elkaar niet in de weg staan. Op de laatste laag kleine bollen van bijvoorbeeld blauwe druifjes of sneeuwklodjes legt u een laagje grond van zo'n 5 centimeter.

Doet u dit experiment in de tuin, dek dan het perk met herfstbladeren af, die u met sparretakken of gaas vastlegt.

Een beplante bak kunt u bij vorst beter niet buiten laten staan. Is hij te zwaar om te tillen, pak hem dan in stro en dekens in. En anders: naar de garage of de schuur. Vergeet hem daar niet, want de grond moet vochtig blijven.

Dertigduizend ongelukken met glas in huis

Jaarlijks melden zich 30.000 mensen op de EHBO-afdeling van een ziekenhuis na een ongeluk met glas in huis. Het gaat hierbij om glas in ramen, deuren en meubels. Dit zegt de Stichting Consument en Veiligheid op basis van haar Privé Ongevallen Registratie Systeem.

Er zijn verschillende mogelijkheden om het aantal ongevallen met glas in huis terug te brengen. In haar blad Safedruk pleit de Stichting Consument en Veiligheid voor een wettelijke verplichting om veiligheidsglas te gebruiken bij de bouw van nieuwe woningen. Uit onderzoek is gebleken dat dit zelden gebeurt.

Dit gehard glas is weliswaar twee keer zo duur als normaal glas, maar ook vijf tot tien keer zo stevig. Dus na een ongelukje heeft de veiligheidssruit zichzelf terugverdiend. En dan hebben we het nog niet over de kosten van het laten plaatsen en de medische kosten.

Op de toepassing van glas in meubelen zou de Inspectie Gezondheidsbescherming (de vroegere Keuringsdienst van Waren) toezicht moeten uitoefenen.

Dat veiligheidsglas nog weinig gebruikt wordt, is volgens de

• Gebroken ruiten, bijvoorbeeld door een storm, richten jaarlijks voor miljoenen gulden schade aan.

Archief foto: PETER ROOZEN

stichting te wijten aan onbekendheid bij bijvoorbeeld schilders, architecten en woningbouwverenigingen. Daarom pleit ze voor een betere voorlichting aan deze beroeps groepen, misshien zelfs al tijdens de vakopleiding.

De consument zelf kan de veiligheid in huis vergroten door gehard glas in kwetsbare ramen en

deuren aan te brengen. Ook daarvoor beveelt de stichting gerichte voorlichting aan.

Afgezien van het veroorzaakte letsel, zijn er financiële redenen om glasongevallen aan te pakken. Ze kosten verzekeringsmaatschappijen jaarlijks zo'n 37 miljoen gulden aan medische kosten en verloren gegane arbeidsdagen.

Nieuw fornuis volledig elektronisch

Nederlanders die een eigen huis houden beginnen kopen in veel gevallen een compleet fornuis, maar het ovengebruik in ons land niet zo goed ontwikkeld als bijvoorbeeld in Groot-Brittannië. Engels koken in de oven. Toch verwachten fabrikanten dat door de huidige belangstelling voor culinaire zaken de oven ook in ons land een grotere rol zal gaan spelen. Voor de echte liefhebbers zijn er tegenwoordig 'superfornuizen' die alles kunnen.

Een aantal jaren geleden startte een Nederlandse fabrikant van kookapparatuur export naar Engeland. Na een paar jaar deed zich een klacht voor die in ons land nog nooit was gehoord. De scharnieren van menige ovendeur moesten vervangen worden. Toen men de zaak ging onderzoeken bleek dat het ovengebruik in die contreien sterk verschilde van dat in Nederland. Wij bakken met de feestdagen, de Engels koken er dagelijks. In Speciaal voor Engeland werd toen een zwaarderscharnier gekozen. Probleem uit de wereld.

Electronica

De fabrikanten maken de ovens steeds mooier, beter en geavanceerder, waarbij de elektronica een toenemend belangrijke rol

speelt. In de fabriek van Siemens in het Zuidduitse Traunreut kwam onlangs het tiennijlste fornuis van de band. Nu wordt er door deze fabrikant een keur van verschillende typen en modellen gemaakt. Maar dat tiennijlste fornuis betrof (toevallig...) een apparaat dat beschouwd kan worden als het laatste snuffje op kookgebied: het eerste elektronische inbouwfornuis met dialoog-elektronica, geïntegreerde magnetron en pyrolytische zelfreiniging. De elektronische besturing houdt tot op een graad nauwkeurig de temperatuur van de oven, tussen 30 en 300 graden, op peil.

Het digitale systeem werkt, zoals elke computer, stap voor stap, waarbij na elke stap voor een volgende gekozen kan worden. Een kwestie van ja of nee zeggen.

Het schakelpaneel van dit fornuis is schuin geplaatst zodat je er goed zicht op hebt. Alle schakelaars zijn gerangschikt volgens een logische volgorde en voorzien van duidelijke opschriften of symbolen. Bij elke programmastap gaan controlelampjes branden die automatisch naar een volgende stap leiden. Gedurende het afwerken van een kook- of bakprogramma wordt op drie displays voortdurend informatie gegeven over de

nog resterende bereidingstijd, het op dat moment ingeschakelde magnetronvermogen, de soort warmte en de temperatuur alsmede de gekozen automaatfunctie. Want als je een programma eenmaal ingesteld hebt, heb je er verder helemaal geen omkijken meer naar.

Schoonmaken

Wanneer de hoofdschakelaar 'uit' is kunnen oven en kookzones niet meer ingeschakeld worden. Kinderen kunnen dus wel onoverhoeds op knoppen drukken, maar er gebeurt verder niets. Het fornuis heeft een tijdschakelklok, zodat je uren tevoren kunt instellen wanneer de plaat onder de aardappelen aan moet of de oven aan zijn taak dient te beginnen. Wanneer je een bepaalde ovenfunctie kiest, verschijnt automatisch een daarbij behorende temperatuur in beeld. Aan de hand van jarenlange kookervaring is het fornuis geprogrammeerd, zodat je voor de juiste temperatuur geen kookboek meer hoeft te raadplegen. Doordat de elektronica bovendien een eenmaal gekozen temperatuur tot op de graad nauwkeurig in stand houdt, lukken moeilijke gerechten als soufflé en gistgebak in deze oven perfect.

Een oven die regelmatig, zeg maar dagelijks gebruikt wordt, moet uiteraard veel vaker schoongemaakt worden dan een apparaat waarin we af en toe een appeltaart of een cake bakken. Maar ook daar is iets op gevonden. De oven is voorzien van pyrolytische zelfreiniging. Door deze functie in te schakelen worden bij een extreem hoge temperatuur van 500 graden alle bak-, braad- en grillresten verwijderd.

De oven is zodanig beveiligd dat tijdens dit proces de deur gesloten blijft. En ook hier verloopt alles weer volautomatisch: de oven gaat uit zodra hij schoon is.

Goedkoop is dit fornuis met alleskunner-oven en glaskeramische kookplaat uiteraard niet. Het is zelfs, althans nu nog, uitgesproken kostbaar. Toch verwacht Siemens, gezien de huidige belangstelling voor koken en culinaria, dat het voor een bepaalde doelgroep in een behoefte voorziet. Zelfs in Nederland. Hoofd Verkoop van Siemens Nederland, Jan Hovenga, acht het niet onwaarschijnlijk dat er in ons land de eerste jaren toch enkele honderden exemplaren van dit luxueuze fornuis (prijs ruim 8000 gulden) per jaar verkocht zullen worden. De eerste zullen begin 1992 leverbaar zijn. (Inf.: Siemens Infocentrum, 070-3332930 of 3332570.)

Bescherm de waterleiding tegen vorst

Door eenvoudige voorzorgsmaatregelen te nemen kunnen zowel de kleine ongemakken als calamiteiten voorkomen worden. Ga in de eerste plaats na waar de vorstgevoelige delen van de waterleiding zich bevinden. Dat kan al de meterput of -kast zijn, de behuizing van hoofdkraan en verbruiksmeter. Ook vlak langs buitenmuren of in onverwachte ruimten lopende leidingdelen zijn in dit opzicht risicodragers. En de leiding naar een buitenkraan is uiteraard het eerst aan de beurt, als de vorst invalt.

Luik

Het komt voor dat bewoners van een huis nauwelijks weten waar de meterput zich bevindt. Of men weet het wel, maar het luik is vanwege de fraaie, soms zware vloerafwerking moeilijk te openen. In de tijd die nodig is om de hoofdafsluiter te bereiken kan al een enorme plens water vanuit een barst in de leiding het huis ingespoten zijn.

Vorstgevoelige meterputten (bijvoorbeeld direct achter de voordeur) kunnen heel gemakkelijk

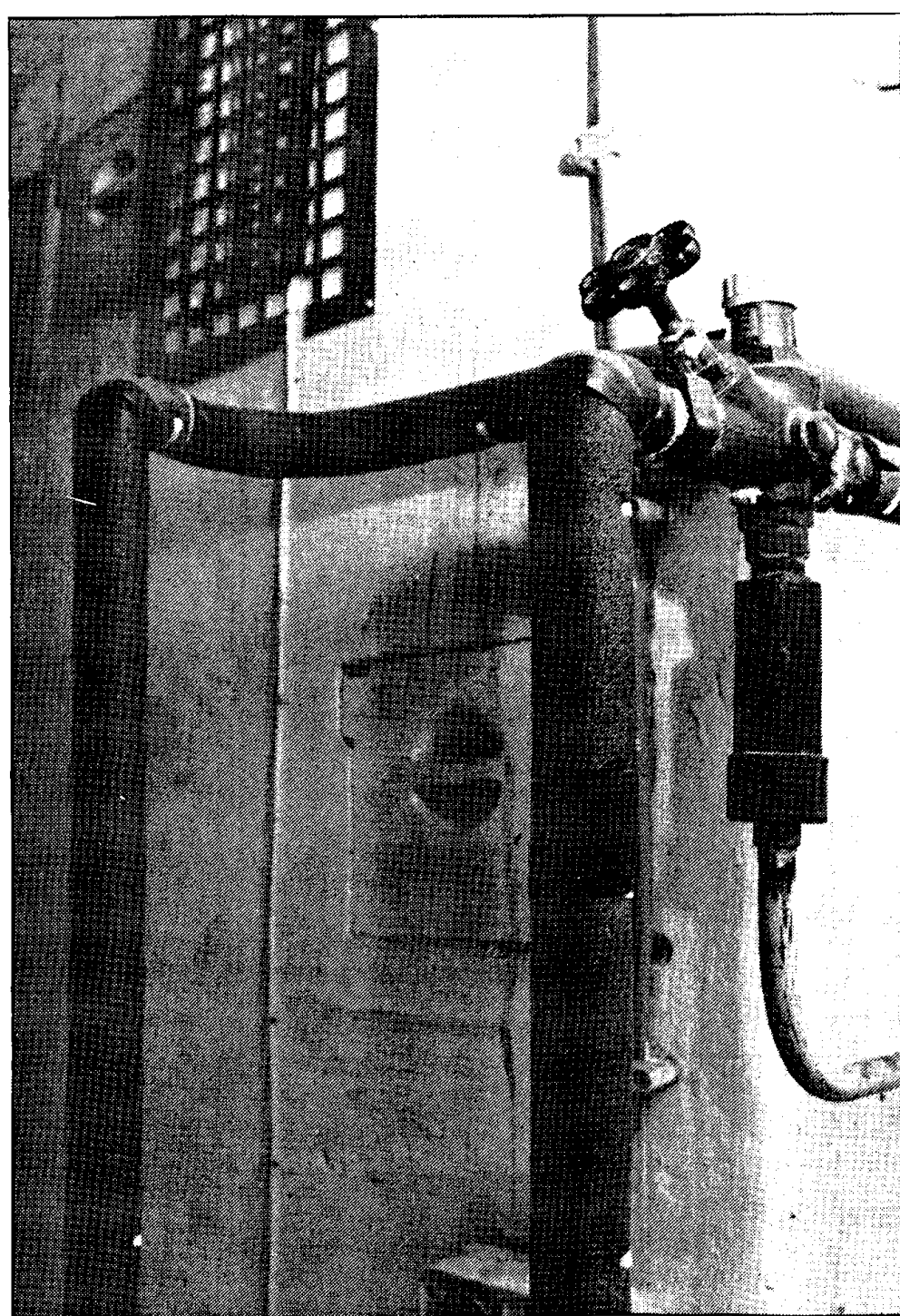
geïsoleerd worden. Polystyreen-schuim in plaatvorm is voor dit doel heel geschikt. Dit materiaal laat zich gemakkelijk op maat snijden. Vergeet daarbij ook de onderkant van het luik niet.

Voor het isoleren van leidingen zijn diverse materialen in de handel. De bekende schuimstof-buisisolatie kan heel gemakkelijk aangebracht worden. Ook in repen van enkele centimeters breedte geknpte radiatorfolie (leest die met tussen aluminiumfolie aanwezige luchtcellen), die spiraalsgewijs om de buis gewikkeld worden, vormt een uitstekende bescherming. Daarnaast bestaat er isolatielint, via een transformator op het elektriciteitsnet aangesloten, dat rond leidingdelen wordt gewikkeld. Een bijbehorende thermostaat schakelt de stroom in wanneer dat nodig is, het lint wordt warm en houdt de leiding dus vorstvrij.

Verwarming

Vorst kan ook cv-leidingen belagen. Iedereen kan zelf wel nagaan welke delen van het verwarmingscircuit gevoelig zijn. Bijvoorbeeld naar de garage, waar de radiator op een zo laag mogelijk stand wordt gehouden. Een 'vorstvrij' ingestelde temperatuur kan bij strenge vorst net iets te laag zijn. In zulke gevallen kunnen twee simpele maatregelen de ellende buiten de deur houden: dit riskante deel van de leiding eveneens isoleren, en de thermostaat of kraan van de radiator iets hoger zetten.

Tijdens een wintersvakantie wordt vanwege de energiebesparing vaak de cv op een heel laag 'pitje' gehouden. Dit vergroot echter het risico van bevriezing en bovendien kost het zoveel energie om het huis na terugkeer weer warm te stoken dat het voordeel van de besparing weer voor een groot deel verloren gaat.

● Schuimstof-buisisolatie kan heel gemakkelijk over de waterleiding worden aangebracht. Foto: KLAUS TUMMERS

Cymbidium-orchidee steeds populairder

nen, als snijbloem en als potplant, zodat u in de huiskamer (of kasje) uw eigen orchideeën kunt kweken.

Vele tinten

De bloemen komen voor in alle pasteltinten die men zich maar kan wensen: roze, rood, karmijn, bruin, wit, geel, groen, alle met een fraai getekende lip in meestal contrasterende kleuren. Er zijn ruim zeven-duizend verschillende kruisingsen!

De voorkeur van de consument gaat uit naar de in zwang zijnde modetinten zoals de zachtgele Pen. Broadmoor. Maar ook de rode Red Beauty valt in de smaak, evenals de rassen Troubadour, Vanguard en

St. Sherrie. Bij de mini-Cymbidium scoren Ballerina, Goldenrod, Kate Hepburn en Princess Rose hoog.

Het is wel zaak dat de bloemen in een schone vaas gezet worden, nadat met een scherp mes een stukje van de steel is gesneden. Vergeet niet het snijbloemenvoedsel dat u er van de bloemist bij kreeg aan het water toe te voegen.

De grootbloemige Cymbidiums komen van oorsprong uit de Himalaya, India en Birma, de kleinbloemige uit China en Taiwan. De soorten die in de warme kas gekweekt worden stammen uit de Filipijnen en Indonesië. Ook Australië levert

beaalde soorten. Er komen steeds nieuwe hybriden van die soorten ter beschikking van de consument.

Als potplant

In beperkte mate wordt mini-Cymbidium als potplant verkocht. Ze wortelen in een luchtig mengsel en moeten elke dag begoten worden. Zo lang er geen open bloemen zijn worden de planten ook besproeid, liefst met lauwwarm ontkalkt water. Na de bloei wordt de plant in een koele kamer gezet. De planten kunnen in de zomer in de tuin. Als ze het daar naar hun zin hebben, verschijnen tegen het najaar nieuwe bloestengels. Ze staan in de kamer

graag op een lichte, niet te warme plek. In de vrije natuur groeien ze in oksela van boomtakken of op de grond van het regenwoud, waar de zon de planten nauwelijks kan bereiken.

Planten die drie jaar in dezelfde pot gestaan hebben moeten in een nieuw grondmengsel gezet worden. Veenmos, varenwortel, beukeblad en denneschors zijn de ingrediënten daarvoor. Planten die in de koude van kas overwinteren dient u binnen te halen wanneer de temperatuur 's nachts onder de 8 graden zakt. In de groeiperiode geeft u de plant om de twee weken wat speciale voeding voor orchideeën.

● Al deze produkten moeten vanaf januari voorzien zijn van een waarschuwingsetiket.

Verplicht etiket gevaarlijke stoffen

Met ingang van 1 januari 1992 mogen gevaarlijke stoffen alleen nog worden verkocht als op de verpakking een waarschuwingsetiket voorkomt. Deze wettelijke verplichting wordt van kracht voor alle hobby- en huishoudelijke chemicaliën, alsmede voor fotochemicaliën en middelen voor industriële doeleinden.

De etiketteringsplicht wordt ingevoerd op grond van de Wet Milieugevaarlijke Stoffen (WMS). Zo geeft het departement uitvoering aan de EG-richtlijn voor Algemene Preparaten.

Verf, oplosmiddelen, lijm en drukinkt moeten op dit moment al zijn voorzien van een waarschuwend etiket.

Vanaf 1 januari geldt deze plicht

voor alle preparaten die onder de werkingsskracht van de WMS vallen. Daaronder valt ook een deel van de was- en reinigingsmiddelen die in Nederland worden verkocht.

Het ministerie van WVC stelt vanaf

1 januari ook speciale eisen aan de etikettering van middelen die gevaar opleveren zodra ze worden gemengd met een andere stof. Dat geldt onder meer voor middelen met chloorbleekloog. Ook moet de aanduiding 'bevat lood' in 1992 prijken op de verfsorten die nu al een laag loodgehalte bevatten.

De nieuwe regels voor de etikettering zijn vastgelegd in het 'Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen' en de 'Nadere regels verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen'.

(ADVERTENTIE)

Möbel, Mode, Kunsthandwerk auf drei Etagen

dansk møbelhus

in Aachen

Peterstraße 44-46 Ecke Blondelstraße

P Bushof

Tel: 09.49.241.49077

EEN BETER MILIEU
BEGINT BIJ JEZELF

DOE MEE SCHRIJF MEE BEZUINIG MEE

Stooktabel week:

van zondag: 3 november t/m zaterdag: 9 november 1991

Bij een normaal jaarverbruik in m³ van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 13 oktober 1991 (meterkaart kolom 5)
800	22	f 12,54	70
900	24	f 13,68	80
1000	27	f 15,39	88
1100	30	f 17,10	98
1200	33	f 18,81	107
1300	35	f 19,95	115
1400	38	f 21,66	124
1500	41	f 23,37	133
1600	44	f 25,08	142
1700	46	f 26,22	152
1800	49	f 27,93	161
1900	52	f 29,64	170
2000	55	f 31,35	179
2200	60	f 34,20	197
2400	66	f 37,62	214
2600	71	f 40,47	233
2800	77	f 43,89	251
3000	82	f 46,74	269
3300	91	f 51,87	296
3600	99	f 56,43	324
3900	107	f 60,99	350
4200	115	f 65,55	377
4600	126	f 71,82	413
5000	138	f 78,66	451
5500	151	f 86,07	494
6000	165	f 94,05	540
6500	179	f 102,03	585

Tip: Energiebesparing: goed voor uw beurs en goed voor het milieu..

(ADVERTENTIE)

Huur nu uw CV ketel reeds vanaf

f 24.- p. mnd.

*koop ook mogelijk

Dr. Ottenstraat 7
SIMPELVELD

HESI VERHUUR: 045-442326

Gids over verwarming

De aanschaf van een nieuwe cv-ketel (een forse investering) is een kwestie van zorgvuldig alle voor- en nadelen zowel als de mogelijkheden en onmogelijkheden tegen elkaar afwegen. Een overzichtelijke en complete gids voor dit gebied is de pas verschenen Welke-Gids 'Verwarming'.

Daarin wordt uiteraard veel aandacht besteed aan de VR- en HR-ketels (verbeterd, c.q. hoog rendement), die ten opzichte van de conventionele ketels een grote besparing van gas opleveren. Bovendien is het mogelijk op de aanschaf van

dergelijke zuinige, maar tevens 'schonere' ketels een overheidssubsidie te verkrijgen.

Alles wat met cv-ketels te maken heeft wordt in de gids duidelijk uit de doeken gedaan, dus ook de aan de cv gekoppelde warmwatervoorziening en isolatie, die immers eveneens tot een economischer verbruik van energie leidt. De aspirantkoper van een cv-ketel krijgt tevens een overzicht van wat er op dit gebied allemaal te koop is en hoe de prijzen liggen.

De gids is in de tijdschriftenwinkels voor f 4,95 verkrijgbaar.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 12 november 1991

De rentetarieven op de kapitaalmarkt zijn afgelopen week onder invloed van internationale ontwikkelingen licht gedaald. Effect op de hypotheekrentetarieven heeft dit echter niet gehad.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages	
				opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant
ABN-AMRO	spaarhvp.	5 jaar	1,00	9,80	5,94
ABN-AMRO	spaarhvp.	10 jaar	1,00	9,80	5,94
ABN-AMRO	spaarhvp.	15 jaar	1,00	10,20	6,23
ABN-AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	9,60	6,56
ABN-AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,56
ABP	spaarhvp.	5 jaar	1,00	9,50	5,75
ABP	spaarhvp.	10 jaar	1,00	9,50	5,75
ABP	spaarhvp.	15 jaar	1,00	9,50	5,75
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,30	6,35
AEGON	spaarhvp.	5/10 jr.	1,00	9,70	5,92
AEGON	spaarhvp.	15/20 jr.	1,00	9,70	5,92
Bouwfl. Limb. Gem.	spar. vasth.	5 jaar	1,00	9,40	5,69
Bouwfl. Limb. Gem.	spar. vasth.	10 jaar	1,00	9,30	5,62
Bouwfl. Limb. Gem.	spar. vasth.	15 jaar	1,00	9,40	5,69
Bouwfl. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,28
Bouwfl. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,10	6,21
CDK-bank	spar. vasth.	5 jaar	1,00	9,80	5,99
CDK-bank	spar. vasth.	10 jaar	1,00	9,90	6,06
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,40	6,42
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,56
Centraal Beheer	spar. garh.	5/10 jr.	0,25	9,70	5,86
Centraal Beheer	spar. garh.	15/20 jr.	0,25	9,70	5,86
Centrale Volksbank	spar. vasth.	5 jaar	1,00	9,40	5,65
Centrale Volksbank	spar. vasth.	10 jaar	1,00	9,60	5,80
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,20	6,28
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35
Direktbank	besp.-dir.h.	5 jaar	1,00	9,80	5,90
Nationale Ned.	spar. vasth.	5/10 jr.	1,00	9,40	5,62
Nationale Ned.	spar. vasth.	15/20 jr.	1,00	9,70	5,92
NMB	spar. vasth.	5 jaar	1,00	9,80	5,94
NMB	spar. vasth.	10 jaar	1,00	9,80	5,94
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,50	6,49
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,56
Postbank	spar. vasth.	5 jaar	1,00	9,70	5,91
Postbank	spar. vasth.	7 jaar	1,00	9,90	6,01
Postbank	spar. vasth.	12 jaar	1,00	9,90	6,05
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40	6,30
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,37
RABO hypotheekbank	spar. opt.h.	3 jaar	1,00	9,80	5,97
RABO hypotheekbank	spar. opt.h.	10 jaar	1,00	9,80	5,97
RABO hypotheekbank	spar. opt.h.	stabil	1,00	9,80	5,97
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr.	1,00	9,40	6,42
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr.	1,00	9,60	6,56
Spaarbank Limburg	spar. vasth.	5 jaar	1,00	9,50	5,72
Spaarbank Limburg	spar. vasth.	7 jaar	1,00	9,60	5,80
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10	6,21
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,50	5,74
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,50	5,76
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,50	5,76

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheeklen met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek van f 150.000,-.

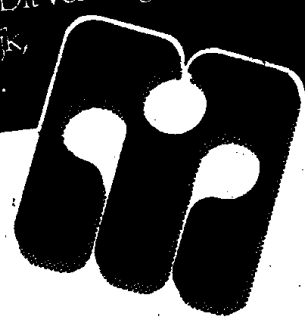
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

©Copyright 'Vereniging Eigen Huis' te Amersfoort.

HUIS VERKOPEN?

Uw NVM-makelaar bellen!

Alleen bij de unieke NVM-uitwisselingsysteem is uw pand bekend bij 8 NVM-makelaars in de regio Heerlen. Dit verhoogt uw verkoopkans aanzienlijk, zonder extra kosten.

Deze 8 NVM-makelaars werken aan de verkoop van Uw huis!

1. Aquina	Heerlen	045-715566
2. ABC	Heerlen	045-712040
3. Leenaers	Heerlen	045-717237
4. Van de Pas	Heerlen	045-741616
5. De La Haye	Heerlen	045-223434
6. Pickée	Landgraaf	045-326767
7. Simons	Landgraaf	045-318182
8. Ernens	Voerendaal	045-752142

KERKRADE-CHEVREMONT

Goed gelegen 6 halfvrijstaande premie-A-woningen (Ahornstraat) met gas-c.v., berging en tuin (garage mogelijk).

Indeling: entree, hal, woonkamer, keuken en berging.

1e verdieping: drie slaapkamers en een badkamer.

2e verdieping: ruime zolder, bereikbaar via een vlioztrap. Muren, dak en begane grondvloer zijn geïsoleerd; dubbele beglazing in woonkamer en keuken.

Door de premie-A-regeling 1991 zijn de woningen blijvend betaalbaar.

Prijs f 133.950,- v.o.n. (exclusief rente-variantes).
Premie-A-subsidie max. f 41.000,-

Maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.30 uur.
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 15.00 uur.
Tel.: 045-326767
Heerlensweg 22, 6371 HS, postbus 31193, 6370 AD Landgraaf.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheekadviescentrale

Pickée makelaardij bv
045-326767

Pickée, Van Huis Uit Aktief!

BRUNSSUM: vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Gelegen aan de rand van het centrum. Ind. souterrain: div. berg- en hobbyruimte. Part. en 1e verd.: woonk. met parketvloer, keuken, groot terras, 4 slpk., badkamer. Prijs f 199.500,- k.k.

HEERLEN: vrijstaand landhuis met gas-c.v., garage en tuin. Rustig gelegen. Grenzend aan een groot wandegebied. Goed onderhouden. Ged. dub. beglazing. Ind. o.a. ruime living met werkhok (ca. 48 m²), open haard. Eetkamer, bijkeuken, drie ruime slpk., badkamer met o.a. ligbad, douche en toilet. Zolderruimte (bereikbaar via een vaste trap). Koopprijs f 198.500,- k.k.

HEERLEN-ZUID: vrijstaand herenhuis aan de buitenrand van het centrum. Rustig en blijvend goed gelegen. Ged. geïsoleerd. Uitstekend onderhouden. Ind. o.a. appt.; ook van buitenaf bereikbaar, grote garage, wasruimte, 2 slpk., badk. Beg. grond en 1e verd.: royale living (ca. 78 m²) met leisteren vloer, openhaardpartij, luxe keuken met app., 2 slpk., luxe badk. met o.a. ligbad en douche. Prachtig aangelegde tuin (aankanten) met diverse terrassen. Prijs f 485.000,- k.k.

HEERLEN: te koop 16 autobussen (bouwjaar ca. 1967). Gemiddelde leeftijd 12 jaar. Waarde f 155.000,- k.k.

HULSBURG: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Rustig gelegen. Ind. o.a. provienderkelder, 1-verdieping woonkamer, werkruimte, keuken, bijkeuken, tuinkamer en wasruimte. 1e verd.: 3 slpk., badkamer. 2e verd.: zolderruimte. Vraagprijs (incl. ged. stoffering) f 169.000,- k.k.

KERKRADE-WEST: Spektakelherberg: centrum. Winkel met woonruimte, gas-c.v. en tuin. Goed onderhouden. Geïsoleerd. Ind. o.a. winkel ca. 40 m². Kantoorruimte ca. 13 m². Woning: woonkamer, ruime eetkamer, wasruimte, twee slaapkamers, ruime badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs f 225.000,- k.k.

KERKRADE-CENTRUM: winkelpand (ca. 55 m²) met magazijn, werkruimte en bovenwoning. Vraagprijs f 145.000,- k.k.

KERKRADE - Vinkenstraat: tussengelegen woonhuis met gas-c.v. en nabij gelegen tuin. Ind. o.a. provienderkelder, eetkamer, badk. met ligb., v.v. 1e verd.: woonk.; één slaapk. 2e verd.: vaste trap, slaapk. Prijs f 85.000,- k.k.

SCHAEBSBERG: vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en goed aangelegde tuin. Rustig en goed gelegen. Bouwjaar 1989. Degelijk en goed verzorgde uitvoeringsniveau. Uitstekend onderhouden. Ind. o.a. woon-eetkamer met parketvloer, luxe keuken met app., bijkeuken, werkkamer (logeerkamer), douche met toilet. 1e verd.: drie slaapk., badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs f 330.000,- k.k.

WIJLANDSRADE: landhuis met gas-c.v., dubbele inwendige garage en tuin (op het zuiden gelegen). Bouwjaar 1981. Geheel geïsoleerd. Ind. o.a. royale hal, woonkamer ca. 43 m² met open haard, eetkamer, 5 kamers, 2 badkamers. Prijs f 385.000,- k.k.

BOUWTERREINEN

KERKRADE-WEST: bouwterreinen vanaf ca. 500 m² tot 650 m². Koopprijs vanaf f 60.000,- k.k.

SCHAEBSBERG-ONDERSTE MOLT: bouwterreinen. Uitstekend en rustig gelegen. Goed bereikbaar. Nabij centrum. Bestemd voor vrijstaande woningen/bungalows. Variërend van ca. 500 m² tot 1013 m². Prijzen vanaf f 87.300,- v.o.n.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheekadviescentrale.
Maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.30 uur.
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 15.00 uur.

En verder volgens afspraak.
Heerlensweg 22, 6371 HS, postbus 31193, 6370 AD Landgraaf.

Pickée makelaardij bv
045-326767

Plaats nu eens met uw verzekeringsadviseur over de fiscale voordelen van een lijfrente.

ltb BoerenBond Verzekeringen

BEELTVAARDIG DOOR EEND VAN DE LIDEN

DTB VAN DONZEL
Systeembouw
Oirschotsdijk 120
5684 NL Best
Betaalbaar bouwen!
beton of hout of combinatie.

Vraag vrijblijvend documentatie en inlichtingen
Voor Limburg
045-457347
of tel. 0498-95312/73932

HOENSBROEK

Vraagprijs totaal f 95.000,- k.k.
In het centrum van Hoensbroek bieden wij een voormalig café-pand aan. Dit object dient geheel te worden gerestaureerd. Voor indeling en toestand bezichtiging na afspraak. Perceeloppervlakte 680 m².

HOENSBROEK

Vraagprijs f 105.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden woonhuis met berging en tuin.
Indeling: Souterrain: pr. kelder. Beg. gr.: entree, woonkamer, keuken, toilet, serre, grote tuin met buitenbergingen. 1e verd.: 3 slaapk., badkamer met douche; 2e verd.: bergzolder. Alg.: zeer goede staat van onderhoud, hardhouten kozijnen, leuke ligging. Aanvaarding in overleg. perc.opp.vl.: 173 m².

HOENSBROEK

Vraagprijs f 174.000,- k.k.
Zeer fraai woonhuis met garage en tuin. Het woonhuis is modern van opzet (veel wit binnen) voorzien van goede materialen.
Indeling: Beg. gr.: ent., bet. toil., L-vorm, woonk. (begr. gr. lametvloer), keuken met fr. aanbouw, garage (geplaatst met loopdeur). 1e verd.: 4 slaapk., badk. v.v. dub. e. vaste wast., 2e toil. en ligb.; 2e verd.: d.m.v. vlioztr. bereikbare bergz. Alg.: duurzame materialen, mooie ligging, loopafstand, centrum, privacy, goed geïsoleerd.

HOENSBROEK

Vraagprijs f 85.000,- k.k.
Uitstekend onderhouden (onlangs gerenoveerd), gesitueerd appartement in het centrum van Hoensbroek.
Indeling: Sout.: berging. Par.: (4e verd.): entree, keuken met aanbouw, betegeld toilet, betegelde badkamer met bad, douche en vaste wastel., berging, ruime woonkamer, 3 slaapkamers. Alg.: uitstekende ligging, lift aanwezig, huismeester.

HOENSBROEK

Vraagprijs totaal f 190.000,- k.k.
Woonhuis Loods
Winkel-woonhuis met, magazijn, kantoor en bedrijfssterren.
Indeling: Sout.: pr. kelder. Beg. gr.: hal, gesch. winkel, toilet, twaalf opslagruimtes/magazijnen en ingebouwde kantoorruimte. 1e verd.: woonk., keuken, studeer., toilet, fraai dakterras. 2e verd.: overloop, betegeld toilet, 3 slaapk., compl. badk. Alg.: karakteristiek woonhuis. Een object met legio mogelijkheden. Onderhoudstoestand GOED. Huuropbrengsten mogelijk. KAN GESCHIEDEN WORDEN AANGEGOCHT.

SWEIKHUIZEN

Vraagprijs totaal f 204.000,- k.k.
Fraai woonhuis met vrijstaande garage en tuin.
Indeling: Sout.: geweld. wijk. Beg. gr.: hal, woonk. met tuinstad, keuken met app., bijkeuken, toilet, bergingen, garage, tuin. 1e verd.: overloop 3 slaapk., badk. (v.v. ligbad, douche v.w.t. en 2e toilet). 2e verd.: middels vlioztrap bereikbare ruime bergzolder. Alg.: toestand goed, rustig wonen, fraaie omgeving.

BEDRIJFSOBJECT HOENSBROEK/HEEREN

Vraagprijs 500 m² f 435.000,- k.k.
Vraagprijs 400 m² f 410.000,- k.k.
Uitstekend gestudeerd bedrijfshal met verhard buitenreil op het industrieterrein DE KOUJEN te Hoensbroek/Heerlen. Loods te voorzien van een rolpoort, gewapend betonnen vloeren en parkeerterrein. Loods is van duurzame materialen gebouwd. Uitbreidingsmogelijkheden aanwezig. Totale perceeloppervlakte: circa 2250 m².

Steens / De la Haye / Wald / Dogge

ASSURANTIE-ADVISEURS-ONROEREND GOED

GEOPEND
maandag t/m vrijdag
kantooruren
's zaterdags
10.00-12.30 uur

HOENSBROEK
BOUWTERREIN 88
6422 GH HOENSBROEK
Tel. 045-234334
Fax 045-230033

NEDERLANDSE VERENIGING VAN BEËDIGDE TAXATEURS

een o.g.

Taxeren, dat is wikkelen en wegen, de markt kennen en beschikken over een ruime ervaring; daarin onderscheidt de NVBT-taxateur zich van anderen.

Het NVBT-lidmaatschap is aan strenge regels gebonden; NVBT-taxateurs weten dat én willen dat!

U neemt een NVBT-taxateur in de arm omdat de waardebeoordeling van onroerend goed het werk van een deskundige is.

Een taxatie maken is tenslotte meer dan het invullen van een standaardformulier. Het gaat misschien om de aankoop van uw leven.

TAXATIE van een NVBT-LID

staat als een
HUIS

Aangesloten leden zijn o.a.

Ph.E.H. Beugels

Oirschot tel. 04492 - 1991

J.W. Gorissen

Stein tel. 046 - 33 17 48

F.J. Offermans

Geleen tel. 046 - 74 05 35

L.J.A. Pijs / Ruyters BV

Sittard tel. 046 - 52 90 00

L.M.H. Smeets

Nuth tel. 045 - 24 21 18

J.A.J. Visschedijk

Heerlen tel. 045 - 42 72 28

C.M. Burger

Pey-Echt tel. 04754 - 81 57 7

F.J.A. Delsing

Echt tel. 04754 - 81 53 2

J. Goessen

Maastricht tel. 043 - 25 18 51

J.H.P. Horbach

Heerlen tel. 045 - 72 32 82

L.M.A. Mostard /

Rentmeesterskantoor Limburg b.v.

Herten tel. 04750 - 36 16 1

J.E. van Oppen

Bunde tel. 043 - 64 12 71

F.J. Schiffers / Peters en Partners

Geleen tel. 046 - 75 00 00

W.H.R. van der Velde / ETAB BV

Stein tel. 046 - 33 93 33

J.J. Zoethout / ABZ

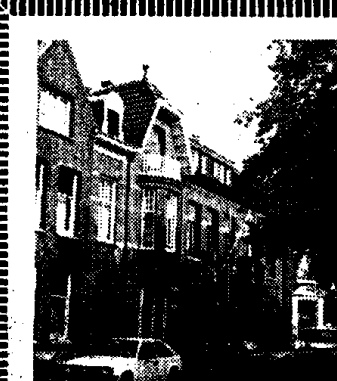
Heerlen tel. 045 - 71 87 31

NEDERLANDSE VERENIGING VAN BEËDIGDE TAXATEURS

Stapelwoning te Maastricht

Op vrijdag 29 november 1991 om 11.00 uur in een van de zaalen van restaurant 'Grand Mère' aan de Helmsstraat 18/hoek Vrijthof te Maastricht, zal door notaris J.H.W. Versteeg ter standplaats Maastricht krachtens art. 1223 BW in het openbaar in één zitting en bij opbod en afslag worden verkocht: het appartementsrecht, rechtgevend op het uitsluitend gebruik van: de berging, begane grond, woonkamer, keuken, dakterras, hal, toilet en meerkamer op de 1e verdieping, 3 slaapkamers, badkamer, overloop en bergkast op 2e verdieping, en zolder op 3e verdieping, plaatselijk bekend als de woning Aventijnhof 1-B te Maastricht, kadastraal bekend als Maastricht O 4411-A-4. Op de verkoop zijn van toepassing de 'Algemene Verkoopvoorwaarden Onroerend Goed 1987' vastgesteld door de Koninklijke Notariële Broederschap. Betaling van de koopprijs uiterlijk 10 januari 1992. Bezichtiging uitsluitend in overleg met het notaris-kantoor Vrijthof 20 te Maastricht, tel. 043-217174, alwaar verdere inlichtingen.

ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

HEERLEN-CENTRUM
f 259.000,- k.k.
Stadswooning. Ind.: o.a. kelder. Beg. gr.: hal, oet. woonkamer 42 m², keuken incl. app., bijkeuken, terras + tuin. 2e verd.: 3 slaapkamers, badkamer. 2e verd.: slaapkamer + hobbyruimte. Aanvaarding voorjaar 1992.

LANDGRAAF (nabij Markt Schaebsberg)
f 115.000,- k.k.
Winkel-woonhuis. Ind. sout.: 2 kelders. Beg. gr.: winkel/kantoor 70 m², keuken, magazijn c.q. bedrijfsruimte 105 m² + tuin. 1e verd.: zolderruimte. Aanvaarding direct.

woonkamer met open keuken 40 m² + 2 slaapkamers. 2e verd.: zolderruimte. Aanvaarding direct.

BEDRIJFSPANDEN

Te huur HEERLEN CENTRUM
Tijdelijke verkoop- c.q. opslagruimte. Opp. beg. gr.: ca. 200 m². 1e verd.: ca. 200 m². Aanvaarding direct. Prijs en condities op aanvraag.

HOENSBROEK (Centrum)
huursom f 24.000,- per jaar
In voetgangersdomein winkelruimte incl. toilet en kitchentafel ca. 10 m², eigen parkeerplaats voor ca. 10-15 auto's. Aanvaarding direct.

Te huur

VOERENDAAL
f 1.100,- per mnd.
Dagwoning in het centrum, opp. 65 m² incl. keuken, verlaagd plafond en toilet. Aanvaarding direct.

• Makelaar o.g.	• Taxaties
• Bedrijfsobjecten	• Hypotheken
• Woningen	• Verzekeringen

Wie weet wat hij wil, besluit om zijn eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS

Hoolstraat 42, Voerendaal

Tel.: 045-752142

Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ BV
ASSURANTIE-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIEN

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Bochoitz:

Ouder halfvrijstaand woonhuis met garage en ruime tuin. Ind.: o.a. hal, zitkam., eetkam., keuken, 3 kamers op verdieping, keld., zold. en berging. Pand is toe aan renovatie. Prijs: f 85.000,- k.k.

Heerlen-Heerlerheide:
Rustig gesitueerd en op loopafstand van winkelcentrum gelegen jonge stadswooning met 3 slaapk., badk. etc. Volledige premie-A mogelijk. Prijs: f 118.000,- k.k.

Ubach over Worms:

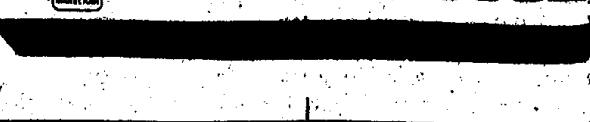
Jong tussengelegd woonhuis met berging en garage. Ind.: o.a. hal, keuken, woonk., 3 slaapk., badk. en zolder (via vaste trap). Pand ligt goed gesitueerd in de wijk. Prijs: f 125.000,- k.k.

Heerlen-Heerlerheide:
Seniorenwoning met berg., garage en kleine tuin. Ind.: o.a. hal, woonk. met keukenhoek, 2 slaapk. en badk. Prijs: f 145.000,- k.k.

Hulsberg:
Op zeer goede stand gel. vrijst. landhuis met ruime inwendige garage en rondom tuin met de nodige privacy. Ind.: o.a. hal, speelse living met open haard en vide, open keuken, 1 grote slaapk., 2 redelijke kinderslaapk., ruime badk. en 2 kelders (plus sauna). Pand is in perfecte staat. Prijs: f 375.000,- k.k.

Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 uur.

045-318182

BORN, KERKSTRAAT 04498-530

HENDRIX
ASSURANTIEADVISEURS-ONROEREND GOED

TE KOOP

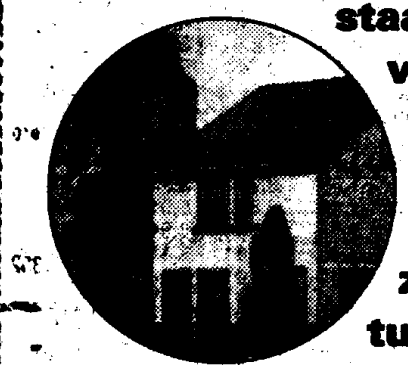
SUSTEREN, ORANJELAAN 6
In rustige buurt gelegen halfv. BUNGALOW met inp. garage en tuin. Ind. o.a. ruime hal, kelder, woonk. met openhaardpartij, 29 m², eetkamer met compl. aanb. keuken, kantoor/hobby-ruimte, 24 m², 2 slpkms. Vraagprijs f 159.500,- k.k.

Woonhuis verkopen?

Vrijstaand wonen in Schinveld

Aan de Merkelbeekersstraat zijn dit jaar een aantal vrijstaande woningen voor bewoning gereed met zeer ruime tuinen tot 25 m diep. Perceeloppervlaktes tot 355 m².

STIENSTRA

MAKELAARDIJ BV

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
Telefoon 045-712255

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

OOK KANTOREN TE MAASTRICHT EN AKEN

Indeling: Doorzonwoonkamer ca. 32 m², inclusief open keuken. Gar./berging. De verdieping is voorzien van 3 slaapkamers resp. ca. 14, 7,5 en 7 m², alsmede een badkamer met ligbad en 2e toilet. Vaste trap naar zolder ca. 22 m².

Bijzondere details:
- Spouw-, dak- en vloerisolatie.
- Dubbele beglazing.
- Hardhouten kozijnen.
Prijzen vanaf f 178.855,- v.o.n. tot f 181.990,- v.o.n. Netto maandlast vanaf ca. f 965,- (rekeninghoudend met fiscaal voordeel en 100% financiering). 10091001

BON
8300 LD 16-11-91

New York in de rij voor sterrenrestaurant

'Planet Hollywood' draait vooral om geld en glamour

Kijk op de entree van 'Planet Hollywood' in Manhattan, het nieuwe uitgaanscentrum van New York en wijde omgeving.

DOOR HANS TOONEN

NEW YORK - Een scheut wodka en rum. Aangelengd met champagne en kruidenbitter. En niet te zuinig besproeid met een spetterend Spaatje.

Voor dit duivels drankje kun je alleen terecht in 'Planet Hollywood', het aller-nieuwste restaurant waarvoor heel New York en de wijde omgeving in de rij wil staan.

Op de menukaart vind je deze cocktail terug onder de naam 'The Exorcist'. Eenmaal achter de huig durf je tegen je beste vriendin te zeggen dat haar moeder stinksokken brei.

Zelf heb ik het op een Hollywood Bowl gehouden. Dan krijg je gewoon een houten bak met visbergsla, gemengd met ei, avocado, kaas, bonen en spekjes. Bedoeld om het naar Californië te laten smaken, het thuisland van Hollywood.

Is 'Planet Hollywood' nu een museum waar je ook kunt eten? Of is het vooral een restaurant, behangen met attributen uit beroemde films?

Een uitgekookt idee, dat is het in

elk geval. Bedacht door de Brit Robert Earl, eigenaar van vijftien Hard Rock Cafés, te vinden van Tokio tot Reykjavik. Een ervan ligt schuin tegenover Planet Hollywood aan West 57th Street, midden in Manhattan. Iets verderop pronkt Carnegie Hall en geurt het Russian Tea House.

Kortom, een plek waarvoor je toch gauw een miljoen dollar per jaar aan huur moet neertellen. Ondanks, beter gezegd dankzij zijn miljoenen, heeft Robert Earl toch drie poenige partners mee langs genomen. Bruce Willis van 'Diehard', in wiens nabijheid niemand nog iets durft op te merken over zijn geflopte film 'Hudson Hawk'. Van de partij zijn verder Sly Stallone van 'Rocky' en 'Rambo' en Arnold Schwarzenegger van vooral 'Terminator'. Dit wereldsterrenteam heeft miljoenen dollars bijgelapt in de totale kosten van deze dertig miljoen gulden kostende combinatie van 'food and fame'.

Tegen elven die vrijdag, vooraan in november, staan er al zeker veertig Amerikanen en toeristen in de rij voor het toch 220 eetplaatsen tellende sterrenrestaurant. Eenmaal naar binnen geleid door een van de drie helle-

wachters kun je of direct doorlopen naar een bar in de vorm van een halfgekanteld zwembad. Of je mag weer in de rij, richting restaurant. Wachtend op een vrije, maar nog warme stoel krijg je ogen alvast goed de kost. Vlak boven de ingang naar de toiletten hangt de bloedbrij van Jack Nicholson uit 'The Shining'. Met daarnaast de fiets uit 'Butch Cassidy and the Sundance Kid'. Achter glas hangt de fotocamera, waarmee Jimmy Stewart een moord kiet in Hitchcock's thriller 'Rear Window'. In een vitrine bij de ingang hangt het Persilwitte pak uit John Travolta's enige hit 'Saturday Night Fever'.

Een van de in totaal honderd serveersters (m/v) slalomt me door de hoofdzaal, waar 'Batman'-ontwerper Anton Furst tegen de achterwand een adembenemend sinistert deel uit 'Batman's Gotham City' heeft nagebouwd. Een eetzaal verderop heeft de vorm van een ruim bevesterde onderzeeër. Mijn tafel, afgedekt met een goedkoop, mosgroen plastic kleedje, staat vlak onder een kijkkast met uniformen van Richard Gere en Louis Gossett Jr. uit 'An Officer and a Gentleman'. Boven mijn hoofd is de ketting-

zaag uit de 'Texas Chainsaw Massacre' aan de muur gespijkerd. Aan de stoelen is blijkbaar weinig geld besteed. Gemaakt uit hernia-hout, met het zitcomfort van een kerkbank. Ook aan de schemerlampjes is geen vermogen besteed. Er zit geen lamp in, noch snoer aan. Niet de moeite van het meenemen waard.

Omar staat er te lezen op de buton van een knaap van een kelder. Omar Fakhoury, 28 en nog vol dromen, is met honderd andere bediendes geselecteerd uit vierduizend sollicitanten. 'In Planet Hollywood' blijf ik toch voeling houden met mijn eigen beroep. Inderdaad, ik ben acteur. Weliswaar nog voor kleine rolletjes, maar op een dag kun je echt doorbreken,' blijft Omar hopen. In 'Silence of the Lambs', de thriller waarbij je bloed lijkt weg te lopen, was hij een van de FBI-agenten.

Net als in het echte Hollywood: een acteur die hamburgers en salades uitserveert. Waar hij zelfs eerst twee weken lang voor heeft moeten leren. 'Je krijgt in het begin ook niet meer dan drie tafels. Kun je die goed aan, dan mag je vijf tafels bedienen.' Echte sterren heeft hij nog niet bediend. Toch zijn sinds de ope-

ning, nu drie weken geleden, meer sterren binnen geweest dan er boven Manhattan hangen. Kim Basinger schoof aan, Elton John, Stevie Wonder, Michael J. Fox, Don Johnson met zijn ex Patti D'Arbanville, Bob Hope, en natuurlijk Willis, Stallone en Schwarzenegger hebben er een vorkje geprikt.

Toch mikken de eigenaars op de gewone sterveling. Reserveren is dan ook niet mogelijk. Iedereen moet gewoon in de rij staan. Zolang het maar voor eten is, maken Amerikanen daar geen punt van.

Onder het eten zakt er bijna om het kwartier in verschillende hoeken op deze 'planet' een projectiescherm tot op ooghoogte. Gedurende vijf minuten wordt je getrakteerd op verschillende filmthema's zoals de kus, monsters, supermannen en wonder-vrouwen.

Ben je daarop uitgekeken, kan de aandacht weer terug naar de gebruikte 'hebbedingen' uit Hollywood. De collectie omvat ondermeer het mes uit 'Psycho', de geschaarde handen uit 'Scissorhands', het rood-wit-blauwe clownskostuum van James Cagney in 'Yankee Doodle Dandy',

het masker van Darth Vader uit 'Star Wars', het gele badpak van Jayne Mansfield uit 'The Girl Can't Help It' en twee Harley's, waarop gekakkerd is in 'Rocky' en 'Terminator'. Bijzonder is de piano, waarop Marilyn Monroe gespeeld heeft toen ze nog gewoon Norma Jean heette.

Geld, daar draait deze 'Planet Hollywood' om. Zelfs tot in de toiletten ruikt het naar geld. Op het damestoilet, zo is me bezwo- ren, zakken de wastafels bijkansen door van de eau de toilettes, oogschaduw en lipsticks. Stuk voor stuk gratis uit te proberen. Maar bij de uitgang staat wel een mandje voor een vrijwillig te geven dollar.

Voor het weggaan toch nog maar een 'Terminator' besteld. Weer een scheutje rum, wodka, gin, Grand Marnier, Tia Maria plus een druppeltje kruidenbitter. Dat alles overgoten met een pilse-je.

Net als Schwarzenegger in de film 'Terminator' moet deze cocktail je 'I'll be back' laten zeggen.

En inderdaad, terug naar 'Planet Hollywood' zit er wel in. Maar niet voor dit drassige drankje.

Van Arnold Schwarzenegger, die overigens ook enkele miljoenen dollars in het restaurant gepompt heeft, staat zijn evenbeeld uit 'Terminator 2'.

Einde van 'Allo 'Allo in zicht

HEERLEN - Een onzekere toekomst wacht de populaire Britse comedyserie 'Allo 'Allo'. Een nieuwe reeks opnamen is nog niet in zicht en zoals het er nu uitziet, is de kans groot dat die er ook niet komt. Dat zou betekenen, dat wat Nederland betreft de Franse kroegbaas René en al die andere gestoorde figuren voor deze serie aanstaande vrijdag voor het laatst in actie zijn. Op die dag zendt de TROS de tiende en laatste aflevering uit van de laatst gemaakte serie.

'Allo 'Allo' was sinds oktober 1988 steeds een topper op de TROS-avonden. Na aanvankelijk lange aarzeling - vanwege de gevoeligheid in ons land van het onderwerp - besloot programmadirecteur Cees den Daas de serie toch uit te zenden.

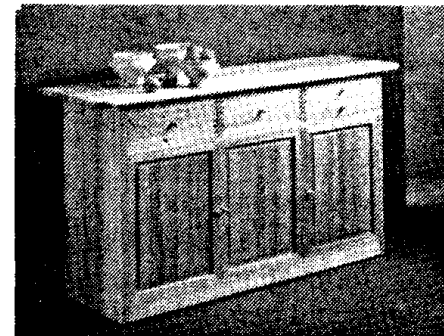

Twee hoofdrolspelers uit de serie: Kim Hartman (als Helga) en Richard Gibson ('Herr Flick').

In de laatste 'Allo 'Allo' van vrijdag 22 november zitten de Britse vliegers nog steeds vast in het riool van het dorpje Nouvion. Michelle van het Franse verzet ontwikkelt het zoveelste waanzinnige plan om ze te bevrijden. Deze keer moet een zigeunerkermis als afleidingsmanoeuvre dienen. De veelgeplaagde kroegbaas René en zijn echtgenote Edith brengen een bezoek aan de zigeuners. Voor Edith betekent dit de ontdekking van een stukje schokkende waarheid uit haar jeugd. 'Herr Flick' legt een verval van het schilderij van de Gevallen Madonna met de Grote Tieten in de bureaula van de kolonel. Generaal Von Klinkerhofen beschuldigt vervolgens kolonel Gruber en de hange Bertorelli van diefstal van het schilderij en laat het drieluik in de gevangenis gooien. De zigeuners zien op het allerlaatste moment af van hun plannen en nopen het verzet daardoor in allerijf zelf een kermis te organiseren. Luitenant Gruber komt er een kijkje nemen en wordt prompt 'be-zocht' door de geest uit het verleden.

(ADVERTENTIE)

OOK IN ONZE COLLECTIE

Deense design-meubelen

Verschillende houtsoorten o.a. teak -eiken -kersen -essen

sinds 1910
Beckers
MEUBELN

Akerstraat 116-118, Hoensbroek. Tel. 045-212352

Marathon VPRO tussen kachel en boekenkast

AMSTERDAM - „Jongens, een beetje gejoel op de achtergrond alsjeblieft. En vooral géén paniek.” Zangeres Mathilde Santing spreekt kalm haar 'publiek' toe, dat in een enigszins krappe etage aan de Amsterdamse Gelderse Kade een plek probeert te bemachtigen. Tussen de kachel en de boekenkast staat haar band opgesteld: naast Santing nog twee gitaristen en zangeressen Julia Loko en Astrid Seriese.

Net achter hen een kleine tafel waarop radio-apparatuur is uitgesteld. Producer Astrid Nauta en presentatrice Ineke van den Bergen beluisteren er met een koptelefoon instructies vanuit Hilversum. Radio-technici lopen af en aan. Voor de belangstellenden is een vierkante meter achter de bank vrij: de één zit op een lege krat, de ander op het randje van de bank, een derde hangt tegen de muur in de nauwe gang. Een nerveus geroezemoes verbreekt de stilte: het wachten is op het sein vanuit de NOB-geluidswagen voor de deur dat de eerste uitzending kan beginnen.

De kleine huiskamer, gelegen op een steenvoer afstand van de hoofdstedelijke rosse buurt, is voor een etmaal omgetoverd tot een heuse radio-studio. Een van de twintig lokaties waarvandaan VPRO's 25½ uren Radiomathon de ether in wordt gestuurd.

Vanaf donderdagmiddag was het spektakel 'Haal de VPRO in huis' - in het kader van de actie om de A-status te verwerven - via de radio te volgen.

De uitzendingen kwamen uit een kasteel, een oude schoenfabriek in Nijmegen, een verpleegtehuis, een Friese piramide-woning en een doodgewoon rijtjeshuis in Woerden. Volgens de grote coördinator in Hilversum, Jan Jongepier, was het beslist de meest omvangrijke radio-operatie die ooit in Nederland heeft plaatsgevonden. „We moesten de zaak binnen twee weken rond hebben, ongeacht voor zo'n project natuurlijk. Ik kan alleen maar hopen dat alles goed gaat.”

Uitverkoren

Bewoner van Gelderse Kade nummer 98 is Eric Doolen. Op deze dag werd een oude droom werkelijkheid: zijn grote idool Mathilde Santing in zijn huis, een uiterst swingend optreden in zijn huiskamer, hijzelf ontspannen op de bank. Een uitgebreide fotossessie als toegevoegde waarde voor Eric niet meer stuk. „Niet gedacht dat het zo leuk zou zijn. Ik zat in de trein toen ik de oproep las om je huiskamer een dag lang ter beschikking te stellen van de VPRO. Ik heb onmiddellijk de telefoon gepakt en me aangemeld. Ik ben zelf lid, en sta achter het streven van de VPRO om A-omroep te worden. Bovendien leek het me een mooie gelegenheid om aan te tonen dat deze buurt, de Nieuwmarkt-buurt, helemaal niet zo verloederd is als iedereen altijd denkt.

Wij buurtbewoners zijn het zat om onszelf steeds maar weer te moeten verdedigen, alleen omdat we hier wonen. Het thema 'Stop de verloedering' sluit daar dus mooi bij aan.”

Beestje Freek

De korte uitzending, bij elkaar niet meer dan tien minuten, is prima verlopen, zegt producer Astrid Nauta opgelucht. Het valt haar allemaal reuze mee. „Ik heb maar een week aan deze uitzending kunnen werken. En ik heb niet echt goed geslapen. Ik realiseerde me namelijk pas later hoe klein deze kamer is, en toen vertelde Eric me doodleuk dat hij de hele buurt had uitgenodigd.” Via de radio wordt de luisteraars intussen wel afgeraden naar de Gelderse Kade te komen, de programmamakers zijn bang dat het provisorische studiootje alsnog te vol loopt.

Het is nu weer uren afwachten geblazen, wachten tot de volgende, merendeels nachtelijke gesprekken zullen plaatsvinden: met schrijfster Marijke Höweler, die net binnenloopt; met een paar wijkagenten; met Beestje Freek, het slaafje van Amsterdams beroemdste travestiet Hel-lum Zelluf; een wandeling over de gracht met Medisch Centrum West-acteur Rob van Hulst. Een van de technici sluit de deur van de geluidswagen, die tot nu toe uitnodigend heeft opengestaan. „Het zal best een leuke buurt zijn, hoor, met leuke mensen en zo. Maar toch...”

monique brandt

Mathilde Santing voor de VPRO-microfoon tijdens de marathon, die werd uitgezonden vanuit 'zomaar een Hollandse huiskamer'.

Van onze rty-redactie
HILVERSUM - Zowel VPRO als Evangelische Omroep hebben deze week de magische grens van 450.000 leden bereikt en zijn daarmee gerechtigd de fel begeerde status van A-omroep aan te vragen. Beide omroepen gaan echter op volle kracht door met de ledenwerving, zodat er een maximale marge is als het Commissariaat voor de Media door middel van een steekproef gaat toetsen of de telling klopt. Volgens de laatste cijfers heeft de Evangelische Omroep nu 463.630 leden. Aan het begin van de EO-campagne had deze omroep 337.000 leden. De Evangeli-

VPRO en EO passeren 450.000 leden

sche Omroep heeft dus al 126.630 nieuwe leden. Volgens een woordvoerder van de EO is zijn omroep er absoluut van overtuigd dat de race naar de A-status gaat lukken. „Wij hebben intern wat steekproefjes uitgevoerd. Dan blijkt dat je toch wel moet rekenen met een uitvalpercentage van tien tot vijftien procent. Wij mikken dan ook op 520.000 leden om op zeker te spelen. Maar er is bij ons nog maar weinig twijfel over de vraag of we de A-status halen.”

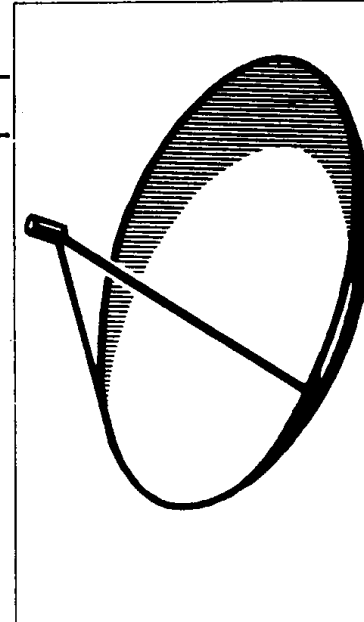
Radiodirecteur Jan Haasbroek van de VPRO kondigde gisteren aan dat zijn omroep sinds het begin van de ledenwerfactie al 125.000 nieuwe leden aan het bestand heeft toegevoegd. Vanmorgen waren daar nog eens vijfduizend leden bijgekomen, zodat deze omroep nu 470.000 leden heeft. Ook de VPRO kan dus de A-status aanvragen, zelfs als er vanaf vandaag geen lid meer zou bijkomen. Volgens boekhouder Buddingh' van de VPRO zal die A-status in ieder geval worden

aangevraagd. Hij verwacht om veilig te spelen 500.000 leden nodig te hebben.

Er resteert de EO en de VPRO nog twee weken om het huidige ledenbestand flink aan te vullen. Daarna neemt het Commissariaat voor de Media de steekproef uit het ledenbestand. Vervolgens zal het Centraal Bureau voor de Statistiek voor het commissariaat uitrekenen hoe groot de werkelijke ledenbestanden op grond van de steekproef zijn.

Telefoon:

In ongefrankeerde enveloppe zenden aan:
Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer

Nederland 1

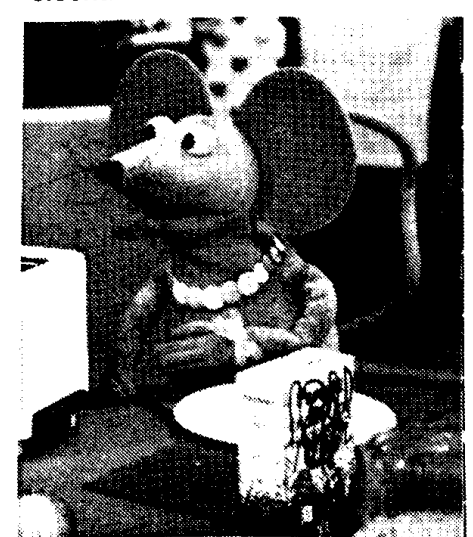
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 15.35 Een andere wijze. Cursus over homeopathie en fysiotherapie.
 16.00 Journaal.
 16.05 Hollands dekort.
 16.15 Heb ik iets gemist? Hoogtepunten van AVRO programma's.
 16.38 Jonge mensen op het concertpodium. Vandaag: Julianus Rachlin, violist.
 17.00 Gophers. Tekenfilmserie. Afl. 4: Last van gekte.
 17.25 Brief aan de koningin. Kinderen leggen hun problemen en wensen voor aan de koningin.
 17.35 Ko de Boswachtershow. Natuur- en milieu magazine.
 18.00 Boggle. Woordspel met Frank Kramer.
 18.30 Sportpanorama. Actueel sportprogramma.
 19.00 Land in zicht. Toeristische zoektocht naar ons verleden.
 19.30 Growing Pains. Comedyserie. Afl.: Semper fidelis.
 20.00 (••+TT) Journaal.
 20.25 Top gun. Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Tony Scott. Met: Tom Cruise, Kelly McGillis, Val Kilmer e.a. De F-14 piloot Pete Maverick Mitchell wordt geselecteerd voor de Top gun opleiding. Daar komt hij in conflict met Ieman, een piloot die zich strikt aan de regels houdt terwijl Maverick graag risico's neemt.
 22.15 Glamourland. De wereld van glitters en glamour met G.J. Dröge.
 22.43 Karel. Talkshow met Karel van de Graaf.
 23.28 Wijnwereld. Introductie programma voor deze AVRO-cursus. Vandaag: Spanje. Presentatie: Hubrecht Duijker en Tineke de Groot.
 23.35 AVRO Weekend krimi. Herzog, Duitse misdaadfilm van Axel Corti. Met: Willy Semmelrogge, Towle W. Kleiner, Christl Wolfhoff e.a. Wolfgang Tielsch verlaat zonder toestemming de kazerne om zijn zieke moeder te bezoeken. Om een behandelingsafte te dwingen doet hij alsof hij een gijzelaar heeft en eist een operatie.
 01.15-01.20 •• Journaal.

Nederland 2

13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 15.15 Impact. Actuele documentaire. Herh.
 16.00 •• Journaal.
 16.08 Museumsschatten. prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Vandaag: Symboliek van de aap. Herh.
 16.17 Bobbie en Onyx. Belgische telenovelle. Afl.: Onyx in nood.
 16.30 Clowntje Charlie. Tekenfilmserie. Afl.: De schipbreukeling.
 16.45 De avonturen van Teddy Ruxpin. Tekenfilmserie. Afl.: Het Lekkie meer. Herh.
 17.09 Star runner. 8-delige Nieuw-zeelandse serie. Afl. 7.
 17.33 Man over de vloer. Engelse comedyserie. Afl.: Viervoetiers niet toegestaan.
 18.00 •• Journaal.
 18.18 Vroege vogels. Hanneke Kapen over natuur en milieu.
 18.57 Lingo. Woordspel gepresenteerd door Robert ten Brink.
 19.26 Twaalf steden, dertien ongelukken. Serie verhalen naar waargebeurde verkeersongelukken. Vandaag: Belemmering.
 19.58 Kinderen voor kinderen. Muziekprogramma.
 20.48 (TT) Zeg 'ns AAA. Comedyserie. Afl.: De erfenis. Kees Dobbelaer ontvangt post en krijgt tijdens een officieel bezoek iets heel bijzonders te horen.
 21.17 Sonja op zaterdag. Praatprogramma gepresenteerd door Sonja Berend.
 22.12 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.
 22.46 Twee voor twaalf. Quiz gepresenteerd door Astrid Joosten waarin spelers een woord moeten raden.
 23.31 Alien nation. Eerste aflevering van een Amerikaanse science fiction serie. Buitenaardse slaven proberen na een noodlanding met hun ruimteschip te integreren in de harde samenleving van het Los Angeles van de toekomst.
 01.08 Natuurmoment. Vandaag: Boomkikker.
 01.14-01.19 •• Journaal.

Nederland 3

08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 17.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.
 18.00 •• Journaal.
 18.15 Sesamstraat.
 18.30 Jeugdjournaal-extra.
 18.55 Trekking van de lottogedallen.
 19.00 (TT) 't Ergste is als niemand klappt. 3-delige serie over scholieren, toneel en plankenkoorts. Afl. 3.
 19.28 Een bericht van de Wilde Ganzen.
 19.30 De familie Werk. Documentaire over mensen met dezelfde achternaam Werk over de vraag of werken gelukkig maakt. Deel 2 (slot).
 19.55 Zie zoo. Column van bekende politieke tekens. Afl. 6: Joep Bertrams: De sociale vernieuwer.
 20.00 •• Journaal.
 20.25 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
 20.55 De bekoring. Portret van de Amsterdamse beeldhouwer Frits van Hall (1899-1945).
 22.00 •• Journaal.
 22.15 Studio sport.
 22.45-22.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.

● Ieniemienie uit Sesamstraat. (Nederland 3 - 18.15 uur).

RTL4

07.00 Ochtendprogramma.
 08.00 Telekids. Kinderprogramma.
 12.00 RTL4 classieque.
 12.30 Get a life. Amerikaanse comedyserie. Afl. 11.
 12.55 A fine romance. Engelse comedyserie.
 13.20 Spearfield's daughter. Amerikaanse miniserie (slot).
 14.10 Classic movie: Geld, moord en poker. Italiaanse western uit 1967.
 15.35 De tweelingenshow. Showprogramma.
 16.30 Hoge ogen. Informatie over spellen.
 17.00 Doogie Howser M.D., Amerikaanse tragi-comedyserie.
 17.30 Tineke.
 18.00 Journaal.
 18.15 Tineke.
 19.30 Journaal.
 19.50 Weerbericht.
 20.00 Mini playbackshow. Negende aflevering van een serie programma's waarin kinderen hun favoriete artiest/artieste of groep imiteren.
 21.05 Hunter. Amerikaanse detective-serie.
 22.00 Gabriel's fire. Amerikaanse serie.
 22.55 Journaal.
 23.10 He knows you're alone. Amerikaanse speelfilm uit 1980, geregisseerd door Armand Mastroianni. Amy staat op het punt om te trouwen maar er zijn andere zaken die haar bezighouden. Ze wordt namelijk achtervolgd door een psychotische maniak. Hoewel ze herhaaldelijk haar familie en vrienden ervan probeert te overtuigen dat iemand haar wil vermoorden, gelooft niemand haar. En een ieder die haar verhaal zou kunnen bevestigen, verdwijnt op mysterieuze wijze. Rolverdeling: Marvin: Don Scardino. Amy: Caitlin O'Heaney. Nancy: Elisabeth Kemp. Killer: Tom Roling. Gamble: Lewis Aft e.a.
 00.50 The monsters. Amerikaanse griezelserie.
 01.15 Geld, moord en poker. (herh.) van 14.10 uur.
 02.40 Nachtprogramma.

België/TV 1

10.30 Supermarkts: Rusland en de Sovjetunie. Afl. 9 (1).
 11.15 De werkzoekers.
 11.40 Het grensgevoel. Afl. 9.
 12.10-12.50 Babel. Wekelijkse nieuwsbrief voor buitenlanders.
 15.40 Jake Wade en de wet. Amerikaanse speelfilm uit 1958 van John Sturges.
 17.05 Space 1999. Engelse sf-serie.
 17.55 Nieuws.
 18.00 Tik tak.
 18.05 Schoolslag. Spelprogramma.
 18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten.
 19.20 Joker- en lotto-trekking, paar-denkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
 19.30 Journaal/Sport.
 20.00 Kwislijn.
 20.05 FC De Kampioenen. Vlaamse comedyserie. Afl. 20: De vriendin.
 20.40 A Caribbean mystery. Britse tv-film naar een verhaal van Agatha Christie.
 22.25 Kunst-zaken.
 22.30 Sport op zaterdag.
 23.00 Vandaag.
 23.20 Bloedgeld. Engelse speelfilm uit 1989. Clinton is een kruimeldief die zich ook bezighoudt met het smokkelen van tropische vogels. Op een dag wordt zijn broer vermoord. Hij gaat op onderzoek uit en komt bij een ex-hoer, Nadine Powers, terecht. Maar die wil hem niet helpen.
 00.50-00.55 Coda. In a mellow tone, van Duke Ellington.

België/TV 2

20.00 Sport extra. E.K. Basketball: België-Turkije, rechtstreekse uitzending vanuit Oostende. Commentaar: Louis de Pelsmaeker.
 21.30-23.00 Galaconcert. Honderd jaar Carnegie Hall. Deel 1. Uitgevoerd door het New York Philharmonic o.l.v. Zubin Mehta en James Levine. Werken van Tchaikovsky, Wagner en Mozart.

België/RTBF 1

10.00 Interwallonië. 10.30 Cursus Nederland. 10.55 Cursus Duits. 11.25 Génies en herbe. 12.00 Vidéotheque. 12.55 Weerbericht. 13.00 Journaal. 13.10 Objectif Europe. 13.45 La meil-leure part. 15.20 Natalia. 17.15 Félix. 17.45 Noubou noubou. 18.25 Gourmandises. 18.40 Télétourisme. 19.30 Journaal en weerbericht. 20.05 Tribune electorale. 20.15 Face à face. 21.00 Les barbares. 22.30-22.55 Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

13.00 Tribune économique et sociale. 13.30 La pensée et les hommes. Herh. 14.00 Radjou. 15.00 Théâtre Wallon. 15.55 Spot Amnesty. 16.00 Art 21. 17.00 Spot Amnesty. 17.05 Porte ouverte. 18.30 Spot Amnesty. 18.35 Anatomie d'un meurtre, documentaire. 19.30 Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. 20.00 Basketball. 21.35 Elton John & Bernie Taupin. 22.30 Weerbericht en beursberichten. 22.35-23.50 Estampes Japonaises.

TV 5

07.00 Nieuws. 07.20 Corps accord. 07.40 Cursus Frans. 08.00 Clin d'oeil. 08.20 Nieuwsflits en Affiches. 08.30 Nord/Sud. 09.00 Quebec Inc. 09.30 Le club de l'enjeu. 10.00 Oradour. 11.00 Les trains pas comme les autres. 12.00 Nieuws. 12.05 Reflets - Images du sud. 13.00 Nieuws. 13.15 Horizon 93. 13.45 Ramdam. 14.20 Hotel. 14.30 Petit écrans, grands romans. 16.05 Nieuws. 16.15 Flash varié. 16.45 Génies en herbe. 17.15 Félix. 17.40 Clips Radio 21. 18.15 Correspondances. 18.30 Nieuws. 18.50 Clin d'oeil. 19.00 Objectif Europe. 19.30 Nieuws. 20.00 Thalassa. 20.55 Amnesty International. 21.00 Nieuws en weerbericht. 21.30 Petit écrans, grands romans. 23.00 Nieuws. 23.20 Caractères. 00.20 Ramdam.

RAI UNO

06.00 Il vendicatore. 08.00 DSE - Pas-saport per l'Europa. 09.00 Grandi mostre. 09.30 Ciao Italia. 11.55 Che tempo fa. 12.00 TG1 Flash. 12.05 Su e giù per Beverly Hills. 12.30 Check-up. 13.25 Estrazioni del lotto. 13.30 Telegiornale. 13.55 TG1 - tre minuti di. 14.00 Prisma. 14.30 Sabato sport. 15.30 Treviso. 16.15 Sette giorni parlamento. 16.45 Disney Club. 18.00 TG1 flash. 18.05 Estrazioni del lotto. 18.10 Notte rock hit parade. 18.40 Atlante. 19.25 Parole e vita. 19.40 Almanacco del giorno dopo. 19.50 Che tempo fa. 20.00 Telegiornale. 20.25 TG1 - linea notte. 23.00 Speciale tgr. 00.00 TG1 notte. 00.30 Sabato Club.

BBC 1

08.25 Nieuws en weerbericht. 08.30 Ovide. 08.40 Opposites attract. 08.50 The Jansons. 09.15 Chucklevision. 09.35 Dungeons and dragons. 10.00 Going live. 13.12 Weerbericht. 13.15 Grandstand. 13.20 Voetbal. 13.55 Paardekoersen. 14.10 Nieuws. 14.15 Voetbal. 14.25 Paardekoersen. 14.40 Rugby. 15.00 Paardekoersen. 15.15 Autosport. 15.50 Rugby. 16.40 Voetbal. 16.50 Rugby. 17.35 Voetbal. 18.00 Nieuws en weerbericht. 18.10 Regionale nieuws. 18.15 (TT) One to win. 18.45 (TT) Only fools and horses.

19.15 (TT) Bruce Forsyth's generation game. 20.15 (TT) Challenge Annika. 21.05 (TT) Birds of a feather. 21.35 (TT) The house of Elliot. 22.30 (TT) Nieuws en sport. 22.50 Saturday night Clive. 23.35 Match of the day. 00.35 (TT) The Lords of discipline. 02.15 Weerbericht.

BBC 2

09.45 Open universe. 12.05 The spirit of Asia. 13.05 Holiday outings. 13.15 (ZV) The happiest day of your life. 14.35 Animation now. 14.45 Heirs and graces. 15.15 Network east. 15.45 Mahabarata. 16.25 Past and present preserved. 16.40 Running brave. 18.20 Play bridge with Zia. 18.50 Japanese language and people. 19.20 Have I got news for you? 19.50 Nieuws en sport. 20.05 Sounds of the sixties. 20.35 (TT) The second Russian Revolution. 21.25 Saturday night out. 21.30 The gay rock and roll years. 22.20 Terms of endearment. 22.29 To be or not to be... 22.50 The naked civil servant. 00.05 Quentin Crisp today. 00.10 With the in-crowd. 00.13 The greenhouse effect. 00.20 The last resort. 00.35 A chinese love story. 00.40 That's what friends are for. 00.47 Suddenly last summer. 01.00 A book at bedtime. 01.05 Futures. 01.25 Some of my best friends. 01.40 Tongues untied.

Sportnet

07.30 Voetbal. 09.00 Skiën. 09.30 World sport special. 10.00 Supercross Las Vegas. 10.50 Golf. 11.00 Tennis. 12.30 NBA basketball. 14.00 Argentijns voetbal. 15.00 Boksen. 16.30 Autosport. 17.00 Powersports international. 18.00 Formule 3000. 19.00 Voetbal. 20.30 Boksen. 22.00 Rallysport. 23.00 American college football. 01.00 Powersports international. 02.00 Boksen. 03.30 Autosport. 04.30 Boksen. 06.00 Autosport. 06.30 Rallysport.

Eurosport

09.00 International motorsport. 10.00 Eurolympics Albertville. 10.30 Paarde-sport. 11.30 Benelux sportmagazine. 12.00 Worstelen. 13.00 Saturday alive. 19.00 International motorsport. 20.00 Supercross. 23.15 Boksen.

Super Channel

06.00 The mix. 09.30 All mixed up! 12.30 Music news. 13.00 All mixed up! 14.00 Sport. 16.00 The great off-ours. 16.30 Beyond tomorrow. 17.00 Youquake. 17.30 Absolutely live. 18.30 Travel magazine. 19.00 Video-fashion. 19.30 East Europe reports. 20.00 The journey. 21.50 News special. 22.00 Nieuws. 22.30 Film Europa. 23.00 Hang loose. 23.30 Dementia 13. 01.30 Absolutely live. 02.30 The mix all night.

MTV Europe

07.00 All request weekend. 11.00 The big picture. 11.30 US top 20 video countdown. 13.30 XPO. 14.00 The pulse. 14.30 All request weekend. 17.00 Yo! Raps. 18.00 Week in rock. 18.30 The big picture. 19.00 European top 20. 21.00 Saturday night live. 22.00 Partyzone. 01.00 All request weekend. 03.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World business this week. 11.10 Larry King. 12.40 International correspondents. 14.10 The big story. 15.10 Health week. 15.40 Moneyweek. 16.10 Science and technology week. 16.40 Style with Elsa Klensch. 17.10 Showbiz this week. 18.40 Evans and Novak. 19.00 World business this week. 19.40 Newsmaker Saturday. 20.10 Healthweek. 20.40 Style with Elsa Klensch. 21.10 Your money. 21.40 International correspondents. 23.40 Newsmaker Saturday. 00.40 Pinnacle. 01.10 The big story. 03.10 Showbiz this week. 05.10 The Capital gang.

Duitsland 1

09.00 Heute.
 09.03 Die Curadores von Chajaya. Documentaire.
 09.45 •• Tele-Gym. Fitness. Afl. 6.
 10.00 Heute.
 10.03 Auslandsjournal.
 10.45 ZDF-info Gesundheit. Medische tips.
 11.00 Heute.
 11.03 Paris ist voller Liebe. Amerikaanse speelfilm uit 1965.
 12.45 Umschau.
 12.55 Persoverzicht.
 13.00 Heute.
 13.05 Middagprogramma. Europa-magazin.
 13.30 Abschied vom Leben. Documentaire.
 14.30 Dard der das? Liedjes en sketches van de satiricus Hans Schoibner.
 15.15 •• Die Goldene 1. EXTRA.
 15.45 Erstens. Gast: Rolf Zacher.
 16.00 Disney Club. Kindermagazine.
 17.25 Hier und Heute unterwegs.
 17.55 Tagesschau.
 18.00 Sportschau-Telegramm.
 18.10 Sportschau. Met Bundesliga-voetbal.
 19.00 Markt.
 19.30 Elvis.
 20.00 (TT) Tagesschau.
 20.15 •• Musikantenstadl. Muziekprogramma uit de Alpen.
 21.45 •• Trekking van de lotto.
 21.50 Tagesschau.
 22.00 (TT) Das Wort zum Sonntag.
 22.05 (TT) Masquerade - Ein tödliches Spiel. Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Bob Swaim.
 23.35 Der Teufel in der Stadt. Franse speelfilm uit 1988 van Christian de Chalonge met Jean Poiret, Bruno Cremer, Bulle Ogier e.a.
 01.05 (TT) Taktort. serie misdaadfilms. Afl.: Einzelhaft. Met: Götz George, Eberhard Feik, Chiem van Houweninge e.a. Herh. Thanner heeft er de smoor in als Schimanski de zaak Vogliander weer opkrakt. Diens aantekkelijke dochter Ilona gelooft niet in haar vaders schuld, en omdat ze de politie niet vertrouwt.
 02.55 Tagesschau.
 02.40-02.45 Zuschauern - Entspannen - Nachdenken. Noverbertage auf Sylt: Am Watt.

Duitsland 2

08.30 Nachbarn in Europa.
 09.00 Heute.
 09.03 Die Curadores von Chajaya. Documentaire.
 09.45 •• Tele-Gym. Fitness. Afl. 6.
 10.00 Heute.
 10.03 Auslandsjournal.
 10.45 ZDF-info Gesundheit. Medische tips.
 11.00 Heute.
 11.03 Nachbarn in Europa.
 12.35 Diese Woche. Weekoverzicht met onderverdeling voor doven en slechthorenden.
 12.55 Persoverzicht.
 13.00 Tagesschau.
 13.05 Pfiff extra: Just for fun. Sport in den USA.
 13.30 Knauschtzone. Familiequiz.
 14.15 Genau. Jongerenprogramma.
 14.40 Wir stellen uns. Kijkers voelen prominenten aan de tand over brandende kwesties.
 15.25 Robin Hood - König der Vagabunden. Amerikaanse speelfilm uit 1938.
 17.00 heute.
 17.05 Länderspiegel. Regionaal nieuws, rechtstreeks vanuit Berlijn.
 17.50 Die fliegenden Ärzte. Australische serie. Afl.: Zwei Mütter und ein Baby.
 18.30 Die fliegenden Ärzte, vervolg. Aansl. Programma-overzicht. (VPS 18.50).
 19.00 Heute.
 19.10 Insel der Träume. Serie. Afl.: Der Routinefall.
 20.15 (TT) Der gezähmte Wider-spenspiele. Italiaanse speelfilm uit 1981 van Castellano en Pipolo.
 22.00 Heute.
 22.10 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine. Presentatie: Dieter Kürten. Aansl. Lotto-trekking.
 23.30 Die Elxiere des Teufels. Duitse speelfilm uit 1976 van Manfred Purzer.
 01.20 Heute.
 01.25-02.30 •• Mr. Moto und der China-Schatz. Amerikaanse speelfilm uit 1937 van Norman Foster. De onderwereld van Peking is op zoek naar zeven perkamentrollen die samen de kaart naar het schatgraf van Djengis Khan vormen. Mr. Moto bemoeit zich er echter mee.

Duitsland 3 West

09.30 Tele-Ski '90. 10.00 Nieuws in het Engels. 10.15 Nieuws in het Frans. 10.30 Russisch nieuws. 11.00 Cursus Engels. 11.30 FernUniversität. 12.15 Mit Weltenbummlern unterwegs, serie reis-reportages. 13.00 Cursus Duits. 13.30 Cursus wiskunde. 14.00 Rückblende, documentaire. 14.15 West 3 aktuell, met Blickpunkt Düsseldorf. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Computerclub. 17.45 Auf dem Wege zum Patent. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 ARD-Ratgeber Heim und Garten. 18.30 (TT) Die Sendung mit der Maus, kinderprogramma. 18.58 Programm-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde. 20.00 Du und dein Tier, huisdierenmagazine. 20.30 Zehn Städte in zehn Tagen, reportage. 21.50 Spiele des Lebens, natuurfilmserie. 22.35 Philosophie heute: Denkmäskinen - Maschinen denken... documentaire. 23.20 Jazz vor Mitternacht: Internationales Jazzfestival Viersen '91, deel 1. 00.20 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

13.15 Kongressbericht: über Lebens-mittel und -kontrolle, discussieprogramma. 14.30 Cursus Duits. Les 50. Herh. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Nimm's Dritte. 17.30 Geschichte der Oper, documentaire serie over de geschiedenis van de opera. 18.00 Beim Wort genommen. 18.30 Das Südwest-Journal aus Rheinland-Pfalz. 19.00 Lindenstrasse, Duitse serie. Afl.: Enri-cos Tränen. Met: Ludwig Haas, Ute Mora, Knut Hinz e.a. 19.30 Planet Erde: Tiere vor der Kamera, natuurfilmserie. Afl.: Australien - Heimat der Welt-sittiche. 20.15 Reisen durch unsere Zeit: Leben über Abgrund - Kalifornien, reportage over het leven in het door aardbevingen bedreigde Californië. 21.45 Nachrichten. 21.50 Auf der Couch: Dietmar Schönherr, talkshow van Wieland Backes met als gast showmaster en acteur Dietmar Schönherr. 23.20 S-Bretti: Das Duo Vital mit dem Welt-Bilder-Sturm, cabaretprogramma met Thomas Reis en Peter Vollmer. 23.50 Das Jimi Hendrix-Konzert. 01.15 Laatste nieuws.

RTL Plus

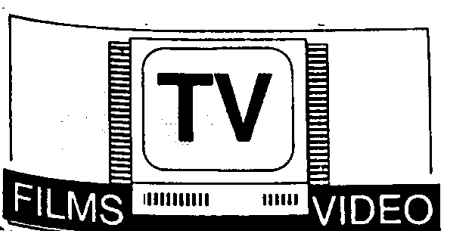
06.00 Tekenfilm.
 06.15 Gevarieerd programma.
 08.00 Konfetti. Kindermagazine met o.a. Die Flintstone Kids, tekenfilmserie. Herh.: Yogi Bär, tekenfilmserie. Scooby Doo, tekenfilmserie.
 09.20 Klack. Kinderspelshow met Nicole Bierhoff.
 10.05 Die Jetsons. Tekenfilmserie. Herh.
 10.30 Turbo Teen. Tekenfilmserie.
 11.00 Marvel Universum. Met de tekenfilms Spiderwoman, Das Land der fantastischen Drachen; Rude Dog und seine Bande en Spiderman und seine aussergewöhnlichen Freunde.
 12.35 He Man. Tekenfilmserie.
 13.05 Teenage mutant hero turtles. Tekenfilmserie.
 13.30 Super Mario Brothers. Serie. Afl.: Dickbackige Backenhörnchen/Mario der Affen.
 14.00 Ragazzi. Muziekmagazine.
 14.35 Katts and Dog - Ein Herz und eine Schnauze. Serie. Afl.: Die nackte Diebin. Herh.
 15.05 BJ und der Bär. Serie. Afl.: Ende gut - alles gut.
 16.00 Daktari. Serie. Afl.: Die Ausreis-er.
 17.00 Der Preiss ist heiss. Quiz met Harry Wijnvoord.
 17.45 Wunderbare Jahre. Serie. Afl.: Hundstage.
 18.10 Action - Neu im Kino. Filmtips.
 18.45 RTL aktuell.
 19.15 Houston Knights. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Der Stein. Herh.
 20.15 Special Terminator CIA. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Sandor Stern. Met: Karen Austin, Richard Young, Robert Conrad, e.a. Herh.
 22.00 Dail-As. Show met Karl Dall.
 23.00 Intime Stunden auf der Schul-bank. Duitse erotische film uit 1981 van Kenneth Howard. Met: Christa Ludwig, Lucia Baroni e.a.
 00.35 Verführung auf der Schul-bank. Duitse erotische film. Herh.
 01.45 Männermagazin M. Herh.
 02.20 Die Schnüffelschwärmer. Amerikaanse misdaadfilm uit 1972.
 03.50 Gigi. Amerikaanse musical uit 1958 van Vincente Minelli.
 05.40 Tekenfilm.

LDTV
 LIMBURGS DAGBLAD

GOED
 BEKEKEN
 HEERLEN
 HOENSBROEK
 KERN 59
 KERKRADE
 KERN 64
 Met muziek van
 SKY RADIO
 Voor meer informatie
 045-739300

SAT 1

07.30 Guten Morgen mit Sat 1. 08.30 Police academy. Amerikaanse tekenfilms. 09.00 Addams family, Amerikaanse serie. 09.30 Witschaftsforum. 10.00 Tennis. ATP-tour WM in Frankfurt, samenvatting. 12.05 Glücksrad. 12.45 Bingo. 13.20 Addams family, Amerikaanse griezelserie. Serie. 13.40 Nacht am Mont Blanc, Oostenrijkse misdaadfilm uit 1951. Op het moment dat haar verloofde op de Mont Blanc een smokkelarsbende achtervolgt, ontmoet Monika in het hotel haar jeugdvriend Hans. 15.05 Angesagt. 15.35 Zapp. Spelprogramma. 16.05 Bingo. 16.35 Gewinn in Sat 1. 16.40 Sat 1. 16.45 Tennis live ATP-Tour WM vanuit Frankfurt. De halve finale. 21.15 Glücksrad, showprogramma vanuit Berlijn. 22.00 Sat 1. 22.10 Die Profis. 23.05 Das sündige Bett, Duitse erotische film uit 1973. 00.35 Mädchen beim Frauenarzt, Duitse erotische film. Herh. 01.55 Das sündige Bett, Duitse erotische film. Herh. 03.20 Vorschau. Aansluitend Videotext.

Duitsland 1/2
 11.03 Made in Paris. (1966). Mooie mode-ontwerper Ann Margret wordt door haar baas in New York naar Parijs gestuurd. Daar wordt ze verliefd op Louis Jourdan. Fantasieloois uitgewerkt door Boris Sagal.
 RTL4
 14.10 Un poker di pistole. Spaghet-tiwestern over een failliete poker-speler die op weg is naar Mexico. Hij krijgt met een bende te maken. Regie in 1967 van Giuseppe Vari, met George Eastman, Annabella Incontrera.
 Duitsland 2
 15.25 The adventures of Robin Hood. Beste mantel- en degenfilm ooit, met Errol Flynn die na veel gekletter Olivia de Havilland ver-over. In 1938 gemaakt door Michael Curtiz.
 BRT 1
 15.40 The law and Jake Wade. Routineuze western uit 1958 van John Sturges. Outlaw dwingt zijn voormalige partner, die nu aan de goeie kant staat, hem naar een be-

● Caitlin O'Heaney en James Carroll in 'He knows you're alone'. (RTL4 - 23.10 uur).

graven buit te brengen. Met Robert Taylor en Richard Widmark.

Duitsland 2
 20.15 Il bisbetico domato. Vereen-zaamde, cynische boer moet plots onderdak verlenen aan een zeer mooie vrouw. In 1980 gemaakt door het duo Castellano en Pipolo. Adriano Celentano en Ornella Muti in de hoofdrollen.

Nederland 1

20.25 Top Gun. Gigantisch kassuc-es uit 1986 van Tony Scott betekende de doorbraak van Tom Cru-

se als superstar. Ook Val Kilmer zou het nog ver schoppen. De twee spelen piloten in het beste straaltjagerskadron van het leger. Ze beschouwen oorlog als een verma-keij spelletje en Tony Scott houdt dat zo. Typisch voor het midden van de jaren tachtig.

Duitsland 1
 22.05 Masquerade. Thriller van Bob Swaim uit 1988 met Rob Lowe en Meg Tilly. Lowe steekt de tiraniserende stiefvader van zijn vriendin dood. Is het uit liefde of is hij uit op de erfenis?

RTL plus

23.00 Intime Stunden auf der Schulbank. Softporno uit 1981 van Kenneth Howard, met Eleonore Melzer.

RTL4

23.10 He knows you're alone. Griezelserie van Armand Mastroianni uit 1981. Meisje staat op het punt om te trouwen en ze is er van overtuigd dat ze al enige tijd bespied wordt. Haar vrienden zeggen dat ze spookt ziet. Het blijkt om een psychopatische moordenaar te gaan. Met Don Scardino, Caitlin O'Heaney.

Duitsland 2

23.30 Die Elxiere des Teufels. Monnik drinkt een geheimzinnig elixer en krijgt problemen met een duivelse dubbelganger. Gebaseerd op een spookachtig verhaal van E. T.A. Hoffmann, in 1976 geregisseerd door Manfred Purzer. Met Dieter Laser, Sylvia Manas.

RTL plus

0.35 Verführung auf der Schul-bank. Seksfilm van Jürgen Enz uit 1979, met Helen Thomas.

Duitsland 2

1.25 Than you,

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

GELEEN, Bachstraat
Op goede stand gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, aanbouw en tuin. Ind. o.a.: roy. L-vorm. living met open haard (± 40 m²), mod. keuken met app., badr., badr. met ligb., bidet, v.w., 3 slaapkrs. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 159.000,- k.k.

GELEEN, Zonneloofstraat
Uitst. onderh. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, berging en tuin. Perc. opp.: 285 m². Ind. o.a.: living, mod. keuken met app., 3 slaapkrs., badr., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 130.000,- k.k.

HEERLEN, Caumermolenweg
H Nabij het centrum in een bosrijke omg. riant gel. vrijst. woonh. met praktijkruimte, c.v. en tuin (perc. opp.: 1200 m²). Ind.: sout.: div. ruimte met o.a. doucheruimte. Beg. gr.: entree-vestibule, toilet, keuken, eetkr., t.v.-kr., woonkr. met o.h., hobbykr. 1e verd.: overloop, toilet, 4 slaapkrs., badr. met ligb. Algemeen: het pand is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: f 495.000,- k.k.

HEERLEN
Uitst. gel. vrijst. villa met c.v., dubbele garage en tuin (perc. opp.: ca. 3000 m²). Ind.: o.a. 2 kelders, ruime hal met trappenhuis, kamer-ensuite, t.v.-kamer, luxe keuken, bijkeuken, 1e verd.: 3 slaapkrs., 2 badr. 2e verd.: 2 slaapkrs., doucheruimte. Pand verkeert in uitst. staat van onderhoud. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

HEERLEN, Valkenburgerweg
H Prima gel. woonh. met c.v. en tuin (perc. opp.: 506 m²). Ind.: 2 kelders. Beg. gr.: 4 kamers, keuken, toilet, 1e verd.: 4 kamers, toilet, 2e verd.: 3 kamers, berging. Het geheel voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

HOENSBOEK, Van Hóvelli tot Westerflorhof
S Nagenoeg vrijst. goed onderh. geisoleerd landh. met kelders, inp. garage, berging en tuin. Ind. o.a.: royale living, keuken met app., bijkeuken, 4 slaapkrs. en luxe badr. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 390.000,- k.k.

HULSBURG, Raadhuisstraat
H Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Perc. opp.: ca. 900 m². Ind.: souterrain: garage, 3 kelders, waskelder. Beg. gr.: entree, kamer-ensuite, keuken, eetkamer, hobbyruimte. 1e verd.: 3 slaapkrs., badr. met douche, v.w. en toilet. 2e verd.: 3 slaapkrs., toilet. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

KERKRADE, De Locht
H Goed gel. winkel-woonh. met div. magazijnruimten, c.v.-gas. Ind.: o.a. kelder, winkel, keuken, garage, binnenplaats, werkplaats, bakkerij, div. magazijnen, aparte entree naar boven. Overloop, toilet, woonkr., open keuken met app., slaapk., badr. met ligb., douche en v.w. Vaste trap naar 2 slaapkrs. en zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 180.000,- k.k.

LANDGRAAF, Leenderkapelweg
H Aan de rand van Schaesberg in een bosrijke omg. is de vrijst. bungalow met c.v., inpandige garage en tuin (perc. opp.: ca. 2500 m²). Te koop. Ind.: sout.: keuken, eetkr. met tucontact, hobbyruimte, c.v.-ruimte, waskelder, prov. ruimte, slaapk., wijnkelder, doucheruimte, toilet, garage (alle ruimten v. plavuizenvloer). Beg. gr.: royale hal, toilet, woonkr. met o.h., studeerkr., 4 slaapkrs. met v.w., badr. Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud en is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: f 560.000,- k.k.

NUTH, Nierhoven
H Riant gel. vrijst. landh. met c.v., garage, zwembad. Perc. opp.: ca. 1 ha. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

OBBIKT, Burg-v. Hinsbergstraat
S Op goede stand gel., uitst. onderh. vrijst. landh. met c.v., inp. garage, kelders en onder arch. aangel. tuin met veel privacy. Ind. o.a.: L-vorm. living met open haard, luxe keuken, slaapk., badr. Op verd.: 2 slaapkrs., mod. badr. met ligb., zolder. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

SCHINVELD, Julianastraat
S

Goed onderh. geisole. vrijst. woonh. met aanbouw, c.v., kelder, garage en tuin. Perc. opp.: 360 m². Ind. o.a.: woonkr., serre, keuken, 3 slaapkrs., badr. met o.a. ligb./douche en 2e toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 195.000,- k.k.

SCHINVELD, Dr. Poelstraat
S Prachtig aan de rand van de Brunssumerheide gelegen, vrijstaand landhuis met c.v. en royale tuin. Perc. opp.: ± 2.500 m². Ind. o.a.: riante op tuin gerichte living (± 65 m²) met open haard, moderne keuken met app., bijkeuken, 4 slaapkrs., 1 study, 1 kleedkr., hobbykr., 2 badr. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

Wilt u uw pand verkopen, bel dan Makelaarskantoor Ruijters voor een vrijblijvende afspraak. Er is veel vraag naar panden in de prijsklasse tot f 250.000,-

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg 35 - tel 046 - 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746

SIMPELVELD
H In het centrum van Simpelveld is het pand Kloosterstraat 21 te koop. Het object is momenteel in gebruik als winkel-woonhuis. Het is uiteraard geschikt voor diverse doeleinden o.a. woonhuis met kantoor- en/of praktijkruimte etc. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

SPAUBEEK, Dorpstraat
S Ruim halfvrijst. woonh. met c.v., geisole. en onderkelder, garage en tuin met vrij uitzicht. Perc. opp.: 423 m². Ind. o.a.: woonkr., keuken met app., hobbyruimte, wasruimte, 3 slaapkrs., badr., 2 toiletten, zolder. Dit pand moet van binnen bezichtigd worden. Prijs op aanvraag.

VAALS, Ceresstraat
S Rustig gel. serviceflat met lift, garage en panoramisch uitzicht. Ind.: ruime entree, toilet, 2 slaapkrs., studeerkr., keuken, woonkr. ca. 34 m², 2 badr., apart 2e toilet. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 195.000,- k.k.

Te huur

BORN, Muntstraat
S Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: woonkr., keuken, 3 slaapkrs., badr., zolder. Aanv.: 1-2-1992. Huurprijs: f 845,- per maand.

SITTARD, Rijksweg Zuid
S Gunstig gel., goed onderh. halfvrijst. kantoorpand (beg. grond). Ind. o.a.: div. kantoor- c.q. praktijkruimten, keuken. Aanv.: direct. Huurprijs: f 1.100,- per maand.

SITTARD
S 34 Halfvrijstaande woningen te Sittard, Maagsittard-Park. Huurprijs vanaf f 975,- per maand.

Nieuwbouw
Premie A-, premie C- en VS-woningen te Geleen-Maastrichterbaan
Landhuis te Puth-Schinnen
Premie A- en VS-woningen te Stramproy.
Appartementen te Berg aan de Maas.
Documentatie op aanvraag.

Boukavels

Bouw kavels te koop te Arntenrade, Geleen en Spaubeek.

België

KINROOY-GEISTINGEN
S Op 5 km. afstand van Maaseik gelegen vrijst. semi-bungalow met inp. garage, kelder en tuin. Perc. opp.: ± 300 m². Ind. o.a.: woonkr., keuken met app., 3 slaapkrs., badr., apart toilet, grote zolder.

Te koop/te huur

BEDRIJFSOBJECTEN
Heerlen, Ganzeweide. Bedrijfsobject bestaande uit 450 m² bedrijfsruimte en 225 m² kantoren. Eigen parkeeraccommodatie. Koopprijs: f 490.000,- k.k.

Heerlen, Wijngaardsweg. Bedrijfshal van 315 m² (vrije hoogte 4.80 m) en 120 m² kantoorruimte te koop. Informatie en prijs op aanvraag.

Maastricht, Fort Willemweg. Hal van 240 m², 30 m² showroom en diverse kantoren en buitenterrain f 448.000,- k.k.

Bunde, gem. Meerssen. Perceel grond van 3.750 m² met opstallen (voormalige boerderij). Vraagprijs: f 225.000,- k.k.

Noorbeek, Onderstraat. Bedrijfsruimte, groot totaal ca. 1.800 m², bestaande uit kantoren, productie- en opslagruimten. Verkoop van gedeelten alsmede verhuur zijn mogelijk.

Nuth, Daelderweg. Bedrijfshal van 1800 m² met 200 m² kantoorruimte. Te huur of te koop. Nadere informatie op aanvraag.

KANTOREN
Heerlen, Geerstraat. Kantoorruimte, totaal groot 80 m². Huurprijs f 28.800,- per jaar.

Heerlen, Teleport. In een bijzonder, nog te realiseren, gebouw is nog 1.000 m² hoogwaardige kantoorruimte te huur. Aanvaarding januari 1993. f 225,- per m² per jaar.

WINKELS
Maastricht, Spilstraat. Winkelruimte van ± 100 m² met magazijn. Huurprijs f 160.000,- per jaar.

Sittard, Rosmolenstraat. Winkelpand van 100 m² te huur of eventueel te koop. Huurprijs f 46.000,- per jaar.

Zadelhoff Makelaars

Makelaars & taxateurs o.g. Specialisten in bedrijfsruimtevesting
Van Hasseltkade 7-8211 CC Maastricht
Zadelhoff vestigingen door geheel Nederland

043 - 256 633

'De makelaar in tevredenheid'

NEDU MAKELAARDIJ
beheer/verhuur o.g. • makelaardij • taxaties • hypotheek • assurantien

SIMPELVELD/HULS: 'Op uitstekende locatie gelegen ruime, vrijstaande bungalow!'
Ind.: waskelder, tuink/slpk. (5,85 x 4) grote gar., hobby-kamer (5,65 x 4,10) wijnkelder, ruime hal, steervolle L-vormige woonk. (10,34 x 4,22/6,95) m. open-haard, keuken, bijkeuken, 3 slpk., 2 badk. Pand is geisoleerd. Perc. opp. 1285 m². Bwjr. 1974. Aanv. in overleg. Vraagprijs f 475.000,- k.k.

HEERLEN: 'Nabij centrum prachtig appartement!'
Ind. berging, ruime hal, woonk. m. groot balkon en open keuken (± 42 m²) en luxe eiken inr., 2 slpk. badk. berging. Eigen parkeerplaats. Aanv. direct. Vraagprijs f 139.000,- k.k.

IN ONZE KLANTENBESTAND HEBBEN WIJ CA. 500 POTENTIELE KOPERS DIE NAAR EEN HUIS OP ZOEK ZIJN. DENKT U AAN VERKOPEN? WELLIJK KAN DE NEDU U OOK AAN EEN HUURWONING HELPEN! NEEM VRIJBLIJVEND KONTAKT MET ONZE OP.

HEERLEN: 'Uitstekend gelegen, ruim half-vrijstaand herenhuis met grote inpandige garage!'
Ind. sout.: hal, hobby-ruimte, prov. kelder, wasruimte, gar. (8,2 x 3,6) beg. grond: hal, L-vormige woonk. (± 40 m²) dichte woonleek. m. app. 3 slaapk. badk. berging, zolder. Geisoleerd, ged. dubb. begl. Alle ramen/kozijnen hardhout. Gel. aan grote groenvoorz. Aanv. in overleg. Prijs f 225.000,- k.k.

TE HUUR

HOENSBOEK
Prima gel. halfvrijst. woonh. m. grote inpandige gar. (7,7 x 4,2/6,5) Ind. prov. kelder. Woonk. m. plavuizenvl., woonleek. (4,15 x 3,00) 3 slpk. badk. zolder. Aanv. medio jan. '92. Huurprijs f 850,- p. mnd.

Kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur.
Emmagine 12 te Heerlen.
Telefoonnummer 045-711500.
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur.

COMMERCIEEL VASTGOED

WINKELS:

BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT
Winkelruimte ca. 200 m² - 150 m² kelder en 50 m² souterrain. Huurprijs f 2500,- p mnd.

HEERLEN, CENTRUM
Winkelruimte ca. 70 m² aan voetgangersdomein. Huurprijs f 1700,- p mnd.

HEERLEN, CENTRUM
Winkelruimte ca. 300 m² aan voetgangersdomein. Huurprijs f 5000,- p mnd.

HOENSBOEK, CENTRUM
Ca. 880 m² winkelruimte met royale parkeervoorzieningen. Huurprijs f 13.400,- p mnd.

KERKRADE, EINDERSTRAAT
Winkelruimte ca. 60 m² gelegen aan voetgangersdomein. Huurprijs f 1050,- p mnd.

NUTH, STATIONSTRAAT
Winkelruimte ca. 600 m² met magazijn en werkplaats ca. 190 m² inclusief royale bovenwoning met 3 slaapkamers, terraskamer, toilet, badkamer en keuken. Perceelgrootte 2250 m². parkeren mogelijk op eigen terrein. Vraagprijs f 410.000,- k.k.

SITTARD, PARADJUSSTRAAT
Winkelruimte ca. 100 m² - 100 m² kelder aan het voetgangersdomein. Huurprijs f 3333,- p mnd.

SITTARD, STEENWEG
Lunchroom petit restaurant inclusief inventaris, met bovenwoning. Koopprijs op aanvraag, eventueel te huur.

KANTOREN:

HOENSBOEK, AKERSTRAAT NOORD
330 m² kantoorruimte, compleet afgevoerd, ook in gedeelten. Huurprijs f 150,- p m² p jaar.

MAASTRICHT, TECHNOOPORT - EUROPE (AIRPORT)
3470 m² kantoorruimte op uitstekende zichtlocatie aan de A2 waarvan nog te schakbaar ca. 1600 m². Zeer hoog afwerkingsniveau. ruime parkeermogelijkheden. In units vanaf 500 m². Huurprijs f 205,- p m² p jaar.

MAASTRICHT, AIRPORT (NIEUWBOW)
540 m² kantoorruimte geheel gebruiksklaar opgeleverd. Ook in gedeelten te huur. Huurprijs f 185,- p m² p jaar.

STEIN, HEERSTRAAT ZUID
Kantoorruimte ca. 250 m². Evt. met bovenwoning (huur f 600,- p mnd) en drie garageboxen. Huurprijs kantoorruimte f 2500,- p mnd.

BEDRIJFSRUIMTEN:

HOENSBOEK, DE KOUMEN (ZICHTLOKATIE)
Bedrijfshal ca. 1160 m² met nieuwbouw kantoren ca. 270 m² (turn-key) en buitenterrain ca. 750 m². Hoogte ca. 7 meter. voorzien van o.a. 2 dockschelters, rolpoort, verwarming, krachtstroom, goede isolatie, alarm- en telefooninstallatie. Nieuwbouw kantoorinrichting naar wens. Huurprijs hal f 6305,- p mnd. Huurprijs kantoor f 100,- tot f 140,- p m² p jaar.

HOENSBOEK, PASSARTWEG
Gedeeltelijk gerenoveerde hoeve (kasko-oplevering) voor vele doeleinden geschikt op ca. 5700 m² grondoppervlakte uit te breiden tot ca. 8000 m². Vraagprijs f 425.000,- k.k.

HOENSBOEK, JEUGDRUBBENWEG
Bedrijfsruimte met showroom ca. 1340 m². Voorzien van receptie, diverse kantoorruimtes, kantine, wasruimte, magazijn, rolpoorten en buitenterrain. Huurprijs f 7000,- p mnd.

KERKRADE, DENTENBACH (NIEUWBOW)
Bedrijfsruimte ca. 2000 m² met kantoren ca. 764 m². Indeelbaar in units. Hoogte hal 6.50 m. Huurprijs op aanvraag.

LANDGRAAF, PAST. ERENSSTRAAT
Bedrijfsruimte ca. 200 m² - 150 m² kelder met klein kantoor. Hoogte ca. 3.80 meter. Vraagprijs f 95.000,- k.k.

MEERS ELSLOO, KLOOSTERSTRAAT
Sembungalow met bedrijfsruimte totaal ca. 600 m² en twee garageboxen. Koopprijs f 295.000,- k.k.

SITTARD, INDUSTRIETERREIN BERGERWEG
Uitstekende zichtlocatie. Bedrijfshal ca. 840 m² (bouwjaar 1990). Hoog afwerkingsniveau. Koopprijs op aanvraag.

SITTARD, HANDELSSTRAAT
Ca. 1000 m² bedrijfshal met kantoorruimte en kantine. Inclusief royaal landhuis met o.a. grote woonkamer, keuken, diverse nevenruimtes, 4 slaapkamers, badkamer. Koopprijs op aanvraag.

SITTARD, HANDELSSTRAAT
Bedrijfsobject bestaande uit bedrijfshal ca. 240 m², loods ca. 115 m², kantoor ca. 37 m² en royaal woonhuis met op de begane grond o.a. keuken, bijkeuken, woonkamer met open haard, slaapkamer, badkamer en op de verdieping 3 slaapkamers met douche. Koopprijs op aanvraag.

SITTARD, RIJKSWEG NOORD
Bedrijfsruimte ca. 360 m² met kantoren ca. 250 m² (ook in gedeelten te huur) met expedietmogelijkheid. Huurprijs f 4500,- p mnd.

STEIN, NIJVERHEIDSWEG
Bedrijfshal ca. 720 m², hoogte 3.70 m. Perceelgrootte ca. 1500 m². Vraagprijs f 425.000,- k.k.

STEIN, NIJVERHEIDSWEG
Bedrijfsruimte ca. 460 m² met showroom ca. 220 m², inclusief keuken, toiletten, c.v., kantoor en nevenruimte ca. 50 m². Perfecte zichtlocatie op industrieterrein met directe aansluiting op autowegennet. Vraagprijs f 585.000,- k.k.

BELEGGINGSOBJECTEN:

WIJ BESCHIKKEN OVER DIVERSE BELEGGINGSOBJECTEN IN COMMERCIEEL ONROEREND GOED VANAF F 200.000,-.

WIJ ZOEKEN:
- winkelruimten (te koop of te huur) van 50 tot 1500 m² in geheel Limburg ten behoeve van landelijke winkels - winkels op A-1-locatie vanaf 60 m² in de plaatsen Maastricht, Heerlen, Roermond, Geleen en Sittard, - bedrijfsruimtes vanaf 100 m²

Hulterweg 28, 6438 AJ Oirsbeek, Telefoon 04492-1620

Proficiat De NUVU

Dat is nieuw en uniek in Nederland.
Een felicitatie waard!

De NUVU is de Nederlandse vereniging van erkende uitvaartondernemingen. Een organisatie waarbij zo'n 300 zelfstandige ondernemingen zijn aangesloten. Uitvaartondernemingen die hun dienstverlening op kwalitatief vooraanstaande wijze verrichten. Onafhankelijk adviserend, begeleidend en uitvoerend. Overeenkomstig de wensen van de overledene en de nabestaanden. Zowel bij begraven als cremieren. Stijlvol, waardig en persoonlijk. Deskundig en betrouwbaar. Bereikbaar en dienstbaar in heel Nederland. Onderworpen aan de gedragscode voor erkende uitvaartondernemingen. Aangesloten bij de Stichting Geschillencommissie Uitvaartwezen.

Jaarlijks verzorgen de NUVU-uitvaartondernemingen gezamenlijk het grootste aantal uitvaarten in Nederland. Voor iedereen die persoonlijke wensen heeft of bijzondere eisen stelt aan uitvaartverzorging. Ongeacht de herkomst van de polis van de verzekerde. Steeds met grote inzet en betrokkenheid. Omdat de erkende leden van de NUVU weten dat uitvaartverzorging méér inhoudt.

Praat gerust eens met een erkende NUVU-uitvaartonderneming in uw woonplaats of regio. Of bel de NUVU-uitvaarttelefoon 070-392 43 43.

OMDAT UITVAART MEER INHOUDT

Nassauplein 37, 2585 ED 's Gravenhage.

HEERLEN CORISBERG, SYNONIEM VOOR BUITEN WONEN EN TOCH DICHT BIJ DE STAD

In het uitbreidingsplan Corisberg, gelegen aan de oostrand van Heerlen, worden

3 riante vrijstaande villa's met perceelsoppervlaktes tot 405 m² gerealiseerd.

Het bestemmingsplan is ruim opgezet met veel aandacht voor optimale leefbaarheid.

Indeling:
L-vorm. living ca. 37 m² met openslaande deuren naar terras. Gescheiden keuken. Berging/bijkeuken. Garage. De 1e verdieping herbergt 3 slaapk. ca. 13, 10 en 9 m², alsmede een hobbyruimte en een luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Zolder ca. 45 m² (bereikbaar via vlizotrap).

Technische details:

- spouw-, dak- en vloerisolatie
- dubbele beglazing
- hardhouten kozijnen

Prijzen vanaf f 289.029,- v.o.n. tot f 299.830,- v.o.n. 10091045

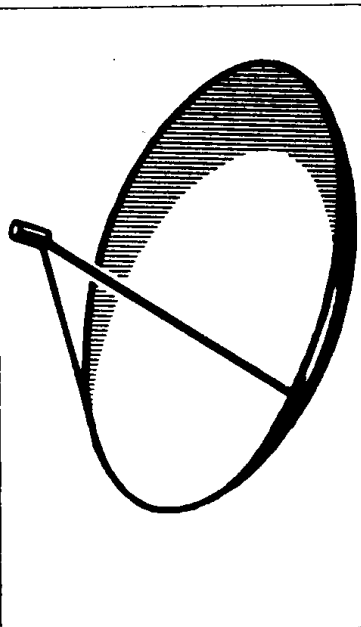

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

OOK KANTOREN IN MAASTRICHT EN AKEN

Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de vrijstaande villa's te Heerlen, Corisberg. 10091045

Naam:.....
Adres:.....
Postcode:..... Plaats:.....
Telefoon:.....
In gesloten envelop zonder postzegel zenden aan Stienstra
Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

Nederland 1

3.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
4.35 Een andere wijze, 8-delige cursus over homeopathie en fysiotherapie. Afl. 7. (herh.).
15.00 Waar blijf je anders. Praatprogramma. Vandaag: Bidden, wie kan dat nog?
15.30 Ja en Amen - Dwars door de bijbel. Een kennismaking met de bijbel. Afl. 14: Maria.
18.00 •• Journal.
18.07 Heb ik iets gemist? Terugblik op programma's van de afgelopen week.
17.00 KRO's Tekenfilmfestival.
17.10 KRESJ. Met: Anna, jeugdserie.
Afl. 2. Dankzij Rainer gaat het steeds beter met Anna en kan ze zelfs weer dansen.
18.00 Boggle. Woordspel met Frank Kramer.
18.30 CRASH. Met: Nummer 28, serie waarin zeven jongeren die voor het eerst op kamers gaan met de camera worden gevolgd.
19.00 Perfect Strangers. Amerikaanse comedyserie. Afl.: De mannen die te veel wisten (2). Balki en Larry proberen hun belagers op allerlei manieren te ontwijken en komen daardoor in gevaarlijke situaties terecht.
19.25 (TT) Waku waku. Quiz over dieren met Rob Fruithof.
20.00 •• Journal.
20.12 (TT) Vreemde praktijken. Comedyserie. Afl.: Scheiding der geesten.
20.45 Ook dat nog. Satirisch consumentenprogramma. Presentatie: Aad van den Heuvel, Sylvia Millemann, Gregor Frenkel Frank, Hans Böhm en Bavo Galama.
21.30 Brandpunt. Actualiteiten.
22.05 Inspector Morse. Engelse misdaadserie. Afl.: De zaak Harry Field (1). De kunstenaar Harry Field was een alcoholist en verslaafde. Tijdens het onderzoek begeven Morse en Lewis zich in artistieke kringen.
23.00 Kruispunt. Actuele informatie uit kerk en samenleving.
23.40-23.45 •• Journal.

Nederland 2

09.00 Dag meneer de koekepeer.
09.25 Bump. Afl. 1: Bump is een knoop kwijt.
09.30 Argo. Tsjechische serie.
09.40 Het sprookjeshuis. 3-delige Engelse tekenfilm.
09.50 •• Optima forma. Afl. 4: Kerstmis.
09.55 Geldkoorts. Afl. 4: De arbeidsinspectie.
10.15 De grote Laura en Lena Fijnbeenshow. Afl. 7: Laura en Lena nemen een besluit.
10.35 Ove de dagdromer. Noorse kinderfilm.
11.00 Reiziger in muziek.
12.00 TROS Voetbal Plus.
12.45-13.37 •• De VARA matinee. Toccata opus 7 en Kreisleriana opus 16. Schumann. Uitgevoerd door Stanislav Bunin, piano. (herh.).
14.00 Het feest der zoekenden. Reportage uit 1979.
14.50 It was all rock 'n roll. Documentaire uit 1978 over de ervaringen van de Amerikaanse pers in Vietnam.
16.25 Sun city. Documentaire uit 1979 over deze bejaardendstad.
17.20 Herenleed. Programma van weemoed en verlangen.
18.00 •• Journal.
18.05 Paul Haenen vijf over zes. Cultureel-humoristische programma.
18.40 Jongens van de Witt. Magazijn over de goeie 'nieuwe' tijd.
19.00 The wonder years. Comedyserie. Afl.: Courage.
19.25 Onrust! Subcultureel programma.
20.00 •• Journal.
20.10 Van Kooten en de Bie's Keek op de week. Satirisch programma.
20.32 Gemengde gevoelens. Discussie. Thema: Criminaliteit en (on)veiligheid in Rotterdam.
21.22 De VPRO in actie.
21.32 (TT) Wie zijn we thuis. Serie.
22.00 Prima vista! Informatie over kunst, muziek, mode, televisie en journalistiek.
22.50 Berdel. Turkse speelfilm uit 1990. Met: Turkan Soray en Tankan Akan.
00.15-00.20 •• Journal.

Nederland 3

08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.00 Jaouaz.
10.30 Aktuel. Programma met actualiteiten uit Nederland en Turkije.
11.00 Voedseltoevoegingen. Documentaire.
11.30 Omrop Fryslan Edukatyf: Fryslan Boppe (40 jier Kneppefreed).
12.00-12.45 Het Capitool. Analyse van binnen- en buitenlands nieuws.
13.00 Logistiek. Afl. 5.
13.30 Schoolse zaken. Informatief onderwijsmagazine.
14.00-15.30 Balletgala '91. Dansonderdelen en interviews.
17.25 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Studio sport. Met de voetbalwedstrijd Feyenoord - Ajax.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Studio sport. Met tweede helft Feyenoord - Ajax.
20.00 •• Journal.
20.10 Jongens en meisjes. Italiaanse film uit 1989 van Pupi Avati. Februari 1936. In een klein Italiaans dorpje gaan Silvia en Angelo op grootse wijze trouwen. Het is echter de vraag of de eenvoudige plattelandsfamilie van Silvia overweg kan met de stadse antiques van Angelo.
21.40 De zwarte hond. Engels animatiefilm van Alison de Vere.
22.00 •• Journal.
22.05 Oog in oog. Serie televisiespelen. Afl. 1: Standplaats Beiroet, van Willem Capteyn, gespeeld door Peter Tuinman. Regie: Eric Oosthoek. De journalist Rob, een veertiger, zit als correspondent in Beiroet. Het ontbreekt hem aan niets. Buiten klinken doffe explosies. Hijzelf denkt aan zijn zwangere vrouw.
22.50 Salon Europa. Hedendaagse auteurs bespreken het werk van een Europees schrijver. Deel 2: Kafka, door Pierre Mertens en Libuse Monikova.
23.45 Studio sport extra. Samenvatting ATP-Masters - Toernooi in Frankfurt, finale.
00.30-00.35 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

07.00 Ochtendprogramma.
07.30 The world tomorrow. Religieuze programma.
08.00 Telekids. Kinderprogramma. Met o.a. schminck, het blokkenspel, het weerbericht, het weekbladenoverzicht, de uitgaansprijzen en de rubriek Vraag maar raak. Tekenfilms zijn er o.a. van Spiderman en Yogi Bear.
11.00 classique. Klassiek concert, uitgevoerd door het RTL Orkest.
12.00 Bueno Dominica. Italiaanse programma.
13.00 Hel elei kuck elei. Luxemburgs programma.
14.30 Classique. Klassiek concert, uitgevoerd door het RTL Orkest.
15.00 Colombo. Amerikaanse detectiveserie.
16.15 Snowmagazine. Skiprogramma.
16.45 Match. Actueel sportprogramma met informatie en reportages over andere sporten dan voetbal. Met name aandacht voor honkbal, basketbal (uit Nederland en de VS), boksen, wielrennen, atletiek en ijshockey (halve finale van de Europacup).
17.35 The Simpsons. Amerikaanse tekenfilmserie (nagesynchroniseerd).
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Bios. Film- en videoprogramma.
19.00 Blossom. Amerikaanse comedyserie.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Match: voetbal. Sportprogramma met hoogtepunten en drie uitgebreide samenvattingen uit de Spaanse en Engelse competitie.
20.30 Twin Peaks. Amerikaanse dramaserie. Afl. 11.
21.30 Ursul de Geer. Talkshow met Ursul de Geer als gastheer. Afl. 11.
22.20 M.A.S.H. Amerikaanse comedyserie.
22.50 Studio Rembrandt. De artiestensociëteit van Jeroen Pauw.
23.40 Laatste nieuws.
23.55 Dallas. Amerikaanse serie.
00.45 Soap. Amerikaanse comedyserie.
01.10 Stingray. Amerikaanse serie.
02.00 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Avonturen en tekenfilms.
10.00 Eucharistieviering.
11.00 De zevende dag. Praatcafé.
11.00 De week in beeld.
11.15 Confrontatie.
12.00 Zeven op zeven.
12.45 Sportmiddag.
13.15 Hulzen kijken.
13.30 Kinderen van Lascaux. Franse jeugdfilm van Maurice Bunio. Met: Thierry Magnier, Benoit Magimel, Bruce Lignier e.a.
15.00 1 voor iedereen. Gevarieerd familieprogramma.
15.10 TOISPORT: Wallyball.
15.25 In 't wilde weg: Seizoenen in de zee.
16.25 Hobbykids: De luchtaeroabaat.
16.35 Look.
17.10 Toisport: Een loodzware wandeling met enkele doorwinterde stapers en Op verzoek.
17.30 Bessie en Adriaan en de schatkaart. Serie. Afl. 12: Een vreemde schat.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Animatieserie. Afl. 321.
18.05 Kinderen voor Kinderen Festival. Voorstelling van de 11e cd Kinderen voor kinderen. Presentatie: Herman van Veen.
19.00 De Cosby show. Comedyserie. Afl.: Dat heb ik niet gezegd.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal/Sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Made in Vlaanderen: De Tantes. Tv-drama naar het boek van Cyriel Buysse.
21.30 De Pré Historie. Montageprogramma met origineel archiefmateriaal rond muziek en actualiteiten. Vandaag: 1973.
22.00 I.Q. Quiz.
22.30 Vandaag/Sport.
22.50 De brekende sleutel. Ben Camille. Portret van deze dichter, die ook voorleest uit eigen werk.
23.20-23.30 Coda. Plastische kunst: Ophelia, van Millais.

België/RTBF 1

10.00 Débat électoral. 11.30 Clips a la Une. 12.00 Faire le point. 13.00 Nieuws. 13.20 Marie-Antoinette, Frans-Italiaanse speelfilm uit 1956. 15.20 Génies en herbe. 15.55 Parole de chien. 16.25 Noubia noubia. 16.55 Ces trains de nos amours. 18.00 Autovision. 18.30 Week-end sportif. 19.30 Journaal. 20.05 Tribune électorale: Le P.S. 20.20 Face à face. 21.05 Mai, la petite fille de la guerre, Amerikaanse speelfilm. Met: Cheryl Ladd, Anthony John Denison, Melissa Chan, e.a. 22.35 Nieuws. 22.55-23.10 Tribune économique et sociale: Les classes moyennes.

België/Télé 21

13.35 Reflets. 14.35 Elton John & Bernie Taupin: Paroles et musique. Herh. 15.30 Radio 21. Herh. 17.30 Félix. 18.00 Une histoire du cinéma de Belgique: Campagnes, le mauvais œil de Charles Dekeuleire (1936). 19.30 Journaal. 20.00 •• Plus dure sera la chute, Amerikaanse speelfilm uit 1956. 21.50 Nieuws. 22.20 Week-End sportif. 23.15-23.35 Coup de film.

TV 5

07.00 Nieuws. 07.20 Corps accord. 07.40 Bienvenue en France. 08.00 Clin d'œil. Aansl.: Canadees nieuws. 08.20 Nieuwsflits. Aansl.: Amnesty. Ecrire contre l'oubli. 08.30 Feu vert. 09.00 Envoies spéciaux. (herh.). 10.00 Planète musique. 11.00 Concert. 12.00 Nieuws. 12.05 Sindbad. 12.30 Référence. 13.00 Nieuws. 13.10 L'école des fans. 14.00 Trente millions d'amis. 14.30 Policier - série noire. 16.05 Nieuws. 16.15 Correspondances. (herh.). 16.25 Sports loisirs. 17.30 Jours de guerre. 18.30 Nieuws. 18.50 Clin d'œil. 19.00 Nord Sud. 19.30 Nieuws. 20.00 Sept sur sept. 20.55 Amnesty. 21.00 Nieuws. 21.30 Spécial cinéma. 23.30 L'école ou Le roman de la Baignade. 00.01-01.00 Courts métrages et vidéo.

RAI UNO

06.00 Europa Europa. 07.45 Il mondo di quark. 08.30 Dall'Antonia di Bologna. 10.00 Linea verde. 11.00 Santa messa. 11.55 Parole e vita. 12.15 Linea verde. 13.00 TG l'una. 13.30 Telegiornale. 14.00 Toto tv radiocorriere. 14.15 Domenica in. 15.20 Notizie sportive. 15.30 Domenica in. 16.20 Notizie sportive. 16.30 Domenica in. 18.10 90 minuto. 18.40 Domenica in. 19.50 Che tempo fa. 20.00 Telegiornale. 20.25 TG1 sport. 20.40 Il malato immaginario. 22.00 La domenica sportiva. 23.00 TG1 flash. 23.05 Domenica sportiva. 23.45 Zona cesarini. 00.30 TG1 notte - Che tempo fa. 01.00 Film o sport.

BBC 1

09.40 The Pennine challenge. Afl. 1. (herh.). 10.10 Nieuws. 10.15 In touch with healing. 10.30 This is the day. 11.00 See hear! 11.30 This is the day. Afl. 5. (herh.). 11.55 Fast feasts. 12.00 No more nightingales. (Slot). 12.30 Skillshop. 13.00 (TT) Through the looking glass. (herh.). 13.30 Country file. 13.55 Agrarisch weerbericht. 14.00 Nieuws. Aansl.: On the record. 15.00 (TT) EastEnders. (herh.). 16.00 The prisoner of Zenda, Amerikaanse speelfilm uit 1952. 17.00 (TT) Biteback. 18.20 The clothes show. 18.45 (TT) Merlin of the Crystal Cave. 19.15 (TT) Tomorrow - The world. 19.25 (TT) 19.45 (TT) Songs of praise. 20.15 (TT)

You rang, M'Lord? 21.05 (TT) Trainer. 21.55 (TT) Nieuws. 22.10 (TT) Ashenden. Afl. 1. 23.05 Heart of the matter. 23.40 The days and nights of Molly Dodd. 00.05 Japanese language and people. Afl. 10. (slot). 00.35 The sky at night. Afl.: Nothing but blue skies? 00.55 Mahabharat. (herh.). 01.35-01.40 Weerbericht.

BBC 2

08.25 Tales of a wise king and the devil. Afl. 7. 08.30 Charlie Brown specials. (herh.). 08.55 Playdays: the dot stop. (herh.). 09.15 Bitsa. (herh.). 09.30 Telling tales. Vandaag: The donkey and the tiger skin. 09.45 Babar. 10.10 •• Blood and honey. 10.30 (TT) Defenders of the earth. (herh.). 10.50 Blue Peter omnibus. 11.40 The dark season. Afl. 1. (herh.). 12.10 Boxpops. (herh.). 12.50 The O-Zone. 13.00 Regionale programma's. 13.30 Lady Jane, Engelse speelfilm uit 1985. 15.45 Animation now. Stanley and the dinosaurs. 16.00 Making of K2. 16.30 The outsider's guide to World Series Baseball. 17.15 Rough guide to the world's journeys. (herh.). 18.05 Rugby special. 19.05 Travel show guides. Vandaag: Toscane. 19.35 The money program. 20.15 (TT) The birth of Europe. (Slot). 21.10 The dream machine. Afl. 1. 22.00 Did you see?... 22.30 (TT) Little England. 23.10-01.00 Real genius, Amerikaanse speelfilm uit 1985.

Sportnet

07.30 Voetbal, samenv. 09.00 Auto-sport. 09.30 Paardesport. 10.00 Formule 3000. 11.00 American college football. 13.00 Bowlen. 14.00 Boksen. 16.00 Autosport. 17.00 Go. 18.00 Schansspringen. 18.30 Golf. 18.40 Autosport. 22.30 World sport special. 23.00 Britse motorsport. 23.30 Autosport. 00.00 NBA basketball. 01.30 F1 GP films: The uncrowned champion (1970).

Eurosport

09.00 Transworld sport. (herh.). 10.00 WTA magazine. (herh.). 10.30 Karate. (herh.). 11.30 Track action. 12.00 Boksen. 13.00 Supercross. (herh.). 13.30 Sunday alive. 21.00 EK Tafeltennis. (herh.). 22.00 Supercross. 11.00-01.00 Kunstschaatsen.

Super Channel

06.00 The mix. 11.00 The hour of power. 12.00 The mix. 13.00 Die Welt von Morgen. 13.30 All mixed up! 15.00 It is written. 15.30 Touristic magazin. 16.00 The great offshore. 16.30 Hang loose. 17.00 Youthquake. 17.30 The world tomorrow. 18.00 Business weekly. 18.30 Eor. 19.00 Video fashion. 19.30 Thai panorama. 20.00 The Sunday movie. 21.25 The mix. 22.00 Nieuws. 22.30 Absolutely live! 23.30 Film Europe. 00.30 The mix all night.

MTV Europe

08.00 All request weekend with Rebecca de Ruvo. 11.30 European top 20. 13.30 XPO. 14.00 The big picture. 14.30 All request weekend with Ray Cokes. 18.00 The pulse. 18.30 Week in rock. 19.00 US Top 20 video countdown. 21.00 120 Minutes. 23.00 XPO. 23.30 Headbangers ball. 01.30 All request weekend with Kristiane Backer. 03.00-07.00 Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. 07.40 Healthweek. 08.10 Showbiz this week. 08.40 Science and technology week. 09.40 The big story. 10.10 Pinnacle. 10.30 World business this week. 11.15 Larry King weekend. 12.10 Showbiz this week. 12.40 Style with Elsa Klensch. 14.30 Inside business. 14.40 Evans and Novak. 15.40 Your money. 16.10 On the menu. 16.40 Newsmaker Sunday. 17.10 Travel guide. 18.00 World business this week. 18.40 International correspondents. 19.10 Futurewatch. 19.40 Moneyweek. 20.00 The week in review. 21.00 World report.

radio

Radio 1

7.05 KRO's Ontbijtshow (7.30 Nws.). 7.53 Ter overweging. 8.08 Groet nieuws. HV: 9.03 De verbeelding. IKON: 9.30 De wereld van zondagmorgen op één. 10.03 Wegwezen. 11.03 Ophel en vertier (12.30 Nws.). 13.08 Hier en nu. 14.03 Langa de lijn, sport en muziek (17.30 Nws.). 18.08 NOS Aktueel. 19.02 Van 0 tot 80. 20.02 Jazz uit het historisch archief: ca. 20.30 NOS Jazzgeschiedenis. 21.02 American Songbook. 22.02 New age music magazine. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2

8.02 Vroege vogels. 10.02 Tony van Verre ontmoet Bertus de Rijk (7). 10.30 Muziekmozaiek. 11.30 Cappuccino in de morgen. 12.02 Nederlanders op AVRO 2. 13.02 AVRO Radiopopquiz. 14.02 Café op twee. 15.30 Mazzo. 17.02 De taalmeesters. 17.30 Tour de chant. 18.02 Album. 20.02 3x belien. 20.30 The great American songbook. 21.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3

8.02 Goudkoorts. 10.02 De wakke wereld. 12.02 KRO-miniparade. 13.02 Het weeshuis van de liers. 15.02 KRO's hitweek. 16.02 Liefdeslin. 18.02 De jonge honden. 20.02 Liefdeklade live. 22.02-24.00 Op slag van maandag.

Radio 4

8.00 Nws. 8.02 Liefde op 't eerste

gehoor. 9.00 Musica religiosa et profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Aspecten van de kamernu. Pianomuz. 12.00 De Nederlanders. Liederen voor bas-ban en piano. 13.00 Nws. 13.02 Diskotabel. 14.15 Concert op zondagmiddag. Rotterdamse Philharmonisch Ork. met piano. (Pauze: Praten over muziek) 16.30 Vokalise. 18.00 Nws. 18.02 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu Klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert. Pianomuz. 23.00 Finale. 23.05-24.00 Hoor-spel De Koekeek vliegt.

Radio 5

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. IKON: 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen op vijf. 12.00 Nws. 12.05 Het zwarte gat. 13.00 Nws. 14.00 Radio Romantica. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. IKON: 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Ligturje à kerkmuziek. IOS: 18.40 Vrouwen over vrouwen. 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambor. 20.30 Zorg en hoop. 21.20-22.00 Medelander Nederlanders.

België/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. Een opgevoerde muzikale ochtendgreet. (6.30, 7.00, 7.30 Nieuws). 8.00 Nieuws en Loto-uitlagen. 8.12 Relax. Non-stop retro-muziek. 9.00 Visum. Toeristische programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De prè-historie. 11.00 Kops of Fiet. Personality-show van Michel Follet. 13.00 Nieuws. 13.10 Hittent. Vlaamse hits van vroeger en nu. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Algefallen (17.45 Nationale Voetbaluitslagen). 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen slaat vrij. (22.00 Nieuws. 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF

6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veran-staltungskalender. 8.05 Fröhlicher Auftakt. 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartstunde. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlagersouvenirs. 12.35 BRP-Sonntagsmagazin. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Domino - die Spielsch

RTL Radio

6.00 Sonntag-Morgen. 9.00 RTL-Sonntagsthrustuck. 11.00 Radio Shop muziek en actualiteiten. 12.00 Hits der Woche. Top 30. 14.00 Happy Birthday. 17.00 End-sport. Rückblick auf ein Wochenende voller Sport. 18.00 Classic-Hits. Die grössten Hits, die besten Oldies. 21.00 Je t'aime. Das zärtliche Magazin. 22.00-4.00 Radio-Nacht. Die Nacht lebt.

WDR 4

4.05 Radiowake. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? 17.00 Der Tag um Fünf. Chöre der Welt. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-schätzchen. 19.00 Auf ein Wort. Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtextpress.

Duitsland 1

4.35 Disney Club. Herh.
6.00 Frauen in Europa. Afl. 5.
10.30 Typisch deutsch: Zwei Lokal-reporter.
11.00 Kopfball.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Kinderprogramm.
12.00 •• Presseclub.
12.45 Tagesschau. Met Wochenspiegel.
13.10 Weekoverzicht EINS PLUS.
13.15 •• Musikstreifzüge: Wiener Bonbons, werken van Johann Strauss jr. en Josef Strauss.
13.45 Wuff! Manchmal bin ich ein Hund. Afl. 11: Gemischtes Doppel.
14.10 Philipp. Afl.: Schöne Aussichten.
14.15 Die Eisprinzessin. 3-delige tv-film van Arno Wolf en Uwe Jens Bruhn. Afl. 2: Partnerwechsel.
15.00 Tagesschau.
15.05 ARD-Sport extra: WK voetbal dames. WK boksen amateurs, samenv. Paardesport: Int. indoor concours hippique Hannover.
16.30 Laudate. Kerkdienst.
17.00 Herdenkingsfeest.
17.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Duitse serie. Afl. 311: Gabis Hochzeit.
19.00 Die Goldene 1.
19.10 Weltpiegel.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Wir Deutsche oder Interessieren Sie sich eigentlich für Geschichte? Discussie voorafgaande aan een serie over de geschiedenis van Duitsland.
21.45 Tagesschau.
21.50 Heimatlos. Tv-spel. Met: Lidia Bock, Maria Reiss-Bock, Peter Warntjen e.a. Gedramatiseerde documentaire over de Wolga-Duitsen.
22.30 ARD-Sport extra. ATP Tennis toernooi, samenv. finale in Frankfurt.
00.00 Die besten Jahre. Amerikaanse serie. Afl.: Schwarzer Samstag.
00.50-01.00 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Novembertage auf Sylt: Sonnenaufgang.

Duitsland 2

07.45 Ein Licht in der Dunkelheit. Doodherdenking.
08.45 Architektur am Scheideweg. Documentaire. Afl. 8: Stoppet den Bulldozer. Herh.
09.15 Zur Zeit. Religieuze magazine.
09.30 Protestantse kerkdienst.
10.15 Schwerpunkt Apokalypse (1): Der Tod, das muss ein Wiener sein. Reportage. Aansl. Auf Leben und Tod, film. Aansl. Ein Anfang vom Ende, reportage.
12.00 •• Das Sonntagskonzert: Tag, der den Sommer endet. Gedichten en kamermuziek.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt!
13.15 Damals vor vierzig Jahren. Vandaag: Jugoslawien zwischen Ost und West.
13.30 Siebenstein. Kinderserie. Afl.: Später Besuch.
13.55 Werner Fend: Mein Dachungelbuck. Natuurfilmmagazine. Afl.: Schlangenfängen will gelernt sein.
14.10 Karfunkel. Kinderserie.
14.15 Karim und Sala. Jeugdserie. Afl.: Heimkehr und Aufbruch.
14.45 Ganz persönlich: Henri Nannen und Emden. Reportage.
15.15 •• Die pikanten Jahre einer Frau. Amerikaanse speelfilm uit 1953.
16.45 Danke schön. Verslag Actie Sorgenkind. Aansl. Der grosse Preis (VPS 16.59).
17.00 Heute.
17.05 Die Sportreportage.
18.10 ML - Mona Lisa.
18.50 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt. Politiek nieuws.
19.30 Terra-X. Afl.: Der Todeszug der Lanzenträger (2). Docudrama over de Duitse veroveraars tussen 1529 en 1546 in Venezuela en Colombia.
20.15 Martha und Ich. Film uit 1989/1990. Met: Marianne Sägebrecht, Michel Piccoli, Klaus Grünberg e.a.
21.55 Heute Met Sport am Sonntag.
22.10 •• Die 12 Geschworenen. Amerikaanse speelfilm uit 1957. Met: Henry Fonda, Lee J. Cobb e.a.
23.45 •• Jazz on Tour: Miles Davis in Concert - the last.
00.45 Heute.

Duitsland 3 West

09.00 Cursus Engels. Les 37. (herh.).
09.30 Cursusinformatie. 10.00 Cursus natuurkunde. Les 11. (herh.). 10.30 Cursus bedrijfseconomie. Les 11. (herh.). 11.00 Ihre Heimat - unsere Heimat. 12.00 Tele-Akademie: Tod und Auferstehung im Märchen. Deel 2. 12.45 Sehen statt hören. 13.15 Europa-Magazin. 13.40 West 3 aktuell. 13.45 Sonntagsgespräch. 14.00 CIVIS '91, uitbreiding radio- en tv-prijs. 15.00 Die Welt der Sensationen, Amerikaanse speelfilm uit 1959. 16.45 Kulturgeschichten: Unter jeden Grabstein liegt ein Schicksal. 17.00 WDR-Treff. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Meine kleine Robbe Laura. Afl. 5. 18.30 Gott und die Welt unterwegs: Z.B. Jehovas Zeugen. 18.58 Programma-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde (19.30-19.45 Sport im Westen). 20.00 Runtreiber, Amerikaanse speelfilm uit 1989. 21.42 West 3 aktuell. 21.50 Ein Jahrhundert des Chansons. Afl. 3. 22.40 Die Streik, parodie. (herh.). 23.40 Experimente. Net-her, opera in 1 akte voor sopraan en orkest. 00.33 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse. 08.00 Avec plaisir. Afl. 21. (herh.). 08.30 Cursus wiskunde. Les 9. (herh.). 09.00 Cursus Engels. Les 37. (herh.). 09.30 Cursus informatie. 10.00 Cursus natuurkunde. Les 9. (herh.). 10.30 Cursus bedrijfseconomie. Les 11. (herh.). 11.00 Musik um elf: Musik aus drei Jahrhunderten. 12.00 Tele-Akademie (2). 12.45 Sehen statt hören. 13.15 Ihre Heimat - unsere Heimat. 14.15 Fernsehen - Wiedersehen: Dienen in Gemeinschaft. 15.00 •• Das Geheimnis der grauen Limousine, Franse speelfilm uit 1942. 16.35 Eisenbahnromantik. 17.00 Terror unter Stalin und Ulbricht. Afl. 1. 17.45 Die 6 Siebengschelten. 18.30 Journaal. 19.00 Prominenz im Renitenz. 19.45 Gaudi Max. 20.15 Giovanni Segantini. Maler der Alpen. 21.00 Nieuws. 21.05 Shamrock and roll, doc. over Ierse rockmuziek. 22.40 Flutlicht. 22.55 Wortwechsel. 23.40 Weisses Fleck. 00.25 Denkanstösse. 00.30 Laatste nieuws.

RTL Plus

06.00 Turbo Teen. Herh.
06.25 Die Flintstone Kids. Herh.
06.40 Die Jetsons. Herh.
07.05 Yogi Bär. Herh.
07.30 Scooby Doo. Herh.
08.00 Li-La-Launebär.
09.20 Litty macht's möglich.
09.30 Das Phantom und die drei Musketeere. Italiaanse speelfilm uit 1962. Met: Gordon Scott, José Greci, Maria Gracia Spina, e.a. Herh.
10.55 Kunst und Botschaft. Vandaag: De Feyerabend-bijbel.
11.00 Die Woche mit Geert Müller-Gerbes. Talkshow.
12.05 Coach - Mit Herz und Scherz. Afl.: Haydens Frauen. Herh.
12.35 Das Geisterhaus von Waterloo Creek. Afl.: Das Geheimnis der Spielkarten.
13.05 Mein Vater ist ein Ausserirdischer Afl.: Broadway Danny Derek. Herh.
13.30 Familie Munster. Afl.: Ich will mein Gesicht zurück.
14.00 Ultraman - Mein geheimes Ich. Afl.: Die verbotene Schlucht. Herh.
14.25 Adam 12 - Einsatz in L.A. Afl.: Eine Taxe für den Mörder.
14.50 Ministars.
15.45 WK Latijns-Amerikaans dansen voor amateurs in Oslo.
16.45 Peter's Musikrevue. Duitse schlagere en evergreens.
17.50 Chefarzt Dr. West

GEDULD WORDT NU (in) ECHT BELOOND!!

Impressie type-A-woningen (met garage)

Exclusieve luxe vrije-sector-woningen

Impressie type-B-woningen (met garage)

Echt - B.P. Duindoornstraat

Op een van de mooiste locaties te Echt is Nevenco Woningbouw B.V. voornemens 25 vrije-sectorwoningen te bouwen van aparte klasse. De woningen worden verdeeld in twee types. Met elk zijn eigen charme. Buiten de fraaie situering is ook de gehele opzet van dit plan enigszins uniek. De uitvoering van de woningen verschilt van type. Doch voor beide woningen geldt o.a. vrijdragende vloeren, ankerloze bouwmuren, buitenkozijnen, ramen en deuren van Merantie, gasgestookte combi-ketel, optimale isolatie, vaste trap naar zolder enz.

Prijzen type-A v.a. f 173.000,- v.o.n.
Prijzen type-B v.a. f 159.500,- v.o.n.

Onze gunstige hypotheekmogelijkheden maken de woning ook financieel aantrekkelijk.
(Voor tweebedieners speciale mogelijkheden)

Bel nu, 04754-85999 of stuur de bon in!

BEMIDDELING IN ONROEREND GOED VERZEKERINGEN - HYPOTHEKEN

Kerkveldweg West 29A
Postbus 75
6100 AB Echt
Tel. 04754-85999
D.G.G. 043-645313
Akerstraat 95A
6411 HD Heerlen
Tel. 045-711088

Stuur mij informatie over de vrije-sectorwoningen te Echt.

Naam: _____
Adres: _____
Plaats: _____ Postcode: _____
Tel. prive: _____ Werk: _____

In een ongefrankeerde enveloppe zenden aan
G.G.G.V. Akerstr. 20004 6100 AA Echt

VOOR EEN HYPOTHEEK GA JE NAAR DE HYPOTHEKER.

De Hypotheker is de toonaangevende organisatie van onafhankelijke hypotheekadviseurs in Nederland. De zestig winkels tussen Groningen en Maastricht doen zaken met vrijwel alle banken en hypotheekinstellingen. De Hypotheker rekent uit welke hypotheek het allerbeste bij u past en vervolgens regelt hij de zaak perfect. En dat kost u allemaal niets. Dus gaat u naar De Hypotheker, dan weet u het zeker: hij geeft u een echt objectief advies en bespaart u tijd, zorgen en geld. Tja, voor een hypotheek ga je naar...

De Hypotheker Heerlen
Bongerd 22, M. Beijersbergen, 045 - 741454.

De Hypotheker Maastricht
Markt 28, H.G. van den Boorn, 043 - 255252.

De Hypotheker

Engelse elegantie

Ambachtelijk verwerkte lederset in diverse kleuren. Burkely's Leather House staat garant voor eerste klas kwaliteit en afwerking.

Schoudertas met handgreep F. 170,-
A4 tas F. 335,-

Houdtas met handgreep F. 124,-

Opvallende kwaliteit in leder.

FRUMAU LEDERWAREN, BELLEENSTRAAT 16 HEERLEN, TEL.: 045-713110

weru ramen + deuren

advies in onze showroom

Hoensbroek:
Akerstraat-N. 128
Tel. 045-224581
en 046-374739

Langbroich:
Quellstraße 40

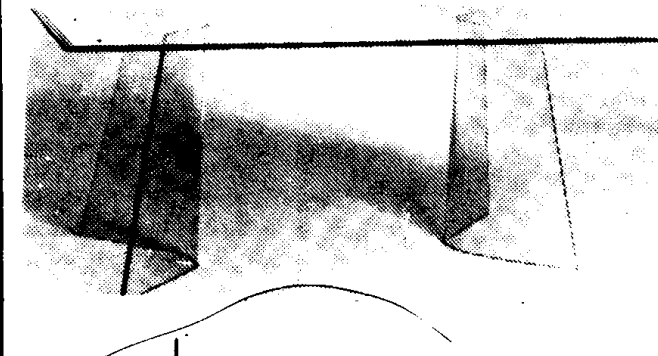
Gangelt (Selfkant)
Tel. 09-4924546016

25

KRINGS

Ontdek de ongekennde mogelijkheden van glas en spiegels in het interieur bijv. glazen tafels

glas design center
Pr. Ireneweg 6, Bunde, 043-645959

Een activiteit van MESTERON-BUNDE specialisten in glas sinds 1892.

verandas Genk N.V.

Showroom Genk-Belgie: Hasseltweg 194 - 3600 GENK - Tel. 09 32 11 36 32 60
Autobaan Heerlen-Antwerpen Afrit Genk-Oost 5 km.

Showroom geopend iedere werkdag van 10h-18h. Zaterdag en zondag van 14h-18h.
U kunt ons ook bellen voor een vrijblijvend bezoek bij u aan huis of verstuur de antwoordbon.

Met een AZ-veranda ga je uit je dak!

AZ verandas: exclusiviteit tegen betaalbare prijzen.
Uitbreiding van uw woon- leefruimte, 12 maanden per jaar.
Unieke reflecterende dakbedekking en super isolerende beglazing.
Uw bouwplanvraag T.b.V. Vergunning kosteloos door ons verzorgd.
Vakkundige begeleiding en plaatsing van A tot Z.

Antwoordbon (in gefrankeerde enveloppe A.U.B.)

Ja, ik wens een bezoek aan huis voor vrijblijvende veranda informatie.

Naam _____
Straat _____
Postcode _____ Gemeente _____
Telefoon _____

DECORA HOUKES PARKET B.V.

SUPERAANBIEDING

Rustiek A
massief eiken stroken,
22 mm, kant en klaar
gelegd en geborsteld
f130,- p.m2

Voerendaal, Hoolstr. 45
tel. 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd 48
tel. 046-525157
Maastricht, Scharnerweg 147b
tel. 043-636273

ALARM
06-11
ALS ELKE SECONDE TELT
Maak of verstandig gebruik van.

SCHAESBERG
Uitst. gel. courant woonh., c.v.,
garage-berging, Bwjr. '82, Tuin,
woonk., open keuken (35 m²),
aanbouw, incl. app., 3 slpks.,
badk., douche, 2e toilet, 2e
verd., zolder-berging, geisol.
Vraagprijs f 139.500,-

N.M.W. Quaden & Zn.
Makelaardij onr. goed
Gelrestraat 4
Munstergeleen
048-519644
lid NVM

BOWLING & PARTYCENTRUM HOEVE DE AAR

KERSTMIS 1991

MENU 1.
Kerstgourmet
incl. 1 uur bowling
f39,- p.p.

MENU 2.
Kerststeengrill
incl. 1 uur bowling
f41,50 p.p.

MENU 3.
Compositie van
diverse voorgerechten
Kerstgourmet
Surprise de Noël
Koffie met bonbons
incl. 1 uur bowling
f53,50 p.p.

MENU 4.
Compositie van
diverse voorgerechten
Kerststeengrill
Surprise de Noël
Koffie met bonbons
incl. 1 uur bowling
f56,50 p.p.

Tijdens de beide
Kerstdagen kunt u natuurlijk
ook gewoon een uurje bowling.
U betaalt dan slechts **f25,-**
per uur per baan

Al onze Kerstmenu's
gelden ook voor 27, 28
en 29 december

Voor verdere inlichtingen en reserveringen:
Bowling & Partycentrum Hoeve de Aar
Welterlaan 45, 6419 CN Heerlen 045-714432

RUGKLACHTEN?

Mogen wij eens met u over een oplossing praten.

Een te zacht of te hard matras kan rugklachten verergeren.

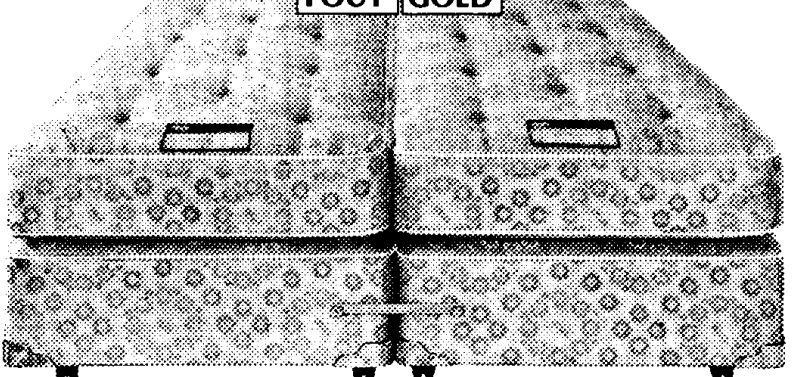
Het OBAS-matras geeft de juiste steun aan ieder van de partners.

JARENLANGE ERVARING

heeft ons geleerd dat rug- en nekklachten vaak het gevolg zijn van een verkeerd matras, want een standaardmatras is niet voor ieder lichaam geschikt. Het kan aan iemand, die zwaar gebouwd is, goede steun geven en bijna zeker ongeschikt zijn voor een minder zwaar persoon, of omgekeerd. Een van de partners lijdt in dat geval pijn of ongemak.

ONZE OPLOSSING

is een matras van OBAS. Een op uw eisen afgestemd 1- of 2-persoonsbed, met 2 totaal verschillende typen matrassen, die precies voor iedere individuele partner geschikt zijn. Dit unieke OBAS-matras, voor u ontworpen en aangepast aan zijn of haar individuele behoefte en voorzien van uw naam, geeft de beste garantie voor een ongestoorde, gezonde en ontspannen slaap. Uw lichaam wordt behoeftzaam in de juiste positie gebracht, zodat de ruggegraat ontspannen en soepel blijft. De druk op beenderen, spieren, zenuwuiteinden en gewrichten wordt weggenomen.

maken met vakmanschap onze, schijnbaar gewoon uitzienende, topkwaliteit matrassen. Schijn bedriegt: uw OBAS-matras is heel bijzonder! Toch berekenen wij geen hoge prijzen, onze bedden zijn niet duurder dan normale 1- of 2-persoonsbedden van goede kwaliteit. Dat komt omdat wij rechtstreeks en zonder tussenpersoon vanaf de fabriek leveren. Dus, als u rugklachten heeft, uw partner zwaarder is dan u, of u ligt rug-of nekpijn, neem dan contact op met OBAS, of vul de bon in, om zonder enige verplichting informatie te ontvangen.

OBAS B.V. Tunnelweg 104, 6468 EK KERKRADE, Telefoon 045 - 46 2211, Fax 045 - 46 19 40.

JA, IK WIL WEER GOED KUNNEN SLAPEN!
en daarom wil ik meer weten over OBAS-matrassen. Ik ga geen enkele verplichting aan.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____ Woonplaats: _____

Stuur deze bon in een open envelop aan: OBAS B.V. Antwoordnr. 2110, 6460 WB KERKRADE
Een postzegel is niet nodig. LD 46

Niet voor iedereen zijn gezondheidszorg en onderwijs vanzelfsprekend.

Geef... Actie
SYMPATIA

**GIRO 17797
BANK 69.99.10.498**

Stichting ADRA-Sympatia
Biltseweg 14, 3735 ME Bosch en Duin
telefoon 030-281822

heeft u geen doorsnee smaak en het moet in huis echt mooi worden

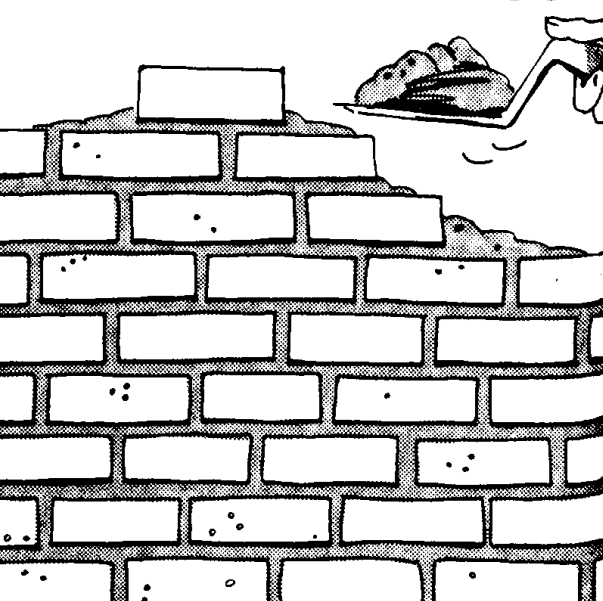
oude en nieuwe grenen meubelen, riet & rozen kado-artikelen

DRAAG EEN STEENTJE
een school in het kinder-
JOAO PESSOA BRAZIL

Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen zal in Joao Pessoa de bestaande kleuter- en lagere school uitbreiden. In de toekomst is de school bestemd voor de kinderen uit de sloppenwijken in de buurt van het kinderdorp. Teneinde ooit een verandering in de levenssituatie van deze kinderen te brengen is veel geld nodig. Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen vraagt daarom uw hulp.

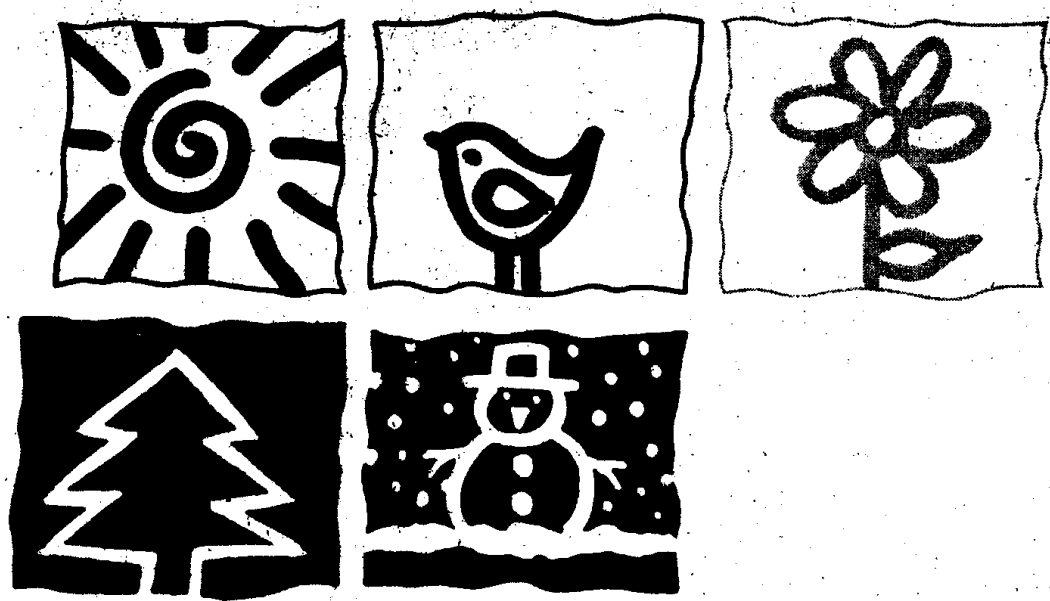
**DOOR f20.00 OVER TE MAKEN
KOOPT U SYMBOLISCH EEN
STEEN VOOR DE SCHOOL.**

U kunt dit bedrag overmaken naar Rabobank Heerlen nr. 11.99.11.191 t.a.v. SOS-Kinderdorpen, schoolactiegerekening Rabobank: 10.30.856. Inlichtingen: M. I. Philips-Leufkens, Comité Heerlen SOS-Kinderdorpen, Tel.: 045-412736.

**Bel
045-7199**

Er zijn miljoenen redenen om
UNICEF kaarten te versturen:

En dat zijn allemaal kinderen!

Koop UNICEF kaarten!

Bel UNICEF 070 - 3339300
voor een gratis brochure

unicef

Kinderfonds van de Verenigde Naties

De nieuwe kalender is uit!

Limburgs Dagblad

JANUARI 1992				
Zondag	5	12	19	26
Maandag	6	13	20	27
Dinsdag	7	14	21	28
Woensdag	1	8	15	22
Donnerdag	2	9	16	23
Vrijdag	3	10	17	24
Zaterdag	4	11	18	25

De handige, vertrouwde Limburgs Dagblad-kalender is er weer. Ook in 1992 weet u markten, kermis, feestdagen en naamfeesten precies te vinden, terwijl de kalender bovendien de nodige ruimte biedt voor aantekeningen.

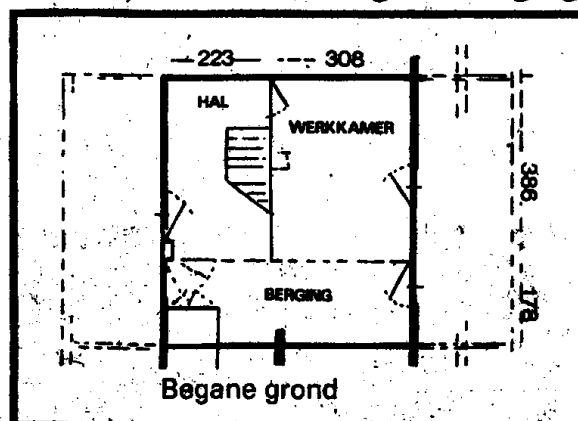
Verkrijgbaar bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de meeste zaken waar u losse nummers kunt kopen. De prijs f 5,50

Limburgs Dagblad

A

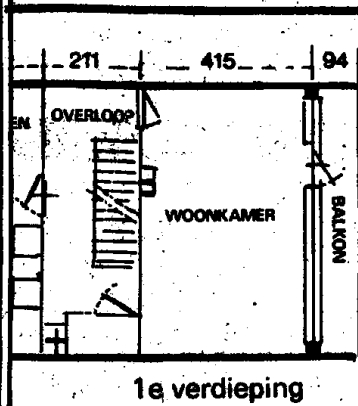
ABC Vastgoed heeft nog enige
fijne huurwoningen voor u!

Het gaat hier om **zeer royale huurhuizen**. Op de begane grond is een mooie hal, 'n fijne werkkamer met uitzicht op uw eigen behoorlijke tuin en een grote berging.

Een flinke keuken en een prachtige woonkamer met kamerbreed balkon, dat uitkijkt op uw tuin, vindt u op de eerste verdieping. Op de tweede zijn maar liefst 3 slaapkamers en een badkamer. Met ook weer een balkon over de volle breedte.

Deze woningen zijn gedeeltelijk geïsoleerd en o.a. voorzien van dubbele beglazing.

Al die ruime en comfortabele een-gezinshuizen voldoen helemaal aan de hoge, hedendaagse wooneisen. En wat de zaak nog aantrekkelijker maakt:

de huurprijzen bedragen f 730,59 per maand (excl. servicekosten).

Waar vind je tegenwoordig al deze ruimte nog? In de Heerlense wijk **Vrieheide-de Stack** is 't nu best fijn wonen! Een vriendelijke en mooie wijk met erg veel groenvoorzieningen. Vlak bij de centra van Heerlen en Brunssum.

Op loopafstand van het schitterende natuurgebied 'Brunssummerheide'. Met uitstekende busverbindingen, winkelcentrum en basisscholen direct in de buurt.

Centrale ligging, kortom: een ideale woonplek! Deze schitterende huurhuizen zijn nagenoeg direct beschikbaar.

Bel ons daarom even voor een afspraak, of vul de bon in. Wij geven u dan alle informatie, die u wenst.

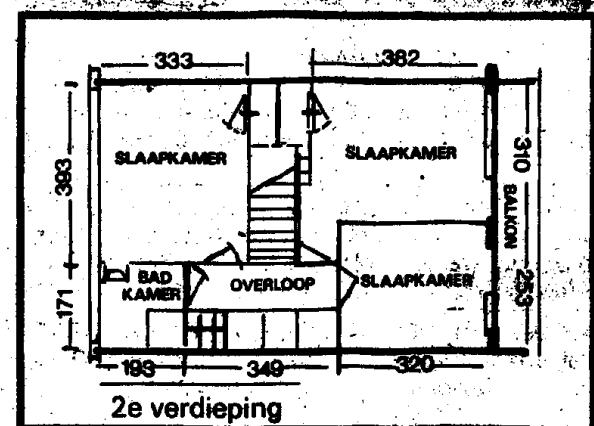
Bel voor informatie
045-71 20 40, b.g.g. 045-21 98 98
of vul de bon in.

B

**Buitenkansje
voor mensen, die in
Heerlen een ruime
huurwoning zoeken!**

En bovendien kunt u dan de modelwoning even bekijken, zodat u precies kunt zien hoe u

Graag ontvang ik vrijblijvend informatie over deze woningen in Vrieheide.

Naam:

Adres:

Postcode:

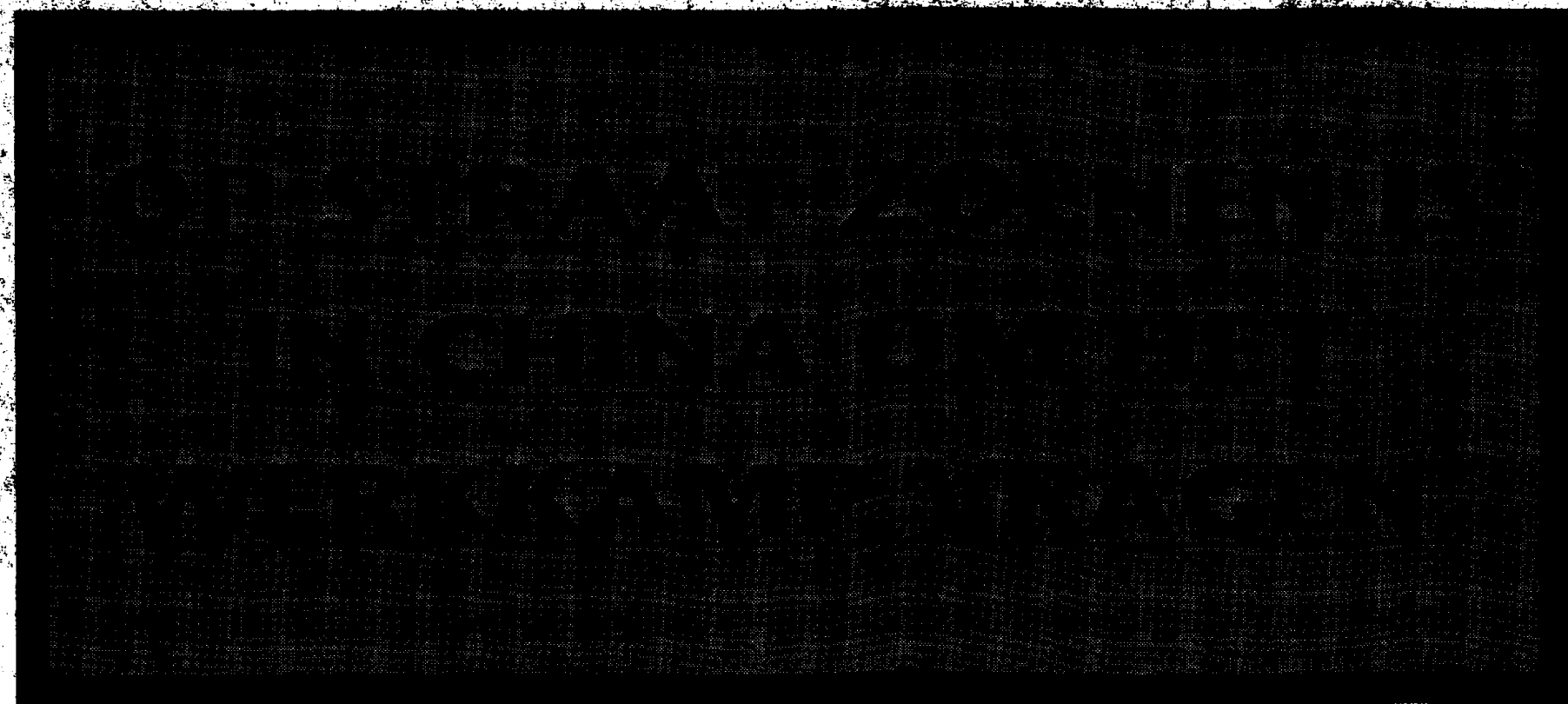
Plaats:

Telefoon:

Stuur deze bon naar ABC Vastgoed, Akerstraat 23, 6411GW Heerlen.

straks komt te wonen! Bel ons even en kom 'ns kijken! Wij weten zeker, dat u het hier naar uw zin zult hebben!

ABC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

In China heerst orde en netheid. Op het stelen van een fiets staat de doodstraf. Smokkelaars verdienen de kogel. Zoenen op straat is verboden. En onverbeterlijke romantici gaan naar het werkkamp. **GIRO 454000**

AMNESTY INTERNATIONAL

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

OPEN DAG hogeschool heerlen

*BOUWKUNDE EN CIVIELE TECHNIEK- MILIEUTECHNIEK

bouwkunde - civiele techniek - milieutechniek -
bouwinformatica - architectuur

CHEMISCHE TECHNOLOGIE

proces- en milieutechniek - procestechnologie - materiaalkunde

ELEKTROTECHNIEK

energietechniek - informatietechniek - technische computerkunde

TECHNISCHE NATUURKUNDE

toegepaste natuurkunde - besturingstechnologie

WERKTUIGBOUWKUNDE

automatisering - energietechniek - constructietechniek -
productietechniek - bedrijfszonde

INFORMATICA

technische informatiesystemen - bestuurlijke informatiesystemen
Kort HBO-Informatie (2 jaar HBO)

BEDRIJFSKUNDE

NIEUWE STUDIERICHTING

zaterdag 23 november 1991
tussen 10.00 uur en 13.30 uur
Dr. Jaegersstraat 40, Heerlen
Benzenraderweg 1, Heerlen
telefoon 045-724999

Hoger
Technisch Onderwijs

voorlichting hbo

WOENSDAG 20 NOVEMBER 1991

**Maatschappelijk Werk en
Dienstverlening**
(Maatschappelijk Werk, Sociaal
Juridische Dienstverlening)

Personeel en Arbeid
(Personeel en Organisatie)

AANVANG 14.00 TOT 17.00 UUR

HOGESCHOOL SITTARD
Informatie en aanmelding:
Sportcentrumlaan 35,
6136 KX Sittard,
Telefoon (046) 591212

OPLEIDINGEN-CURSUSSEN

MANNEQUININSTITUUT I.R.I.S

Uw zekerheid in de keuze van een gerenomeerd
opleidingsinstituut. Reputatie: 18 jaar uitzonderlijk
niveau in trainingen en modeshows.
WELKOM voor de nieuwe start van de
avondopleidingen

**mannequin
dressman
houdingscorrectie**

Info-inschrijving in onze bekende leslokalen:

Heerlen:
Maandag 18 november a.s. om 20.00 uur
in het Golden-Tulip City Hotel
(Wilhelminaplein 17)

Maastricht:
Woensdag 20 november a.s. om 20.00 uur
in het Grand Hotel de L'Empereur
(direct tegenover het centraal station)

Sittard
Vrijdag 22 november a.s. om 20.00 uur
in hotel De Prins (Rijksweg Zuid 25)

Tel. info 046-371732

Office: M.I.I. Kampweidestraat 4, 6191 EW Beek

HOGESCHOOL
KATHOLIEKE LEERGANGEN
TILBURG

ACADEMIE VOOR BEELDENDE VORMING

De Academie voor Beeldende Vorming,
die samen met het Brabants Conservatorium,
de Dansacademie Brabant en de Akademie van
Bouwkunst deel uitmaakt van de Faculteit
der Kunsten organiseert een:

OPEN DAG

op zaterdag 23 november
vanaf 10.00 uur

De Academie voor Beeldende Vorming
verzorgt de volgende opleidingen:

lerarenopleiding
1ste graads Tekenen + Kunstgeschiedenis
1ste graads Handvaardigheid +
Kunstgeschiedenis
1ste graads Textiele Werkvormen +
Kunstgeschiedenis
Vrije studierichtingen aandachtsvelden:
Audio-Visuele vormgeving -
Twee dimensionale Vormgeving
Textiel vormgeving - Drie dimensionale
Vormgeving
Theatervormgeving - Vormgeving
Educatieve doeleinden.

Brede praktische en theoretische scholing, gevolgd
door specialistische verdieping.

Vooropleidingseisen voor alle richtingen:
beeldende aanleg + diploma V.W.O.,
Havo of M.B.O. Kandidaten van 21 jaar
of ouder die niet aan een van bovenstaande
opleidingseisen voldoen kunnen onder
bepaalde voorwaarden ook toegelaten worden.

De Academie verzorgt tevens een
Oriëntatiecursus Beeldend Kunstonderrwijs
(op 12 zaterdagdagen) en diverse Nascholings-
cursussen op het gebied van de Beeldende
Kunst, Vormgeving en Beeldende Vorming.

Informatie en aanmelding:
Academie voor Beeldende Vorming,
Prof. Cobbenhagenlaan 205,
5037 DB Tilburg, Telefoon: 013-635435.

FACULTEIT DER KUNSTEN

CCO

AMBI/PDI-OPLEIDINGEN

Avondopleidingen te: Heerlen, Maastricht, Sittard, Venlo, Eindhoven, Nijmegen.

- AMBI-88 modulen:
HE0, HE1, HE2, HS1, HS2, HS3, HS4, HB1, HB2, HP1, HP6
- Praktijkdiplooma Informatica PDI-I en PDI-II

Voor meer informatie onderstaande boni ongefrankeerd opsturen naar:
C.C.O. Antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen, of bel 045 - 717600.

dhf/mw/mej: _____ opl: _____
adres: _____ tel: _____
woonpl: _____ fl: _____

CCO/centrum computer opleidingen akkerstraat 134 heerlen

Scholengemeenschap St. Ursula
te Horn
-gymnasium-atheneum-havo-mavo-

vraagt
per 1 februari 1992

**een Docent(e)
Frans**
voor 13 formatie-eenheden

Sollicitaties onder opgave van
referenties (met telefoonnummer)
zo spoedig mogelijk te richten aan
de rector, Drs. J.M.A.G. Gillissen,
Bergweg 21,
6085 AS Horn. Tel. 04758-2121.

STICHTING KATHOLIEK ONDERWIJS
VOOR MIDDEN LIMBURG

LEZEN

leer, lees, weet

Stichting LEZEN, Keizersgracht 391, 1016 EJ Amsterdam

ADVERTEER OP DE
AKTUEELSTE
TELEVISIEKRANT VAN
LIMBURG

LDTV
LIMBURG DAGBLAD

VOOR MEER INFORMATIE
BEL 045-739380

HEERLEN HOENSBROEK
KANAAL 59
KERKRADE KANAAL 64

Bell College

Avondcursus

LOONADMINISTRATIE

Begin dinsdag 7 januari '92: 1 avond per week van
18.30-21.45 uur.

Cursusplaatsen: Heerlen - Maastricht.
Onderdelen: loonbelasting, sociale verzekeringen,
arbeidsrecht.

Er wordt opgeleid voor het nieuwe rijkserkende
praktijkdiplooma loonadministratie van de Neder-
landse Associatie voor Praktijkexamens, Amers-
foort.

Examendatum: medio juni 1992.

Aanmelden telefonisch: 043-218095.

Reserveer 14 december voor

een **LOONADMINISTRATIE** vanaf 11.00 uur.

Managementopleidingen, Lambertuslaan 9, Maastricht
Secret. en toer. opl., Stationsstraat 17, Maastricht

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op
grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen, voor zover
het onderwijs binnen de reikwijdte van de Wet valt.

driessen

WordPerfect 5.1
WordPerfect van 4.2 naar 5.1
WordPerfect macro's en DTP
DTP met Ventura of Pagemaker
dBase III PLUS of IV
Lotus of PlanPerfect 5.1
Startcursus P.C. (MS-DOS)
Gevorderd P.C.- gebruik
Typen of Notuleren
MS-Windows
Praktijk Diploma Informatica

NIEUW!

Diverse examens (o.a. MG3) van het
EXIN te Utrecht worden afgenomen
in ons instituut.

Vraag de gratis brochure aan.
Bel (045) 21 17 33
Hommertweg 224 Hoensbroek

opleiding - advies - begeleiding

HZ

Kom over de grenzen kijken in Vlissingen

Hoger Economisch en Administratief Onderwijs

Voorlichtingsdag HEAO

Internationalisering is bij ons geen woord maar een
daad! Dit betekent veel contacten met het buitenland,
met mogelijkheden voor stages en excursies. Een
baan in Nederland kan, een baan in het buitenland is
niet uitgesloten.

Het HEAO in Vlissingen kent de volgende studie-
richtingen:

- Communicatie (CO)
- Bedrijfs-economisch (BE)
- Commercieel-economisch (CE)
- Economisch-juridisch (EJ)
- Economisch-linguïstisch (EL)

Het internationale karakter van de school, de inzet
van docenten en studenten en het werken met de
modernste middelen en technieken, maakt de school
tot een dynamisch instituut.

De omgeving leent zich voor een fijne studietijd,
geen kamermood, een actieve studentenvereniging en
recreatiemogelijkheden te over!

Ben je geïnteresseerd in de mogelijkheden in
Vlissingen, kom dan met ons kennis maken op

zaterdag 30 november

Van 10.00 tot 16.00 uur ben je van harte welkom op
de uitgebreide informatiemarkt.

Naast informatie over de verschillende studierichtin-
gen is er om 10.00 en 13.00 uur een algemene
inleiding.

HEAO-Vlissingen voor grenze(n)loos onderwijs

Hogeschool **HZ** Zeeland

Edisonweg 4, 4382 NW Vlissingen, tel. 01184-89000

Rijkshogeschool Maastricht

faculteit economische
dienstverlening

information resource management (IRM)

OPEN DAG

Op vrijdag 22 november 1991 van 14.00 tot 17.00 uur
(Start informatie-ronde om 14.00, 15.00 en om 16.00 uur)

Augustus 1992 start het nieuwe studiejaar van de

**HBO-opleiding
Information Resource Management**

Deze opleiding leidt functionarissen op die (mede) verantwoordelijk
zijn voor planning en beheersing van de informatiestromen in bedrijven-
organisaties, als onderdeel van het strategische management. De ople-
ding is gericht op de snel groeiende vraag naar deskundigen die de kloof
te overbruggen tussen informatietechnologie en management.
In de opleiding ligt de nadruk op management, economie, automatisering,
communicatie, organisatie van informatie en informatiemangement.
De studie is sterk internationaal gericht en ontwikkeld in samenwerking
met Syracuse University, New York.
Afgestudeerden zullen in de volgende functies werk kunnen vinden:
database-manager, informatie-manager, informatie-analist, records-
manager, beheerder informatiecentrum enz.

Let op:
Ons nieuwe adres is: Brusseleweg 150, 6217 HB te Maastricht (naar
"Brussele Poort", wijknummer 17), Builijn 1 (richting Malberg) en
buslijn 3 (richting Oud Caberg) vanaf het station.

BON

Zend mij a.u.b. meer informatie over de studierichting Information
Resource Management van de Rijkshogeschool Maastricht.

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Zenden aan: Rijkshogeschool Maastricht, Faculteit Economische
Dienstverlening, Postbus 634, 6200 AP Maastricht.

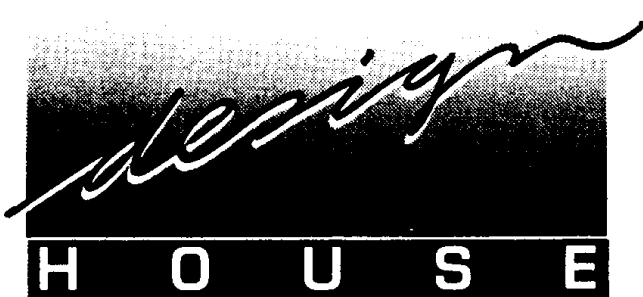
TOPDESIGNKOLLEKTIES IN ÉÉN GIGANTISCH DESIGNCENTRUM AAN DE WOONBOULEVARD HEERLEN!

Designmeubelen worden doorgaans aangeboden in interieurboetieks van bescheiden formaat. Design House doorbreekt deze traditie en brengt de kollekties topmerken compleet bij elkaar in één gigantisch designcentrum.

B&B Italia - deSede - Montis - Leolux - Cassina - Moroso - Behr - Molteni - Rolf Benz Forum - Arflex - Artifort - Gelderland - Cappellini - Tonon - Pastoe - Arco - Metaform - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Durler - Interstar - Ligne Roset - JAB - Sahco Hesslein - Ghyczy - Ploeg - van Besouw - Flos - Artemide - Arteluce - Saporiti - Young - Tecno - Möller Design - Gallina - Banz Bord - Danskina - Frighetto - Jori.

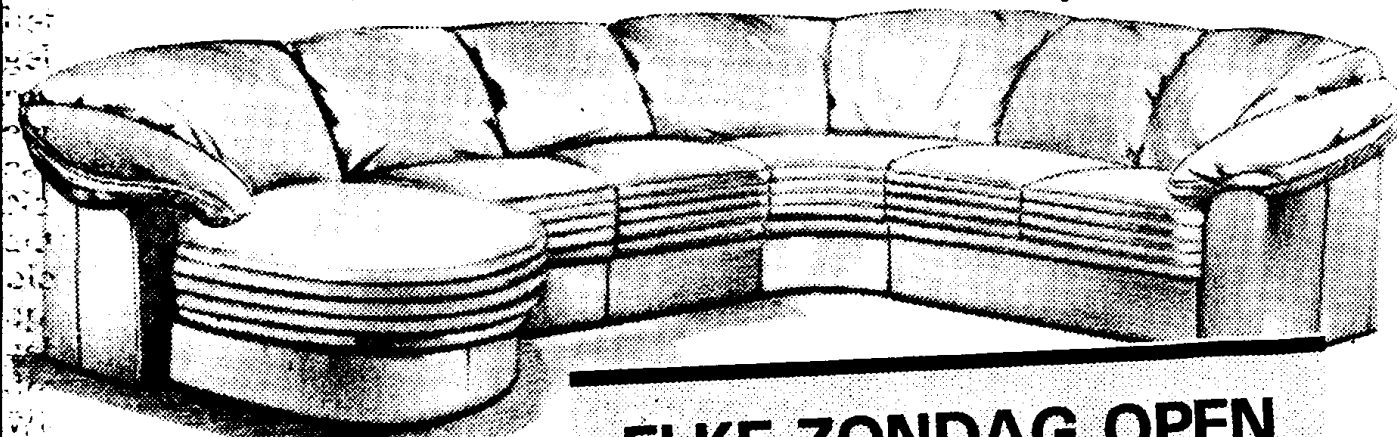
Aan de Meubelboulevard in Heerlen vindt u het absolute neusje van de zalm op designgebied. Het gevoel dat daarbij hoort... dat zult u toch persoonlijk moeten komen ervaren. Tot gauw!

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen. Telefoon 045 - 754200.
Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Bepaal uw keuze bij SLEEPSIT en profiteer van de vele gratis prijzen

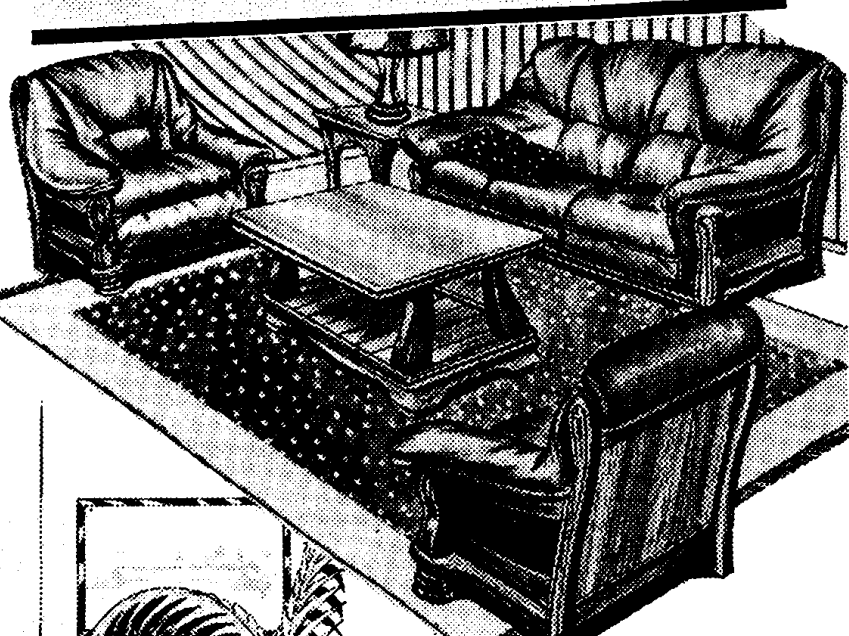
Tijdens de open-deur-dagen van zaterdag 2 t/m zondag 24 november presenteert Sleepsit het betere zitmeubel. Het is een wervende show op topniveau, van klassiek tot uiterst modern in vele uitvoeringen en tientallen kleuren, zowel in stof als leder. Voor prijzen die vast en zeker betaalbaar zijn.

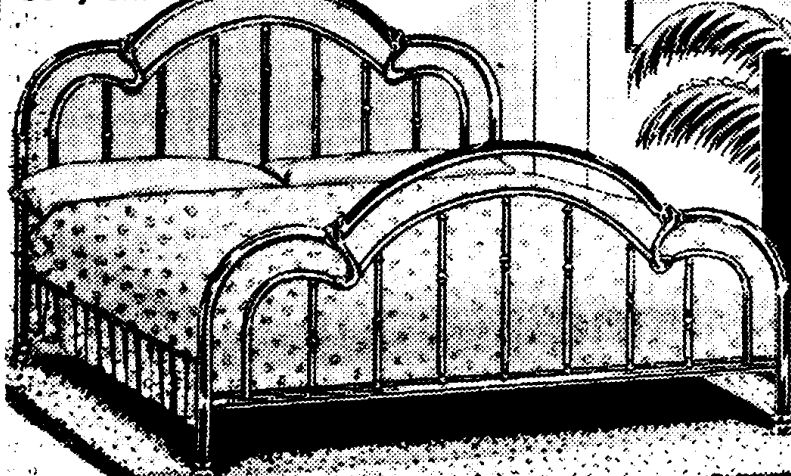
Oosterse tapijten.....

U vindt ze in alle maten, motieven en kleuren: van koningsblauw tot russisch rood. Tijdens de open-deur-dagen is onze kollektie extra uitgebreid. Onze tapijtspecialist zal U altijd kundig adviseren bij Uw keuze.

ELKE ZONDAG OPEN GRATIS LEVERING

Sleepsit is ook specialist in "Slaapcomfort" en erkend verdeler van topmerken als Auping en Equily. Maak tijdens de open-deur-dagen ook van de gelegenheid gebruik het aanbod koperen bedden, bedden in gelakt hout, matrassen, lattenbodems en donsdekens te bekijken.

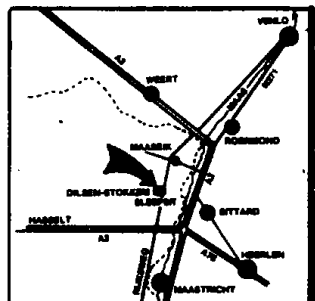
KADO'S EN PRIJZEN

Elke bezoeker ontvangt een mooi geschenk. Elke koper maakt kans op een waardevol en praktisch geschenk uit onze prijzen-etage: Eet- en koffieserviezen, 79-delige bestekken met koffer, cristal serviezen, potten en pannen, fondue- en gourmet sets, thee-setten, donsdekens, staanlampen, kantoorlampen, vazen en bijzet-tafeltjes.

Rijksweg 951
3650 Dilsen-Elen België
Tel. 09-3211563627

Alle dagen geopend van 10-18.30 uur
Op Vrijdag, Zon- & Feestdagen
van 13 - 18.30 uur

KANS

Nu rente vanaf:

8,4%

Effectieve rente 8,8% per jaar.

**EIGENDOMSBEWIJS
SPUI 'S-GRAVENHAGE**

Hypotheekbedrag f 140.000
Looptijd 30 jaar
Bruto inkomen man f 40.000
Leeftijd man 40 jaar
Leeftijd vrouw 30 jaar
Annuïteitenhypotheek
Bruto last per maand ± f 1.175
Netto last per maand ± f 820
Maximale hypotheek op basis van inkomen ± f 150.000
Rekenrente 9,5% Eff. rente 10,0%

**EIGENDOMSBEWIJS
KALVERSTRAAT AMSTERDAM**

Hypotheekbedrag f 350.000
Looptijd 25 jaar
Bruto inkomen man f 115.000
Leeftijd man 45 jaar
Spaar-Optimaalhypotheek
Bruto last per maand ± f 3.320
Netto last per maand ± f 1.880
Maximale hypotheek op basis van inkomen ± f 400.000
Rekenrente 9,7% Eff. rente 10,3%

**EIGENDOMSBEWIJS
COOLSINGEL ROTTERDAM**

Hypotheekbedrag f 200.000
Looptijd 30 jaar
Bruto inkomen man f 60.000
Leeftijd man 35 jaar
Leeftijd vrouw 35 jaar
Spaar-Optimaalhypotheek
Bruto last per maand ± f 1.780
Netto last per maand ± f 1.165
Maximale hypotheek op basis van inkomen ± f 230.000
Rekenrente 9,7% Eff. rente 10,3%

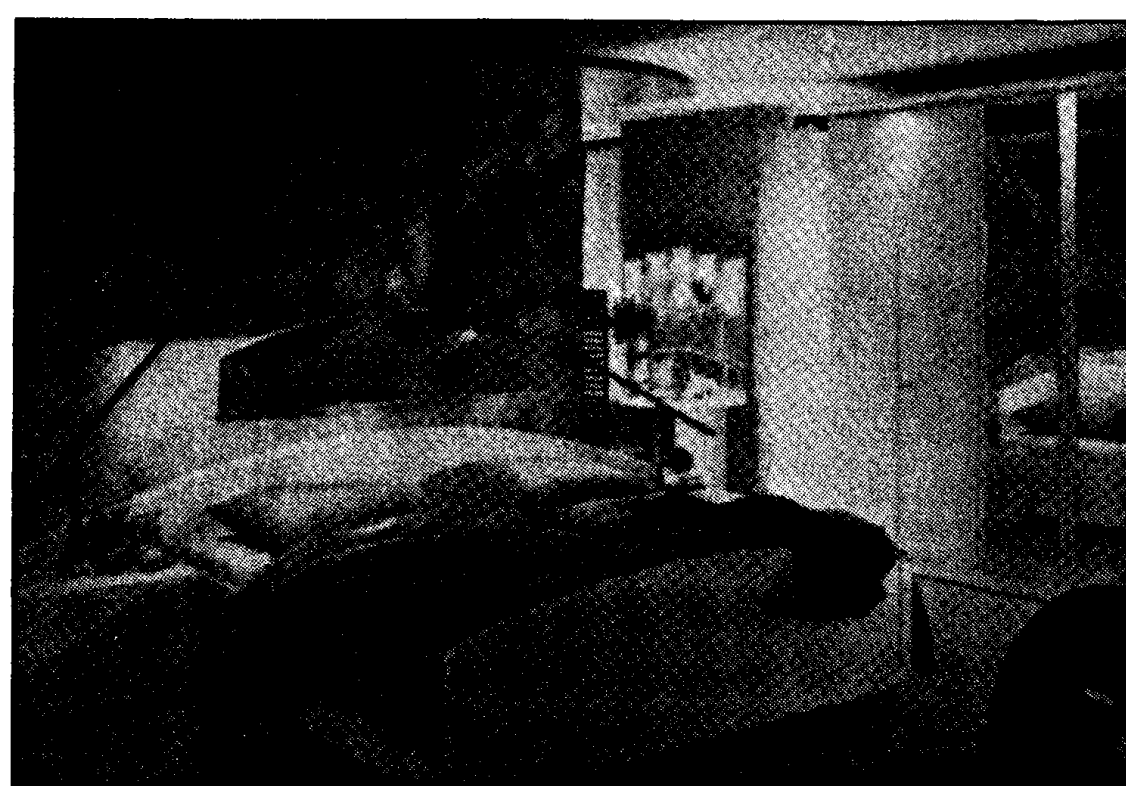
Ga direct naar de Rabobank voor de voordeligste hypotheek.

Een Rabobank hypotheek kent vele voordelen. De Rabobank is niet voor niets de grootste verstrekker van woninghypotheken in Nederland. Want wie direct naar de Rabobank gaat, krijgt de voordeligste hypotheek. Bovendien heeft de Rabobank, door de grootste keus aan hypotheek-

vormen, altijd de hypotheek die 't beste past bij uw situatie. Meer dan een goed advies alleen. Door de plaatselijke bekendheid kent de Rabobank de lokale woningmarkt als geen ander. En kan u dus ook zo objectief mogelijk adviseren. Behalve ruime informatie krijgt u ook

praktische hulp. De Rabobank kan voorbeeld de taxatie verzorgen of de aanvraag voor gemeentegarant. Rechtstreeks zaken doen met Rabobank is daarom in meer dan opzicht voordelig en gemakkelijk.

hülsta® en Oase DOEN U EEN FANTASTISCH SLAAPKAMER VOORSTEL

Aanbieding: 'n prachtige, witte AMANTI-combinatie, bestaande uit: bed 160/180 x 200 cm, 2 nachtkastjes met opzetpaneel 50 of 67 cm en 'n 4-deurs linnenkast (meerprijs voor kroonlijst en/of spiegel). Model AMANTI normaal fl. 6254,-

fl. **4495,-**

Aanbieding: een zeer exclusief design, Model CARIBIAN, bestaande uit: bed 160/180 x 200 cm, 2 luxe nachtkastjes, lichtschijnende zeer fraai afgewerkte ronde achterwand, uitvoering in mat zwart of wit (ook verkrijgbaar met bijpassende toilettafel en linnenkasten). normaal fl. 2295,-

fl. **1895,-**

Slaapkamer Speciaalzaken

WOONBOULEVARD
IN DE CRAMER 188,
TEL.: 045 - 754100
KOOPAVOND: DONDERDAG

Vestigingen in: Bleiswijk, Capelle a/d IJssel, Den Bosch, Diemen, Sor/Eindhoven, Enschede, Groningen, Heerlen, Leidschendam, Sliedrecht, Utrecht en Zoeterwoude/Rijndijk